

Universitätsbibliothek Wuppertal

Ērodotu Alikarnassēos Historiōn Logoi 9, epigraphomenoi Musai

Herodotus

Genevae, 1618

Liber quartus: Melpomene

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1452)

HERODOTI HΡΟΔΟΤΟΥ
HALICARNASSEI ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ
HISTORIARVM LIBER QUARTUS, qui inscribitur
ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΕΤΑΡΤΗ,
ἑτηραφομήν

MELPOMENE.

ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ.

DOST Babylonis expugnationem, Darius aduersus Scythas expeditionem fecit. Nam quum floreret viris Asia & magno pecuniae prouentu, cupido incessit ei Scythas vlciscendi: quippe qui priores iniuriam intulissent, quum Mediam ingressi essent, & eos qui occurrerant, proelio vicissent. Etenim Scythae (quemadmodum superius à me dictum est) duodetriginta annos superiori Asiae imperitauerunt. siquidem persequentes gentem Cimmericam, ingressi Asiam, abrogarunt imperio Medos, qui ante ipsorum aduentum Asiam obtinuerant. Sed Scythas, quum octo & viginti annos peregre abfuissent, in patriam reuertentes, excepit non minor quam Medicus fuerat, labor. Offenderunt enim non exiguum exercitum sibi occurrentem. Vxores namque eorum, in diuturna virorum absentia ad seruos accesserant visu orbatos. Orbant autem Scythae seruos omnes lactis gratia, quod potant, ita id facientes: Sufflatoria ossa fistulis simillima sumuntur, eaque genitalibus equarum imposita ore inflantur. hoc aliis facientibus, alii equas emulgent. Hoc ideo se facere aiunt, quod venae equarum sufflatae implentur & mammae descendunt. Posteaquam emulxere lac, in concaua vasa lignea diffundunt. His circumpositi caeci lac agitant, cuius quod summum est delibatur, pretiosiusque habetur: vilius autem, quod subsit. Huius rei gratia Scythae quemcumque capiunt, visu orbant. non enim agricolatores sunt, sed pastores. Ex his igitur seruis & vxoribus Scytharum progenita est iuuentus: quae suorum natalium condicione cognita, obuiam perrexit iis qui reuertebantur à Medis. Et primum

MΕΤΑ δὲ τὴν Βαβυλωνίαν ἀρῆσιν ἐχρήματο ὅτι Σκύθας αὐτῷ Δαρείου ἔλασις. αἰθθύσης γὰρ τῆς Ἀσίας ἀνδράσι, καὶ χερμάτων μεγάλων σκωίωντων, ἐπεθύμησε ὁ Δαρεῖος ἵστασθαι Σκύθας, ὅτι ἐκείνοι " πρῶτον " ἐσβαλόντες ἐς τὴν Μηδικὴν, καὶ νικήσαντες μάχῃ σὺν ἀντιπρόσωποις, ἤρξαντο ἀδικίης. τῆς γὰρ αἰῶν Ἀσίας ἤρξαντο (ὡς καὶ πρῶτον μοι εἴρηται) Σκύθαι ἔπειτα δὲ τῶν δέοντα τειχίζοντα. Κιμμεριοὶς γὰρ ὅτι διώκοντες ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἀσίαν, καὶ ταπάλαντες τῆς ἀρχῆς Μηδοῦς. οὗτοι γὰρ ὡρὶν ἢ Σκύθας ἀπικέσθαι, ἤρξαντο τῆς Ἀσίας. σὺν δὲ Σκύθας ἀποδημήσαντας ὀκτώ καὶ εἴκοσι ἔπειτα, ἐξ ἡμετέρου Ἰσχυροῦ καλιόντας ἐς τὴν σφετέρην, ὅθεν ἐδέξατο οὐκ ἐλάσων πόνοσ τῆς Μηδικῆς. ὄσον γὰρ ἀντιπρόσωποις τῶν ἐλαίων οὐκ ὀλίγων. αἱ γὰρ τῶν Σκυθῶν γυναικες, ὡς σφι ἄνδρες ἀπῆσαν χρόνον πολλόν, ἐφοίτεον πρὸς αὐτοὺς δούλοισι. Τῶν δὲ δούλοισι Σκύθαι πρῶτας τυφλοῖσι, τῶν γάλακτος εἶνεκα, ὅτι πίνουσι ποιεύντες ὡδὲ ἐπειὰ φουσητήρας λάβωσι ὀφείνοισι, αὐλοῖσι πρῶτον ἐμφερεσάτους, τῶν τοῖς ἐστέντες ἐς τὴν θηλέων ἵππων τὰ ἀφ' ἧρα, φουσησὶ τοῖσι σώμασι δῆλοι ὅτι δῆλων φουσησόντων ἀμέλγροισι. φασὶ δὲ τῶν εἶνεκα τὸ ποιεῖν τὰς φλέβας τε πίμπλασθαι φουσησάμενας τὸ ἵππου, καὶ ὅτι ἔθαρ καίεσθαι. ἐπὶ δὲ ἀμέλγροισι τὸ γάλα, ἐσχεύοντες ἐς ξύλινα ἀγλήια κοῖλα, καὶ ὡς ἴσθησθαι καὶ τὰ ἀγλήια. σὺν τυφλοῖσι, δονέοισι τὸ γάλα. καὶ ὅτι μὲν αὐτῶν ὅτι σισάμνον ἀπαρυσάμενες, ἠγέρονται εἰς ἡμιώτερον τὸ δὲ ἰσισάμνον, ἦσαν τῶν ἐτέρων. Τῶν μὲν εἶνεκα ἀπύρτα ἄν λάβωσι Σκύθαι, ὅτι τυφλοῖσι. ὅ γὰρ ἀρῆται εἶσι, δῆλὰ νομάδες. Ἐκ τούτων δῆλων σφι τῶν δούλων καὶ τῶν γυναικῶν ἐπεί φη νεότης οἱ ἐπεὶ τε ἔμαθον τὸ σφετέρην χρόσιν, ἡμιούνοισι καλοῖσι ὅτι τῶν Μηδῶν καὶ πρῶτον

1 Intellige de ijs qui in occursum ad resistendum illis venerant. 2 In patriam post tam longum temporis intervallum reuert. 3 Cum seruis rem habuerant. 4 Nomades.

μὲν τὴν χάριν ἀπατάμονο, τὰ φρον ὀρυζάμυροι
 θύρεαν, κατατείνουσαν ἐκ τῆς Ταυρικῆς ἕρπον ἐς
 τὴν Μαγαδίνην λίμνην, ἢ ἄρ' ὅτι μεγίστη μὲν ὅτι πειρω-
 μύθοισι ἐσθ' ἀλλεῖν τοῖσι Σκύθησι ἀντικαταζήθῃ μύθοι ἐ-
 μάχοντο. γινόμενης ὅτι μάχης πολλάκις, καὶ ἔδωκα
 μύθων ὅσδ' ἐν πλέον ἔχον τῶν Σκυθῶν τῆ μάχῃ, εἰς
 αὐτῶν ἔλεξε τὰδε, Οἷα ποιεῖ μύθοι, ἀνδρες Σκύθαι, δ' ἄ-
 λλοισι τοῖσι ἡμετέροισι μαχηθῆμεν; ἀλλοί τε ἐλάσσονες
 κτείνοντες γινόμεθα, καὶ ἐκείνοις κτείνοντες ἐλασσο-
 νων τοιοῦτον ἀφ' ἑστέων. νῦν ὦν μοι δικαίη ἀρχὴ μάχης 10
 ἔστω ἡμετέροισι, λαβόντα ὅτι ἕκαστον ἑἴπῃ μᾶστι-
 γα, ἵεναί αἴσον αὐτῶν. μέγιστον μὲν γὰρ ἄρεον ἡμέας ὁ-
 πλαῖ ἐξήντας, ὅτι ὁμοίον ὁμοίοι τε ἔσθ' ὁμοίων ἡ-
 μῶν εἴ) ἐπεισὶ ὅτι ἴδονται μάστιγας ἀπὸ ὀπλων ἐξή-
 τας, μαχόμενοι ὡς εἰσι ἡμετέροι δούλοισι, καὶ συνηνόντες
 141 τῶν, ὅτι ἡμετέροισι. Ταῦτα ἀκούσαντες ὁ
 Σκύθαι, ἐποίησαν ὅτι τελέα. οἱ ὅτι ἐκπλαγῆντες ὅτι
 τῶν γινόμενης, ὅτι μάχης τε ἐπελάθοντο, καὶ ἔφθον.
 ἔστω ὁ Σκύθαι τὴν τε Ἀσίης ἡρῆσαν, καὶ ἔξελανθέντες
 αὐτῶν ὑπὸ Μήδων, κατῆλθον τῶν τοῖσδε ἐς τὴν 20
 σφραγίσει. τῶν δὲ εἰνεκα ὁ Δαρείος ἡγεσάμην βασιλέ-
 μνος, σιωπήσει ἐπ' αὐτοῖς ἑσθ' ὄψα. Ὡς δὲ
 Σκύθαι λέγουσι, νεώτατον ἀπόρτων ἐθνεῶν εἴ) ὁ
 σφραγίσει. τῶν ὅτι ἡγεσάμην ὡς αἰδρα ἡγεσάμην ὡς ἑ-
 τον ἐκ τῆ γῆ ταύτη ἐδοση ἑρήμια, ὡς ἔνομα εἴ) Ταρ-
 γίταιον. τῶν ὅτι Ταργίταιον τοῦτον ἔσθ' ἡγεσάμην λέγουσι
 εἴ) (ἐμοὶ μὲν ἔπεισά λέγουσιν, λέγουσι ἡ ὦν) Δία
 τε καὶ Βορυσθένης τῶν ποταμῶν δυγατέρα. ἡγεσάμην μὲν
 τοῖσδε δὴ ἡγεσάμην ἡγεσάμην Ταργίταιον τῶν δὲ
 ἡγεσάμην παῖδας τρεῖς, Λειπόξαιν, καὶ Ἀρποξάιν καὶ 30
 νεώτατον Κολαξάιν. ὅτι τῶν δὲ τῶν δὲ τῶν δὲ
 οὐρανῶν φερέσθῃα χρυσῶτα ποιήματα, ἀφ' ὧν τε
 καὶ ζιγῶν καὶ σαγαειν καὶ φιάλιον, πεσόντες ἐς τὴν Σκυ-
 θικῶν καὶ ἰδόντα ὡς ὡν ὡς ὡν ὡς ὡν ὡς ὡν ὡς ὡν ὡς ὡν
 ἵεναί, βουλόμην αὐτὰ λαβεῖν. ὡς δὲ χρυσόν, ὅτι
 ὄντος καὶ ἡγεσάμην ἀπαλαθῆντος δὲ τοῦτον, ὡς ὡν
 ἔναί ὡς δούτερον καὶ ὡς αὐτοῖς ταῦτα ποιεῖν. ὡς
 μὲν δὴ καὶ ἡγεσάμην χρυσόν ἀπώσαομαι τῶν τῶν
 δὲ τῶν νεωτάτω ἐπελάθοντα καὶ λαβόντα, καὶ μιν ἐκεί-
 νων κομισαί εἰς ἑσθ' ὡς. καὶ ὡς
 φεοῖς ὡς τῶν τῶν συνηνόντας, τῶν βασιλῆων πα-
 τῶν τῶν δὲ τῶν τῶν νεωτάτω. Ἀπὸ μὲν δὴ Λει-
 ποξάιος γηγενῆσαι τῶν τῶν Σκυθῶν οἱ Ἀρχαταί
 ἡγεσάμην καλέονται. ὡς δὲ τῶν μέσου Ἀρποξάιος, οἱ
 Κατάρσι τε καὶ Τραπῆσι καλέονται. ὡς δὲ
 τοῦ νεωτάτου αὐτέων, ὡς βασιλῆων οἱ καλέον-
 ται Παραλάται. σὺμπασι δὲ εἴ) οὐνομα Σκο-
 λῶται, τοῦ βασιλῆων ἐπονυμῶν. Σκύθας δὲ

quidem regionem intersepsit ducta la-
 ta fossa, quæ à Tauricis montibus per-
 tingebat ad Mæotin paludem omnium
 maximam: 1 deinde in his consistens,
 Scythis introire conantibus repugna-
 bat. Sæpe commissa pugna, quum nihil
 tamen Scythæ proficerent, quidam ex
 eis inquit, Quidnam rei facimus viri
 Scythæ, cum nostris ipsorum feruis di-
 micantes? qui & quum interficimur, i-
 ipsi pauciores efficimur: & illos interfi-
 ciendo, paucioribus deinceps impera-
 bimus. Mihi videtur hastis arcubusque
 omiſſis sumenda flagella quibus equos
 verberamus, & ad illos propius eun-
 dum. Nam quoad vident nos arma ha-
 bentes, arbitrantur se similes nobis, at-
 que è similibus esse: vbi nos pro armis
 verbera tenentes viderint, tunc se nostros
 feruos esse intelligentes, atque id agno-
 scentes, non perſtabunt. Hoc Scythæ IV
 quum audissent, ita sibi faciendum pu-
 tauerunt. Qua ex re perculli illi, pugnae
 immemores, fugam capesserunt. Ita
 Scythæ imperio sunt Asiae potiti: & rur-
 sus à Medis eiekti, ad terram hunc in
 modum reuerſi. Hac de caussa Darius
 vlciscendi cupidus, comparauit exerci-
 tum. Scythæ gentem suam omnium V
 nouissimam esse aiunt, idque hoc mo-
 do extitisse. Virum quendam in hac
 terra, quum deserta esset, primum fuisse,
 nomine Targitaum, & eius parentes
 (quod tamen mihi non probatur) Iouem,
 Borysthenisq; fluuii filiam. Tali
 genere ortum aiunt Targitaum: eius-
 que tres liberos fuisse, Lipoxain, Arpo-
 xain, & 3 nouissimum Colaxain. His re-
 gnantibus, demissa caelitus in Scythicâ
 regionem, ex auro facta, aratrum, iu-
 gum, securim, phialam. Quæ quum pri-
 mus omniũ inspexisset natu maximus,
 accessisse animo illa sumendi: sed eo ac-
 cedente, aurum arſisse: hoc digresso, se-
 cundum accessisse, & itidem aurum ar-
 ſisse. Ambobus ab ardenti auro sum-
 motis, quum minimus natu accederet
 tertius, aurum fuisse extinctum, & ab
 illo asportatum. eaque re maiores fra-
 tres animaduersa, totum regnum ad
 minimum detulisse. Et à Lipoxai qui VI
 dem progenitos esse Scythas, quorum
 genus Auchatae appellatur: ab Arpo-
 xai vero, qui medius fuit, eos qui Ca-
 tiari & Traspies nominantur: à minimo
 autem natu, reges qui Paralatae vocan-
 tur. Omnibus autem nomen esse Sco-
 lotis, regis cognomen. sed Scythas

2. πικρίας

2. ἱμῶν

1 Deinde vero conantibus irrumpere Scythis se praelio opponebat. 2 Non sit verisimile) 3 Natu minimum, Graeci

VII Graeci ap-
 se extitisse
 que ad D.
 annos om-
 se. Auro
 custodit
 ioribus h
 lenniter,
 die festo
 quam per
 pli tantum
 equo pera
 regio sit i
 tritarium
 vnum &
 asseruatu
 tum aqu
 regionem
 proficien
 ter suscip
 tum acre
 VIII pedire v
 pariter a
 At G
 huc mod
 cas agen
 ram, qua
 tha inco
 tallē extr
 insulam
 des, qua
 in Ocean
 solis inci
 verbis q
 non den
 illinc ad
 vocatur v
 nis obdor
 vehemen
 mit, inte
 tes, diuif
 IX paruisse.
 garet, on
 tandem
 deueniss
 nisse virg
 nae ac ser
 morum t
 viperam.
 atque ad
 ubi suas e
 lamque
 habere:
 quam cur
 ea merce

1 Scythia
transiri possit

Græci appellauere. Hunc in modum se extitisse Scythæ memorant, & ex quo extiterunt, à primo rege Targitao, vsque ad Darii aduersus ipsos transitum, annos omnino mille non amplius fuisse. Aurum vero illud sacrum¹ in primis custoditur à regibus, placaturque maioribus hostiis, & aditur quotannis solenniter, & qui aurum sacrum habens, die festo dormietit sub dio, is nunquam perennare fertur: & ob id dari ipsi tantum soli quantum vno die vectus equo peragere potest. Quum autem regio sit ingens, Colaxain constituisse trifarium filiis suis regnum: eorumque vnum & quidem maximum, vbi aurum asseruatur.² Superiora autem ad ventum aquilonem vergentia, vltra quam regionem nulli incolere possint, neque prospicere neque transire, propter interclusas pennas. Pennis enim tum terratum acrem oppletum esse: & has præpedire visum. Hæc Scythæ de seipsis pariter ac de regione superiore narrant. At Græci qui Pontum incolunt, ad hunc modum: Herculem, Geryonis vacas agentem, in hanc peruenisse terram, quæ deserta esset, quam nunc Scythæ incolunt. Geryonem autem habitasse extra Pontum in terra quam Græci insulam Erythiam vocant, contra Gades, quæ sunt extra columnas Herculis in Oceano. (Oceanum vero, ab ortu solis incipientem, circumfluere terram, verbis quidem affirmant, sed re tamen non demonstrant.) Herculem, quum illinc ad regionem quæ nunc Scythica vocatur venisset, substrata sibi pelle leonis obdormisse (deprehenderat enim eum vehemens pluuia & gelu) & dum dormit, interea equas eius à curru pascentes, diuina quadam sorte amotas, non comparuisse. Eas experrectus quum indagaret, omnem regionem collustrans, tandem in terram quæ dicitur Hylæa deuenisse: ibique in antro quandam inuenisse virginem ancipitis naturæ, humanæ ac serpentinæ: superne quidem, femorum tenus, feminam: inferius autem, viperam. Eam conspicatum Herculem atque admiratum, interrogasse nunc ubi suas equas errabundas vidisset. Illamque respondisse, Se quidem illas habere: sed non prius reddituram ei quam cum ipsa coiisset: Herculem pro ea mercede cum femina concubuisse.

Ἐλλῆνες οὐδ' ἄμασδον. Γέρονται μὲν νῦν σφέας, οὐτὰ λέγεισι. Σκύθαι ἔτα δέ σφι, ἐπεὶ τε γέγονασιν, ἅσ' ἴσμεν, λέγεισι εἰς τὸ πρὸς τὸ βασιλῆος Ταργίτου ἐς τὴν Δαρείου Δι' ἄβασιν τὴν ἐπὶ σφέας, χιλίων οὐ πλέω, ἀλλὰ ἑξακ. δὲ χρυσὸν τὸν ἴσον φυλάσσοισι βασιλῆες ἐς ἑαυτοὺς, καὶ θυσιῶσι μεγάλοι ἰσχυροὶ μετέρονται ἀνά πᾶν ἔτος. ὅς δ' αἱ ἔχον χρυσὸν ἴσον ἐν τῇ ὀρτῇ ἀσπίδιος κατακλιμῆθι, ὅπως λέγεται ὑπὸ Σκυθῶν οὐ δικαιοῦσιν· δίδου δὲ ἄσπιδος τὸ ὄρα αἰὶ πᾶσι ἐν ἡμέρῃ μὴ περὶ εὐχάσθαι αἰῶς. τῆς δὲ χώρας εὐσπῆς μεγάλης, τριφασίας ἑσβασιλῆας τοῖσι πασι τοῖσι ἐωὶ τῆς κατασπῆσθαι Κολλῆσθαι καὶ τούτων μίλι μεγίστω ποιῆσαι, ἐν τῇ χρυσὸν φυλάσσειν ἅσ' ἑαυτοῖς περὶ βορέω λέγεισι ἀνεμὸν τῷ ὑπὸ κων τῆς χώρας, ὅρα οἶα τε εἶπε ὑπὸ τῶν οὐτε ὄραν, οὐτε διεξιέναι, ὑπὸ τῶν κεχυμένων ὑπὸ τῶν γὰρ καὶ τὴν γῆν καὶ πέρας εἶπε πλέον, καὶ αὐτὰ εἶπε ἅσ' ἀποκλιόντα τὴν ὄψιν. Σκύθαι μὲν ὡδὲ ὑπὸ σφέων τε αὐτῶν, καὶ τῆς χώρας τῆς κατὰ σφῆς λέγεισι. Ἐλλῶν δὲ πόντον οἰκούντες, ὡδὲ Ἡρακλέα ἐλαμῶντα ἑσ Γηρυόνα βοῆς, ἀπικέσθαι ἐς γῆν αὐτῶν εὐδοσαν ἐρημίαν, ἵνα νῦν Σκύθαι νέμονται. Γηρυόνα δ' οἰκέειν, ἔξω τῆς πόντου, κατὰ κηρόν, τὴν Ἐλλῆνες λέγεισι Ἐρύθειον νῆσον, τὴν περὶ Γηδῆος τοῖσι ἔξω ὅτι Ἡρακλῆος σπλέων ὅτι τῶν Ὠκεανῶ. δὲ Ὠκεανὸν λόγῳ μὲν λέγεισι ἀπὸ ἡλίου ἀνατολέων ἀπὸ τῆς γῆς, γῆν περὶ πᾶσαν ῥέειν, ἔργῳ δὲ ὅρα ἀποδεικνύσι. ἐν τῷ δὲ Ἡρακλέα ἀπικέσθαι ἐς τὴν νῦν Σκυθῶν γῆν καλεομένην. καταλαβεῖν γὰρ αὐτὸν χιμῶν τε καὶ κρυμῶν. ἐπειροσάμενον δὲ τὴν λεοντῶν, κατυπνώσασθαι. τῆς δὲ ἵσποτες τῆς ἀπὸ τῆς ἀρμάτος νεμομένης ἐν τούτῳ τῶν χωρῶν, ἀφ' ἡλιαθῶναι τῆς τύχη. ὡς δ' ἐγγύθιαι Ἡρακλέα, δίζεσθαι. Πάντα δὲ τῆς χώρας ἐπέξελλοντα, τέλος ἀπικέσθαι ἐς τὴν Ἰλαίω καλεομένην γῆν. ἐν ταῦτα δὲ αὐτὸν θύρεϊν ἐν αἰτῶν μίξοπαρθεϊόν ἵνα Ἐχιδναὶ διφύεα. τῆς τῶν αἰῶ ἀπὸ τῶν γλαυτέων, εἶπε γυμνακός τῶν ἐν ἔργῳ, ὅς φιος, ἰδόντα τὸν θωμάσαντα, ἐπείρεσθαι μιν εἰ καὶ ἰδοὶ ἵππους πλῆθυσσας τῶν φαίματων τῶν ἔχον, καὶ ὅρα ἀποδώσειν ἐκείνῳ τῶν ἡ μίξηναι. δὲ Ἡρακλέα μίξηναι ἐπὶ τῶν μιὰ τῶν τούτων.

1 Studiosissime. 2 Quæ vero sunt Boream versus, vltra eos qui supremam regionis partem incolunt, ea nec prospici nec transiri posse propter interclusas. 3 Natium.

Græci

κείνῳ τε δὴ Ἰσθμῶν ἀπὸ τῆς ἑσπέρης ἰσθμῶν, βυλομύθῳ ὡς πλείστον χρόνον σιωπεῖναι τῷ Ἡρακλεῖ καὶ τῷ κομισάμενον, ἐτέλεθ' ἀπαλλάσσειν τῆς λυσιπλοΐας, ἀποδιδόντες αὐτῷ εἰπεῖν, Ἰπποῖς μὲν δὴ ταύτας ἀπικρομύθας ἐνθάδε, ἔσωσά τοι ἐγὼ σῶφρά τε σὺ παρέχης. ἐγὼ γὰρ ἐκ σέυ τρεῖς παῖδας ἔχω. τῶν τῶν περὶ ἡρώων ἑσθίων, ὅ, ἡ χερὶ ποιέειν, δὲ ζήγρο σὺ εἴτε αὐτὸν κατὰ κίτρον (χάρης γὰρ τῆςδε ἔχω τὸ κρέατος αὐτῆ) εἴτε ἀποπέμπω τῷ πατρὶ. τὴν μὲν δὴ ταῦτα ἐπέφρω- τῶν. τὸ δὲ λέγεισι πρὸς ταῦτα εἰπεῖν, Ἐπειὰν ἀνδρῶ- 10 ἴντας ἰδὼν τῶν παῖδας, ταῦτα ποιῶσα σὺκ ἀν- μύθῳ τοῖς. τὸ μὲν αὖ ὄρας αὐτέων ἴδε τὸ ἔξον ὠδε δὲ αὐτῶν ὀρμῶν, καὶ τὸ ζῶσῃσι ταῦτα καταζωννύμενον, τῶν μὲν τῆςδε τὸ χάρης οἰκήσθαι ποιῶν, ὅ, αὐτῶν τῶν ἔργων τῶν ἐνετελλομαι λίπη, ἐκπεμπε ἐκ τῆς χάρης. καὶ ταῦτα ποιέει, αὐτῆ τε βύφραυεα, καὶ ταῦτα ἐνταλμύθῳ ποιήσεις. Τὸν μὲν δὴ εἰρύσαντα τὸ ἔξον τὸ ἔτερον (δύο γὰρ δὴ φορέειν τῶς Ἡρακλέα) καὶ τὸ ζῶσῃσι πρὸς δεξιὰν, τῶν δὲ ἄριστερον τῶν ζῶσῃσι, ἐζήντα ἐπὶ ἀκρῆς τὸ συμβολῆς φιά- 20 λῶν χρυσέων διδόντα, ἀπαλλάσσειν. τὸ δὲ, ἐπεὶ οἱ ἡρομύθους τῶν παῖδας ἀνδρῶν διῶναι, τῶν μὲν σφι ἐνόματα ἴδεν. τῶν μὲν, Ἀγάθυρσον αὐτέων τῶν δὲ ἐπομύθῳ, Γελωνόν Σκυθῶν, τῶν νεωτέρων τῶν δὲ τῆς ἑσπέρης μεμνημένῳ αὐτῷ, ποιήσας ταῦτα ἐντελε- μέθῳ. τὸ δὲ δύο μὲν τῶν παῖδων ἐν τε Ἀγάθυρσον καὶ τῷ Γελωνόν σὺκ οἴσας τε ἡρομύθους δὲ κίτρον πρὸς τῶν πρὸς κίτρον ἀέθλον, οἴχεα ἐκ τῆς χάρης, ἐκβλη- θόντας ὑπὸ τῆς γυναικῆς. τῶν δὲ νεώτερον αὐτέων Σκυθῶν ὅ, ἐπιτελέσθη, καταμείναι ἐν τῇ χάρη. 30 ἀπὸ μὲν Σκυθῶν τῶν Ἡρακλέος ἡμέθῳ τῶν αἰεὶ βασιλῆας γνομύθους Σκυθῶν. ἀπὸ τῆς φιάλης, ἐπὶ τῆς ἐξ ἑσπέρης, φιάλας ἐκ τῆς ζῶσῃσι φορέειν Σκυθῶν. τὸ δὲ μῦθον ἡμῶν ἀσθῶν τὴν μητέρα Σκυθῶν. Ταῦτα τῶν Ἑλλήνων τῶν πόντον οἰκούντες λέγεισι. ἐστὶ γὰρ ἄτερος λόγος ἔχων ὠδε. (τῶν μάλιστα λε- γομύθῳ αὐτῶν πρὸς κίτρον) Σκυθῶν τῶν νομάδας, οἰκόντας ἐν τῇ Ἀσίῃ, πολέμῳ πιασθέντας ὑπὸ Μα- σαγέτων, οἴχεα δὲ βαρύντας πρὸς τὸν Ἀρξῆα ὅ, τῶν γὰρ τῶν Κιμμερίων. τὸ γὰρ νῦν νέμονται Σκυθῶν, αὐτῆ λέγεται ὅ, παλαιὸν ἐστὶ Κιμμερίων. τῶν δὲ Κιμμε- 40 εῖοις, ὅ, τῶν Σκυθῶν, βουλόμεθα, ὡς ἔρα- τῶν ὅ, τῶν μέγιστος. καὶ δὴ τῶν γῶνας σφέων κεχωρισμύθας, ἐν τῶν μὲν ἀμφοτέρων, ἀμεί- νω δὲ τῶν τῶν βασιλῆων. τῶν μὲν γὰρ δὴ τῶν δῆμου φέρειν γῶνῳ, ὡς ἀπαλλάσσειν τῶν τῶν ἀπὸ τῶν ἑσπέρων, μηδὲ πρὸς πολλοῦ δέομύθον κινδυ-

Sed quum illa differret reddere equas, cupida diutissime cū Hercule concumbendi, at hic cuperet receptis equis abire, ad postremum illis redditis mulierem dixisse, Has ego tibi equas quæ huc venerant, seruatui: tu earum seruararum pretium mihi persoluiſti. Concepi enim ex te filios tres: qui vbi adoleuerint, ex- pone quid facere debeam: nunquid hîc habere domicilium, (nam ipsa huius regionis imperiū teneo) an ad te mitti. Hæc percontatæ respondiſſe, Postea- quam eos in virilem ætatem adoleuisse videris, si ita facies non delinques: quæ animaduertes eorum hunc arcum ita tendentem, & hoc balteo ita præcinctum, cum tu huius regionis incolam effice: qui autem his operibus quæ mando non erit par, cum hinc ablegabis. Hæc exequendo & ipsa seraberis, & præceptis meis obtemperabis. Atque ita loquutum Herculem tetendisse alterum arcum, (duos enim gestabat) & balteum præmonstrasse, atque utrun- que mulieri tradidisse, arcum & balteum, qui balteus in extrema commis- sura haberet auream phialam: & his do- natis abiisse. Illam pueris natis nomina imposuisse, vni, Agathyiso: 2 sequenti, Gelono: 3 nouissimo, Scythæ. Et quum in virilem ætatem adoleuerunt, eandem mandatorum memorem illa peregiſſe: & duos quidem filiorum, Agathyr- sum ac Gelonum, qui proposito certami- ni non suffecissent, à matre ablegatos è regione excessisse: Scytham vero qui rem compleſſet, ibidem remansiſſe: & ab illo Scythæ Herculis filio pro- generatos qui deinceps fuerint reges Scytharum: ab illa autè phiala, Scythas ad hanc vsque ætatem phialas in balteis ferre: & id solum Scythæ matrem exco- gitasse. Hæc Græci qui habitant in Ponto referunt. ¶ Fertur & alius sermo ita habens, cui ipse præcipue assentior: Scythas 4 pecuarios, qui Asiam incolunt, quum à Massagetis bello vexarentur, Araxe transmissis, in Cimmericam abiisse. nam regio quam nunc Scythæ incolunt, ea fertur olim fuisse Cimmericorum. Sed inuadentibus Scythis Cimmericos, quum deliberarent, tan- quam qui à magno inuaderentur exercitu, in sententia discrepasse, hinc re- ges, inde plebem: vtraque quidem vali- da, sed regum meliore. nam populus sentiebat abstinendum bello, nec oportere aduersus multos pugnando adire

μηχανή-
σασθαι
20. άλλος
20. πρὸς
συνάλλος

1 Dare illis domic. 2 Id est, ætate proximo. 3 Natu minimo, 4 Nomadas,

periculum

periculum
uaforibus
tris alteri
pulus cen
dum, tra
vero, in
nec vn
se, quoc
euidencia
reputante
deceat
mnes qui
fuisse à po
ad flumen
pulcrum
gione mi
uenientes
que adhu
merit, tun
gioni cui
Bosphoru
Constat
fugisse Sc
didisse, v
est. Ap
quendis
rantes. n
res, ite
bant: Scy
Caucasu
nec ingi
diterrane
fertur co
rumque
conneti
memora
se ad Ille
rima spos
hos esse g
ac super l
per aquilo
Hos aut
os, Arima
mis bellu
terminat
thas. A Sc
rios, qu
regionem
quidem c
sentit. C
lit, dict
item qua
conneto
aiunt, c
inferior g
neso fult
fullonem
nunciatu

periculum: at reges, pro regione cum in-
 uasoribus dimicandum. Ita quum neu-
 tris alteri obtemperare vellent, & po-
 pulus censeret sine preclio demigran-
 dum, tradita inuasoribus regione: reges
 vero, in sua potius patria occumbendū,
 nec vna cum plebe fugiendum censuif-
 se, quot bona habuissent, & quot mala
 euidencia habituri essent patria profugi,
 reputantes: hæc illos sentientes, inter se
 decertasse, utrosque numero pares: & om-
 nes qui mutuis ictibus concidissent, I
 fuisse à populo Cimmericorum sepultos
 ad flumen Tytem: (& eorum adhuc se-
 pulcrum extat.) Sepultis his, illum è re-
 gione migrasse: quam desertam super-
 uenientes Scythas occupauisse. Extant
 que adhuc in Scythia tum muri Cim-
 merii, tum portoria Cimmerica, tum re-
 gioni cuidam nomen Cimmericæ est, &
 Bosphorus qui Cimmericus appellatur.
 Constat autem Cimmericos in Asiam
 fugisse Scythas, & Cherfonnesum con-
 didisse, vbi nunc Sinope Græca vrbs sita
 est. Apparet etiam Scythas in perfe-
 quendis illis Mediam intrasse, via aber-
 rantes. nam Cimmerici quidem fugien-
 tes, itet semper secundum mare tene-
 bant: Scythæ autem eos ad dexteram
 Caucasum habentes insequabantur, do-
 nec ingressi sunt Mediam, itinere in me-
 diterranea conuerso. ¶ Alia quoque
 fertur communis Græcorum barbaro-
 rumque narratio: Aristeus quidam Pro-
 connesius, versificator, Castrobii filius,
 memorauit se Phæbo instinctum venif-
 se ad Issedonas: & supra hos incolete A-
 rimaspos, viros vnoculos: & item supra
 hos esse grypas, qui aurum afferunt:
 ac super hos esse Hyperboreos, id est su-
 peraquilonares, ad mare pertingentes.
 Hos autem omnes, præter Hyperbore-
 os, Arimaspis autoribus, assidue finiti-
 mis bellum inferre, & ab Arimaspis ex-
 terminari Issedones, ab Issedonibus Scy-
 thas. A Scythis autem vexatos Cimme-
 rios, qui ad australe mare incolebant,
 regionem relinquere. Itaq; ne Aristeus
 quidem cum Scythis de ea regione con-
 sentit. Qui vnde fuerit, qui hæc retu-
 lit, dictum est à me: sed à me dicitur
 item quænam de eodem vito in Pro-
 conneso & Cyzico audierim. Aristeum
 aiunt, quum nullo suæ ciuitatis esset
 inferior genere, ingressum in Procon-
 nesio fullonicam officinam, decessisse:
 fullonemque, occlusa officina, ab ille de-
 nunciatum rem propinquis defuncti.

νθίν' ἢ τῶν βασιλῶν, ἀμαχέσθαι περὶ τῆς
 χώρας τοῖσι ἐπιούσι. ἔχων δὲ ἐθέλει πείθεσθαι οὔτε
 τοῖσι βασιλοῖσι (ὧ) δῆμον, οὔτε τῶν δῆμων βασι-
 λῆας. Ἐπὶ μὲν δὲ ἀπαλλάσσεσθαι βουλοῦσθαι ἀ-
 μαχητὶ, τὴν χώραν ὡς ἀδιδόντας τοῖσι ἐπιούσι
 τοῖσι δὲ βασιλοῖσι δόξα ἐν τῇ ἐωυτῶν κέεσθαι ἀπο-
 θανόντας, μηδὲ συμφύγειν τῶν δῆμων λογισαμένους
 ὅτι τε ἀγαθὰ πεπόνθασι, καὶ ὅσα φύγοντας ἐκ τῆς
 πατρίδος κακὰ ἐπιδοῦσα καταλαμβάνει. ὡς δὲ δό-
 ξασθαι ταῦτα, ἀφασαίτας, καὶ ἀρεθμον ἴσους ἡρό-
 μήνοισι, μάχεσθαι περὶ ἀλλήλοισι. Ἐπὶ μὲν ἀπο-
 θανόντας πάντας ἑωυτῶν, θάλασσαν (ὧ) δῆμον τῆ
 Κιμμερίων ὡς ἀποταμὸν Τύριον καὶ σφραγιστὸν
 δῆλος ἐστὶ ὁ ἄφος. θάλασσαν δὲ οὕτω τὴν ἐξοδὸν ἐκ
 τῆς χώρας ποιεῖσθαι. Σκύθας δὲ ἐπελθόντας, λα-
 βεῖν ἐρήμιον τὴν χώραν. Καὶ νῦν ἐστὶ μὲν ἐν τῇ
 Σκυθικῇ Κιμμερία τείχεα, ἐστὶ δὲ πορθμητὴ Κιμ-
 μερία. ἐστὶ δὲ ἡ χώρα οὐνομα Κιμμερία. ἐστὶ δὲ Βόσ-
 πορος, Κιμμερίου καλεόμενος. Φαίνονται δὲ (ὧ) Κιμ-
 μεριοὶ φύγοντες ἐς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ Σκύθας, καὶ τὴν
 Χερσόννησον κτίσαντες ἐν τῇ νῦν Σινώπι πόλιν Ἐλ-
 λας οἰκίσαι. φανεροὶ δὲ εἶσι καὶ (ὧ) Σκύθαι διώξαν-
 τες αὐτούς, καὶ ἐσβαλόντες ἐς γῆν τὴν Μηδικὴν,
 ἀμαρτύντες τῆς οδοῦ. (ὧ) μὲν γὰρ Κιμμεριοὶ αἰεὶ
 τὴν ὡς θάλασσαν ἐφευγόντες οἱ δὲ Σκύθαι, ἐν δόξῃ
 (ὧ) Κανέασον ἐζήνητες, ἐδίωκον ἐς ὅ ἐσβαλον ἐς τὴν
 Μηδικὴν γῆν, ἐς μεσογαίαν τῆς οδοῦ τραφέντες.
 Οὗτος δὲ ἄλλος ζῆνος Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων
 ἡρόμνος λόγος εἶρηται. ἔφη δὲ Ἀεΐφης ὁ Καν-
 εσθίου, ἀνὴρ Περιοκνήσιος, ποιεῖν ἔπειτα, ἀπικέσθαι
 ἐς Γασηδόναν, φοιτοῦσα μάλιστα ἡρόμνος Γασηδ-
 νων δὲ ἑσφοικέειν Ἀεΐμασπῶν, ἀνδρας μοιωο-
 φτάλοισι. ἑσφὸν δὲ τούτων, ἐπὶ χροσοφύλα-
 κας χροσφύλας τούτων δὲ, ἐπὶ ἑσφορέοις, κατή-
 κηλας ἐπὶ θάλασσαν. τούτοις ὡν πάντας, πλὴν ἑ-
 σφορέων, ἀρξάντων Ἀεΐμασπῶν, αἰεὶ τοῖσι πλη-
 σιοχώροισι ἐπιπέθεσθαι καὶ ἑσφὸν μὲν Ἀεΐμασπῶν
 ἀπικέσθαι ἐκ τῆς χώρας Γασηδόναν ἑσφὸν δὲ Γαση-
 δόνων, Σκύθας. Κιμμεριοὶ δὲ οἰκέοντας ἐπὶ τῇ νοτιῇ
 θαλάσσει, ἑσφὸν Σκυθῶν πιεζόμενοι, ἐκλείπειν
 τὴν χώραν. οὕτω δὲ ἐσφὸν συμφέρεται περὶ τῆς
 χώρας ταύτης Σκύθησι. Καὶ ὅταν μὲν ἔσω Ἀεΐ-
 φης ὁ ταῦτα εἶπας, εἶρηται. (ὧ) δὲ περὶ αὐτῶν ἡκ-
 ον λόγον ἐν Περιοκνήσει καὶ Κυζικῶ, λέξω. Ἀεΐφην
 γὰρ λέγουσι, εἶναι τῶν ἀσφῶν ἑσφῶν ἡρόος ἑσφ-
 δεέσφην, ἐσελθόντα ἐς κναφῆιον ἐν Περιοκνήσει, ἀ-
 ποθανῆν. Ἐπὶ κναφῆα κατακλήσαντα δὲ ἔργασθῆναι
 ον, οἰκέσθαι ἀγέλεοντα τοῖσι περὶ σήκοισι τῶν νεκρῶν.

1 Id est, in Asiam venisse quum fugerent Scythas.

periculum

εσκεδασμένου δὲ ἤδη τῶ λήθου αἰὰ πλὴν πόλιν ὡς
 τεθνηκώς εἴη ὁ Ἀριστέης, ἐς ἀμφίβασίας τοῖσι λέγου-
 σι ἀπικνεῖσθαι ἀνδρᾶ Κυζικηνόν, ἠχόντα δὲ Ἀρτά-
 κης πόλιος φάντα σιωπυχῶν τε τοῖσι ἐπι Κυζι-
 κου, καὶ ἐς λήθους ἀπικνεῖσθαι. καὶ τὸν μὲν οὐτε-
 λαμῶν ἀμφισβητεῖν. τὸν δὲ προσήκοντας τὰ
 νεκρῶ ἐπι δὲ κναφῆιον παρῆναι, ἐχόντας τὰ πρὸς
 φρεσ, ὡς αἰαρησομῶν ἀνοίχεντος δὲ τῶ οὐκῆ-
 ματος, οὐτε τεθνεῶτα, οὐτε ζῶντα φάνεσθαι Ἀρι-
 στέω μὲν δὲ, ἐβδόμῃ ἐτεί φανέντα ἀπὸν ἐς Περ-
 κωνησον, ποιῆσαι τὰ ἔργα ταῦτα τῶν ἑλ-
 λῶν Ἀριμάσπια καλέεται. ποιῆσαντα δὲ, ἀ-
 φανισθῆναι τοῖσι τῶν. Ταῦτα μὲν αἱ πόλεις αὐ-
 τὰ λέγουσι. τὰ δὲ οἶδα Μεταποντῖνοι τοῖσι ἐν Ἰ-
 τάλῃ συγκυρήσαντα μὲν πλὴν ἀφανίσαν πλὴν δὲ
 τέρῳ Ἀριστέω τῶ Περκωνησίου ἔτεσι τεσσεράκον-
 τα ἔτη τετρακισίοσι, ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος ἐν Περ-
 κωνῆσιν τε καὶ Μεταποντίῳ βίβισκον. Μεταποντι-
 νοὶ γὰρ φασὶ ἀπὸν Ἀριστέω φανέντα σφίεσθαι ἑ-
 πόλιν, κελύσαι βωμόν Ἀπόλλωνι ἰδρῦσασθαι, καὶ
 Ἀριστέω τῶ Περκωνησίου ἐπωνυμίῳ ἐχόντα ἀνδρι-
 αῖτα παρ' ἀπὸν ἰσθμῶν. φασὶ γὰρ σφίεσθαι Ἀ-
 πόλλωνα Ἰταλιῶν μαιώοσι δὲ ἀπικνεῖσθαι ἐς πλὴν
 χάρῳ, καὶ αὐτὸς ἑπὶ τῶν ἑλῶν Ἀριστέης. ὅτε
 ὅτε εἶπετο ὡς τῶν ἐπὶ κῆρ καὶ τῶν εἰπόντων ταῦ-
 τα, ἀφανισθῆναι σφῆας ὅ Μεταποντῖνοι λέγουσι ἐς
 Δελφοὺς πέμψαντας, ὅτε τὸν ἐπιρωτῶν ὅ, καὶ
 φάσμα τῶ ἀνδρῶν ἐπὶ πλὴν τε Πυθίῳ σφῆας
 κελύσαι πῆλα τὰ φάσματι πειθόμενοι, ἀ-
 μείνον σιωπῶν. καὶ σφῆας δὲ κελύσαι ταῦτα,
 ποιῆσαι ὅπιτελέα. καὶ νῦν ἔσθῃσιν ἀνδρίας ἐπωνυ-
 μίῳ ἐχόν Ἀριστέω, παρ' αὐτὰ τὰ ἀγάλματι τῶ
 Ἀπόλλωνος. ἡ δὲ ἀπὸν δάφναι ἐσθῆσι. ὅ ὅ ἀ-
 γάλμα ἐν τῇ ἀγρῇ ἰδρυται. Ἀριστέω μὲν νῦν πέ-
 ρε ἰσοῦτα εἶρησθαι. τῆς δὲ γῆς τῆς περὶ ὁ λό-
 γος ὁδὲ ὠρμηται λέγει, ὅτε οἶδε ἄπτεκέως
 ὡς ὅ, καὶ ὅ κατ' ἐπὶ τῶν ἐστὶ. ὅτε οἶδε γὰρ βῆ ἀπὸν τῶν εἰ-
 δῆναι φαρμῶν δυνάμει πύθῃσθαι. ὅτε οἶδε γὰρ ὅτε Ἀ-
 ριστέης, τῶ ἀπὸν ὀλίγω πρὸς τῶν ἑλῶν μνήμην ἐποι-
 θῆναι, ὅτε οἶδε τῶν προσωτέρω Ἰσηδόνων, ἐν αὐτοῖσι
 τοῖσι ἔπεισι ποιέων, ἔφθῃσιν ἀπικνεῖσθαι. ἀπὸν τῶ κατ' ἐ-
 πὶ τῶ ἐλεγε ἀκοῆ, φασὶ Ἰσηδόνων ἐπὶ τῶν τῶν λέ-
 γοντας. ἀλλ' ὅσον μὲν ἡμεῖς ἀπτεκέως ἐπὶ μακρότα-
 τον οἰοῖ τ' ἐγρόμεθα ἀκοῆ δὲ κῆρ, πᾶν εἶρησθαι.
 Ἀπὸ τῶ Βορυσθενείτων ἐμπορείου (τῶ γὰρ τῶν
 παρὰ τὰ λασιῶν μεσσηται τὸν ἐπὶ πάσης τῶ Σκυθῆς)

28. ἀπικνεῖσθαι

28. χάρῳ

28. πῆλα

28. ἀπτεκέως

144

Dissipatoque iam per urbem rumore
 Aristum esse vita functum, ¹ superve-
 nisse sermoni de hac re disputantium,
 quendam Cyzicenum, ex urbe Artacia
 profectum, qui diceret sese fuisse con-
 gressum cum Aristeo apud Cyzicum,
 atque colloquutum. Et quum id iste cō-
 tendendo asseueraret, propinquos mor-
 tui ad fullonicam preesto fuisse, habentes
 quæ ad efferendos homines expediunt:
 sed aperta domo, Aristum nec viuum
 comparuisse nec mortuum. septimo-
 que deinde anno, quum in Proconneso
 comparuisset, eos versus fecisse qui
 nunc à Græcis Arimaspei vocantur:
 quibus conditis, rursus euauisse. Hoc
 istæ ciuitates commemorant: ² quod
 scio congruisse cum Metapontinis qui
 sunt in Italia, trecentis & quadraginta
 annis postquam iterū euauit Aristus,
 quemadmodum coniciens & in Pro-
 conneso & apud Metapontinos inueni.
 Metapontini enim aiunt Aristum,
 quum apud ipsos apparuisset, iussisse
 aram Apollini extrui, & iuxta eam eri-
 gi statuam quæ cognomen Aristei pro-
 connesii haberet: quod diceret Apolli-
 nem ad eos ³ solos ex Italiotis in ipso-
 rum terram venisse, se illum assecutante,
 & qui nunc Aristus esset, tum fuisse
 coruum quum deum assecutaretur. Et
 hæc loquutum euauisse. Eoque aiunt
 Metapontini se Delphos ad deum mi-
 sisse sciscitatum quodnam illud hominis
 esset ⁴ proloquium, sibi que iussisse Py-
 thiam ut dicto audientes essent. melius
 enim cum ipsis actum iri, si parerent. Se
 igitur hæc admittentes ⁵ perfecisse. Et
 nunc statua extat cognomine Aristei,
 iuxta aram ipsam Apollinis, in foro ex-
 tructam: cui cumstantibus vtrinque lau-
 ris. Hæc de Aristeo hactenus. Regione
 autem de qua nos dicere institueram-
 us, quamnam sint vltiora, nemo ex-
 ploratum habet. neque enim id ego ab
 aliquo audire potui, qui se diceret nosse
 quod ipse vidisset. Ac ne Aristus qui-
 dem ipse (cuius paulo ante feci mentio-
 nem) in iis quos fecit versibus, ait se vl-
 tra Issedones processisse: sed vltiora
 fando sibi esse cognita, quod Issedones
 diceret ista commemorare. Verum nos,
 quoad ⁶ longissime rem inuestigare po-
 tuimus, omnem referemus: Ab emporio
 Borysthenitarum (hoc enim ex mariti-
 mis totius Scythiæ est maxime mediū)

XVIII

XV

X

XVII

XVI

¹ Cyzicenum quendam, ex Artace urbe venientem, altercatum fuisse cum illis qui id dicerent: affirmantem se Aristeo occurrisse, eunti Cyzicum, & cum eo colloquutum esse. Quæ de re dum pertinaciter contenderet, propinquos mort. ² At ista Metapontinis qui sunt in Italia, contigisse scio trecent. ³ Solos ex Italiotis esse in quorum terram Apollo venisset, ⁴ Visum, ⁵ Præstitisse, vel, effecta reddidisse. ⁶ Penultimè.

primi in
 coscytha
 per hos a
 Halizone
 teris serua
 ferendo
 lente, m
 colunt Se
 nem conf
 ad illud to
 Neuri: qu
 nem verg
 tus est. A
 ra flumen
 ralem par
 misto Bor
 lea: dehi
 quos Gra
 Borysthe
 biopolita
 colunt
 git ad aut
 pertinger
 capem: o
 lonem, v
 Borysthe
 vltior e
 tus est. V
 Androph
 centes,
 Scythica
 culdubio
 nos scimu
 agricolæ
 vergit,
 Scythæ n
 neque ser
 tes. Nuda
 plaga præ
 isti incol
 rum longi
 Gerthum
 autem sun
 Scythæ op
 suos serua
 trantur: a
 regionem
 ro, ad foss
 cacis geni
 porium pa
 catur Cre
 pars ad flu
 quæ super
 lonem, Sc
 lanchlani

¹ In celo
² Qui fru
 quidem verfu
 catur regia

primi incolunt Callipide, qui sunt Greco-
 scythæ, id est, à Græcis facti Scythæ: su-
 per hos aliud genus eorum qui vocatur
 Halizones. Horum utriusque cum in ce-
 teris seruant ritum Scytharum, tum in
 serendo, atque vefcendo cape, allio,
 lente, milio. Supra Halizones autem in-
 colunt Scythæ aratores, qui non ad pa-
 nem conficiendum ferunt triticum, sed
 ad illud torrendum. Supra hos incolunt
 Neuri: quorum tractus qui ad aquilo-
 nem vergit, quantum nos scimus, deser-
 tus est. Atque hæc quidem nationes iux-
 ta flumen Hypanin colunt, ad occiden-
 talem partem Borysthenis. Verum trans-
 misso Borysthene, à mari prima est Hy-
 læa: dehinc habitant Scythæ agricolæ,
 quos Græci qui sub Hypane incolunt,
 Borysthenitas appellant, ipsi vero se Ol-
 biopolitas. Hi igitur agricolæ Scythæ
 colunt eum quidem tractum qui vergit
 ad auroram, trium dierum itinere,
 pertingentes ad flumen nomine Panti-
 capem: eum vero qui ad ventum aquilo-
 nem, vndecim dierum navigatione,
 Borysthenem versus, tractus autem qui
 vltior est, in multum sane spatii deser-
 tus est. Ultra quam solitudinem habitant
 Androphagi, id est, viroꝝ carne vef-
 centes, separata natio, ac nequaquam
 Scythica. At supra hos deserta iam pro-
 culdubio omnia, nec vlla gens, quantum
 nos scimus. At horum Scytharum qui
 agricolæ sunt, plagam quæ ad auroram
 vergit, transmisso flumine Panticape,
 Scythæ nomades, id est, pecuarij, incolunt,
 neque serentes quicquam neque aran-
 tes. Nuda autem arboribus est omnis hæc
 plaga præter Hylæam. Nomades autem
 isti incolunt tractum quatuordecim die-
 rum longitudinis, auroram versus, ad
 Gerrhum vsq; flumen. Trans Gerrhum
 autem sunt ea quæ vocantur regia, &
 Scythæ optimi pariter & plurimi, & qui
 suos seruos esse ceteros Scythas arbi-
 trantur: à meridie quidem ad Tauricam
 regionem pertingentes: ab aurora ve-
 ro, ad fossam quam dixerunt illi qui è
 cæcis geniti fuerunt, Oryxam: & ad em-
 portium paludis Maxotidis, quod vo-
 catur Cremni, id est, prærupta: quorum
 pars ad flumen Tanain porrigitur. At
 quæ superiora sunt, ad ventum aquilo-
 nem, Scythiæ regiis, ea incolunt Me-
 lanchlani, alia gens non Scythica.

ἀπὸ τούτου φασὶν Καλλιπίδα νέμονται, ἔοντες
 Ἑλλήνες Σκύθαι. ὡς δὲ τούτων, ἄλλο ἔθνος, οἱ
 Ἀλαζόνες καλέονται. οὗτοι δὲ καὶ Ὁ Καλλιπίδα
 τὰ μὲν ἄλλα καὶ τὰ Σκύθησι ἐπασιέοισι αἰ-
 ὶον δὲ καὶ ἀπείροισι, καὶ σιτέοντα καὶ κρόμμυα καὶ
 σκόροδα καὶ φακούς καὶ κέγγροισι. ὡς δὲ Ἀλα-
 ζόνων οἰκέοισι Σκύθαι ἄροτῆρες, οἱ δὲ ἐπίσιτι-
 σει ἀπείροισι ὡσπὶν, ἀλλ' ἐπίσῃσει. τούτων δὲ
 κατ' ὄψιν οἰκέοισι Νύρασι. Νύραν δὲ τὸ πρὸς
 10 βορέϊω ἀνεμον, ἔρημον αἰθροῦσαν, ὅσον ἡμεῖς ἰδόμεν.
 τὰ μὲν ὡς τὸ Ὑπὸριον ποταμὸν ἔστι ἔθνεα
 πρὸς ἑσπέρῳ τῷ Βορυσθένεος. Ἀτὰρ Ἀλα-
 ζαῖτι ὡς Βορυσθένα ἀπὸ θαλάσσης, πρῶτον μὲν ἢ
 Ὑλαίῃ ἀπὸ δὲ ταύτης, αἰθροῦσι οἰκέοισι Σκύ-
 θαι γεωργῆσι τοῖς Ἑλλήνεσι ὀικέοντες ἐπὶ τῷ Ὑ-
 πὸρι ποταμῷ καλέοισι Βορυσθενίτας· σφέας δὲ
 αὐτοῖς, Ὀλβιοπολίτας. οὗτοι ὡν Ὁ γεωργῆσι Σκύθαι
 νέμονται τὸ μὲν πρὸς τὴν ἑσπέρην, ἐπὶ πρὸς ἡμέρας ὀδοῦ
 κατήκοντες ἐπὶ ποταμὸν τῷ οὐνόμα κείτῃ Παντι-
 20 κάπῃ· τὸ πρὸς βορέϊω ἀνεμον, πλοῦσι αἰθρῶν
 Βορυσθένα ἡμερῶν ἑνδεκα. ἤδη δὲ κατ' ὄψιν
 τούτων ἡ ἔρημος ἔστι ἐπὶ πολλόν. μὲν δὲ τὴν ἔρημον
 Ἀνδροφάγῃ οἰκέοισι, ἔθνος ἐόν ἰδόν, καὶ οὐδαμῶς
 Σκυθικόν. τὸ δὲ τούτων κατ' ὄψιν, ἔρημον ἤδη ἀ-
 ληθῆως, καὶ ἔθνος αἰθροῦσαν ὀδοῦν, ὅσον ἡμεῖς ἰ-
 δόμεν. τὸ πρὸς τὴν ἑσπέρην γεωργῶν τού-
 των Σκυθῶν, Ἀλαζαῖτι ὡς Παντικαπίῳ ποτα-
 μόν, νομάδες ἤδη Σκύθαι νέμονται, οὐτὲ ἂν ἀπείρο-
 30 τες ὀδοῦν, οὐτὲ ἄροτῆρες ψιλή δὲ δένδρων ἢ πᾶ-
 ρα αὐτῇ γῆ. πλὴν τῆς Ὑλαίης. Ὁ δὲ νομάδες οὐ-
 τὲ πρὸς τὴν ἑσπέρην, ἡμερῶν τεσσάρων καὶ δεκα ὀδοῦν
 νέμονται χερῶν κατατείνουσαν ἐπὶ ποταμὸν Γέρ-
 ρον. Πέρῳ δὲ τῷ Γέρρου τὰ δὲ τὰ καλὸν
 μὲν βασιλίᾳ ἔστι, καὶ Σκύθαι ὀικετοῖ τε καὶ
 πλείστοι. τῶν ἄλλοις νομίζοντες Σκύθας, δου-
 40 λοῖς σφετέρους εἶναι. κατήκοντες δὲ οὗτοι τὸ μὲν
 πρὸς μεσημβρίῳ, ἐς τὴν Ταυρικὴν· τὸ δὲ πρὸς
 ἡσπέρην, ἐπὶ τῷ τῷ ἑσπέρῳ, τὴν δὲ τὴν τυφλῶν ἡρό-
 μῶν ὄρυξαν, καὶ ἐπὶ τῆς λίμνης τῆς Μαητίδος τὸ
 ἐμπόριον, τὸ καλεῖται Κρημοῖ. τὰ δὲ αὐτῇ κατ-
 ἡκοντες ἐπὶ ποταμὸν Ταναιν. τὰ δὲ κατ' ὄψιν
 πρὸς βορέϊω ἀνεμον τῷ βασιλίῳ Σκυθῶν οἰ-
 κέοισι Μελαγχλανοῖ, ἄλλο ἔθνος, καὶ ὁ Σκυθικόν. καὶ οὗτοι
 Μελαγχλανῶν τὸ κατ' ὄψιν, λίμνη, καὶ ἔρημος
 Et supra Melanchlanos paludes sunt, & deserta

1 In ceteris quidem ritum Scytharum seruant, sed frumentum serunt & edunt, necnon cape, & allium, & lentem, & milium.
 2 Qui frumentum non ad vefendum serunt, sed ad vendendum. Sup. 3 Ad Hypanin fluium incol. 4 Colunt, orientem
 quidem versus, trium dierum iter, 5 Boream autem versus, dierum vndecim, secundo flumine Borysthen. 6 Vel, Ee quæ vo-
 cantur regia, sub. domus. 7 Quam foderunt qui è cæcis illis orti fuerunt. E cæcis illis quorum videlicet facta fuit supra mentio.
 V 2

per urbem rumo
 unquam, i superie
 ac re disputant
 um, ex vrbē Am
 icretit sese fuisse
 leo apud Cyzic
 n. Et quum id illi
 et propinquos
 resto fuisse hab
 homines expre
 iteum nec
 ituum. septu
 quum in Procene
 os versus fecit
 Arimalpei vocat
 rius euanisse. Hoc
 memorat: quod
 Metapontis qui
 entis & quadragu
 tu euanit Aristu
 oniciens & in Pro
 Metapontinos inuen
 iunt Aristum,
 parauisset, iussit
 ui, & iuxta eam
 nomen Aristi pro
 od dicat Apoll
 ex Italiots in ip
 se illum affecit
 ellet, tum iuss
 n affecit vob. It
 lle. Eoquum
 hos ad deum
 nam illud homis
 sibi que iussit Py
 ntes essent. nich
 m nisi pateret de
 tes perfectæ. Et
 ognomine Aristi
 ollinis, in foro ex
 tibus vtrique lau
 athena. Regio
 dicere instituta
 teriora, nemo er
 ue enim id ego ob
 qui se diceret posse
 c ne Aristus qui
 ante feci mentio
 veribus, ait se vl
 ille: sed vltiora
 quod illedones
 orate. Verum nos
 m inuestigare po
 mas. Ab emporio
 enim ex mariti
 maxime medi

primi

ἐστὶ ἀνδραπόων, κατὰ τὸν ἡμεῖσι δῶκεν. Ταῖαν δὲ
 ποταμὸν Διὰ Βαίτι, οὐκ ἐπὶ Σκυθικῇ, ἀλλ' ἡμεῖς
 παρὰ τὴν Λαζικὴν, Σαυροματῶν ἐστὶ, οἱ οὐκ ἔτι
 μὲν δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς Μαθητίδος λίμνης, νέμονται
 τὰ πρὸς βορρῆν ἀνεμῶν, ἡμερέων πεντεκάδεκα ὁ-
 δὸν, πᾶσαν ἐξ ἑαυτῶν φιλῶν καὶ ἀγρίων καὶ ἡμέρων δένδρε-
 ὶων. Ἐξαιρέσεις δὲ τούτοις δὴ τέρῳ λαζῶν ἔχοντες
 Βυδῖνοι, γὰρ νεμόμενοι πᾶσαν δασείῳ ὕλην πόρυτον.
 Βουδῖνων δὲ κατὰ τὸ πρὸς βορρῆν, ἐστὶ πρὸς τὴν
 μερῶν ἔρημος, ἐπὶ ἡμερέων ἑπτά ὁδόν. Μετὰ δὲ τῆς
 ῥημον ἄποκλιναντι μάλλον πρὸς ἀπηνιῶτιν ἀνε-
 μῶν, νέμονται Θουσα γέται, ἔθνος πολλὸν ἐξ ἴδρον. Ζῶ-
 σι δὲ ἀπὸ θήρης. σιωεχέες δὲ τῶν τοῖσι ἐν τοῖσι αὐτοῖσι
 τοῖσι καποικημένοι. εἰσὶ τοῖσι ἔνομα κείται Γύρ-
 και καὶ ἄπο θήρης ζῶντες ἔσπεα τοῖσδε λοχα-
 ῖοι δένδρεον ἀναβάς. τὰ δὲ ἐστὶ πικρὰ ἀνα πᾶσαν πλὴν
 χυρῶν ἰσπὸς ἡ ἐκείτω δέδιδα γρόνος ἐπὶ γασ-
 τρα κείσασθαι, τῆς πενιότητος εἴνεκα, ἐπιμόσ ἐστὶ, ἐκ
 ὧν ἐπειδὴν δὲ ἀπὸ τῆς θηλείας ἀπὸ τῶν δένδρεον,
 τῶν δὲ ἄλλων, ἐπιβάς ἐπὶ τῶν ἰσπῶν, διώκει τὸ κύων
 ἐπέται. ὕψος δὲ τούτων, ὃ πρὸς πλὴν ἢ ἄ τρεῖς μ-
 ῖθρον οἰκέοι Σκύθαι ἄλλοι, ἀπὸ τῆς Βασιλικῆν
 Σκυθῶν ἀπὸς αὐτῆς, ἐοῦτω ἀπικρόμενοι ἐς τὸν
 ἄνω χῶρον. Μέχρι μὲν δὲ τῆς τῶν τῶν Σκυ-
 θῶν χῶρος, ἐστὶ ἡ καταλεχθεῖσα πᾶσα, πεδῶν τε
 καὶ βαθύγῳσι. ὃ δὲ ἀπὸ τούτου, λιθώδης ἐστὶ
 καὶ περηχία. διεξελθόντι δὲ καὶ τῆς περηχίας χῶρος
 πολλόν, οἰκέοι τῶν ὠρεῶν οὐρέων ὑψηλῶν ἀνδρα-
 ποῶν λεγόμενοι εἰς πρῶτες Φαλακροί, ἐκ τῆς
 γαστρίων, καὶ ἔρσηνες καὶ φηλεαὶ ὁμοίως καὶ σιμοὶ καὶ
 ἄλλοι ἐξ ἑαυτοῦ μεγάλα φωνῶν ἡ ἰδίῳ ἰέντες. ἐδὴ
 ἡ δὲ χρεώμενοι Σκυθικῇ ζῶντες δὲ ἀπὸ δένδρεων.
 Ποντικὸν μὲν οὐνόμα τὰ δένδρεα ἀπὸ οὐ ζῶσι, μέ-
 γαλος δὲ ἐκ σκεῖω μάλιστα καὶ καρπὸν δὲ φορεῖ
 κωμάω ἴσον, πυρῶνα δὲ ἔχει. τῶν ἐπειὴν ἡμῶν πε-
 πον, τῶν κείοι ἰματίοις ἀπὸ τῆς αὐτῆς
 παχὺ καὶ μέλαν. οὐνόμα δὲ τὰ ἀπὸ τῆς αὐτῆς
 ἔχει τῶν δὲ καὶ λείγροισι, καὶ γάλακτι συμμίσθοντες
 πίνουσι καὶ ἀπὸ τῆς παχυτήτος αὐτῆς τῆς πρυγῆς
 παλλάτῃς σιωπῆσασθαι, καὶ τῶν σιτέοντα. πρὸς
 βατὰ γὰρ σφίον πολλὰ ἐστὶ οὐ γὰρ τοῖσι σπουδαίῳ
 ἀνομαὶ αὐτῆς εἰσὶ. ἀπὸ δένδρεα δὲ ἐκείτω κατὰ
 κηται, τῶν μὲν χυμῶνα, ἐπειὴν δὲ δένδρεον πρὸς ἀνα-
 ῖν πῖλον σερῶν λυκῶν. ὃ δὲ τῆς, ἀπὸ πῖλου.
 τούτοις ὁδοῖς ἀδικεῖ ἀνδραπόων. ἰσοὶ γὰρ λέγον-
 ται εἰς. ὁδοῖς δὲ τῆς ὀπλον ἐκτέαται. καὶ τῶν
 μὲν, τοῖσι πρὸς κείοι οὐτοῖς εἰσὶ τῶν Διὰ Φορῶν
 Διὰ φέροντες. τῶν δὲ, ὅς ἀν κατὰ φύγην ἐς τούτους,

28. πούτων

29. Σκυθῶν

30. Σκυθῶν

145

1 Sed prima quidem portio est Sauromat. vel, fors. 2 ἴδιον, quod supra veris separata. 3 Excolant.

hominibus regio, quantum nos scimus.
 Trans flumen autem Tanain non est
 regio Scythica, sed prima Laxiorum
 Sauromatarum, qui à recessu Maxotidos
 paludis incipientes, incolunt tractum
 qui spectat aquilonem, itinere dierum
 quindecim, vacuum prorsus arboribus
 tam agrestibus quam fructiferis. Supra
 hos habitant (quæ secunda portio est)
 Budini, terram colentes totam omni ar-
 borum genere abundantem. Supra Bu-
 dinos ad aquilonem statim. excipit soli-
 tudo octo dierum itineris. Post hanc so-
 litudinem declinando magis ad ven-
 tum subsolanum, incolunt Thyssagetæ,
 natio copiosa & propria, & è venatu
 victitans. His contigui, & in eisdem ha-
 bitantes locis, ii quibus nomen inditum
 est Iyræ, & ipsi è venatione victitantes,
 hunc in modum: Conscensibus arboribus,
 quæ per omnem regionem frequentes
 sunt, insidiantur. singulis autem adest
 canis, & item equus, in ventrem cubare
 edoctus, humilius subsidendi gratia. Vbi
 quis igitur ab arbore feram viderit, sa-
 gitta que percusserit, conscenso equo il-
 lam persequitur, comitante cane. Super
 hos auroram versus, incolunt alii Scy-
 thæ, qui à regibus Scythiis deficientes, ira
 in hunc locum peruenierunt. Ad hos vs-
 que Scythas omnis regio Scythica est
 campestris, & spissi soli: reliqua definc
 lapidosa atque salebrosa. Cuius regionis
 magno transmissio spatio, incolunt sub
 excelsorum montium radicibus homi-
 nes qui ab ipso natali dicuntur esse cal-
 ui, matres pariter & feminae, simis quoq;
 naribus, & ingenti mento: propriam
 quandam vocem edentes, Scythicam
 gestantes vestem: ex arboribus victitan-
 tes. cui generi arboribus nomen est Pō-
 ticum, magnitudo fere eadem quæ fico,
 fructus fabæ instar nucleum habens. Id
 vbi maturuerit, vestibibus exprimitur, &
 quod ab eo crassum & nigrum defluit,
 nomine aschy, id & lingunt, & lacte
 commixtum potant. ex ipsius quoque
 crassitudinis face massas ad esum com-
 ponunt. Neque enim multum est eis
 pecorum, utpote non studiosis rei pecu-
 ariæ. Sub arbore quisque cubat: per hye-
 mem quidem, vbi arborem pileo al-
 bo firmoque contexerint: per æstatem
 vero, sine hoc pileo. His nemo morta-
 lium iniuriam infert. sacri enim dicuntur
 esse: nihilque Martiorum armorum pos-
 sident. lidem & finitimorum controuer-
 sias dirimunt, & quisquis ad eos cōfugit,

XXIV

XXV

XXVI

XXVII

XXVIII

XXIX

XXX

is à nem
 gippi.
 quoquo
 gentium
 rithenis
 ris. Sc
 septenu
 perueni
 rum habe
 est, nemo
 nam mon
 situm inte
 dit. Isti ta
 me fidē n
 hominib
 ieris, e
 miant. qu
 Sed tract
 est, ab l
 guitate c
 or qui ve
 nibus qu
 tenus isti
 talibus n
 pater ali
 qui pecc
 runt con
 tum pat
 accipiun
 nibus co
 tem def
 inaurant,
 agentes
 ceremon
 quemadr
 tur prate
 vxores p
 cognoscu
 aiant lffe
 & grypes
 ceperunt
 accipient
 ce eos app
 ma Scyth
 Omnis a
 statum hy
 tolerati n
 ubi aquan
 tum, faci
 deris. lbid
 omnis C
 glaciem o
 Scythæ, e
 guntrans
 hyberna
 tamen m
 sunt. Vt
 regionib
 1 Neq
 facies facies

is à ne

is à nemine læditur. Nomen eis est Argippai. Ad hos vsque caluos ingens quoquouersus prospectus est regionis & gentium, quæ in conspectu sunt ex Boristhenis atque ex aliis Ponticis emporiis. Scythæ qui ad eos commeant, per septem interpretes totidemque linguas perueniunt. Horum tenuis notitia rerum habetur. at quod supra illos caluos est, nemo pro comperto referre potest. nam montes editi atque prærupti transitum interdiciunt, quos nemo transcendit. Isti tamen calui referunt, (quæ apud me fidẽ non habent) incoli montes ab hominibus capripedibus: quos vbi trãsieris, esse alios qui senos menses dormiant. quod ego inprimis non admitto. Sed tractum illum qui ad aurorã caluis est, ab Issedonibus habitari sine ambiguitate compertum est. Ille vero superior qui vergit ad aquilonẽ, tam Issedonibus quam caluis ignotus est, nisi quatenus isti ipsi dicunt. Issedones portotalibus moribus vti feruntur: Quoties pater alicui decessit, omnes eius propinqui pecora adducunt, quæ vbi mactauerunt concideruntq; concidunt & mortuum patrem illius à quo in conuiuium accipiuntur, commixtisq; omnibus carnibus conuiuium exhibent. Caput autem defuncti denudatum purgatumq; inaurant, eoque pro simulacro vtuntur, agentes illi quotannis maiores hostias ceremoniasque. Hæc filius patri facit, quemadmodum Græci natalitia. Dicuntur præterea & isti iusti esse, & ipsotum vxores peræque fortes ac viti. Hi & ipsi cognoscuntur. Quod supra hos est, ibi aiunt Issedones esse homines vnoculos, & grypes auri custodes. Hoc ab eis acceperunt Scythæ, à Scythis nos ceteri accipientes, verum putamus, ac Scythice eos appellamus Arimaspos. nam arima Scythæ vnum vocãt, spu vero oculũ. Omnis autẽ quam dixi regio, adeo infestatur hyberna scuitia vt octo mensibus tolerari nõ possit: tale illic gelu est. sic ubi aquam effundas, modo facias ibi lutum, facies autem si illic ignem accenderis. Ibidem quoque mare glaciatur, & omnis Cimmericus Bosphorus: super quã glaciem omnes qui intra fossam incolũt Scythæ, exercitus ducunt, & plaustra agunt trans mare vsque ad Indos. Ita vis hyberna octo mensibus perstat, quatuor tamen mensibus reliquis frigora illic sunt. Vbi etiam aliam quam in ceteris regionibus condicionem habet hyems.

Ἐπὶ τῶν ἐσθλῶν ἀδικεῖται οὐκ ὀνομα δὲ σφί βῆσι Ἀργιπῶνται. Μέχρι μὲν νῦν τῶν Φαλακρῶν τεσσάρων πολλὴ περιφανεία τῆς χώρας βῆσι, καὶ τῶν ἐπισημοῦν ἐθνῶν. καὶ γὰρ Σκυθῶν ἕνδρες ἀπικρέονται ἐς αὐτοὺς, τῶν δὲ χαλεπῶν βῆσι πῦρ καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐκ Βορυσθηνέως τε ἐμπορείου καὶ τῶν Ἰωνικῶν ἐμπορείων. Σκυθῶν δὲ οἱ ἀνέλθαι ἐς αὐτοὺς, δι' ἐπισημοῦν ἐρμυλιέων καὶ δι' ἐπισημῶν γλωσσῶν διαφασίζονται. Μέχρι μὲν δὲ τεσσάρων γνώσκε. ὁ δὲ τῶν Φαλακρῶν κατὰ σφί ἐσθλῶν ἀπικρέων οἷδε φερεῖται ἔρεα γὰρ ὑψηλὰ ἀποταμίνοι ἀβάτα, καὶ ἐσθλῶν σφραγῶν βαίνε. ὁ δὲ Φαλακροὶ ἔτοι λέγεται, (ἐμοὶ μὲν ἔπειτα λέγοντες) οἰκῆν ἔρεα ἀγχιποδας αἰδρας ὑψηλοῦ τῆς τῆς, ἀλλοῦς αἰδραποῖς ἐπὶ, οἱ τῶν ἐξ ἀμύλων κατὰ δασὶ ἔρεα ἔρεα ἐνδεόματι τῶν ἐξ ἀμύλων δὲ μὲν πρὸς τῶν Φαλακρῶν γνώσκε) ἀπικρέων ὑψηλοῦ Ἰσηδόνων οἰκούμενον. ὁ μὲν τοὶ κατὰ σφί πρὸς βορέην ἀνεμον, ἐγνώσκε, ἔτε τῶν Φαλακρῶν, ἔτε τῶν Ἰσηδόνων, εἰ μὴ ὅσα αὐτῶν τεσσάρων λέγοντων. Νόμοισι δὲ Ἰσηδόνες
20 (οἱσὶδε λέγον) χρεῖται ἔπειτα ἀνδρὶ ἀποθαῖοι πατήρ, ὁ πρὸς ὀκνητοὺς πρὸς πρὸς ὀκνητοὺς πρὸς πρὸς ἀβάτα καὶ ἔπειτα αὐτὰ γυῖαντες, καὶ κατὰ τὰ μόντες ἀκρέα, κατὰ τὰ μόντες καὶ τῶν δεχομένων τεθνεῶτα γυνεῶν ἀναμίζαντες ἔπειτα ἀκρέα, δαῖτα πρὸς τῆς τῆς, τῶν κεφαλῶν αὐτῶν ψιλῶντες καὶ ἐκκαθήσαντες ἀποχευοῦσι καὶ ἔπειτα ἀτὲ ἀγάλατι χρεῶνται, θεισῶν μεγάλας ἐπιτελείουσι ἐπιτελείουσι. πᾶσι δὲ πατρὶ τῆς ποιῆς, κατὰ σφί Ἑλλήνες ἀγχιποδας ἀλλοῦς δὲ δίκαιοι καὶ ἔτοι λέγονται ἐπὶ. ἰσοκράτες δὲ μοῖως αἱ γνώσκε οἱσὶ ἀνδράσι. γνώσκονται μὲν δὲ καὶ ἔτοι. Τὸ δὲ ἀπὸ τούτων τῶν κατὰ σφί, Ἰσηδόνες εἰσὶ ὁ λέγοντες μνησθῆναι ἀνδρῶν καὶ χρεῶν φύλαχος γυῖαντες ἐπὶ. ὁ δὲ τῶν τεσσάρων Σκυθῶν πρὸς ἀλάστοντες λέγονται ὁ δὲ Σκυθῶν ἡμῶν ὁ δὲ νομῶν καὶ ἔτοι ἀλλοῦς Σκυθῶν Ἀεμασποῖς. αἰμα γὰρ ἐν καλέοισι Σκυθῶν, ἀπὸ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν. Δυσχεῖες δὲ αὐτῆς ἡ κατὰ λέχθησα πᾶσα χώρα ἔτε δὲ τῶν ἐπὶ ἐνθα ὅσα μὲν οὐκ ἔπειτα μύλων ἀφορητοὺς οἶος γίνε) χρυμῶν, ἐν τοῖσι ὑδρῶν ἐκχῆας, πηλὸν δὲ ποιῆσαι πῦρ δὲ ἀνακρίων, ποιῆσαι πηλὸν ἢ τῶν ἀλάστον πηλῶν, καὶ ὁ Βόσπορος πᾶσι ὁ Χιμμέριος, καὶ ὅσα τῶν κρυμῶν οἱσὶ τῶν ἀφῶν Σκυθῶν κατὰ τῶν κρυμῶν ἐπὶ τῶν. ἔπειτα ἀμύλων ἐπὶ τῶν νῆσι πρὸς τῶν Ἰνδῶν. ἔπειτα μὲν δὲ ὅσα οὐκ ἔπειτα μύλων δὲ ἀτελεῶν χρεῶν ἐπὶ τῶν ὅσα πηλοῖσι πρὸς τῶν ἔπειτα ἀμύλων ἐπὶ τῶν πᾶσι τοῖσι ἐν τῶν οἰσὶ χρεῶν οἰσὶ γυμνοῖσι χρεῶν.

IV

CXV

VI

VII

VIII

1 Neque ab illis caluis neque ab Issedonibus habitari comperitur, 2 Piliis nudatum 3 Quibus si aquam efflutum non facies: facies au

ἐν τῷ πύρρῳ ἀεὶ ὡς οὐδὲν ἄξιον ὁδοῦν, ὁ δὲ θεός, ὅν οὐκ αἶνει. βροταί τε ἡμὸς τῆ ἄλλῃ γίνονται, τῆνικαὶ μὲν οὐ γίνονται, θεός δὲ ἀμφιλαφές· ἢν δὲ χειμῶνος βροταί γίνονται, ὡς τερας νόμος αἰθῆρ᾽ ἐλάττει ὡς δὲ καὶ ἡ σεισμὸς γῆν ἡ ἡ τε θεός ἡ τε χειμῶνος ἐν τῇ Σκυθικῇ, ὡς τερας αἰθῆρ᾽ ἐλάττει ἰσποὶ δὲ ἀνεγρόμενοι φέρονται (ὡ) χειμῶνα τῶν, ἡμίονοι δὲ ὁδοῦν ὅνοι ἀνεγρόμενοι τῷ θεῷ. τῆ δὲ ἄλλῃ ἰσποὶ μὲν ἐν κρυμῶ ἐλαττεῖς ἀποφακελίχοι, ὅνοι δὲ καὶ ἡμίονοι ἀνεγρό- I O
ται. Δοκέει δὲ μοι καὶ ὁ θεός τῶν βοῶν ἰσποῦ
λου ἀφ' αὐτῶν οὐ φέρονται κέρα ἀδύνη. μαρτύρες δὲ
μὲν τῆ γῶμη καὶ Ὀμήρου ἔπος ἐν Ὀδυσσεῖ, ἔχον
ἄδεις,

Καὶ Λιβύῳ, ὅτι ἄρνες ἀφαρ κέραοὶ τελέ-
τοι

ὁρῶντες εἰρημῶν, ἐν τοῖσι θερμοῖσι ταχὺ ἀναγίνεσθαι
τὰ κέρα· ἐν τοῖσι ἰσποῖσι ψύχει ἢ οὐ φέρονται κέ-
ρα ἀκτινῶνα θεῷ, ἢ φέρονται, φέρονται μόνον.
Εἰς ταῦτα μόνον ἀφ' αὐτῶν φέρονται (ὡ) τῶν θε- 2 O
ῶν ἐλάττει (ὡ) ὅτι ἐν τῇ Ἡλείῃ πάση χώρῃ οὐ δύναται
γίνεσθαι ἡμίονοι, ἔτε ψύχει τῆ χώρου ἐόντος, ἔτε
ἄλλῃ φέρονται αἰθῆρ᾽ ἐλάττει. φασὶ δὲ αὐτῶν Ἡλείοι
ἐν κατάρης τῆ δὲ γίνεσθαι σφι ἡμίονοι· ἀλλ' ἐλα-
ττει αἰθῆρ᾽ ἢ ὡρῃ κίσεισθαι τὰς ἰσποῖς, ἔλα-
νοῖσι ἐς τὸν πλησιοχώρου αὐτῶν καὶ ἐπειτὰ σφι ἐν
τῇ τῶν πέλας ἐπιτοῖσι τὸν ὄνοισ, ἐς δὲ αὐτῶν αἰθῆρ᾽ ἰσ-
ποὶ ἐν γαστρί· ἐπειτὰ δὲ ὀπίσω ἀπελανοῖσι. Πε- 3 O
ρὶ δὲ τῶν περὶ τῆ Σκύθαι λέγουσι ἀνά τῶν λεῶν εἶ-
ναι (ὡ) ἡέρα, καὶ τυτῶν εἰνεκα ὅν οἰοῖτε εἶναι) οὐτε
ιδεῖν ὁ θεός τῆς ἡπείρου, οὐτε διεξίεναι, πῦρ δὲ ἐ-
χωρεῖ αὐτῶν πῦρ γῶμη. τὰ κατὰ τῆ ταύ-
της τῆ χώρης αἰθῆρ᾽ ἐλάττει, ἐλάττει δὲ τῶ θεός ἢ τῶ
χειμῶνος, ὡς καὶ εἰκόσ. ἡ δὲ ὡν ὅστις ἀγρόθεν χί-
ονα ἀδύνη πῶν οὐσαν εἶδε, οἶδε δὲ λέγω εἰκοίε γὰρ
ἢ χῶν πῆροισι. καὶ ἀφ' αὐτῶν χειμῶνα τῶν ἐόν-
τα τοῖσι δὲ αἰθῆρ᾽ ἐλάττει τῶν βοῶν ἐπὶ τῆς ἡπείρου
ταύτης. τὰ ὡν περὶ, εἰσάζοντας πῦρ χῶνα, τῶν
Σκύθαι τε καὶ τῶν περὶ οἰκοῖσι δοκέω λέγειν. τὰ δὲ 4 O
τα μόνον (ὡ) λέγει, μακρότατα εἶρη). Ὑ-
περβορέων δὲ περὶ ἀνθρώπων οὐτε ἡ Σκύθαι λέ-
γουσι ὁδοῦν, οὐτε ἴνες ἄλλοι τῶν ταύτη οἰκημέ-
νων, εἰ μὴ ἄρα Ἰσσηδόνες. ὡς δὲ ἐγὼ δοκέω, οὐδὲ
οἱ τοὶ λέγουσι ὁδοῦν. ἔλεγον γὰρ αὐτῶν καὶ Σκύθαι,

nam quum tempus pluendi est, nihil ibi quod sit vllius momenti, pluit: aestate pluere non cessat. Quin etiam tonitrua cum alibi, tum ibi nulla existunt, aestas nubila est: hyeme si fiant tonitrua, pro ostento habetur. terramotus in Scythia si existat seu aestate seu hyeme, tanquam prodigium admirantur. Eam vim hyemis equi perferunt, muli asinique neque incipientem quidem ferunt: quum tamen alibi stantes in gelido equi tabescent, asini vero ac muli durent. Et haec
XXIX
mibi videtur esse caussa cur omnino cornua bouino generi non succrescant: astipulante sententiae meae Homeri carmine in Odyssea, quod ita habet,
Et Libyen, ubi sunt cornuti protinus a-
gni.

Quod recte dictum est, in locis calidis mature cornua existere. at in vehementibus si igroribus aut non oriuntur statim pecoribus cornua, aut si oriuntur, vix oriuntur. In Scythia itaque hoc propter frigora contingit. Quo magis miror (ab initio enim oratio mea indagare instituit) cur in omni Eleo agro muli nequeant gigni, quum neque locus sit frigidus, neque vlla alia caussa appareat. Aiunt Eleenses ipsi ex imprecatione quadam id sibi contigisse: quumque tempus aduentat conceptus equarum, se in loca finitima illas educere: ibi postquam admiserint asinos, dumque conceperint, tunc rursus eas reducere. De pennis autem quibus aiunt Scythae op-
XXXI
pletum esse aerem, & idcirco non posse prospici longius continentem, nec ulterius transiri, haec est mea sententia: Quod ultra eam regionem assidue nigit, & (vt credibile est) minus aestate quam hyeme. nam, (prout cuilibet eminenti intuenti cadentem niue copiosam liquet quod dico) nix pennis assimilis est: & propter hanc talem hyemem inhabitabilia sunt eius continentis loca quae ad aquilonem spectant. Eoque opinor, pennas niuem esse interpretantes Scythas ac circumiectas gentes, ita loqui. Verum ea quae reperiuntur, longissime dicta sunt. De Hyperboreis
XXXII
autem hominibus neque Scythae quippiam, neque alii vlli illic incolentium memorant, praeter Issedones: ne ipsi quidem (vt mihi videtur) dicentes aliquid. dicerent enim & Scythae de hoc,

1 Tonitrua quo tempore sunt alibi, ibi non sunt, at aestate frequentia existunt. Quod si hyeme etc. 2 Et grauidae fuerint, eunc rurs. 3 Quae sunt vltra hanc regionem loca, semper niuosa sunt, minus tamen (vt rationi consentaneum est) aest. quam hyem. lam vero qui quis cadentem copiosam niuem intuitus est comminatus, intelligit quod dico, nix enim pennis similis est. 4 Quae commemorantur ab aliis, latissime exposita sunt.

quem-

quemadmodum de vnoculis dicunt. Quoniam & ab Hesiodo de Hyperboreis mentio fit: quinetiam ab Homero in Epigonis, si tamē Homerus re vera fecit hos versus. Sed multo plurima de his Delii memorant, sacra alligata in triticea stipula ex Hyperboreis delata venisse ad Scythas, à Scythis deinceps finitimos accepisse, gradatimq; per singulos ad occasum vsque: atque illinc meridiem versus dimissa, à primis Græcorum Dodonæis esse accepta, & ab his descendisse ad Meliensem sinum, peruasissetque in Eubœam, & oppidatim vsque ad Carystum: ab hac vero reliquisse Andrum. Carystios enim esse qui in Tenum portarint, Tenios vero in Delum: atque ita hæc sacra in Delum aiunt peruenisse. Sed primum Hyperboreos misisse duas puellas quæ ferrent hæc sacra, quas Delii aiunt Hyperochen & Laodicen: & cū his tutelæ gratia quinque suis popularibus, qui eas deducerent: nunc Periphæeres vocatos in Delo, vbi in magnò honore habentur. Sed quum isti ab Hyperboreis missi, rursus non redirent, indignè ipsos Hyperboreos tulisse, si eos quos assidue mitterent non reciperent. Ita misisse qui ferrent ad cōfines suos sacra in stipula tritici ligata, iuberentque illos considerate mittere ad aliam nationem: atque ita hæc gradatim missa, aiunt deuenisse in Delum. His ego sacris simile quiddam fieri animaduerti à feminis Thraciis atque Pæoniis, quæ in sacrificando regiæ Dianæ, non sine stipula triticea id faciunt: atque ipse vidi eas facientes. Ceterum his virginibus Hyperboreis vita fundis in Delo, parentant puellæ Delicæ ac pueri, tonsis vtriq; crinibus: quos puellæ quidem fuso inuolutos, supra monumentum deponunt: pueri autem ad quandam herbam applicantes, & ipsi sepulchro imponunt. Est autem monumentum intra Artemisium ad sinistram intrantibus, oleaque supra ipsum est nata. Hoc honore ab incolis Deli afficiuntur hæc virginæ. Aiunt vero iidem Argin & Opin virginæ ex Hyperboreis, eorundem hominum ætate, in Delum venisse, etiam priores Hyperochæ & Laodice: & has quidem venisse ad reddendum Lucinæ tributum quod pro partu maturando instituerant: Argin vero & Opin vna cū ipsis deis aduenisse,

ὡς καὶ παλαιῶν μνησθέντων λέγεται. Ἰὼν Ἡσίοδος
 μὲν ὅτι παλαιῶν ὑπερβορέων εἰρημόναι, ἐστὶ δὲ ὅτι Ὀμήρω
 ἐν Ἐπιγονοῖσι, εἶδὲ τὰ ὄντα γε Ὀμήρου ταῦτα τα
 ἔπειτα ἐποίησε. Πολλὰ δὲ ἐπιπλείστα παλαιῶν αὐτέων
 Δῆλοι λέγεται, φάσκειν ἰερά " ἐν δὲ δρυμῶν ἐν κα
 λαμῆ πύραυ, δὲ ὑπερβορέων φερόμενα, ἀπικνέε
 ἄς ἐς Σκύθας. ἀπὸ δὲ Σκυθῶν ἠδὲ δεκαμόροις αἰεὶ
 τῶν πλησιοχώρων ἐκείτους, κημίζον αὐτὰ δὲ πρὸς
 ἑσπερίας ἐκαστά τω ὅτι (A) Ἀδρίην. ἐν πεύτεν δὲ πρὸς
 10 μεσαμβρείῳ πρὸς πεμπόρῳ παρὰ τὰς Δωδωναί
 ας Ἐλπίων δέκα δὲ ἀπὸ δὲ τῶν κατὰ βάμειν ὅτι
 τὴ Μηλιεῖα κόλπον, καὶ Δία πορβύεσθαι ἐς Εὐβοίαν.
 πόλιν δὲ ἐς πόλιν πέμπειν, μέχρι Κερύσου. δὲ δὲ
 ἀπὸ ταῦτης, ἐκλίπειν Ἀνδρον. Καρυστίοις γὰρ εἶ
 τῶν κομίζοντες ἐς Τίτων Τίτωις δὲ, ἐς Δῆλον. ἀπι
 κνέεσθαι μὲν νῦν ταῦτα ταῖς ἰεραῖς οὕτω λέγεται ἐς Δῆ
 λον. πρὸς τὸν δὲ τῶν ὑπερβορέων πέμψαι φερόσας τα
 ἰερά δύο κόρας, ταῖς ἐνομάζουσι Δῆλιοι εἶ) ὑπερ
 χίω τε καὶ Λαοδικίω. ἀμα δὲ αὐτοῖσι ἀσφαλείης εἶ
 20 νεκεν πέμψαι τῶν ὑπερβορέων τὸ ἀσάν ἀνδρας πέλιε
 πομποῖς, τῶν οἰνῶ Περειφερέες καλέονται, πημάς
 μεγάλας ἐν Δῆλῳ ἔχοντες. ἐπεὶ δὲ τοῖσι ὑπερβορέ
 οῖσι τῶν ἀποπεμφθέντων ὅπισθω εἶεν ἀπονοσέειν, δεινὰ
 ποιούμενοι εἰσφραεῖς αἰεὶ καταλάμψαι, ἀποσέλλ
 ούσας μὴ ἀποδέχεσθαι, ὅτι δὲ φέροντας ἐς τῶν ἕρως
 ταῖς ἰεραῖς ἐν δὲ δρυμῶν ἐν πύραυ καλαμῆ, τῶν πλησι
 οχώρων ἐπισκήσειν, κελθόντας πρὸς πεμπειν σφέ
 147
 ας ἀπὸ ἐωυτῶν ἐς δὲ ὅτι ἐσθνος, καὶ ταῦτα μὲν ὅτι πρὸς
 πεμπόρῳ, ἀπικνέεσθαι λέγεται ἐς Δῆλον. Οἰ
 30 δα δὲ αὐτὸς τῶν τοῖσι ἰεραῖς τῶν ποιούμενον πρὸς
 φερέσ τας Ὀρησας καὶ τας Γαμονίδας γυναικάς, ἐπε
 αὐθῶσι τῆ Ἀρτέμιδι τῆ βασιλῆῃ, εἶεν αὐτὴ πύ
 ραν καλαμῆς θυόσας ταῖς ἰεραῖ. καὶ ταῦτα μὲν δὲ
 οἶδα τὰ πάντα ποιούσας. Τῆσι δὲ παρθένοισι ταύ
 τησι τῆσι δὲ ὑπερβορέων τελευτήσασιν ἐν Δῆ
 λῳ, κείρονται καὶ αἰκόροι καὶ (B) παῖδες (C) Δηλίων
 αἰμὲν πρὸς γάμου πλόκαμον ἀποταμνόμεναι, καὶ
 παλαιῶν ἀπὸ κερν εἰλίξασαι, ἐπὶ δὲ σῆμα πηθείσι. δὲ δὲ
 σῆμα ἔστι ἐσὼ ἐς δὲ Ἀρτεμίσιον, εἰσόντι ἄριστερης
 40 χρεός. ὅτι πέφυκε δὲ (D) ἐλπίη (E) δὲ παῖδες τῶν
 Δηλίων, παλαιῶν πινὰ εἰλίξαντες τῶν τειχῶν,
 πηθείσι καὶ οὕτοι ὅτι δὲ σῆμα. αὐταὶ μὲν δὲ ταύτων
 πιν ἡμιῶν ἔχουσι πρὸς τῶν Δῆλου οἰκητόρων.
 Φασὶ δὲ (F) αὐτὴ καὶ πιν Ἀργιν τε εἶ τὴ Ὀπιν ἐξ
 τας παρθένοισι δὲ ὑπερβορέων, καὶ τῶν αὐτῶν ταῦ
 ρος ἀνδρῶν πορβύεσθαι, ἀπικνέεσθαι ἐς Δῆλον,
 ἐπὶ πρὸς τὸν ὑπερβορέων τε καὶ Λαοδικῆς. ταύτας μὲν νῦν τῆ Εἰληθίῃ ἀποφερέστας αὐτὴ τῶν ὀκτώ
 κου (G) ἐπὶ ἀξίον φέρον ἀπικνέεσθαι τῶν Ἀργιν τε εἶ τὴ Ὀπιν ἀμα αὐτοῖσι τοῖσι τοῖσι ἀπικνέεσθαι λέγεται καὶ ἄλλοις

X XIII

KXIV

KXV

1 Occasum versus longissime Adriam vsque. 2 Puellæ quidem ante nuptias, fuso inuolut.

καὶ σφίγμαις ἄλλας δεδῶσθαι πρὸς σφέων. καὶ γὰρ ἀγείρειν σφίγμαις γυναικῶν, ἐπονομαζούσας τὰ οὐνόματα ἐν τῷ ὕμνῳ, τὸν σφίγμῳ Ὀλλύῳ ἀπὸ Λυκίος ἐποίησε. ὧδ' αὖ δὲ σφέων μαθόντας νησιώτας τε καὶ Ἰώνας, ὑμνεῖν Ὀλλύῳ τε καὶ Ἀργίῳ, ὀνομαζόντας τε καὶ ἀγείροντας. Ἐστ' δὲ Ὀλλύῳ καὶ ἑὸν ἄλλοις ἑὸν παλαροῖς ὕμνοις ἐποίησε ἐκ Λυκίης ἐλθῶν, ἑὸν ἀειδόμενος ἐν Δήλῳ. καὶ τῶν μηδίων καταγέροισιν ἐπὶ τῷ βωμῷ, τὴν σποδὸν ταύτην ἐπὶ τῷ θήκῃ τῆς Ὀλλύου τε καὶ Ἀργίου ἀγαμομοῦσθαι ἐπιβαλλομένῳ. ἡ δὲ θήκη αὐτέων ἐστὶ ὅπουθεν τῆς Ἀρτεμισίου, πρὸς ἡδ' τετραμμήνῃ, ἀγροτάτῳ τῆς Κηίων ἰσηροῦ. Καὶ ταῦτα μὲν Ἰσθμοῦ πρὸς Εἰρήδῳ. ὧδ' αὖ δὲ Ἀβάρειος λόγῳ τῆς λεγόμενης ἑστ' Ἰσθμοῦ, ἡ λέγω, λέγων ὡς ὧδ' οἷσιν ἑὸν ἔφερε χεῖρ' ἅσασιν τὴν γῆν, ἑὸν σιτεόμενος. Ἐστ' δὲ εἰσὶ ἄλλοι Ἰσθμοῦ οἱ ἀνδραποδοί, εἰσὶ καὶ Ἰσθμοῦ ἄλλοι. γὰρ δὲ ὁρῶν γῆς ἑὸν ὁδοὺς γράσαντας πολλοὺς ἦδη, καὶ οὐδένα νόον ἔχοντα δὲνησομένῳ οἱ Ὀκεανὸν τε 20 ῥέοντα γράφοισι πρὸς, τὴν τε γῆν ἑὸν κυκλοτερέα ὡς ἀπὸ Ὀργου, καὶ τὴν Ἀσίαν τῆς Εὐρώπῃ ποιεῖσθαι ἴσην. ἐν ὀλίγοις γὰρ ἐγὼ δηλώσω μέγας τε ἐκείνης αὐτέων, καὶ οἷσιν ἑστ' ἐς γράσαν ἑκείνη. Πέρσαι οἰκέοισι κατήκοντες ἐπὶ τῷ νοτίῳ θάλασσαν. τὴν Ἐρυθρὴν καλεομένην. τῆσδε δὲ Ἰσθμοῦ οἰκέοισι πρὸς βορείῳ ἀνεμῶν, Μήδοι Μήδων δὲ, Σάπειροι Σαπείρων δὲ, Κόλχοι, κατήκοντες ἐπὶ τῷ βορείῳ θάλασσαν, ἐς τὴν Φάσις ποταμὸν ἐκιδίδι. ταῦτα τεσσέρα ἔθνη οἰκεῖ ἐκ 30 θάλασσης ἐς θάλασσαν. Ἐνθούτων δὲ ὁ πρὸς ἑσπερίῳ ἀκτῇ διφάσιαν ἀπὸ αὐτῆς κατατείνουσι ἐς θάλασσαν, τῆς ἐγὼ ἀπηγήσομαι. εἶπεν μὲν ἡ ἀκτὴ ἡ ἑτέρα πρὸς βορείῳ ἀπὸ Φάσιος ὄρεσά μιν, ὧδ' αὖ τεταταῖ ἐς θάλασσαν ὧδ' αὖ τε ὧδ' πόντον καὶ ὧδ' Ἐλλήσποντον, μέχρι Σιγείου τῆς Τρωϊκοῦ. τὰ δὲ πρὸς νότον, ἡ αὐτὴ αὐτὴ ἀκτὴ ἀπὸ τῆς Μαριδυδιανῶν κόλπου τῆς πρὸς Φοινίκην κειμένην τεῖνει τὰ ἐς θάλασσαν μέχρι Τειοπίου ἀκρῆς. οἰκεῖ δὲ ἐν τῇ ἀκτῇ ταύτῃ ἔθνη ἀνδραποδῶν τε 40 κόντα. αὐτὴ μὲν νῦν ἡ ἑτέρα τῶν ἀκτέων. Ἡ δὲ δὴ ἑτέρα, ἀπὸ Περσέων ὄρεσά μιν, ὧδ' αὖ τεταταῖ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν ἡ τε Περσική, καὶ ἡ ἀπὸ ταύτης ἐκδεχόμενη Ἀσσυρίη καὶ ἀπὸ Ἀσσυρίης, ἡ Ἀραβίη λήγει δὲ αὐτὴ ἐς λήγου-

20. Ἀργίῳ

20. Ἀργίῳ

20. Σάπειροι, Σαπείροι, 20.

hosque illis alios honores donasse. Ad eas enim 1 congregari cœtum mulierum quæ hymnum canant, ob Olenæ Lycio conditum: in quo hymno nomina Argis & Opis nuncupantur. Deinde à Deliis edoctos insulanos & Iones, cœtus agere instituisse, & nominatim Argin & Opin decantare (hic Olenæ Lycia profectus, alios quoque vetustos fecit hymnos, qui cantantur in Delo) 2 dum cinis qui supra sepulcrum est Argis & Opis, dispergitur super infinitam ægrotorum turbam qui ad aram sunt. Est autem sepulcrum earum post Artemisium, ad auroram spectans, proxime Ceiorum cœnaculum. Hæc 30 tenus de Hyperboræis dictum sit. Nam de fabula Abaris, qui fertur esse Hyperboreus, nihil dico: qui sagittam dicitur per vniuersam terram circumtulisse, nihil comedens. Quod si qui sunt Hyperborei, id est supraquilonares, erūt & alii hypernotii, id est supraaustrales. Nempe rideo quum multos video iam descripsisse ambitum terræ, nullum habentes in exponendo sensum, qui Oceanum scribunt circumfluere, & terram, tanquam tornum, factam esse orbiculatam, & Asiam faciunt Europæ parem. Nam ego singularum magnitudinem breui patefaciam, 3 & quanta sint singula ad describendum. ¶ Vbi 30 xxxvii Persæ incolunt, id ad australe protenditur mare quod dicitur Rubrum. Super hos ad ventum aquilonem habitant Medi, super Medos Sapires, super Sapires Colchi, ad septentrionale pertinentes mare, in quod influit flumen Phasis. Hæc quatuor nationes à mari ad mare incolant. Dehinc vespertam versus ab ea duæ oræ terrarum ad mare protenduntur, quas ego exponam. Hinc aquilonem versus, ora vna à Phasi incipiens porrigitur ad mare per Pontum & Hellespontum, vsque ad Sigeum Troicum: austrum autem versus, eadem ora à sinu Mariandyno, qui Phœnicæ adiacet, protenditur secundum mare ad promontorium vsq; Triopium. Incolunt autem in ora hac hominū nationes triginta-talis est vna ora. Altera vero, à Persis incipiens porrigitur ad rubrum mare, quod & Persicum vocatur: deinde gradatim Assyria, atque inde Arabia: desinitque in sinu Arabico. etsi non desine-

1 Videtur potius ἀγείρειν ita sumi uti quum de matre deorum dicitur, unde μεταγαύρα. Sic ἔσται post. 2 Et dum femora ad aram adolentur, cinerem hunc consumi in conspergendo Opidis & Argidis sepulcro. Est autem sep. 3 Et quales sint singula, quantum ad descriptionem attinet.

ret, nisi

ret, nisi
in illu
Phœnic
cus. A
dum ho
& Arg
quam t
que hæc
sus in A
xl Persas
chos, au
tem, hin
nem aut
mine A
fluit. P
fia. Ill
funt: nec
telt. Et
Libya
pro eni
Ægypti
mari ad
millium
stadia.
fa sane
taq; ad
que dist
pam: int
tia. Siqu
dem ce
non vi
Libya
mari el
conter
ge, coru
demoni
deprim
finum,
ces, pra
Hercule
nale vsq
remerat
ri soluen
qui qu
citis ad
bant: i
messim
mento n
pro, anno
declinan
referent
bent, sed
cutes A
tram. At
num est
re Carth
dam Sar

ret, nisi ob id quod Darius è Nilo riuos in illum sinum induxit. A Persis ad Phœnicem tractus amplus est ac multus. A Phœnice hæc ora tendit secundum hoc mare per Syriam Palæstinam & Ægyptum, in qua terminatur: intra quam tres sunt duntaxat nationes. Atque hæc sunt quæ à Persis occasum versus in Asia continentur. Quæ supra Persas sunt & Medos & Sapires & Colchos, auroram versus & solem orientem, hinc mari rubro alluuntur: aquilonem autem versus, à mari Caspio, & flumine Araxe, qui cõtra solem orientem fluit. Porro India tenus habitatur Asia. Illinc iam auroram versus deserta sunt: nec qualia sint dicere quispiam potest. Et Asia quidem talis & tanta est. Libya autè in altera ora est. ab Ægypto enim iam excipitur. Hæc ora circa Ægyptum iam angusta est. nam ab hoc mari ad rubrum intercapedo est centum millium vlnarum, quæ efficiunt mille stadia. Ab his deinceps angustis spatiosa sane ora excipit quæ Libya dicitur. Itaque admiror eos qui determinarunt atque distinxerunt Libyam, Asiam, Europam: inter quas non parum est differentia. Siquidem Europa longitudine quidem ceteras assequitur, latitudine vero non videtur mihi comparari digna. nam Libya se ipsam monstrat circumfluam mari esse, excepto duntaxat vbi Asia contermina est, Neco Ægyptiorum rege, eorum quos nouimus primo in hoc demonstrando. Is postquam destitit à deprimenda fossa à Nilo ad Arabicum sinum, misit nauibus quosdam Phœnices, præcipiens vt transfrecti columnas Herculeas penetrarent ad septentrionale vsque mare, atque ita ad Ægyptum remearent. Phœnices igitur rubro mari soluentes, abierunt in mare australe: qui quum autumnus aduenisset, applicitis ad terram nauibus sementem faciabant: vt assidue Libyes legerent, ac messem expectarent. deinde messo frumento nauigabant. Ita biennio cõsumpto, anno tertio ad Herculeas columnas declinantes in Ægyptum remearunt, referentes quæ apud me fidem non habent, sed forte apud aliquè aliũ: prætereuntes Africã, se habuisse solem ad dextram. Arque hunc in modum Libya primum est cognita. Secundo loco fuisse Carthaginenses, qui dixerunt quendam Sataspem, Teaspis filium, virum

σα, εἰ μὴ νόμος, ἐς τὸ κόλπον τὸ Ἀραβιον, ἐς τὸ Δαρειος ἐκ τῆς Νείλου διώρυγα ἐσήγαγε. μέγρι μὲν νικω Φοινίκης ἀπὸ Περσέων, χῶρος πλατύς καὶ πολυλὸς ἐστὶ. ὃ δὲ ἀπὸ Φοινίκης παρήκει διὰ τῆςδε τῆς θαλάσσης ἢ ἀκτὴ αὐτῆ ἀπὸ τῆς Συρίων τῶν ἀπὸ τῶν Παλαστίνων, καὶ Αἴγυπτον, ἐς τὴν τελευτῆν ἐν τῇ ἐσθρῶ ἐστὶ τεία μοῦσα. ταῦτα μὲν ἀπὸ Περσέων τῶν πρὸς ἐσθρῶν τῆς Ἀσίας ἔχοντα ἐστὶ. τὰ δὲ κατὰ τῆς Περσέων, καὶ Μήδων, καὶ Σαπείρων, καὶ Κόλχαν, τὰ πρὸς ἡμῶν τὸ ἥλιον ἀνατέλλοντα, ἐνθεν μὲν ἢ Ἐρυθρῆ παρήκει θαλάσση, πρὸς βορέω ἢ ἠκασιπὴν θαλάσση, καὶ ὁ Ἀραβίος ποταμὸς, ῥέων πρὸς ἥλιον ἀίσχοντα. μέγρι ἢ τῆς Ἰνδικῆς οἰκέεται Ἀσίη. ὃ δὲ ἀπὸ ταύτης, ἔρημον ἦδη ὃ πρὸς τὴν ἑω, οὐδὲ ἔχει σὺδὲις φέρσαι οἷ δὴ ἔστι. τοιαύτη μὲν καὶ τοσαύτη ἡ Ἀσίη ἐστὶ. ἡ δὲ Λιβύη ἐν τῇ ἀκτὴ τῇ ἐτέρῃ ἐστὶ ἀπὸ γὰρ Αἴγυπτον ἢ ἀκτὴ αὐτῆ φεινὴ ἐστὶ ἀπὸ γὰρ τῆςδε τῆς θαλάσσης ἐς τὸ Ἐρυθρῶν θαλάσσην, δέκα μυριάδες εἰσὶ ὄργυων αὐτῆ δὲ ἀνὰ ἑξήκοντα χίλιοι σταδίαι. ὃ δὲ ἀπὸ τῆς φεινῆς τούτου, κάρτα πλατῆα τυγχόμεναι ἀκτὴ, ἢ πρὸς Λιβύη κέκληται. Θωμάζω ὡν τῶν θρυευσάντων καὶ διελόντων Λιβύων καὶ Ἀσίων καὶ Εὐρώπων. ἔγδ σμικρὰ τὰ διαφέροντα αὐτῶν ἐστὶ. μήκει μὲν γὰρ πρὸς ἀμφοτέρας παρήκει ἡ Εὐρώπη ὄρεος δὲ πειρῆ, σὺδὲ συμβαλέειν ἀξίη φαίνεται μοι εἶ. Λιβύη μὲν γὰρ δηλοῖ ἑωῦτ', ἐξοτα πείρρῳτος, πλίω ὅσον αὐτῆς πρὸς τὴν Ἀσίαν οὐείζει. Νεκώτῃ Αἴγυπτιῶν βασιλέος πρὸς τῆν ἡμεῖς ἰδμεν, καὶ ἀδελφῶν ἐς ἐπίτετ' ἐπὶ διώρυγα ἐπάστασιν ὄρυσάν τ' ἐκ τῆς Νείλου διέχουσαν ἐς τὸ Ἀραβιον κόλπον, ἀπέπεμψε Φοινίκης ἀνδρας πλοίοισι, ὅντι λαμβόμενος ἐς τὸ ὀπίσω δι' Ἡρακλήων, τῆς ἡλέων ἐκπέειν ἕως ἐς τὸ Βορήϊον θαλάσσην, καὶ ἔτω ἐς Αἴγυπτον ἀπικνέεσθαι. ὀρμηθέντες ὡν Φοινίκης ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσσης, ἐπλεον τὸ Νοῦν θαλάσσην. ὅκως δὲ ἦν ἦτο φθινόπωρον, πρὸς ἔχοντες ἀπὸ πείρρῳτος τὸ γλῶσσα ἐκείποτε τῆς Λιβύης πλεοντες ἡνοῖατ', καὶ μέρρῳτος ἀμῆτον τείσαντες δὲ ἀνὰ τὸ ὄπιον, ἐπλεον. ὅστε δύο ἑτέων διεξελόντων, τείτω ἑτεῖ κέμψαντες Ἡρακλήας τῆς ἡλέας, ἀπικνῶντο ἐς Αἴγυπτον. καὶ ἔλεγον ἐμοὶ μὲν οὐ πείσα, ἀλλὰ δὲ δὴ τέω, ὡς πεί πλώοντες ἐς τὴν Λιβύην, τὸ ἥλιον ἔχον ἐς τὰ δόξια. οὕτω μὲν αὐτῆ ἐγνώθη τῶ πρὸς τὸν. Μετὰ δὲ, Καρχηδόνιοι εἰσὶ λέγοντες, ἐπεὶ Σατάσσης γὰρ ὁ Τεάσπιος, ἀνὴρ

LI

LI

LI

LI

In quamcunque Libye partem nauigantes peruenissent: messemque expectabant. Quum autem mesuissent, oram soluerunt. Ita bienn.

Et dum femora Et quales sunt fingere, nihil

Αχαιμηνίδης, οὐ παρέπλωσε Λιβύην, ἐπὶ αὐτῷ
 τὸ πρῶτον πεμφθεὶς· ἀλλὰ δεικνύσκει, τε μήκος τῆς πλώσεως
 καὶ τὴν ἐρημίαν, ἀπῆλθε ὀπίσω, οὐδ' ἐπιτέλεσε τὴν
 ἐπιπέταξιν ἢ τὴν μητέρα ἀέθλον. θυγατέρα γὰρ Ζω-
 πύρου ἐβίβητο τῆς Μεγαβύζου πατρὸς ἑνός. ἐπει-
 τα μνηστῆρες αὐτῆς ἄλλα τῶν αὐτῆς πλῆθος ἀνασκα-
 λοποιήσαντες ὑπὸ Ξέρξῳ βασιλέως, ἢ μητέρα τῆς
 Σατάσπης, ἐοῦσα Δαρείου ἀδελφῆς, παρητή-
 σατο, φάσα ἢ αὐτὴν μέζω ζημίῳ ἐπιθήσειν ἢ ἄλλῳ
 ἐκείνῳ. Λιβύην γὰρ ἢ ἀνάγκην ἔσεσθαι παρῆ-
 πλώειν, ἐς ὃ ἀπὸ πικρίας, παρῆπλέων αὐτῆς ἐς
 Ἄραβιον κόλπον. συγχωρήσαντος δὲ Ξέρξῳ
 ὅτι τούτοις, ὁ Σατάσπης ἀπικτόμενος ἐς Αἴγυπτον,
 καὶ λαβὼν νέαν τε καὶ ναύτας παρὰ τούτων, ἐπλεε
 παρὰ Ἡρακλείας ἤλας. διεκπλώσκει δὲ, καὶ
 κάμψας ὁ ἀκρωτήριον τῆς Λιβύης, πρὸ οὐνόμα
 Συλόεις ὅστι, ἐπλεε πρὸς μεσαμβρίην. παρήσκει
 δὲ θαλάσῳ πολλὴν ἐν πολλοῖσι μηνσίν, ἐπεὶ τε τῆς
 πλεωῦτος αἰεὶ ἔδδει, ἀποστρέφας ὀπίσω, ἀπὸ πλεε ἐς
 Αἴγυπτον. ἐκ δὲ τούτης ἀπικτόμενος παρὰ βα-
 σιλέα Ξέρξῳ, ἔλεγε, φάσα ἢ παρῆπλάτω ἀνδρῶ-
 ποις μικροῖς παρῆπλέειν, ἐδῆτι φοινικίῃ ἄλλο-
 χρωμένῳ· οἱ, ὅπως σφεῖς καταγίαν τῆς νῆς,
 φθύγεσκον πρὸς τὰ οὐρεα, καταλιπόντες τὰς πόλι-
 ας· αὐτοὶ δὲ ἀδικεῖν ὅσῳ ἐν σίνοντες, βρωτὰ ἢ μού-
 να ἢ αὐτῶν λαμβάνειν. τῆς δὲ μὴ παρῆπλάσω
 Λιβύην πρὸς τελαῖς, αἴτιον ἔδει ἔλεγε· ὁ πλοῖον
 ἔπλεε οὐ διωκόμεν ἔπι ἔτι παρῆπλέειν, ἀλλ' ἐπι-
 γράσει. Ξέρξης δὲ ἢ οὐ συνήνωσκον λέγειν ἄλλο-
 γῆα, ὅτι ἐπιτέλεσαν τὰ τε ἢ παρῆπλέειν ἀέθλον, 3
 149 ἀνεσκόπευσε, πρὸς τὴν ἄλυσιν δίκην ὅτι ἔμεινεν. τού-
 τῳ δὲ τῆς Σατάσπης θυγατρὸς ἀπέδρη ἐς Σάμον,
 ἐπεὶ τε ἐπύθετο τὰ χεῖρα ἢ δευτέρα τετελευτη-
 κῶτα, ἔχων χρήματα μεγάλα, τὰ Σάμιος αἴτηρ
 κατέχευε τῆς ἀπικτόμενος ὁ οὐνόμα, ἐκὼν ἐπιλή-
 θουσι. τῆς δὲ Ἀσίας τὰ πολλὰ ὑπὸ Δαρείου
 ἔξῃθεν· ὅς βουλόμενος Ἰνδὸν ποταμὸν, ὅς κερκο-
 δείλοις δαύτερος ἢ ποταμῶν πρῶτων παρῆπλέειν,
 τῶν ἢ ποταμῶν εἰδέναι τῆς θαλάσῳ ἐκιδίδι,
 πέμπει πλοῖοισι ἀλλοῖς τε τοῖσι ὅτις οὐ πρὸς ἀλλο-
 γῆν ἐρέειν, καὶ δὲ ἐκ Σκύλακα ἀνδρα Καρυδυδέα. ἢ
 ἢ ὄρμηθέντες ἐκ Κασσάτιου τε πόλιος καὶ τῆς Πα-
 κτυκῆς γῆς, ἐπλεον καὶ ποταμὸν πρὸς ἢ τε καὶ ἢ
 λίου ἀναπλάς ἐς θαλάσῳ. ἢ θαλάσῳ δὲ
 πρὸς ἐσπέρην πλεόντες, τεικῶς ἢ μὲν ἀπικνε-
 ονται ἐς τῶν ἢ χῶρον ὅθεν ὁ Αἴγυπτιῶν βασιλεὺς

καὶ Σολέας

ἢ ἐσπέρην, πρὸς τὰς δι-

1 Achamenidem, qui Libyam non cir-
 cumnavigavit quum esset ad hoc ipsum
 missus: sed cum navigationis longitu-
 dine, tum terræ solitudine deterritus
 retro rediit, non impleto labore quem
 ei mater iniunxerat. Etenim vitiauerat
 filiam virginem Zopyri, filii Megabyzi,
 quem ob hanc causam à Xerxè rege
 suffigendum cruci mater sua, quæ erat
 Darii soror, liberavit: quod diceret se
 maius illi supplicium irrogaturam quàm
 rex pararet. quippe necesse ei fore per-
 navigare omnem Africam, dum perue-
 niret ad Arabicum sinum. His annuen-
 te Xerxe, Satastes in Ægyptum abiit,
 sumptaque illinc nave ac sociis, navi-
 gavit ad columnas Herculis: quibus
 transmissis, circumuectus Africæ pro-
 montorium nomine Syloes, in meridi-
 em cursum tenebat. Emensusque per-
 multum maris intra complures menses,
 quum assidue pluri tempore opus esset,
 conuerso cursu in Ægyptum rediit. Et
 illinc ad regem Xerxem regressus, aiebat
 se in pernaviganda remotissima ad quàm
 iisset ora, vidisse homines pusillos Phœ-
 nicæ utentes veste, qui, quum ipsi ter-
 ræ nauim applicarent, ad montes se fu-
 ga proriperent relictis urbibus. Ipse au-
 tem ingressos nihil illis iniuriæ intulisse,
 pecora tantum illinc accepisse. Quod
 autem totam Africam non pernavigas-
 sent, hanc causam afferebat, quod na-
 uigium ulterius procedere non posset,
 sed retineretur. 2 Hunc Xerxes negans
 loquutum vera, 3 quod certamen sibi
 propositum non exoluisset, in crucem
 sustulit, irrogata quam destinauerat
 pœna. Huius Satastes eunuchus, audi-
 ta domini nece, Samum cum magna
 pecunia profugit, quam Samius quidam
 interuertit: cuius nomen quum sciam,
 tamen volens 4 obliuiscor. Ceterum
 Asia bona pars à Dario peruestigata
 est. Is cupidus cognoscendi vbinam
 Indus (qui secundus omnium fluminum
 crocodilos præstat) mare influat, mi-
 sit nauibus cum alios quosdam, quos
 vera renunciaturus confidebat, tum
 Scylacem quendam Caryandeum. Isti
 è Caspatyro vrbe & è terra Pactya sol-
 uentes, secundo flumine auroram ver-
 sus atque solem orientem nauigantes in
 mare, dehinc per ipsum mare occasum
 verstricesimo demum mense tenuerunt
 eum locum vnde rex Ægyptiorum

1 Achamenidem Libyam non circumnavigasse, id est, nauigando obisse: quasi legeretur λέγοντι ὄν. Vel, λέγοντι separandum à
 sequentibus. Deinde, Deterritum retro rediisse. 2 At Xerxes, non assentiens ipsi, vera esse quæ diceret, 3 Quod labore sibi
 proposito non defunctus esset, 4 Id est, silentio prætereo.

eos Phœ-

XLV
 eos Phœ-
 ad Liby-
 horum
 dos sube-
 Asiam
 lem sp-
 byz est
 gata est
 qua ad a-
 datur. L-
 ad vtranc-
 coniectu-
 terra, trifi-
 licum co-
 nantur
 Phasis C-
 nain &
 merium
 eorum q-
 mina im-
 dem à pl-
 ta nome-
 digena:
 quanqu-
 cant, all-
 Manet, A-
 Promet-
 quandam
 ropa aut
 sua, neu-
 neque qu-
 aliquo m-
 dicamus
 cepisse r-
 ras, non
 Asia fuit
 measse r-
 catur Eu-
 in Creta
 hactenus
 sentinus
 T vs auto
 fecit exp-
 omniū im-
 xat exc-
 rum que
 quid ad
 possumus
 dito habi-
 thicam g-
 te autem S-
 nis negoci-
 noscimus
 non adm-
 excogitari
 am qui ad

1 Mari-
 4 Non Z-
 ter. 6 V-
 zana, omniū

eos Phœnices quos antea dixi, miserat ad Libyam circumnavigandam. Post horum circumnavigationē Darius Indos subegit, & eo mari potitus est. Ita Asiam (præter eam quæ orientem solem spectat) compertum est partem Libyæ esse. At Europa à nemine inuestigata est, neque qua ad orientem neque qua ad aquilonem vergit, an mari claudatur. Longitudine tamen cognoscitur ad utranque accedere. Neque possum coniectura colligere unde, quum vna sit terra, trifaria sint ei nomina indita è mulierum cognominibus: eiusq; fines ponantur Nilus fluuius Ægyptiacus & Phasis Colchus. Alii aiunt esse fines Tanain & 2 Mæotidem, fretumque Cimmerium: sed negant se audisse nomina eorum qui hæc distinxerūt, & unde nomina imposuerint. Iam enim Libya quidem à plerisque Græcorum fertur sortita nomen à Libya quadam muliere indigena: Asia vero, ab vxore Promethei, quanquam Lydi hoc sibi nomen vendicant, asserentes ab Asia filio Cotys, filii 2 Manei, Asiam appellatam, non ab vxore Promethei, unde & Sardibus 3 familiam quandam esse vocatam Asiadem. Europa autem neque an sit mari circumflua, neque unde hoc nomen acceperit, neque quis nominis autor extiterit, ab aliquo mortalium compertum est: nisi dicamus ab Europa 4 Tyria nomen accepisse regionem: nec ante, sicut ceteras, nomen habuisse. Tamen illam ex Asia fuisse constat, neque in hanc commeasse terram quæ nunc à Græcis vocatur Europa, sed è Phœnice tantum in Cretam, & è Creta in Africam. Hæc hæcenus de his dicta sint. 6 nam quæ sentimus de his, ea dicimus. ¶ PONTVS autem Euxinus, in quem Darius fecit expeditionem, nationes exhibet omnium imperitissimas, Scythica duntaxat excepta. nullius enim nationis eorum quæ sunt intra Pontum, aut aliquid ad sapientiam pertinens proferre possumus, aut aliquem virum pro erudito habitum nouimus, præter Scythicam gentem & Anacharsin. In gente autem Scythica 7 ex omnibus humanis negociis vnum maximum, quantum noscimus, excogitatum est. at cetera non admitor. Quod maximum ab eis excogitatum, id est, vt neque quispiam qui ad eos se contulerit, aufugere,

ἐπὶ Φοίνικας, ἐπὶ πρῶτον εἶπα, ἀπέστειλέ με πλώειν Λιβύην. μὲν δὲ πύργος ἀειπλώσαντας, Ἰνδοὺς τε καὶ τετρατάλαντον Δαρείου, καὶ τῆν ἡλικίαν ταύτην ἔχοντο. εἶ καὶ τῆς Ἀσίας, πλὴν τὰ πρὸς ἡλίον αἰθρόντα, τὰ ἄλλα ἀνθρώπων ὁμοίᾳ πρὸς χειρὸν τῆ Λιβύης. Ἡ δὲ Εὐρώπη πρὸς οὐδὲ μὲν φανερὴ ὅτι γινώσκουσα, ὅτι τὰ πρὸς ἡλίον ἀνατέλλοντα, ὅτι τὰ πρὸς βορέην, εἰ ἀεὶ ἴσθαι ὅτι μήκει ὅ γινώσκουσα) παρ' ἀμφοτέρων παρῆκεν (α. δ. δ. ἔχουσι μβαλέσθαι ἐπ' ὅτι μὴ εὐοση γῆ, οὐνόματα τριφάσια κέεται, ἐπωνυμίας ἔχοντα γυναικῶν καὶ οὐνόματα αὐτῆ Νεῖλος τε ὁ Αἰγυπτίος ποταμὸς ἐστὶν, καὶ Φάσις ὁ Κόλχος. ④ δὲ Τανταῖν ποταμὸν ⑤ Μαγήτιν καὶ πορθμηία τὰ Κιμμέρια λέγουσι. εἰ δὲ τῶν ἀβουρῶσαντων τὰ οὐνόματα πυνθεῖσθαι, καὶ ὅθεν ἔθεντο τὰς ἐπωνυμίας. ἦδη γὰρ Λιβύη μὲν ἀπὸ Λιβύης λέγεται ὑπὸ τῶν πολλῶν Ἑλλήνων ἔχειν οὐνόμα γυναικὸς ἀβροχονος ἢ δὲ Ἀσίη, ἀπὸ τῆς Προμηθεὸς γυναικὸς τῶν ἐπωνυμίων. καὶ οὗτου μὲν μεταλαμβάνονται τὰ οὐνόματα Λυδοὶ, Φάκιοι ἀπὸ Ἀσίης, τὸ Κόχτος, τὸ Μαίω, κεκλήσθαι τῶν Ἀσίων, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς Προμηθεὸς Ἀσίας. ἀπὸ τῆς καὶ τῶν ἐν Σαρδίσι φυλῶν κεκλήσθαι Ἀσιάδα. ἢ δὲ δὴ Εὐρώπη οὐδ' εἰ ἀεὶ ἴσθαι ὅτι γινώσκουσα πρὸς οὐδὲ μὲν ἀβροχονος, οὐτε ὅθεν ὁ οὐνόμα ἔλαβε τῆς οὐτε ὅς τις ⑥ τῶν ὁ γένος φαίνεται, εἰ μὴ ἀπὸ τῆς Συείης φησὶ μὲν Εὐρώπης λαβεῖν ὁ οὐνόμα τῶν γυναικῶν. πρῶτον δὲ τῶν ἀβροχονος, ὡσπερ αἱ ἐτεροιαι. ἀλλ' αὐτὴ γὰρ οὐκ τῆς Ἀσίας τε φαίνεται εὐδοσα, καὶ οὐκ ἀπὸ κομῆς ἐστὶν τῶν γυναικῶν ἢ τῆς νῦν ὑπὸ Ἑλλήνων Εὐρώπη καλεῖται, ἀλλ' ὅσον οὐκ Φοίνικης, ἐς Κρήτην οὐκ Κρήτης δὲ, ἐς Λιβύην. ταῦτα μὲν νῦν ὅτι τὸ σποδὸν εἰρήσθαι. τῶσι γὰρ νομίζουσι αὐτῶν χρησόμεθα. Ὁ δὲ πόντος ὁ Εὐξείνιος ἐπὶ ὅν εἰρατὸν Δαρείου, χωρέων πασῶν παρέχεται, ἔξω τῶ Σκυθικοῦ, ἔθνεα ἀμαθῆσθαι. οὐτε γὰρ ἔθνος τῶν οὐκ τῶ πόντου εἰσὶν ἔχοντα τὰ βαλέσθαι σοφίης πᾶσι. οὐτε αἰδ' ἔξω τῶν ὁ γένος οὐδὲ μὲν ἡρόμνον παρ' ἔξω τῶ Σκυθικοῦ ἔθνεος, καὶ Ἀναχάρσιος. τῶ δὲ Σκυθικῶν ἡμῶν ἐν μὲν ὁ μέγιστον τῶν ἀβροχονος ὁρηγμῶν σοφώτατα πᾶσι τῶν ἀβροχονος, τῶ ἡμεῖς ἴδμεν τὰ μὲν οὐκ ἄλλα οὐκ ἀγαθὰ. ὁ δὲ μέγιστον οὐτῶ σφραγῆσθαι ὡς τε ἀποφυγεῖν τε μηδὲνα ἐπελθόντα ὅτι σφείας

LV

VI

1 Mari alluatur. 2 Diversam videtur sequutus lectionem ab ea qua in vulg. edit. & in nostris vet. cod. habetur. 3 Tribum non Suezus legit Valla, sed Tuzim. cui lectioni assentiuntur nonnulli etiam vet. cod. 5 Antea vero nomine carebat, sicut & cetera. 6 Vtemur enim opinionibus quæ de his receptæ sunt. Potest tamen & alius esse sensus. 7 Vna rerum humanarum maxima, omnium quas quidem nouerimus, solertissime excogitata est.

Libyam non circumnavigandam. Post horum circumnavigationem Darius Indos subegit, & eo mari potitus est. Ita Asiam (præter eam quæ orientem solem spectat) compertum est partem Libyæ esse. At Europa à nemine inuestigata est, neque qua ad orientem neque qua ad aquilonem vergit, an mari claudatur. Longitudine tamen cognoscitur ad utranque accedere. Neque possum coniectura colligere unde, quum vna sit terra, trifaria sint ei nomina indita è mulierum cognominibus: eiusq; fines ponantur Nilus fluuius Ægyptiacus & Phasis Colchus. Alii aiunt esse fines Tanain & 2 Mæotidem, fretumque Cimmerium: sed negant se audisse nomina eorum qui hæc distinxerūt, & unde nomina imposuerint. Iam enim Libya quidem à plerisque Græcorum fertur sortita nomen à Libya quadam muliere indigena: Asia vero, ab vxore Promethei, quanquam Lydi hoc sibi nomen vendicant, asserentes ab Asia filio Cotys, filii Manei, Asiam appellatam, non ab vxore Promethei, unde & Sardibus familiam quandam esse vocatam Asiadem. Europa autem neque an sit mari circumflua, neque unde hoc nomen acceperit, neque quis nominis autor extiterit, ab aliquo mortalium compertum est: nisi dicamus ab Europa Tyria nomen accepisse regionem: nec ante, sicut ceteras, nomen habuisse. Tamen illam ex Asia fuisse constat, neque in hanc commeasse terram quæ nunc à Græcis vocatur Europa, sed è Phœnice tantum in Cretam, & è Creta in Africam. Hæc hæcenus de his dicta sint. nam quæ sentimus de his, ea dicimus. ¶ PONTVS autem Euxinus, in quem Darius fecit expeditionem, nationes exhibet omnium imperitissimas, Scythica duntaxat excepta. nullius enim nationis eorum quæ sunt intra Pontum, aut aliquid ad sapientiam pertinens proferre possumus, aut aliquem virum pro erudito habitum nouimus, præter Scythicam gentem & Anacharsin. In gente autem Scythica ex omnibus humanis negociis vnum maximum, quantum noscimus, excogitatum est. at cetera non admitor. Quod maximum ab eis excogitatum, id est, vt neque quispiam qui ad eos se contulerit, aufugere,

μη βουλομένοις τε εὐρυθέλειαν, καταλαβεῖν μη
οἶον τε εἶ, τοῖσι γὰρ μήτε ἀσεία μήτε τείχεα ἢ ἐκ-
πορεύει, ἀλλὰ φερέοικε εὐόντες πάντες ἕωσι, ἰππο-
ξοῖ, ζωνόντες τε μή ἀπ' ἀρότερος, ἀλλ' ἀποκτινέ-
ων, οἰκίματα τε σφίη ἔπι ζυγίων, κῶς οὐκ ἀν' εἴη
ἔτοι ἀμαρτί τε καὶ ἀπορεῖ πρὸς μίαν; Εὐρυθήται
δέ σφί ταυτα, ἃ τε γῆς ἐξοῖς ἐπιτηδὲς καὶ ἄ ποτα-
μῶν εὐόντων σφί συμμαχῶν. ἢ τε γὰρ γῆ ἐξ ἄ πεδῶν
αὐτῆ, πῶδης τε ἔδουδρος ἔστ' ποταμοὶ τε δι' αὐτῆ
ρέοσι ἔ πολλῶν τῶν ἄριθμὸν ἐλάσσονες τῶν ἐν Αἰγύ- 10
πτῶ διωρύχων. ὅσοι ὃ ἔνομαστοὶ τε εἰσι αὐτῶν, ἔ
πρὸς πλωτοὶ ἀποθαλάσσης, τοῖσι ἐνομαμέω. Ἰ-
γρος μὲν, πεντάστομος μὲν ὃ, Τύρης τε ἔ Υ' πῶρις, ἔ
Βορυαθένης, ἔ Παρτικαπης, ἔ Υ' πακυεις, ἔ Γέρρος,
ἔ Ταναις. ῥέοσι γὰρ οἶδε καὶ ἑαδε. Ἰγρος μὲν εὐόν
μέγιστος ποταμῶν πάντων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἴσος ἀεὶ
ἀλῆς ἐαυτῶν ῥέει ἔ ἡρεος ἔ χημῶδος. πρὸς τῶν ὃ
ἀπ' ἐσπέρης τ' ἐν τῆ Σκυθικῆ ῥέων καὶ τοῖονδε μέγ-
ιστος γέρονε, ποταμῶν καὶ δῆλων ἐς αὐτὸν ἐκ διδόντων. εἰ-
σι ὃ εἶδε ὃ μέγαν αὐτὸν ποιεῖωτες ἄρα μὲν γὰρ τ' Σκυ- 20
θικῆς γῆρης, πέντε μὲν ὃ ῥέοντες ἐν τε Σκυθία Πό-
ρατα καλέοισι, ἔ ἄλλωες ὃ Πυρέτον καὶ δῆλος Τιαραν-
τος, καὶ Ἀραρός τε καὶ Νάπαρις, καὶ Ὀρδιαός. ὃ μὲν
πρὸς τῶν λεγθεῖς τῶν ποταμῶν, μέγας, καὶ πρὸς ἡὰ ῥέ-
ων, ἀντικαίνονται τῶν Ἰγρῶ ὃ ὕδαρ' ὃ ὃ δούτερος λε-
γθεῖς Τιαραντος, πρὸς ἐσπέρης τε μάλλον, καὶ ἐλάσ-
σων ὃ ὃ δὴ Ἀραρός τε καὶ ὃ Νάπαρις καὶ ὃ Ὀρδιαός,
ἄρα μέσων τῶν ῥέοντες, ἐσβάλλοισι ἐς τ' Ἰγρον ἔτρι-
μῶν αὐτῆ ἡεές ποταμοὶ Σκυθικῶν συμπληθῶσι αὐ-
τῶν. Ἐκ δὲ Ἀγαθύρσαν Μάρις ποταμὸς ῥέων 30
σομμίση ὃ Ἰγρῶ ἐκ ὃ ἔ Αἰματ' ἔ κρυφῶν τῶν
δῆλοι μέγαν ῥέοντες πρὸς βορέην ἀνέμον, ἐσβάλλοισι
ἐς αὐτὸν, Ἀπας, καὶ Ἀύρας, ἔ Τίβησις ἄρα ὃ Ὀρ-
κῆς καὶ Ὀρθικῶν τ' Κροβύζων ῥέοντες, Ἀθρης, καὶ Νό-
ης, ἔ Ἀταρνης, ἐκ διδῶσι ἐς τ' Ἰγρον ἐκ ὃ Παμόνων,
καὶ ἔρεος Ροδόπης, Κίος ποταμὸς μέσων γῶν τ' Αἰ-
μον, ἐσδιδοὶ ἐς αὐτὸν. ἄρα Ἰλυριῶν ὃ ῥέων πρὸς βο-
ρέην ἀνέμον Ἀπῆρος ποταμὸς, ἐσβάλλει ἐς πεδῶν ὃ
Τελβλικόν, καὶ ἐς ποταμὸν Βρογόν. ὃ δὲ Βρογός ἐς τ'
Ἰγρον ἔτω ἀμφοτέρως εὐόντας μέγαν ὃ Ἰγρος δι- 40
αδέκε. ἐκ ὃ τ' κατὰ πρὸς γῆρης Ὀμβελικῶν, Καρ-
πῆς ποταμὸς, καὶ δῆλος Ἀλπίς, πρὸς βορέην ῥέοντες ἀ-
νεμο, καὶ ἔτοι ἐσδιδοὶ ἐς αὐτὸν. ῥέει γὰρ δὴ ἄρα πάσης
τ' Εὐρώπης ὃ Ἰγρος, ἀξάμνος ἐκ Κελτῶν, οἱ ἐ-
χαλοὶ πρὸς ἡλίου δεσμέων μὲν Κιωνίας οἰκέοισι
τῶν ἐν τῆ Εὐρώπῃ ῥέων δὲ ἄρα πάσης τῆς Εὐ-
ρώπης, ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθικῆς ἐσβάλλει.

neque ipsi capi possint, aut ne inueniri
quidem, si nolint, atque deprehendi. Si-
quidem nullæ sunt eis vrbes, nulla mœ-
nia extructa: domos secum ferunt sin-
guli: equestresq; sunt sagittarii, non pa-
ne victitantes, sed ex pecoribus: pro do-
mibus plaustra habentes: quidni im-
belles alioqui futuri, & ad dimicandum
inhabiles? Hæc autem sunt ab eis in-
uenta cum opportunitate terræ, tum
fluminum beneficio. nam hæc terra,
quum sit campestris, sua sponte vligino-
sa est & humida, eamque interfluunt
flumina non multo pauciora numero
quam in Ægypto fossæ. Quorum quæ
sunt celeberrima & à mari nauigabilia,
ea recensebo. Ister, quinque ostia ha-
bens: post hunc Tyres & Hypanis &
Borysthenes & Panticapes & Hypacy-
ris & Gerrhus & Tanais. Isti hunc in
modum fluunt. Ister, omnium quos
nouimus fluuiorum maximus, semper
sibi ipsi par tam æstate quam hyeme
fluit, ab occasu primus omnium qui sunt
in Scythia. ob id omnium maximus quod
alii in eum influunt, qui ipsum ingen-
tem reddunt: per Scythiam quidem de-
lapsi, numero quinque. vnus quem Po-
rata Scythæ appellant, Græci Pyreton:
alius, Tiarantus: tertius, Ararus: quar-
tus, Napares: quintus, Ordissus. Horum
primo loco dictus fluuius, magnus est,
& ad auroram fluens, cum Istro aquam
communicat: minor est Tiarantus, ad
occasum magis vergens. 2 Inter quos
ceteri fluentes, Ararus, Naparis & Or-
dissus, in Istrum infunduntur. Hi sunt
vernaculi Scythiæ amnes, qui illum au-
gent. Ex Agathyrsis autem fluens vnus,
Maris, Istro se immiscet: ex Hami vero
iugis tres alii ingentes ad aquilonem
uentum, Atlas & Auras & Tibelis: per
Thraciam vero & Crobyzos Thraces,
Athres & Noes & Atarnes: at ex Pæo-
niis ac monte Rhodope, medium inter-
scindens Hæmum Cius in ipsum erumpit.
Quin ex Illyriis in aquilonem ten-
dens Angrus, planitiem Triballicam in-
terfluens, Brongum intrat, Brongus iste
Istrum. ita vtrumq; per se magnum Ister
excipit. Præterea ex regione quæ est su-
pra Vmbricos, Carpis, & alius ad ven-
tum aquilonem Alpis, in Istrum exeunt.
Omnem enim Europam Ister emeti-
tur (sumpto ex Celtis initio, qui omnium
in Europa ad solis occasum extremi sunt,
post Cynetas) totamq; permensus Euro-
pam, ex transuerso ingreditur Scythiã.

2. ἔστιν,

150

2. ἐκ διδοὶ

1 Neque possit eos quisquam nancisci, si inueniri nolint. Quibus enim nulla condita sint mœnia, sed qui domos portent, finitque ex equis sagittandi periti, ac non ex messe sed ex pecoribus victum habeant, ac in plaustris habitent, qui non hi fuerint in-
expugnabiles & inaccessibiles: Hæc autem, &c. 2 Per quorum medium cet. fl. vel, quos ceteri intus fl.

His quæ

L His quæ
suas con
um max
rius aqu
copia aq
lus nec
ad inc
autem l
stare qua
detur) qu
quantulo
nam p
ne pluit,
nix, quæ
vndique
eum que
ea imbu
Quippe
re quanti
quam hy
misererit
paria fac
fit vt se
II Ex fluu
vnus est
aquilonem
ti palude
de separ
III Græci q
flumen e
& ex ma
quam p
di: red
Hypani
fluit fere
angustu
tuor à
quam an
eum flui
rum, vt
tamen in
cis magn
bus regio
Alizonu
vnde em
xampe
id est, fac
contrahu
panis: m
tes, m
Quartus
dum Istru
stra sent
fluuiorum
ceteris vb
lum, cui
rare. Ce
Borysthe
sima &

I His quæ dixi fluminibus, & aliis aquas suas communicantibus, Ister fit omnium maximus. nam si alterius cum alterius aqua comparatur, profecto Nilus copia aquæ antecellit, quod in eum nullus neque fluuius neque fons ingrediens, ad incrementum aquæ confert. Quod autem Ister sibi semper par fluit tam æstate quam hyeme, ob id fit (vt mihi videtur) quod hyeme est quantus est, aliquantulo maior quam sua natura fert. nam per hyemem paululum in ea regione pluit, sed vbiq; ningit. Æstate vero nix, quæ sub hyemem decidit permulta, vndique in Istrum liquefacta dilabitur: eumque implet: nec ipsa solum, sed cum ea imbres multi atque vehementes. Quippe per æstatem pluit: quo tempore quanto plus aquæ sol ad se attrahit quam hyeme, tanto plus aquæ cum Istro miscetur æstate quam hyeme. Ita quum paria faciat Ister datis aquis & acceptis, fit vt semper videatur sibi esse similis.

II Ex fluuiis ergo qui apud Scythas sunt, vnus est Ister. Post hunc Tyres, qui ab aquilone means, ortum trahit ex ingenti palude, quæ Scythicam terrâ à Nebride separat. ad ostium huius incolunt Græci qui Tyritæ vocantur. Tertium flumen est Hypanis ex Scythia veniens, & ex magna palude profluens, circum quam pascuntur equi syluestres candidi: recteque vocatur hæc palus, mater Hypanis. Ex hac igitur ortus Hypanis fluit fere quinque dierum nauigatione, angustus, & adhuc dulcis, sed mox quatuor à mari dierum nauigatione sane quam amarus, propter amarum qui in eum fluit fontem: adeo, inquam, amarum, vt quum sit exiguus magnitudine, tamen inficiat Hypanin flumen, in paucis magnum. Est autem hic fons in finibus regionis Scytharum aratorum, & Alizonum, eodem nomine quo locus vnde emanat, Scythica lingua, Amaxampeus, Græca autem lingua, ἰραὶ ὁδοί, id est, sacra via. Apud Alizonas autem contrahunt terminos suos Tyres & Hypanis: mox deinde in diuersum abeuntes, mediam intercapedinem laxant.

III Quartus fluuius est Borysthenes, secundum Istrum omnium maximus, & nostra sententia, non modo Scythicorum fluuiorum longe vberimus, sed etiam ceteris vberior, præter Ægyptium Nilum, cum quo non licet alium comparare. Ceterorum autem vberimus est Borysthenes, pascua præbens amœnissima & accommodatissima pecoribus,

ἑαυτέων ὧν τῶν καταλεχθέντων, καὶ ἄλλων πολλῶν συμβαλλομένων ὁ σφέτερον ὕδαρ, γίνεται ὁ Ἴστρος ποταμὸς μέγιστος. ἐπεὶ ὕδαρ γὰρ, ἐν πᾶσι ἐν συμβάλλειν, ὁ Νεῖλος πληθεῖ ἑπιπλεῖται. ἐς γὰρ δὴ τῶτον οὔτε ποταμὸς, οὔτε κρήνη ἐσδεδιδότα, ἐς πληθὺς ὁ συμβάλλεται. ἴστρος ὁ αἰεὶ ῥέει ἐν τῇ γῆ καὶ χειμῶνι ὁ Ἴστρος, καὶ τοῖον δέ τοι, ὡς ἐμοὶ δοκέει τὸ μὲν χειμῶνος ὅτι ὅσος πᾶρ ὅτι ὀλίγω τε μέζων τῆς ἐαυτῆς φύσιος γίνεται. ὕεται γὰρ ἢ γὰρ αὐτῆ τῶ χειμῶνος πᾶμπῶν ὀλίγω νιφετῶν ὅτι πᾶρ ἔχεται. τῶ ὁ γῆρας ἢ χιῶν ἢ ἐν τῶ χειμῶνι πᾶρ ὁ ἀμφιγραφῆς, τῆς μὲν πάντοθεν ἐσδιδότα ἔς Ἰστρον. αὐτῆ τε δὴ ἢ χιῶν ἐσδιδότα ἔς αὐτῆ, συμπληθεῖ, καὶ ὄμβροι πολλοὶ τε ἔλαβροι σὺν αὐτῆ. ὕδ γὰρ δὴ ὁ γῆρας. ὅσα ὁ πλέον ἐπ' αὐτῶν ὕδαρ ὁ ἥλιος ἐπέλεχεται ἐν τῶ γῆρας ἢ ἐν τῶ χειμῶνι, τοσούτω ἔσμιση γῆρας ὁ Ἴστρος, πολλῆ πλησιᾶ ὅτι τῶ γῆρας ἢ ὅτι τῶ χειμῶνος. αὐτῆ γῆρας δὲ ταῦτα, ἀπίσθησις γίνεται, ὡς τε ἴσον μιν αἰεὶ φαίνεται εἶναι. Εἰς μὲν δὴ τῶν ποταμῶν τοῖσι Σκυθησὶ ὅτι ὁ Ἴστρος μὲν ὁ τῶν Τύρης. ὅς ἀπὸ βορέω μὲν αἰέμου ὀρμαται, ἔρχεται ὁ ῥέων ἐκ λίμνης μεγάλης, ἢ οὐεῖζι τῶν τε Σκυθηκῶν καὶ Νουβίδων γῆρας. ἐπὶ ὁ τῶ γῆρας ἀπὸ καπὶ αὐτῆ καπὶ κλυταὶ Ἑλλήνας, οἱ Τυρεῖται καλέον. Τεῖτος ὁ Ὑπῆριος ποταμὸς ὀρμαται μὲν ἐκ τῆς Σκυθηκῆς, ῥέει ὁ ἐκ λίμνης μεγάλης, τῶν περὶ ἐξέμενον ἴστροποι ἀγριοὶ λυκοὶ καλέει ὁ ἢ λίμνη αὐτῆ ὀρμαται, μήτηρ Ὑπῆριος ἐκ ταύτης ὧν ἀνατέλλων ὁ Ὑπῆριος ποταμὸς ῥέει. ἐπὶ μὲν πέντε ἡμερῶν πλῶν βραχὺς καὶ γλυκύς ἐστι ἀπὸ τῆς αὐτοῦ, πᾶρ ἡμερῶν τεσσάρων ἡμερῶν πλῶν, πικρὸς δεινός. ἐκδιδότα γὰρ ἐς αὐτῶν κρήνη πικρῆ. ἔπειτα δὴ ἡ ἐξ ἑκαπικρῆ, ἢ μεγάλαί σμικρῆ εὐδοτα, χιρῶν ὁ Ὑπῆριος, εἶναι ποταμὸν ἐν ὀλίγοις μέγαν. ἐστὶ δὲ ἢ κρήνη αὐτῆ ἐν οὐρεσὶ χώρης τῆς τε Σροτήρων Σκυθηκῶν καὶ Ἀλαζόνων. οὐνομα δὲ τῆς κρήνης, καὶ ὅταν ῥέει τῶ χώρῳ, Σκυθησὶ μὲν, Ἐξ-αμπαῖος καὶ δὲ τῆς Ἑλλήνων γλασταν, Ἰραὶ ὁδοί. σὺν ἀγριοὶ δὲ ἔσμιση τέρματα ὁ, τε Τύρης καὶ ὁ Ὑπῆριος καὶ Ἀλαζόνων. ὁ δὲ ἀπὸ τῆς αὐτοῦ, ἀπὸ πᾶρ ἰστροποι ἀγριοὶ δὲ ἑκαπικρῆ ὀρμαται. Τέταρτος δὲ, ὁ Βορυαδέννης ποταμὸς, ὅς ὅτι τε μέγιστος τε μὲν Ἰστρον ἑαυτέων καὶ πολυαρχέσατος, καὶ γῆρας τῆς ἡμετέρας ἐπιμοῦνον τῆς Σκυθηκῶν ποταμῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, πλῶν Νείλου τῶ Αἰγυπτίου. τῆς γὰρ ὅσα οἶα τε ὅτι συμβαλέει ἄλλον ποταμὸν. τῶν δὲ λοιπῶν Βορυαδέννης ὅτι πολυαρχέσατος, ὅς νομαί τε καλλίστα καὶ ἄνομιμα ἔσμιση κλυταὶ παρέχει.

... aut ne inueni...
 que deprehendi. Si...
 vites, nulla ma...
 secum ferunt su...
 sagittarii, non pe...
 pecoribus: pro do...
 cutes: quidni in...
 & ad dimicand...
 tem sunt ab ei...
 unitate terræ, in...
 nam hæc ten...
 a sponte vligino...
 amque interitum...
 pauciora numero...
 illæ. Quorum que...
 à mari navigabilia...
 quinque ostia ha...
 Tyres & Hypanis &...
 nicapes & Hypacy...
 anais. Isti hunc in...
 ter, omnium quo...
 maximus, sempe...
 hæc quam hyeme...
 omnium qui sunt...
 niū maximus quo...
 qui ipsum ingen...
 tythiam quidem de...
 ue. vnus quem P...
 t, Græci Pyretos...
 nis, Aratus: que...
 Oridius. Hæc...
 us, magnæ et...
 cum Istro aquam...
 est Tiarantæ, ad...
 gent. Intra quos...
 us, Napari & Or...
 ndantur. Hi sunt...
 nnes, qui illum a...
 autem fluens vnus...
 ect: ex Hæmi vero...
 tes ad aquilonem...
 ras & Tibelis: per...
 robyzos Thracos...
 tagnes: a ex Pro...
 pe, medium inter...
 us in ipsam erum...
 in aquilonem ten...
 Tribalicam in...
 orat, Brongusite...
 se magnum Ister...
 egione quæ est su...
 is, & alius ad ven...
 in Istrum excur...
 pam Ister emeti...
 initio, qui omniū...
 asū extremi sunt...
 permenus Euro...
 greditur Scythiā.

His quæ

ἔχουσιν ἀρίστους ἀγκυροῦν καὶ πλείους πίνεσθαι
 τῶν ἡδίστων ἐστὶν ῥέεθρα κατὰ ῥοὴν ἀπὸ τῶν ἰσθμῶν αὐ-
 ρῶν τε παρ' αὐτῶν ἀρίστους γίνεσθαι. ποιή τε, τῆ δ' ἀπειρεῖ
 ἡ χώρα βαθυτάτη. ἄλλες τε ἐπὶ τῷ σώματι αὐτῶν ἀ-
 ἔματοι πηγῶν ἀπολετοὶ κήτεά τε μεγάλα ἀνά-
 κλητα, καὶ ἀντακίβητες καλέουσι, παρέχεσθαι ἐς ἑλ-
 χεισιν, ἀπὸ τε πολλὰ θυνήματα ἀξία. μέγιστον
 νῦν Γερρῶν ῥέου, ἐς τὸ τεσσάρων ταῦν ἡμερῶν
 πλῆθος ἐστὶ, γινώσκουσιν ῥέων ἀπὸ βορέω ἀνέμου. ὁ δὲ
 κατὰ τὴν ἑλκίδα ῥέει ἀπὸ βορέων ἐσθλῶν ἐξ ἑλκιδῶν
 φαίνεται ῥέων δι' ἐρήμους ἐστὶ γεωργῶν τῶν Σκυθῶ-
 νων ἡ χέρην. ἐπιγὰρ ἡ Σκυθία παρ' αὐτῶν ἐπὶ δὲ
 καὶ ἡμερῶν πλῆθος νέμον. μὲν δὲ τὸ τῶν ποταμῶν
 καὶ Νείλου οὐκ ἔχω φερόμεναι πηγὰς δοκέω, ὅθεν
 ἑσθλῆς ἑλλιάων. ἀγχοῦ τε δὴ θαλάσσης ὁ βορυσθέ-
 νης ῥέων γίνεσθαι. καὶ ἡ συμμίσγηται ὁ Ὑπανίς ἐς
 τὸ αὐτὸ τέλος ἐκιδίδει. ὁ δὲ μεταξὺ τῶν ποταμῶν τού-
 των ἐὼν ἐμβολὸν τῆς χώρας, ἰσθμὸν πολέων ἀκρὴ καλέ-
 ούται. ἐν δὲ ἀπὸ τῆς Διήμης ἐστὶν ἐκιδρύται περίω τῆς
 ἰσθμῶν τῶν Ὑπανίαν βορυσθένηται κατόικεσθαι. αὐ-
 τὰ μὲν τὰ ἀπὸ τούτων τῶν ποταμῶν. Μετὰ τὸ τῶν
 τῶν πέμπτου ποταμῶν ἄλλος, τῶν ἔνομα Παντικα-
 πης. ῥέει μὲν γὰρ καὶ ἀπὸ βορέω τε καὶ ἐκ λίμνης, ἐ-
 σθλῆς μεταξὺ τῶν τε καὶ τῶν βορυσθένης νέμον. ἡ γε-
 ωργῶν Σκυθῶν ἐκιδίδει ἡ ἐς τὴν Ὑπανίαν. ἡ δὲ μὲν
 ἡμερῶν τῶν αὐτῶν, τὰ βορυσθένη συμμίσγηται.
 Ἐκπῶς δὲ Ὑπανίαν ποταμῶν, ὅς ὀρμηταὶ μὲν ἐκ
 λίμνης, ἀπὸ μέσων δὲ τῶν νομάδων Σκυθῶν ῥέων,
 ἐκιδίδει καὶ Καρκινίτην πόλιν, ἐς δὲ δὲ αὐτῶν ἀπὸ τῶν
 πλῆθος Ὑπανίαν καὶ ἡ Ἀχλιδίον καλεόμενον δὲ ῥέ-
 ον. ἑσθλῶν δὲ ἡ Γερρῶν ποταμῶν ἀπὸ τῶν ἰσθμῶν
 ἀπὸ τῶν βορυσθένης, καὶ τῶν τῶν χώρας ἐς ὅταν ἰ-
 σθμῶν ὁ βορυσθένης ἀπὸ τῶν ἰσθμῶν, ἐκ τῶν τῶν
 χώρας ἔνομα δὲ ἑλκιδῶν, καὶ ὁ χῶρος αὐτῶν, Γερρῶν.
 ῥέων δὲ ἐς θαλάσσαν, ἐκιδίδει τῶν τῶν Νομάδων χῶ-
 ρων, καὶ τῶν βασιλείων Σκυθῶν. ἐκιδίδει δὲ ἐς τὸ
 Ὑπανίαν. Ὁ γὰρ δὲ τῶν ταίαν ποταμῶν, ὅς
 ῥέει ἀπὸ τῶν ἐκ λίμνης μεγάλης ὀρμηταὶ μὲν, ἐκ-
 ιδίδει δὲ ἐς μέγιστον ἐστὶ λίμνῶν καλεομένων Μαγῆτιν, ἡ
 ἐκιδίδει Σκυθῶν τε τῶν βασιλείων καὶ Σαυρομάτας ἐς
 τῶν ταίαν τῶν τῶν ποταμῶν ἐς ἀλλὰ τῶν ἔνομα ἐστὶ
 Ὑργῶν. τοῖσι μὲν δὲ ἔνομα τοῖσι ποταμοῖσι οὕτως
 δὲ ἡ Σκυθία ἐσθλῶν. τοῖσι δὲ κτήνησι ἡ
 ποιή ἀναφυομένων ἐν τῇ Σκυθίῃ, ἐστὶν ὅτι τῶν τῶν
 πασῶν ποιῶν τῶν ἡμερῶν ἰδὲ μὲν. ἀνοίξουσιν δὲ τοῖσι
 κτήνησι ἐστὶν ἡμερῶν τῶν τῶν ὅτι τῶν ὅτι τῶν τῶν
 τῶν μὲν δὲ

necnon optimorum ac singularium pi-
 scium affatim: idem ad potandum sua-
 uissimus, limpidus inter turbidos fluens,
 iuxta quem sementis optima fit, & her-
 ba non fatiua, etiam altissima. In huius
 quoque ostio ingens vis salis sua sponte
 conctescit. Præbet idē ingentia cete ad
 falsuram, spinis carentia, quæ antacæcos
 appellant. Alia præterea præstat admi-
 ratione digna. Porro quadraginta quidē
 dierum navigatione, vsq; ad locum no-
 mine Gerrhum, cognoscitur ab aquilo-
 ne fluere: at superiora per quæ fluit, ne-
 mo hominum eloqui potest: videtur ta-
 men fluere per solitudinem ad Scytharum
 agricolantium plagam. nam hi
 Scythæ de sem dierum navigatione ac-
 colunt hoc flumen. Cuius tantum ac
 Nili fontes nec ipse possum, nec vllum
 Græcorum reor posse dicere. Idem quā
 ad mare aduenit, Hypanis cum eo mi-
 scetur eodem in loco mare irrumpens.
 Quod inter hos amnes in confluentem
 tendentes intercapedinis est, 2 Hyp-
 poleo promontorium vocitatur, vbi de-
 lubrum Cereris extractum est. Ultra
 quod delubrum sub Hypani incolunt
 Borysthenitæ. Hactenus quæ ab his flu-
 uiiis. Post hos alius, qui quintus est,
 nomine Panticapes, & ipse ab aquilo-
 ne fluens, atque è palude: inter quem
 & Borysthenem incolunt Scythæ agri-
 colatores. Idem in Hylæam ingreditur,
 qua transfusa, Borystheni immiscetur.
 Sextus est Hypacaris, qui è palude ma-
 nans, mediisque Scythas nomadas in-
 fluens, in mare voluitur, iuxta Carci-
 nitin oppidum, ad dexteram coercens
 Hylæam, & cursum qui dicitur Achil-
 lis. Septimus est Gerthus, nomen à
 loco obtinens, qui à Borysthene dirimi-
 tur circa ea loca apud quæ Borysthene
 cognoscitur: cui loco nomē est Gerrho,
 determinatque regionem Scytharum
 nomadum ac regionum, & dum in mare
 fluit in Hypacarin dilabitur. Octauus est
 Tanais, qui superius è vasta palude pro-
 fluens, in aliam vastiorem diffunditur,
 nomine Mæotin, quæ discludit regio
 Scythas à Sarmatis. In hunc Tanain a-
 lius influit, nomine Hyrgis. His cele-
 berrimis amnibus Scythæ muniti sunt.
 Gramen quod in Scythia germinat, om-
 nium quæ nos nouimus germinū zari-
 diffimū est: quod ita se habere dissectis
 pecoribus licet discernere. Et ea quidē

π. τ. τ. τ.

π. τ. τ. τ.

π. τ. τ. τ.

π. τ. τ. τ.

1 Et gramen, qua parte non scitur regio, altissimum. Ad verbum, profundissimum. 2 Hippolcon 3 Videtur aliud le-

vt quam

ve quam
 bundant.
 Acque hu
 stituta: D
 Vestam an
 Tellurem
 coniug
 celestem
 culē. Hos
 tur. Sed qu
 Neptuno
 lingua sua
 sententia
 Apolliner
 nerem, A
 mimafad
 bra facie
 Marii.
 omnia ter
 stitutum,
 moribus
 ius à terg
 primis in
 cidente
 etar: dei
 tum inie
 stiamque
 non vo
 bament
 eique pe
 se conu
 gio lign
 ab illis a
 tarum ef
 LV
 runt, de
 dehinc i
 biis crato
 multo ca
 que succ
 quunt. Si
 nes carne
 cum aqua
 cendunt.
 bus, & alu
 sibus sepa
 quat: &
 per sem
 Coctis cr
 rum atqu
 te se por
 cora, tum
 diis hum
 immolan
 pud quo
 Sarmen
 in longu
 ristamer
 1 Ri
 primitis.

ut quammaxima sunt, ita apud eos abundant. cetera autem vulgaria sunt. Atque hunc in modum ¹ res sunt eis instituta: Deorum hos solos propitiatur: Vestam ante omnes, deinde Iouem ac Tellurem: existimantes Tellurem Iouis coniugem esse. Post hos Apollinem, & caelestem Venerem, & Martem & Hercule. Hos cuncti Scythae deos arbitrantur. Sed qui regii Scythae vocantur, etiam Neptuno sacrificant, appellantes Vestā lingua sua Tabiti: Iouem, Papaxum: mea sententia rectissime: Tellurem, Apiam: Apollinem, Oerosyrum: caelestem Venerem, Artimpasam: Neptunum, Thammisadēm. Simulacra & aras & delubra ² facienda non putant, praeterquam Marti. Idem sacrificium profus apud omnia templa fieri eodem modo est institutum, qui talis est: Victima ipsa primoribus implicita pedibus sistitur, cuius a tergo stans immolator, amota in primis infula, pecudem ferit, eaque concidente deum inuocat cui illam mactat: deinde circumdat laqueum collo, ³ tum iniecto baculo circumducit, hostiamque strangulat non incenso igni, ⁴ non votis nuncupatis, non sumptis libamentis, sed vbi pecudem strangulauit, eique pellem detraxit, ad coquendum se conuertit. Verum quum Scythica regio lignorum sit admodum inops, hoc ab illis ad carnem coquendam excogitatum est: Vbi victimam pelle denudant, denudant quoque ossa carnibus, dehinc illas in lebetes eius gentis (Lefbiis crateribus affimiles, nisi quod sunt multo capaciores) iniiciunt: subiectis atque succensis ossibus hostiarum, coquunt. Si autem non adfuerit lebes, omnes carnes hostiarum in alios illarum & cum aqua commiscunt, atque ossa succendunt. Quibus pulcherrime ardentibus, & aluis facile capientibus carnes ossibus separatas, ita fit ut bos se ipse coquat: & item cetera pecora immolata, per semetipsum quodque elixum fit. Coctis carnibus, is qui immolauit, earum atque intestinorum libamenta ante se porricit. Immolant autem alia pecora, tum praecipue equos. Et aliis quidem diis hunc in modum & alias pecudes immolant. Marti vero sic prisco ritu apud quosque tale extruitur templum: Samentorum fascēs aggeruntur trium in longum latumque stadiorum, minoris tamen sublimitatis: desuper quadrata

μέγιστα οὕτω σφι ὑποβάβει. Ἐὰ δὲ λαιπὰ νόμα καὶ Ἐὰ δὲ σφι ἀφάετα. θεοὶ μὲν μοῦνοι τὴν δὲ ἰλάσκονται, Ἰστὺ μὲν μέγιστα, ἔπει δὲ, Δία τε καὶ Γεῶν, νομίζοντες τὴν Γεῶν τὸ Διὸς εἶναι γυνῶκα. μὲν δὲ τούτοις, Ἀπόλλωνά τε καὶ οὐρανίῳ Ἀφροδίτῳ καὶ Ἡρακλεῶ, καὶ Ἄρεα. τούτοις μὲν πρῶτες ὁ Σκύθαι νενομίκασι. ὁ δὲ καλεόμενοι βασιλῆοι Σκύθαι καὶ τὰ Ποσειδέωνι θύοισι. οὐνομάζονται δὲ Σκυθισί, Ἰστὺ μὲν, Ταβιτί. Ζῆος δὲ ὀρθότατα καὶ γυνῶκα γε τὴν ἐμὴν καλεόμενος Παπαῖος. Γῆ δὲ, Ἀπία. Ἀπόλλων δὲ, Οἰόσους. οὐρανίη δὲ Ἀφροδίτη, Ἀρτίμπα. Ποσειδέων δὲ, Θαμμισαδῆς. ἀγάλματα δὲ καὶ βωμοὶ καὶ νηοὶ οὐ νομίζουσι ποιεῖν, πλὴν Ἀρηί. τούτω ὅ νομίζουσι. Θεοὶ δὲ ἢ αὐτὴ πᾶσι κατέστηκε πᾶσι πόρτα. Ἐἰσὶ ὁμοίως ἐρδόμεναι δὲ ἄλλοι. Ἐμὲ ἰρήνιον ἄλλο ἐμπεποδισμένον ἑὸν δύο πόδας ἑὸν ἐμπεροσίοις ἔστηκε. ὁ δὲ θύων, ὅπιαθεν τὸ κτήνεος ἐστῆς, ἀπάσας τὴν ἀρχὴν τῆς ἐσθῆτος, καταβάλλει μὲν. πρῶτοντος δὲ τῆς ἰρήνιου, ἔπειτα λέει. Ἐπὶ τῶν αἰθῆρων καὶ ἐπειτα βροχῶν πᾶσι ὠνέβαλε. Ἐπὶ αὐχένα. σκυταλίδα δὲ ἐμβαλὼν πᾶσι ἀγῆ, καὶ ἀποπνίγει. οὔτε πύρανα καίσας, οὔτε καταρξάμενος, οὔτε ἔπιαισας. ἀποπνίξας δὲ καὶ ἀποδείρας, τράπηται πᾶσι ἐφῆσιν. Τῆς δὲ γῆς τῆς Σκυθικῆς ἀγῆς ἀξύλου εὐσίης, ἄλλο σφι ἐς τὴν ἐφῆσιν τῶν κρεῶν ἐξέρηται. ἐπὶ ἀποδείρωσι τῆς ἰρήνια, γυννομοὶ τῆς ὄστια τῶν κρεῶν. ἐπειτα δὲ ἐσβάλλουσι, ἢ μὲν τυχῶσι ἐρηγτες λέβητας ἔπι χειροῖς, μέγιστα Λεσβίοισι κρητῆροι περοσεικέλοις, χωρὶς ἢ ὅτι πολλὰ μέζονας ἐς τούτοις ἐσβάλλοντες, ἐφοιοῦσι ἔπιαισας τῆς ὄστια τῶν ἰρήνιων. ἢ δὲ μὴ σφι παρῆ λέβης, ὁ δὲ ἐς τὰς γαστέρας τῶν ἰρήνιων ἐσβάλλοντες τῆς κρέα πόρτα, καὶ πᾶσι μίξαντες ὕδωρ, ἔπιαισας καίουσι τῆς ὄστια. Ἐὰ δὲ αἰθῆται κάλλις. αἰ δὲ γαστέρας χωρεῖσι ὑπεπέως τῆς κρέα ἐπιλαμῶνα τῶν ὄστια καὶ οὔτω βοῖς τε εἰωτὸν ἐξέψαι, ἔπειτα ἄλλα ἰρήνια εἰωτὸν ἐκασον. ἐπὶ αἰ δὲ ἐφῆθη τῆς κρέα, ὁ θύσας, τῶν κρεῶν καὶ τῶν σπλάγχχνων ἀπαρξάμενος, πρῶται ἐς ὃ ἐμπεροσθεν. θύοισι δὲ καὶ ἄλλα πᾶσι ὄστια, καὶ ἰσποῖς μέγιστα. Τοῖσι μὲν δὲ ἄλλοισι τῶν θεῶν οὕτω θύοισι, καὶ τῶν τῶν κτηνέων. πρῶ δὲ Ἀρηί ἄλλο καὶ νόμοις. ἐκασοισι τῶν ἀρχῆν ἰών ἐσίδρυται σφι Ἄρηος ἰσθὸν ἰσθόνδε. φρυγανῶν φάκελοι σιωνενέαται ὅσον τὸ ἐπὶ σα δίοις τῆς μήκτος ἔπειτα ὕψος ὅ, ἐλθασον. αἰὼν ὅ τῆς τε, τετραγώνον

LX

LXI

LXII

152

καταρξάμενος

1 Ritus sunt eis instituti. 2 His solis diis litant, vel sacrificant. 3 Facere non est illis usu receptum, 4 Non oblati primitiis. 5 Primitias

ἡ πεδὸν πεποιήται καὶ τὰ μὲν τεῖλα τῶν κώλων ἐστὶ ἀ-
 πότομα, καὶ τὸ ἐν ἐπιβάτον. ἕτερος δ' ἐκείνου ἀμά-
 ξας πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐπιπέσοι φρυγίων. ἔπο-
 νοσε δ' ἡ δὴ αἰεὶ ἔπο τῶν χιμίων. ἐπιτέτα δὴ τὸ
 ὄγκος ἀκινάκης σιδήρεος ἴδρου δ' ἀρχαῖος ἐκείσοι
 καὶ τὸ ἐπιτ' Ἀρνος δ' ἀγαλμα. τετα δ' τὰ ἀκινά-
 κει θεσίας ἐπετέοις παρσάρχοι παρβάτων καὶ ἰω-
 πων. ἔδη καὶ τοῖς δ' ἐπὶ πλέω θύοισι ἢ τοῖσι δῆλοισι θεοῖ-
 σι. ὅσοις δ' αὖ τῶν πολεμίων ζωγήσωσι, ἀπὸ τῶν ἐ-
 κατὸν ἀνδρῶν ἀνδρα ἕνα θύοισι, ἕξω δ' τὰς αὐτὰς ὡ-
 καὶ τὰ παρβάτα, ἀλλ' ἐπετέοι. ἐπαι γὰρ οἶνον ἐπι-
 πείσωσι καὶ τὰ κεφαλέων, ἀποσφάζουσι δ' αὖ-
 δεσφοῖς ἐς ἀγρῶς καὶ ἐπέτα ἀνεκίδουτες αἰὼν ἐπὶ τῷ
 ὄγκον τῶν φρυγίων, κατὰ τοῖς δ' αἶμα τῶν ἀκινάκε-
 ος. αἰὼν μὲν δὴ φορέουσι τῶν. κατὰ τὸ δ' ἰερόν
 ποιῶσι τὰ δ' ἀποσφάζουτων ἀνδρῶν δ' ἀδελφί-
 ὡμοις πύργου ἀποτάμοντες οὐ τῆσι χερσὶ, ἐς τὴν
 ἐρα ἰσοὶ καὶ ἐπέτα καὶ τὰ ἄλλα ἀπερξάντες ἰρήνια
 ἀπαλλάσσονται. χεῖρ δ' τῆν ἀντίση κέεται, καὶ χεῖρ οὐ
 νεκρῶς. Οἰσὶα μὲν νῦν αὐτὰ σφικατεῖασι. οἰσὶ 2
 ὅσοι δ' ἐν νομίσοι, ὅσοι δ' ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῶν ἐν
 τῆν χερῶν θέλοισι. Τὰ δ' ἐς πόλεμον ἐργα ὡδὲ
 σφικα κέεται. ἐπαι δ' τὸν ἀνδρα καταβάλη
 ἀνὴρ Σκύθης, τὸ αἶμαπος ἐμπίνε. ὅσοις δ' ἀν φονθ-
 ση ἐν τῆν μάχῃ, τετέων τὰς κεφαλὰς ἀποφέρει τὰ
 βασιλεί. ἀπενείχας μὲν γὰρ κεφαλῶν, τὴν λήνης με-
 ταλαμβάνε τὴν ἀν λάβοισι μὴ ἐνείχας ὅσοι. ἀποδεί-
 ρε δ' αὐτῶν ἕξω τοῖς δ' ἀπενάμον κώκω παρβά-
 ὡτα, καὶ λαβόμενος τὴν κεφαλῆς, ἕξω. μετ' ὅσοι, ἄρχι-
 (ας βούος πλὴν τῆν, δὲ τῆν χερσὶ. ὄργα (ας ὅσοι, 3
 ἀπὸ χερσὶ μακρῶν ἐκτεταται. ἐκ τῆν χαλινῶν δ' ἰω-
 πων ἀν αἰὼς ἐλαύνη, ἐκ τούτου δ' ἀπὸ τῆν, καὶ ἀγά-
 λεταί. ὅσοι γὰρ ἀν πλείστα δέρματα χερσὶ μακρῶν ἐ-
 ροί, ἀνὴρ ἀρίστος ὅσοι κέεται. πολλοὶ δ' αὐτέων
 ἐκ τῶν ἀποδερμάτων καὶ χλαῖνας ἐπέινυθα ποι-
 ῶσι, συρράποντες κατὰ τῶν βαίτας. πολλοὶ δὲ ἀν-
 δρῶν ἐχθροῖς τὰς δελφίνας χεῖρας νεκρῶν ἐόντων ἀπο-
 δείσαντες, καὶ ἀφαινοῦσι αὐτοῖσι ὄνουξιν, καλύ-
 πτερας τῶν φαρετέων ποιῶνται. δέρμα δὲ ἀν-
 δεσφοῦ, καὶ παχὺ καὶ λαμπερόν. ἡ δ' ἄρα χερσὶν δερ-
 μάτων πάντων λαμπερότατον λουκῶντι. πολλοὶ
 ὅσοι δ' ὄλοισι ἀνδρας ἐκδείσαντες, ἔδ' ἀφαινοῦσι
 ἐπιτέτων, ἐπὶ ἰωπῶν παρβέροισι. τῶν δ' μὲν δὴ
 οὕτω σφικα νενόμισται. Αὐτὰς δὲ τὰς κεφαλὰς,
 οὕτω πάντων, ἀλλὰ τῶν ἐχθρῶν, ποιῶσι τὰ
 δὲ ἀποσφάζου ἐκείσοις πάν ὅσοι ἐνεργῶν τῶν ὄφρυων,

28. ἀπὸ τῶν
 29. ἀπὸ τῶν
 30. ἀπὸ τῶν

153

planities efficitur: tria latera prærupta
 sunt, quartum acclive, per quod ascen-
 datur. Eo quotannis comportant cen-
 tum quinquaginta plaustra farmento-
 rum. nam semper propter cæli tempe-
 statem illa marcescunt. Sub hac conge-
 rie ferreus acinacis, qui singulis vetulus
 est, statuitur. Idque est Martis simula-
 crum, cui annuas hostias offerunt cum
 aliorum pecorum, tum equorum, & plus
 huic acinaci quam ceteris diis. Ex ca-
 priuis centesimum quemque immolat,
 non eodem quo pecora modo, sed di-
 verso. nam ubi eorum capitibus vinum
 libauerunt, ipsos intra quoddam vas iu-
 gulant: dehinc eisdem in congeriem
 farmentorum sublatis, acinacem cruo-
 re perfundunt. Hæc quidem supra con-
 ferunt. inferius autem in templo ista fa-
 ciunt: Virorum interemptorum omnes
 humeros dextros præcidunt, quos vna
 cum manibus in aerem iaciunt. & quo-
 cunque deciderit manus, ibi iacet, seor-
 sum autem mortuus. Ceteris deinde
 solennibus confectis abeunt. Et sacrifi-
 cia quidem hæc ab eis sunt instituta.
 Sues pro nihilo putant, quas nec alere
 omnino in sua regione volunt. Quæ
 vero ad bellum attinent, hunc in modum
 sunt ab eis comparata. Quem primum
 virum ceperit vir Scytha, eius sanguinem
 potat: quoscunque in proelio intereme-
 rit, eorum capita regi offert. nam capite
 allato, fit prædæ quamcunque ceperint
 particeps, alioqui expers. Caput hoc
 modo præcidit: In orbem illud amputat
 circa aures, verticeque sumpto excutit,
 deinde pellem detrahit: & vbi sicut bo-
 vis corium manibus molliuit, tanquam
 mantile possidet, eaque ex habenis equi
 sui appensa gloriatur: qualia mantilia ut
 quisque plurima habet, ita vir iudicatur
 præstantissimus. Sunt quoque multi qui
 coria hæc humana tanquam brutorum
 consuunt, quibus pro amiculis induan-
 tur. Multi etiam castrorum hostium ma-
 nus dexteras cum unguibus excoriant,
 eisque opercula pharetrarum integunt.
 Est autem inter omnia coria humanum
 fere & crassum maxime & candore
 splendidum. Multi etiam totos homi-
 nes excoriatos, & super ligna extentos,
 supra equos circumferunt. Hæc ab illis
 in mores sunt recepta. Non tamen de
 omnium, sed de inimicissimorum capi-
 tibus hoc faciunt, ut quisque illud quod
 est infra supercilia, recisum prorsus

1 His. Intelligi forte Marti & acinaci. 2 Videtur aut diuersam à nostra lectionem sequutus esse, aut nostram non intellexisse.
 que tamen ἀπὸ τῶν τῶν habet pro eo quod vet. cod. ἀπὸ τῶν τῶν. 3 Suum nullus est illis usus, 4 Eisque pharetras integunt. Vel, Et
 ex eis opercula pharetrarum conficiunt. 5 At capitibus non quidem omnium, sed inimicissimorum, hoc faciunt,

excuciat;

excuciat;
 si pauper
 rius indu
 interius
 colo vtr
 si inter
 reger
 hospitib
 cuius ex
 runtque
 & ad pug
 superato
 Semel au
 num pri
 de quo
 cidæ bil
 præclar
 te seor
 ximæ et
 plures
 ter quo
 eisdem
 pluribu
 modum
 aculer
 separati
 vaticin
 uersa
 sigillati
 tradita
 rics,
 Venete
 liæ fro
 quis tri
 implica
 que in
 rum tre
 quoties
 dicunt
 nant au
 tur) peie
 lium: (e
 que iura
 maximu
 randum
 peierate
 diuinan
 deierast
 gem ag
 peierall
 duplum
 specta d
 minem
 caput e
 ter se pa

excuiat : & crudo tantum bouis corio, si pauper sit, sin diues, non modo exteri-
 us inducat bouino corio, verumetiam
 interius inaret, & sic vterque pro po-
 culo vtatur. Idem agunt de familiaribus,
 si inter eos extiterint discordia, & apud
 regem victoria sint potiti. Hæc capita
 hospitibus qui ad eos veniunt viri ali-
 cuius existimationis, exhibent: refe-
 runtque, illos, quum essent domestici,
 & ad pugnam lacesissent, ab ipsis esse
 superatos: id strenuitatis loco ponentes.
 Semel autem quotannis ¹ singuli regio-
 num principes miscent vinum crateri,
 de quo ² Scythæ omnes hostium homici-
 cidæ bibunt, at non gustant qui nihil
 præclari operis ediderint, sed sine hono-
 re seorsum sedent: quæ res apud eos ma-
 ximæ est ignominia. Qui vterque com-
 plures cædes fecerunt, hi duobus pari-
 ter quos habent calicibus potant. Apud
 eosdem permulti sunt vaticinatores, qui
 pluribus virgis salignis diuinant, adhuc
 modum: Grandes virgarum fasces quæ
 attulerunt, humi positos dissoluunt, ac
 separatim ponentes illarum singulas,
 vaticinantur. ³ ad hæc dicendo, vice-
 uersa virgasprehendunt, ac rursus
 sigillatim componunt. Hæc est illis
 tradita à maioribus diuination. Sed Ena-
 ries, ⁴ qui sunt androgyni, aiunt sibi à
 Venere traditam diuinationem: qui tili-
 æ fronde vaticinantur. Tiliam vbi
 quis trifariam sciderit, digitis suis eam
 implicando ac resoluendo tractat, at-
 que in hunc modum vaticinatur. Ho-
 rum tres maxime probatos accersit rex
 quoties ægrotat: cui isti semper fere
 dicunt hunc aut illum ciuem (nomi-
 nant autem hominem de quo loquun-
 tur) peierasse, iurantem per regium ⁵ so-
 lium: (est autem Scythis mos plerun-
 que iurandi per regium solium, quum
 maximum volunt interponere iusu-
 randum) protinusque is quem dixerint
 peierasse, adductus, coarguitur scientia
 diuinandi, tanquam compertus falso
 deierasse per regium solium, & ob id re-
 gem ægrotare. Si ille inficiens se negat
 peierasse, ⁶ atque rem grauitert fert, rex
 duplum vaticinorum accersit: qui in-
 specta diuinandi ratione, si & ipsi ho-
 minem periurii conuicerint, sine mora
 caput excidunt: eiusque facultates in-
 ter se partiuntur primi vaticini. Sin vero

ἐκκαθαίρει καὶ ἡ μὲν ἢ πένης, ὁ δὲ ἔξωθεν ἀμοβοέλι
 μόνω παρτείνει, ἔτω χρεῖται ἡ δὲ πλάσιος, ἢ μὲν
 ἀμοβοέλι παρτείνει ἔσωθεν ὃ παρχειρῶσας, οὕτω
 χρεῖται ποτηρίω. ποιδύσι ὃ τῶν ἐκ τῆν οἰκῆων,
 ἡ σφι δὲ ἀφορογίνων, καὶ ἡ ἡσ ἐπικρατήση αὐ-
 τῶ παρτα βασιλεί. ξείνων δέ οἱ ἐλθόντων τῶ ἀν-
 γων ποιήη, τὰς κεφαλὰς αὐτὰς παρτα φέρει, καὶ ἐπι-
 λέγει ὡς ὅτι οὐκ οἰκῆοι πόλεμον παρσεθηκάνη,
 καὶ σφροῦ αὐτῶς ἐπικρατήση αὐτῶν τῶν ἀνδραγα-
 θῶν λέγει. Αἰ παρτῶ ὃ σφιαυτῶ ἐκαστῶ ὀνομαρχῆς
 ἐκαστος ἐν τῶν ἐωῦτῶ νομῶ κινῶ κρητῆρα οἶνον, ἀπῶ
 οὐ πῖνοισι τῶν σκυθῶν ὅσοις δὲ ἀνδρες πολέμοι
 παρρημῆροι ἔωσι. τοῖσι δὲ ὡν μὴ κατεργασμῶν ἢ
 τῶν, ὃ γένων τῶ οἶνον τῶν, ἀλλ ἢ πῖνωμῆροι ἀπο-
 κατέαται. οἶνος δέ σφι ὅτι μέγιστον τῶν ὅσοι ὃ ἀν-
 αὐτῶ καὶ κάρτα πολλῶς ἀνδρας ἀιανρηκῆτες ἔωσι, ὅτι
 ὃ σῶν δύο κύλικας ἔχοντες, πῖνοισι ὀμῶ. Μαντῆες δέ
 σκυθῶν εἰσὶ πολλοί, οἱ μῆνυθῶνται ῥά βδοοισι ἰτέησι
 πολλῆσι ὡδὲ ἔπειαν φακέλοισ ῥά βδων μετὰ τοῖς ἐν-
 ἰκῶν, τῶντες χαμῶ, διεξελίωσι αὐτῶς καὶ ἐπι μῆνυ
 ἐκαστῶ ῥά βδων ἡτῶντες, ἡσπῶροισ. ἀμα τε λέχον-
 τες αὐτῶ, σῶν φλέοισ τὰς ῥά βδοοισ ὀπίσω, καὶ αὐτῶ
 καὶ μῖαν σῶν τῶσσι. αὐτῶ μῆνυτῶ ἢ μῆνυτῶ, πατρῶ ἢ
 σφι ὅτι. ὅ ὃ σῶν ῥά βδων καὶ ἀνδρόγαυοῖ τῶν Αἰ φρο-
 δῆ τῶ σφι λέχοντες μῆνυτῶ δῶναι. φιλύρης ὡν
 φλοῖω μῆνυθῶνται, ἔπειαν τῶν φιλύρῶν τῶντα χροῖη
 παρτα λέκων ἐν τοῖσι δακτύλοισι τοῖσι ἐωῦτῶ, καὶ
 παρτα λῶν, χρεῖ. ἔπειαν ὃ βασιλῶς ὁ σκυ-
 θῶν καμῆ, μεταπέμπεται τῶν μῆνυτῶν ἀνδρας τῶσσι
 τῶν δῶδοι μῶντας μῆλιστα, οἱ τῶσσι τῶν τῶν μῆνυτῶ
 μῆνυθῶν. καὶ λέχοντες ὅτι ὡς τοῖσι πῶν μῆλιστα
 τῶν, ὡς τὰς βασιλῆας ἰσῆας ἐπιτορῆκε ὡς καὶ ὡς λέ-
 χοντες τῶν ἀσῶν ὡν ἀν δὲ λέχοντες (τὰς ὃ βασιλη-
 ἰας ἰσῆας νόμος σκυθῶσι τῶ μῆλιστα ὅτι ὀμνῶναι τῶ-
 τε ἔπειαν ὡ μῆλιστα ὄρκον ἐτέλωσι ὀμνῶναι) αὐτῶσσι
 ὃ παρτα λεγαμῆρος ἀγεται ὡν τῶ ἀν δὲ φῶσι ἐπι-
 ορῆσας φῶναι ἐν τῶ μῆνυτῶ τὰς βασιλῆας ἰσῆ-
 ας, καὶ παρτα αὐτῶ ἀλγει ὁ βασιλῶς. ὃ ὃ τῶν τῶν,
 ὃ φῶμῶς ἐπιτορῆσας, καὶ δεινολογῆ. τῶν τῶν τῶν
 δέ τῶν, ὁ βασιλῶς μεταπέμπεται ἄλλοις δι-
 πλοῖσιν μῆνυτῶ καὶ ἡ, μῆνυ καὶ οὐτοῖ ἐσορέοντες
 ἐς τῶ μῆνυτῶ, κατὰ δῶσσι ἐπιτορῆσας, τῶν δέ ἰ-
 γῶσ τῶ κεφαλῶ ἀποτάμνοισ, καὶ τῶ χροῖηματα
 αὐτῶ παρτα λεγαμῆροισ ὡ παρτα τῶ μῆνυτῶ ἡ ὃ

XVI

XVII

XVIII

1 Vnusquisque prouinciæ præfectus in sua prouincia craterem vini temperat, de quo Sc. 2 Scythæ omnes bibunt à qui-
 bus hostes sui interfecti fuerint: at qui hoc facinus non ediderint, hoc non gustant, sed etc. 3 Simulque dum hæc dicunt, virgas
 rursus conuoluunt, quas videlicet euoluerant, & in vnum componunt. 4 Legit ei καὶ ἀνδρόγαυοι, pro καὶ οἰκῆοι. 5 Aut, latrem.
 6 καὶ δεινολογῆται, quod dicitur Gall. Et dit qui on luy fait tort.

Ἐπελθόντες μαίτιες ἀπολύσωσι, ἄλλοι παρῆσι
 μούτιες, καὶ μέλας ἄλλοι. ἢ ὦν ἠ πλειῶνες ἢ αἰ-
 δεσπον ἀπολύσωσι, δέδεται ἴσιν ὡς ἴσιν τῶν
 μούτιων ἀδελφῶν ἀπολύσασθαι. Ἀπολλοῖσι δὲ αὐ-
 τῶν ἴσιν ἴσιν ἐπεὶ ἀμαξῶν καμαρῆς φρυ-
 γαίων πλήσωσι, καὶ ὑποζύξωσι βόες, ἢ ἐμπεδή-
 σαντες αὐτῶν μαίτιας, καὶ χέρας ὅπισθ' ἄσαντες, καὶ
 σφύσαντες, κατειργαστοὶ ἐς μέσα τὰ φρύγανα. ὑ-
 ποκρήσαντες ὅ αὐτὰ ἀπείσοι, φοβήσαντες τὰς βόες.
 πολλοὶ μὲν δὲ συγκατακρήσανται ἴσιν μαίτισι βόες, 10
 πολλοὶ δὲ ὡς ἐκεκαμμένοι ἀποφύξασθαι, ἐπεὶ αὐ-
 τῶν ὁ ῥυθμὸς κατακρήσῃ. κατακρήσοι δὲ ἴσιν
 τὰς εἰρημῶν καὶ δι' ἄλλας αἰτίας αὐτῶν μαίτιας,
 ψευδομαίτιας καλέοντες. Τοῖσι δ' αὖ ἀπικτεί-
 νοι βασιλῆος, τυτέων αὐτῶν αὐτῶν παῖδας λείπει, ἀλ-
 λά πῶρτα τὰ ἔρσηνα κτείνει, τὰ δὲ ψήλα αὐτῶν ἀδικέ-
 ει. ὄρκια δὲ ποιεῖται Σκύθαι ὡς, ὡς αὐτῶν αὐ-
 τῶν αὐτῶν ἐς κύλικα μετὰ λίαν κέρα μίνω οἶνον ἐγ-
 χέαντες, αἶμα συμμίσχουσι τῶν ὄρκια τὰ μνο-
 μῶν, τῶν αὐτῶν ἢ ἔπιταμόντες μαχαί- 20
 ρη σμικρὸν τὸ σῶματος. καὶ ἐπειτα ἀποβάσαν-
 τες ἐς τὴν κύλικα ἀκινάκεια, καὶ οἴστεις, καὶ ἄρα-
 ει καὶ ἀκόντιον ἐπεὶ τῶν αὐτῶν ποιήσωσι, κατὰ
 ρηται πολλὰ. καὶ ἐπειτα ἀποπίνοσι αὐτῶν τε ἠ δὲ
 ὄρκιον ποιήσαντες, καὶ τῶν ἐπομένων ἠ πλείους ἀ-
 ξιοί. Ταῦτα δὲ τῶν βασιλῶν ἐν Γέρροισι εἶσι.
 ἐς ὃ ὁ Βορυσθένης ὡς ὡς ὡς, εἰδῶτα, ἐπεὶ ἄν-
 σφι ἀποθανῆ ὁ βασιλῆος, ὄρυγμα γῆς μετὰ ὄρυσ-
 σοισι τετραγώνον. ἐτάμνον δὲ τῶν ποιήσαντες, ἀνα-
 λαμβάνουσι ἢ νεκρὸν κατακεκρημένον μὲν ὁ 30
 σῶμα τῶν ἠνδρῶν ἀνακρηθεῖαν, ἢ κατὰ τῶν
 πλέου κυπέρα κεκομμένου, ἢ θυμῆματος, καὶ σελίνης
 σπέρματος, καὶ ἀνίσου, σιωεῖρα μέρων ὅπισθ', ἢ κη-
 μίζουσι ἐν ἀμαξῇ ἐς ἄλλο ἔθνος. οἱ δ' αὖ ὡς ἀδε-
 ξωνται κομιθέντα ἢ νεκρὸν, ποῖοσι τῶν αὐτῶν βα-
 σιλῆοι Σκύθαι τῶν ὡς ἀποτάμνονται, τείρας
 ὡς ἐκείοντα, βραχίονας ὡς ἐτάμνον, μέτωπον ἢ
 ῥίνα καταμύσων, ἀφ' ἧς τε ἀριστερῆς χέρας οἴ-
 σεις ἀφαιρέων. εἰθῶτεν δὲ κημίζουσι ἐν ἀ-
 μαξῇ ἢ νέκω τῶν βασιλῆος ἐς ἄλλο ἔθνος τῶν ἀρ- 40
 ρησι. ἢ δὲ σφι ἔπον, ἐς αὐτῶν ὡς ὡς ἠλθον.
 ἐπεὶ δὲ πῶρτα ὡς ἐλθῶσι ἢ νέκω κομίζον-
 τες, ἐν Γέρροισι ἔρατα κατοικημένοι εἶσι
 τῶν ἔθνῶν τῶν ἀρρησι, καὶ ἐν τῶν τῶν ἠ-
 σι. καὶ ἐπειτα ἐπεὶ ἴσιν ἢ νέκω ἐν τῶν
 ἠησι, ὅτι εἰβάδος ὡς ἀπῆξοντες ἀρχμας
 ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῶν νεκρῶν, ξύλα ὡς τείνοισι,
 καὶ ἐπειτα ῥίψι καταστράζουσι. ἐν δὲ τῶν ἠη

illi qui superuenerunt vaticini homines
 absoluerint, alii atque alii praesto sunt:
 quorum si plures absoluerint, decerni-
 tur primis illis vaticinis esse pereun-
 dum. Eosque hunc in modum necant: LXIX
 Plaustrum concameratum vbi sarmentis
 referferunt, bobusque iunxerunt, va-
 ticinos pedibus implicatis, & manibus
 post tergum reuinctis, atq; ore obstru-
 cto, extendunt in medium sarmentoru:
 incensisque sarmentis territando agitat
 boues. quorum bouum multi cum vatici-
 nis concremantur, multi ambusti, cre-
 matovtique plaustrum remone, aufugiunt.
 Hoc quem dixi modo comburunt μάν-
 τιας, id est, vaticinos, etiam ob alias caus-
 fas, appellantq; ψευδομαντίας, id est, falsos
 vaticinos. Sed quos morte rex afficit, LXX
 eorum ne liberos quidem relinquit, sed
 vniuersos mares interficit, feminis nihil
 laesis. Foedera cum quibuscunque in-
 eunt Scythae, hoc modo ineunt: Infuso
 in grandem calicem fictilem vino, com-
 miscent eorum sanguinem qui ferunt
 foedus, percutientes cultello aut inci-
 dentes gladio aliquantulum corporis.
 deinde in calice tingunt acinacem, sa-
 gittas, securim, gladium. Haec vbi fece-
 runt, sese multis verbis deuouent: postea
 vinum epotant non modo ii qui foedus
 fecerunt, sed etiam comites ii qui sunt
 maximae dignitatis. Regum autem se- LXXI
 pulera apud Gerrhos sunt. Vbi Bory-
 sthenes iam navigabilis est, ibi, quum
 rex eorum decessit, ingentem scrobem
 effodiunt forma quadrata. hoc vbi pra-
 parant, accipiunt mortuum corpore
 incerato, aluo euulsa atque expurgata,
 quam filere contuso & thymiamate a-
 pique semine & anisi quum expleuerunt,
 resuunt rursus, impositumque plastro
 cadauer ad aliam gentem ferunt. Quod
 qui excipiunt, eadem agunt quae regii
 Scythae: aurem decidunt, crinem cir-
 cumtendent, brachia circumcidunt, fron-
 tem nasumque consauciant, sinistram
 manum sagittis traiciunt. Postmodum
 regis cadauer carpento ferunt ad aliam
 gentem cui imperitant, quae ipsos co-
 mitatur ad eos vnde primum veniant.
 Vbi iam mortuum circumferentes, lu-
 strauerunt singulas gentes quibus im-
 perauit, apud eos deponunt qui in ex-
 tremis Gerthis habitant, & in sepul-
 cris. Quem postquam super torum in
 loculo posuerunt, hastis hinc atque
 hinc defixis, desuper ligna disponunt,
 deinde pallio contegunt. In reliqua

1. Sunt qui vocant Grecam vnam suspectam habeant. 2. Iaculum. 3. Auris partem amputant,

loculi

loculi sp
 strangu
 num mi
 & minif
 necnon
 um prim
 nam at
 bent. Hi
 de inici
 maxim
 no. rurs
 timos su
 ingenu
 rit. nam
 Horum
 quum st
 stantissi
 & expu
 unt: & v
 ligna re
 que dim
 & item
 rint, tu
 sis signi
 iectos,
 armos
 ta femo
 ribus su
 tem inf
 palos e
 eorum d
 quagint
 hunc in
 stipitem
 transfigu
 vltimum
 traiectus
 cum posi
 reges sep
 decesser
 collocat
 singuli a
 cadauer
 pinquis
 quadrag
 circum
 tali tam
 caput ex
 ca corpu
 mutuo in
 dunt lan
 constipa
 gnotum
 iiciunt e
 autem ap
 preterqu
 Su
 pro
 ferunt & la

loculi spatiositate aliquā eius pallacā strangulatam sepeliunt, & cum qui vinum miscebat, & cocum & equisonem & ministrum & cum qui erat à nunciis, necnon equos & aliarum rerum omnium primitias, quinetiam phialas aureas. nam argentum aut æs nihil in vfu habent. His actis, humū certatim atq; auide iniiciunt, cupientes tumultum quam maximum efficere. Circumacto anno, rursus hoc agunt: E famulis regis intimos sumunt. (sunt autem famuli regū, 10 ingenui Scythæ, & quos ipse rex iusserit. nam nullus venalitus ei ministrat.) Horum ministrorum quinquaginta quum strangulauerunt, ac totidem præstantissimos equos, 2 eductis intestinis & expurgatis, paleis implent, ac consuunt: & vbi dimidium fornicis super duo ligna resupinatum statuerint, alterumque dimidium super altera duo ligna, & item alia multa huiuscemodi defixerint, tum super ea equos imponūt, crassis tignis in longū ad ceruicem vsq; traiectos, ita vt priores fornices sustineant 20 armos equorum, posteriores vero iuxta femora suscipiant vteros, vtrisque cruribus superne pendentibus. Equos autem instenant, eorumque habenas ad palos extentas alligant: dehinc super eorum singulos statuunt singulos quinquaginta iuuenum strangulatorum, hunc in modum, Vnicuique eorum reā stipitem per spinam ad ceruicem vsque transfigunt: quod inferius stipitis extat vltimum, infigunt tigno illi quo equus traiectus est. His equitibus sepulcro 30 circumpositis abeunt. Hunc in modum reges sepeliunt. Alios autē Scythas, quū decesserunt, proximi quiq; in plaustris collocatos ad amicos circumferunt. eos singuli amicorum excipientes, epulum cadauer comitantibus præbent, tā propinquas quam ceteris. Ad hunc modum quadraginta diebus priuati homines circumaguntur: dehinc 3 humantur, tali tamen ratione prius purgati: Vbi caput exinanauerunt. ablueruntq; , circa corpus ita agunt. Tria ligna statuunt mutuo inclinata, circa hæc prætendunt lanea pilea, quam maxime possunt constipantes, & in 4 scaphā in medio lignorum pileorumq; positā lapides coniciunt ex igne 5 perspicuos. Nascitur autem apud eos cānabis lino simillima, præterquā crassitudine ac magnitudine:

δύριχων τὴν δὴ πάλαι παλλακῶν τε μίλῳ ἀποπνί-
 ζαντες θάλασσαν, καὶ τὸ οἶνον, καὶ μάχρον, καὶ ἵππων
 κόμον, καὶ δὴ κρον, καὶ ἀγέλην φέρον, καὶ ἵππων, καὶ τῶν
 ἀγῶν ἀποπνίτων ἀπαρχάς, καὶ φιάλας χρυσέας. ἀρῦ-
 ρω δὲ σὸ δὲ χαλκῶν χρέων. ταῦτα δὲ ποιήσαν-
 τες, χῶμα πάντες χῶμα μέγα, ἀμιλλώμενοι, καὶ πρῶ-
 θυμέοι οἱ ὡς μέγιστον ποιήσαν. Ἐνιαυτῶν δὲ πρῶτον
 εὐφροσύνη, αὐτὸς ποίβουσι τοῖονδε. λαβόντες τῶν ἵππων
 τετραπῶντων σὸν δὲ πηλιδεωτάτας, (οἳ δὲ εἰσι σκύθαι
 10 ἐγένεες ἑοῖ) γὰρ εἰσι τετραπῶντες σὸν ἀνὰ αὐτῶν
 βασιλεῖς κελύση, ἀργυρώνητοι δὲ σὸν εἰσι σφι τερά-
 ποντες) τῶν ὧν τὸ δικόνων ἐπεὰν ἀποπνίξωσι πεν-
 τήκοντα, ἔἵπῳι σὸν καλλίστους πενήκοντα, ὅτε
 λόντες αὐτῶν τὸν κελύση, ἔκαθησαντες, ἐμπιπλάσι
 ἀχρῶν, καὶ σὸν ἀπὸ τοῖσι. ἀψίδος δὲ ἡμισυ δὲ ξύλα
 δύο, ἡμισυ δὲ ἡσάριτες ὑπὸν, ἔἵπῳι ἡμισυ δὲ
 20 ἀψίδος ἐπὶ ἑτέρω δύο καπαπῆξαιτες ἐπὶ τοῖονδε,
 πολλὰ ταῦτα ἐπέτα τῶν ἵππων κατὰ μήκεα ξύλα
 παχέα διελάσσαντες μέχρι τῶν τετραχίλων, ἀναβίβασ-
 ζοσι αὐτῶν δὲ τῶν ἀψίδων. τὸν δὲ, ἀμὲν πρῶτα ἀ-
 ψίδες ὑπέχασιν σὸν ἁμοῖς τῶν ἵππων· αἳ δὲ, ὅπῳι
 πρῶτα σὸν μῆκος, τῶν γαστέρας ὑπολαμβάνουσι
 σκέλεα δὲ ἀμφοτέρω κατὰ κρέμα μετέωρα, χαλι-
 νῶν δὲ καὶ σῶμα ἐμβαλόντες ἐς τῶν ἵππων, κατὰ εἰνῶσι
 30 ἐς τὸ πρῶτον αὐτῶν, ἔπειτα ἐκ πασσάλων δέουσι.
 τὸν δὲ ἡνεπίσκων τὸν ἀποπνίγων τὸν πενήκοντα ἑνα
 ἕκαστον ἀναβίβασζοσι ἐπὶ ἵππων ὡς ἀναβίβασζοῖτες
 ἐπεὰν νεκρῶν ἕκαστος πρῶτα τὸν ἀχρῶν ξύλον ὄρθον διε-
 λάσσωσι μέχρι τῶν τετραχίλων, κατὰ τῶν δὲ πρῶτα
 ξύλα τῶν δὲ ἐς τὸν πηλιδεωτάτας ἑτέρω ξύλου τῶ
 40 δὲ τῶν ἵππων. ὅπῳι ἡσάριτες δὲ κύκλω δὲ σῶμα, ἵππῶν
 τοῖονδε ἀπελαύνουσι. Οὕτω μὲν σὸν βασιλῆας
 θάλασσαν. σὸν δὲ ἡμῶν σκύθας, ἐπεὰν ἀποπνίξωσι, πε-
 ριάσι δὲ ἀλγῶντα προσήκοντες τῶν φίλων ἐν
 ἀμάξῳι κελύση, τὸν ἕκαστος ὑποδεκόμενος δὲ ἡμῶν
 155 σὸν ἐπομῶν, καὶ τῶν νεκρῶν ἀπάντων πρῶτα πλησίως
 πρῶτα ἵθῳσι ὅσα τοῖσι ἡμῶνσι, ἡμέρας δὲ τεσσάρων
 ἕκαστοι ἵθῳσι πρῶτα τῶν δὲ πρῶτα θάλασσαν. θάλασσαν
 τῶν δὲ σκύθας, κατὰ τῶν δὲ πρῶτα τοῖονδε. σμῆσαι-
 40 μένοι τῶν κεφαλῶν καὶ ἐκ πλωμάτων, ποίβουσι πρῶτα
 τὸ σῶμα τὰ δὲ ἐπεὰν ξύλα ἡσάριτες ἐς τῶν ἡμῶν
 κελύση, πρῶτα τῶν πῶν εἰρηνῶν πρῶτα εἰνῶσι συμ-
 φράξαιτες ὡς μέλιτα, λίθῶν ἐκ πυρὸς δὲ φανέας
 ἐς δὲ ἀλλοσι σκάφῃν κελύση ἐν μέσῳ τῶν ξύλων τε καὶ
 πῶν. Ἐστὶ δὲ σφι κελύση φουρῶν ἐν τῇ χώρῃ
 πῶν παχύτητος καὶ μεγάλους. τῶν λίνῳ ἐμπερεσάτη.

KXII

KXII

KXIV

1 Sunt autem Scythæ indigenæ. nam famuli sunt quos rex iusserit: nec vllus venal. Legisse autem videtur hic interpr. δὲ ἡμῶν
 προῖσιν. 2 Vacuata & purgata aluo, 3 Humantur. Postquam autem humauerunt Scythæ, ita se purgant. Vbi caput abster-
 serunt & lauerunt, hæc circa corpus faciunt. 4 Alueum 5 Fulgentes. Vel, candentes.

loculi

sectatus. Licet (vt ego accepi) tutor fuerit Timnis, filii Spargapithis, patruusque Indathyri Scytharum regis, filius Gnuti, nepos Lyci, pronepos Spargapithis. Itaque si ex hac familia extitit Anacharis, constat eum à patruuele fuisse interemptum. Indathyrius enim fuit Filius Sauli, Saulius autem fuit qui Anacharfin interemit. Quamquam & aliud quiddam Peloponneses audiui referentes, Anacharfin à rege Scytharum missum, Græciæ factum esse discipulū: & quum redisset, dixisse ad eum qui ipsum miserat, cunctos Græcos esse in omni sapientia occupatos, Lacedæmoniis exceptis, qui soli rationem haberent dandi & accipiendi prudenter. Verum hæc narratio aliter ab ipsis Græcis delusa est. Hic igitur vir² (quemadmodum antea dictum est) mortem optetiit. ³ & ipse quidem ita egit propter externos ritus & Græcorum consuetudinem. Multis autem sane annis postea interiectis ita passus est Scyles, Aripithis filius. etenim Aripithes Scytharum rex, cum alios filios multos, tum Scylem sustulit ex vxore Istrina, haudquaquam indigena, quæ filium Græcam linguam litterasque edocuit. Interiecto deinde tempore, Aripithe per dolum occiso à Spargapithe Agathyrsorum rege, Scyles regnum suscepit, & vxorem patris, nomine Opream. Erat autem Oprea hæc ciuis, ex qua erat Aripithi filius Oricus. Scyli regnum Scytharū obtinenti, Scythicus tamen viuendi mos nihil prorsus cordi erat, sed Græcus, in quo fuerat imbutus à puero: ideoque multo magis ad hunc exercendum se conuertebat. Vtique quum ad urbem Borysthenitarum Scythicum ducebat exercitum, (Borysthenitæ autem se à Milesiis aiunt esse oriundos.) ad hos, inquam, quoties Scyles veniebat relicto in suburbanis exercitu, ipse muros ingressus portas obserabat, depositaq; Scythica stola, Græcum sumebat vestimentū, & eo indutus, per forū spatiabatur, nullo neque satellitum neque populi comitatu, appositis qui portas custodirent, nequis Scytharū cerneret eum gestantem huiusmodi stolam: & cum ceteris Græcorum institutis utebatur, tum in faciendis deorum sacris. Et quum ibi

διεζήσατο. ὡς δὲ ἐγὼ ἤκουσα Τίμνεω τῷ Σπαργαπίθου ἐπιβίου, εἶ) ἄλλω Ἰνδαθύρῳ τῷ Σκυθέων βασιλέος πατρῶν, παῖδα δὲ εἶ) Γνούρου τῷ Λύκου τῷ Σπαργαπίθου. Εἰὼν αὐτῆς τῆς οἰκῆς Ἀνάχαρις, ἴστω ὑπὸ τῷ ἀδελφιδεοῦ ἀποθανών. Ἰνδαθύρῳ γὰρ τῷ πατρὶ Σαυλίῳ, Σαυλίῳ δὲ τῷ ὀλοκτείνῳ Ἀνάχαρον. Καίτοι πρὶν ἢ ἡδὴ ἤκουσα λόγον ἄλλον ὑπὸ Πελοποννησίων λέγεσθαι, ὡς ὑπὸ τῷ Σκυθέων βασιλέος Ἀνάχαρις ἀποπεμφθεὶς, τῆς Ἑλλάδος μαθητὴς γένοιτο: ὅπισθω τε ἀπονοστήσας, φησὶ πρὸς ἀποπεμφθέντα, Ἑλλήνας πύργους ἀρόλους εἶ) πρὸς πᾶσαν σοφίαν, πλὴν Λακεδαιμονίων. τῶν δὲ εἶ) μόνον σωφρονῶς διδάσσει τε καὶ δεῖξαι λόγον. ἀλλ' εἶ) ἄλλω δὲ ὁ λόγος ἄλλως πέπλασται ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ὅσῳ ἂν ἀνὴρ, ὡς ἀπὸ πρῶτον εἰρήνη, διεφθάρη. εἶ) μὲν γὰρ ἔτι δὴ ἡ ἐκρηξὴ ἀξέεικτα τε νόμισμα καὶ Ἑλλήνων ὁμιλίας. Πολλοῖσι δὲ κέρτα ἔτεσι ὑστερον Σκύλης ὁ Ἀειπίθου ἔπαθε ὡς ἀπλήσια τῶν. Ἀειπίθου γὰρ τῷ Σκυθέων βασιλεῖ γῆ μετ' ἄλλων παίδων Σκύλης. εἶ) Ἰφριπῆς δὲ γυναικὸς εἶ) γῆ, καὶ ἑδάμῳς ἐγκλεινῆς τῆ μητρὸς αὐτῆς γλασσῶν τε Ἑλλάδα καὶ χεράματα ἐδίδαξε. μὲν δὲ χρόνῳ ὑστερον, Ἀειπίθου μὲν τελευτῶν δόλῳ ὑπὸ Σπαργαπίθου ὁ Ἀγάθυρῳ βασιλῆος Σκύλης ὅτιν τε βασιλῆϊον παρέλαβε, καὶ τῆ γυναικῆ τῆ πατρῶς, τῆ ὄνομα τῷ Ὀπίῳ. τῷ δὲ αὐτῆς Ὀπίῳ ἀσῆ εἶ) ἡς τῷ Ὀρίῳ Ἀειπίθου πατρὶς. βασιλεύων δὲ Σκυθέων ὁ Σκύλης, ἀφίτη μὲν οὐδαμῶς ἠρέσκετο Σκυθικῆ, ἀλλὰ πολλὸν πρὸς τὰ Ἑλλήνικα μάλλον τετραμυδρὸς ἢ ἀπὸ παιδάσιος τῆς ἐπιπαίδου. ἐποίηε τε τοιοῦτο. ὅτι ἀγάθῳ τῷ στρατιῶ τῷ Σκυθέων ἐς τὸ Βορυσθενείτων ἀσῆ. (α) δὲ Βορυσθενείτων οὗτοι λέγονται σφῆρας ἀσῆς εἶ) Μιλησίοις) ἐς τούτους ὅπως ἔλθοι ὁ Σκύλης, τῷ μὲν στρατιῶ κατελίπεσκε ὅτι τῷ πρῶτα ἀσῆ, ἀσῆς δὲ ὅπως ἔλθοι ἐς τὸ πείθῳ, καὶ τῶς πύλας ἐγκλεισῆς, τῷ πολλῷ ἀποθνήσκου τῷ Σκυθικῆν, λάβεσκε ἀπὸ Ἑλλήνιδας ἐσθῆτα. εἶ) ὅτων δὲ αὐτῶν, ἠγροῦσε, οὔτε δρυφορῶν ἐπιμυδρῶν, οὔτε δῆμον ὁσθενός. τῶς δὲ πύλας ἐφύλασσον, μή τις μιν Σκυθέων ἴδοι ἔχοντα ταῦτα τῷ πολλῷ, καὶ τὰ λαφύρα ἔχοντα ἀφίτη Ἑλλήνικῆ, καὶ θεοῖσι ἱερά ἐποίηε καὶ νόμοις τῶν Ἑλλήνων. ὅτε δὲ

XVII

IX

1 Ut autem ego ex Timne tutore Spargapithis audiui, fuisse eum Indathyri regis Scytharum patruum, filium autem Gn. n. L. pron. Sp. si ex hac fam. fuit Anach. se à patruuele interemptum fuisse sciat. Indathyrius, etc. Est autem aliqua ἀνακωνδία in verbis Græcis, quam expressimus. 2 Vel, Eo quo dictum est modo, interemptus fuit. 3 Et hic quidem propter externos ritus & propter consuetudinem quæ illi cum Græcis fuerat, talia contigerunt. Mult. etc. Q. d. Ut autem huic ita damnosa fuit rituum externorum cognitio, etc. ita Scyli multum postea annis.

Διατείθει μελίω ἢ πλεον τούτου, ἀπαλλάσσει
 το, εἰδὶς τὴν Σκυθικὴν σολίω. ταῦτα ποιεῖσκε
 πολλάκις. οἰκία τε εἰδείματο ἐν Βορυθενείῃ, καὶ
 γυναικὰ ἐγχευε ἐς αὐτὰ ὅτι χειρῶν. Ἐπί τε δὲ
 εἰδὲ ¹ κακῶς ἡγεῖσθαι, ἐγχευε ἀπὸ πορφάσιος
 τοῖσι δὲ ἐπεθύμησε Διονύσω βακχείω, τελεθῆ-
 ναι μέλλοντι δὲ ² ἐς χεῖρας ἀγεῖσθαι τὴν τελετὴν,
 ἐγχευε φάσμα μέγιστον. ἡ ³ ἐν Βορυθενείτῳ
 τῆ πόλι, οἰκίης μεγάλης ἐ πολυτελέος ἀεβολῆ,
 (τῆς ἐ ὀλίγω ἢ πλεον τούτων μνήμῳ εἶχον) ¹⁰
 τὴν περίεξ λυκοδλίθου σφίγγες τε καὶ γρύπες ἐσα-
 σαν. ἐς ταῦτα ὁ θεὸς ἐπέσκηψε βέλος. ἐ ἡ μὲν
 κατεκίθη πᾶσα, Σκύλης, ἡ ὁδὸν τούτων εἴνεκα
 ἦσαν ἐπετέλεσε τὴν τελετὴν. Σκύται ἡ τῆ βακ-
 χθεῖν πῆρα Ἕλλησι ὀνειδίζουσι. οὐ γὰρ φασί εἰ-
 κὸς εἶ ⁴ θεὸν ἐξυβρίσκειν τούτον ὅστις μᾶρεσθαι ἐνά-
 χαι ἀφροῖσι. ἐπί τε ἡ ἐτελέσθη τῶ βακχείω
 ὁ Σκύλης, διεσπρήσθησε τῶ ἡ Βορυθενείτων
 « πρὸς τὸν Σκύθας, λέγων, Ἡμῖν ἡ καταγελάσθε ὡ
 « Σκύται, οὐ βακχθῶμεν, καὶ ἡμεῖς ὁ θεὸς λαμβά- ²⁰
 « νει νῦν εἶπὲ ὁ δαίμων ἡ ἡμετέρον βασιλέα λε-
 « λάθηκε, ἡ βακχθῶμεν, ἡ ἀπὸ τῆ θεο μᾶρεται. εἰ
 « δὲ μοι ἀπιεῖσθε, ἐπεσθε, ἡ ἡμῖν ἐγὼ δείξω. εἴποντο
 τῶ Σκύθων ³ πρὸς αὐτῶ καὶ αὐτοῖσι ἀναγαγὼν
 ὁ Βορυθενείτης, λάθρη ὅτι πύργον ἐκάλισε. ἐπί
 τε ἡ παρήϊε σὺ τῶ πᾶσῳ ὁ Σκύλης, ἡ εἶδὸν μιν
 βακχθῶμεν. ⁴ Σκύται, κέρτα συμφορῶν μεγά-
 λῶ ἐποίησαντο. ἐξελθόντες ἡ ἐσημαῖνον πᾶσι τῆ
 φρασίη τῶ ἰδδισιν. Ὡς ἡ μετὰ ταῦτα ἐξήλαυσε ὁ
 Σκύλης ἐς ἡγεα τῶ εὐνῶ, ⁵ Σκύται πρὸς ἡσάμε- ³⁰
 νοι ⁶ ἀδελφεὸν αὐτῶ Ὀκταμασάδην, γνησῶτα
 ἐκ τῆς Τυρέω θυγατρὸς, ἐπέμισε τῶ Σκύλη.
 ὁ ἡ, μαθὼν ὅ γνησῶνον ἐπὲ εὐνῶ, καὶ τὴν αἰτίαν
 διὰ ἐποίησε, κατὰ φθῶν ἐς τὴν Θρηίκην. τῶ ἡ-
 ἡρος δὲ ὁ Ὀκταμασάδης ταῦτα, ἐς εἰς τῶ ἐ-
 πῶ τὴν Θρηίκην. ἐπί τε δὲ ὅτι τῶ ἡ ἐγχευε,
 ἡ ἡσάν μιν ⁷ Θρηίκης, μελλόντων δὲ αὐτῶ σὺ-
 ἀσθῆν, ἐπεμψε Σιτάλης τῶ ⁸ Ὀκταμασά-
 « δην, λέγων τοῖα δὲ, Τί δὲ ἡμεῖς ἀλλήλων πειρη-
 « θῶμεν; εἰς μὲν μὲν τῆς ἀδελφεῆς παῖς, ἡ χεῖς δὲ ⁴⁰
 « μὲν ἀδελφεὸν. σὺ τὲ μοι ἀπόδος τῶτον, καὶ ἐγὼ
 157 « σοι ⁹ σὺν Σκύλην τῶ δίδωμι. φρασίη δὲ μῆ-
 « τε σὺ κινδυνώσης, μητὲ ἐγὼ. ταῦτα ¹⁰ πέμψας
 ὁ Σιτάλης ἐπεκηρυκθῆτο. ἡ γὰρ τῶ τῶ Ὀ-
 κταμασάδῃ ἀδελφεὸς Σιτάλης, πεφθῶν
 τῶτον. ὁ δὲ Ὀκταμασάδης καταγέει ταῦτα.

tempus menstruum aut amplius trive-
 rat, abscedebat, induta sibi Scythica sto-
 la. Idq; sæpenumero faciebat, extructis
 sibi ædibus illic, & vxore illinc accepta.
 Sed quum foret ei male euenturum, ex ^{LXXII}
 hac occasione male euenit. ¹ Affectanti
 ei Dionysum Bacchanalem initiari, ac
 hostiam initiationis iam iam sumpturo
 in manibus, oblatum est ingens ostentū.
 Erant ei in vrbe Borysthenitarum cir-
 cum ædes suas, (quarum paulo ante ha-
 bui mentionem) magnas atque magni-
 ficas, è lapide candido sphinges & gry-
 pes stantes. in has ædes deus fulmen ia-
 culatus est, totæq; deflagauerunt. Scy-
 les nihilominus initiationē peragit. E-
 nimuero Scythæ Græcis probro dant
² bacchandi consuetudinem, negantes
 esse credibile deum inuenisse quo ho-
 mines ad dementiam adigantur. Postea-
 quam bacchanalibus sacris initiatus est
 Scyles, quidam Borysthenitarum Scy-
 this indicium detulit, inquit, Vos qui-
 dem Scythæ nos irridetis quod baccha-
 nalia agamus, quodq; nos deus occupet:
 ac nunc demum hic vestrum quoq; re-
 gem occupauit. nam bacchanalia exer-
 cet à deo in dementiam actus. Quod si
 mihi non habetis fidem, sequimini me,
 rem vobis ostensurum. Primores Scy-
 tharum hominem sequuti sunt: quos
 Borysthenita ille deductos clanculum
 in turri collocauit. Vbi adfuit Scyles
 cum thiaso, Scythæ eum bacchabun-
 dum conspicati, rem ingentis calamita-
 tis esse duxerunt: digressique, ea quæ
 viderant omni exercitui indicarunt.
 Post hæc vbi ad lares suos rediit Scyles, ^{LXXIII}
 defecerunt ab eo Scythæ, delecto fratre
 eius Octamafade, ex filia Teris genito.
³ Scyles cognito quid de se fieret, &
 quam ob causam, profugit in Thraciam.
 Id quum audisset Octamafades, cū
 exercitu aduersus Thraciam contendit:
 cui ad Istrum progressio Thracæ occur-
 rerunt. Et quum conflicturi essent, Si-
 talces ad Octamafadem misit caducea-
 torem, cum his mandatis, Quid opus est
 inter nos tentare fortunā? Tu quidē so-
 roris meæ es filius, sed habes germanum
 meum, quem si mihi reddideris, ego vi-
 cissim Scylem tradam tibi. Ita neque tu,
 neque ego periclitabor exercitu. Erat
 enim apud Octamafadem frater Sital-
 cis ab eo præfugus. Hanc à Sitalce obla-
 tam condicionē Octamafades accepit,

¹ Ei Dionysi Bacchici sacris initiari cupienti, & iam iam initiationis ritum aggressuro, oblat. ² Agendi bacchanalia con-
 suetudinem, negantes rationi consentaneum esse excogitare deum qui homines ad insaniam adigat. ³ Scyles quum ita se tra-
 ctari videret, & causam sciret. Vel, Quum videret ita in se consuli.

ἐκ Σούσων. Ἐν ταῦτα τῶν Περσέων Οἰόβαζος
 ἐδέηθη Δαρείου, τειῶν ἐόντων ἄ παίδων, καὶ παί-
 πων φρατθολογῶν, ἕνα αὐτῶ καταλειφθῆναι. ὁ
 δὲ ἄφη, ὡς φίλῳ ἐόντι, καὶ μετεῶν δεομῶν, πάν-
 τας τῶν παίδας καταλείπειν. ὁ μὲν δὲ Οἰόβαζος
 παρὰ τῆς ἑσπέρης, ἐλπίζων τῶν ἡέας φρατθῆς ἀπο-
 λευθῆναι ὁ δὲ κελθεῖ τῶν ἑπι τουτέων ἐπεσεῖ-
 τας, ἀποκτείναν παύτας τῶν Οἰόβαζου παίδας, καὶ
 οὗτοι μὲν ἀποσφαγῆτες, αὐτῶ τῶν ἐλίποντο.
 Δαρείος δὲ ἐπὶ τε πορθομῶρος ἐκ Σούσων ἀπί-
 κετο τῆς Καρχηδονίης ἐπὶ τῶν Βόσπορον, ἵνα ἐξέλ-
 κη ἡ γέφυρα, καὶ μετέν ἐσβαίῃ ἐς νέα, ἐπλεε ἑπὶ τῆς
 Κυανέας καλθιδρίας, τὰς πρῶτες πηλαγκτὰς
 Ἐλλήνες φασὶ ἐῖ. ἐξ ὁμοῦ δὲ ἐπὶ τῶν ἱρῶν, ἐπὶ
 ἡ τῶν Γόντων ἐόντα ἀξιοθέτην. πελαγίων γὰρ ἀ-
 παύτων πέφυκε θῆμασιώτατος. τῶν μὲν, μήκος
 εἶσι σάδρι ἐκατὸν καὶ χίλιοι καὶ μύριοι. τῶν δὲ,
 τῆ δὲ ὑρῦτατος αὐτῶ ἐώυτῶ, σάδρι διηκόσιοι καὶ τρισ-
 χίλιοι. τῶν τῶν πελαγῶν δὲ σῶμα, ἐστὶ βῆρος
 πέντε σάδρι μήκος δὲ τῶ σῶματος, ὁ αὐτῶ, 20
 δὲ δὲ Βόσπορος κέκληται, κατ' ὁ δὲ ἐξέλκη ἡ γέ-
 φυρα, ἐπὶ σάδρι εἶκοσι, καὶ ἐκατὸν ἐστὶ. τείνει δὲ
 ἐς τὴν Προποντίδα ὁ Βόσπορος. ἡ δὲ Προπον-
 τίς, ἐοῦσα βῆρος μὲν, σάδριον πενταχρῶν, μήκος δὲ
 τετραχρῶν καὶ χιλίων, καταδίδοι ἐς τῶν Ἐλλή-
 σποντων, ἐόντα σεινότητι μὲν ἐπὶ σάδρι, μήκος δὲ
 τετραχρῶν. ἐκ δίδοι δὲ ὁ Ἐλλήσποντος ἐς χά-
 σμα πελαγῶν δὲ δὲ Αἰγαῖον καλέεται. Μεμέ-
 τρηται δὲ ταῦτα ὡδε νηὶς ἐπὶ τῶν μάλιστ' ἀκη κατ-
 αὐτῶ ἐν μακρῇ ἡμέρῃ ὀργυέας ἐπὶ ἀχισμυείας, νυ- 30
 κτῶ δὲ, ἐξαχισμυείας. ἡ δὲ ὡν ἐς μὲν Φάσιν ἀπὸ
 τῶ σῶματος, (τῶ γὰρ ἐστὶ τῶ Γόντου μακρότατον)
 ἡμερέων ἐννέα πλῶς ἐστὶ, καὶ νυκτῶν ὀκτώ αὐτῶ,
 ἐνδεκα μυριάδες καὶ ἐκατὸν ὀργυέων γίνονται. ἐκ
 δὲ τῶ ὀργυέων τουτέων, σάδρι ἐκατὸν καὶ χίλιοι καὶ
 μύριοι εἶσι. ἐς δὲ Θεμισκυραν τὴν ἐπὶ Θερμυ-
 δονί ποταμῶ ἐκ τῆς Ἰνδικῆς, (καὶ τῶ γὰρ ἐστὶ τῶ
 Γόντου ὑρῦτατον) τειῶν τε ἡμερέων καὶ δύο νυκτῶν
 πλῶς. αὐτῶ δὲ πρῆς καὶ τεσπῶντα μυριάδες
 ὀργυέων γίνονται, σάδρι δὲ, τεσπῶν καὶ τριχί- 40
 λιοι. ὁ μὲν νῦν Γόντος ἐστὶ καὶ Βόσπορος τε καὶ
 Ἐλλήσποντος οὕτω τῶ μοι μεμετρεῖται, καὶ κατὰ
 τῶ εἰρημῶν πέφυκασι. παρῆχεται δὲ καὶ λί-
 μνῶ ὁ Γόντος ἐστὶ ἐκ δίδουσθαι ἐς ἐώυτῶν, οὐ πολ-
 λῶ τῶ ἐλθάτω ἐώυτῶ ἡ Μαγῆτις τε καλέεται,
 καὶ μήτηρ τῶ Γόντου. Ὁ δὲ Δαρείος ὡς ἐπὶ ἡ-
 σαλῶ Γόντου, ἐπλεε ὀπίσω ἐπὶ τῶν γέφυραν, τῶ
 ἀρχιτέκτων ἐπὶ τῶ Μανδροκλέης Σάμιος. ἡ ἡσά-

21. π. 11. 158

ex vrbe Susis. Ibi cum OEobazus qui
 dam Persa, cui tres filii erant, omnes
 in militiam euntes, obsecrabat ut vnum
 sibi ex illis relinqueret. Cui Dariustan-
 quam amico ¹ & modesta obsecranti,
 respondit se omnes eius liberos relin-
 turum. Eo responso OEobazus magno-
 pere lætabatur, sperans liberos suos mis-
 sionem habere militiae. At ille ² præpo-
 sitos filios OEobazi, iussit ut omnes eos
 interimerent. Ita filii OEobazi obtrun-
 cati, illic sunt relictii. Darius Susis mo-
 uens, peruenit ad Bosphorum Chalce-
 donis, vbi pons iunctus erat. Illic con-
 scensa naui, transmittit in insulas nomi-
 ne Cyaneas, quas Græci prius errabun-
 das fuisse aiunt. Ibi sedens in templo
 subiiciebat oculis Pontum, rem specta-
 culo dignam. nam inter omnia maria est
 maxime admirabile. Cuius longitudo
 est vndecim millium ac centum stadi-
 orum: latitudo (qua latissimum est) trium
 millium ducentorum. Huius pelagi os
 latitudinis est quatuor stadiorum: lon-
 gitudo oris (quod est collum) quæ Bo-
 sphorus dicitur, vbi pons connecteba-
 tur, circiter centum viginti stadia, ad
 Propontidem vsque pertingens. Pro-
 pontis autem quingentorum stadiorum
 est, mille & quadringentorum lon-
 gitudinis, influens in Hellespontum. Ipse
 Hellespontus, vbi angustissimus, stadiis
 septem quadringentis longus, intrans
 pelagi vastitatem quod Ægæum vo-
 catur. Hæc autem ita dimensa sunt. 1000
 Navis fere meat omnino septuaginta
 millia passuum longo die, nocte vero
 sexaginta millia. Itaque è faucibus
 Ponti ad Phasin (hoc est enim Ponti
 longissimum) nouem dierum est na-
 uigatio, & octo noctium, quæ fiunt
 mille centum ac decem millia passuum,
 hoc est stadiorū vndecim millia ac cen-
 tum. E Scythica autem ad Themiscyrā,
 quæ est super flumen Thermodontem
 (hic nanque Ponti latissimum est) trium
 dierum duarumque noctium est nau-
 gatio, quæ fiunt passuum trecenta ac
 tria millia, stadiorum vero tria millia &
 trecenta. Hunc igitur in modum Pon-
 tus ac Bosphorus & Hellespontus à me
 dimensa sunt, & secundum ea quæ di-
 xi, situm habent. Quinetiam Pontus hic
 paludem habet influentem in se, non
 multo quam ipse est minorem, quæ
 3 Mæotis appellatur, & mater Ponti.
 Darius, vbi Pontum contemplatus est, 1000
 renaugauit ad pontē, cuius architectus
 extitit Mandrocles Samius. Cōtempla-

1 Et non nimia petenti. Vel, Rem non nimis magnam. 2 Vel potius, Eos quorum id officium erat iuss. 3 Mæotis, tus i-

tus item
 cippos
 incilis,
 rum ver
 secum de
 gentes
 numer
 cum equ
 stabat
 cippis By
 tis vii su
 prater v
 delibru
 teris Aff
 phori lon
 misit, co
 inter By
 pra fauc
 sublicio
 droclen
 cuius p
 malibus
 gem D
 tem, ac
 xit, ca
 dedica
 Quin
 in
 Da
 Iunon
 ca
 Eff
 Hæc igit
 qui pont
 munera
 ropam,
 tum vq
 uenissen
 te iunge
 lones &
 teruetti
 garunt, s
 nere à m
 versa scir
 rius, tra
 ciebat p
 fontes T
 triduo h
 ab accol
 cum ad
 curandā
 enim for
 eadem p
 partim c
 à Iunon
 Perinthe
 Ponto E

tus item Bosphorum, duos super eum cippos erexit e candido lapide, litteris incisis, in vnum quidem Assyriis, in alterum vero Græcis, omnes gentes quas secum ducebat. Ducebat autem omnes gentes quibus imperabat, continentes numero septingenta millia hominum cum equitatu, præter classem, quæ constabat e nauibus sexcentis. His postea cippis Byzantii in urbem suam translatis vsi sunt ad aram Dianæ Orthosiat, præter vnum lapidem, qui apud Bacchi delobrum in eadem vrbe relictus est litteris Assyriis oppletus. Ceterum Bosphori locus quem rex Darius ponte cõmisit, coniectanti mihi videtur medius inter Byzantium & templum quod supra fauces est. Post hæc Darius ponte sublicio delectatus, authorem eius Mandrocle Samium donauit 2 decuplo, Ex cuius primitiis Mandrocles pictis animalibus commissionem Bosphori & regem Darium in Medico folio sedentem, ac suas copias traducentem, effinxit, eamque picturam templo Iunonis dedicauit, cum hac inscriptione,

Qui rate piscosum coniunxit Bosphoron, implens

Darij regis vota, iubentis opus,

Iunoni Mandrocles hac monumenta dicauit,

Esset honor Samiis unde, corona sibi.

Hæc igitur monumenta extiterunt eius qui pontem compegit. Quem vbi remuneratus est Darius, transmisit in Europam, iussis Ionibus nauigare in Pontum vsque ad Istrum, atque vbi eo peruenissent, se illic prætolari, fluuium pöte iungentes. Ducebant enim classem Ioncs & Æoles & Hellepontii. Hi præteruetti Cyaneas, recta ad Istrum nauigarunt, subuectique duorem dierum itinere à mari ad fauces fluminis, vbi in diuersa scinditur, illud ponte iungunt. Darius, transmissio per ratem Bosphoro, faciebat per Thraciam iter, & quum ad fontes Teari amnis peruentum esset, triduo hic habuit statiuâ. Tearus fertur ab accolis omnium anniû esse optimus cum ad alios morbos, tum ad scabiem curandâ vel hominû vel equorum. Eius enim fontes duodequadraginta sunt, ex eadem petra manantes, partim frigidî, partim calidi. Ad hos tantundem viæ est à Iunonis templo eius vrbis quæ iuxta Perinthum est, & Apolloniæ quæ est in Ponto Euxino, duorum dierum vtraq;

μνος δὲ καὶ Βόσπορον, ἡ ἄλσος ἔστησε δύο ἐπὶ αὐτῶ, λίθου λαβοῦ, ἐνταυτῶν γραμματα, ἐς μὲν τὸ ἑπὶ τέρει, Ἀσσυρία ἐς τὴν ἑλληνικὰ, ἔθνεα πῶντα ὅσα ἔφ' ἦγε. ἦγε δὲ πάντα τῶν ἦρχε. Τυτέων μυριάδες ἔπειθ' ἐκείνην ἔθυσαν, χωρὶς τῶν ναυτικῶν, ἐβδὸν μῆκρον. Ἐσὼ ἰσὼ ὄντι νέες δὲ ἔξακροῖαι σὼ ἐλέχθησαν. τῆσι μὲν νῦν ἡλῆσι τῶν τῆσι Βυζαντίοι, κομισάντες ἐς τὴν πόλιν, ὑπερον Τυτέων ἐχρήσαντο πρὸς τὸν βωμόν τῆς Ὀρθωσίας Ἀρτέμιδος, χωρὶς ἐνὸς λίθου. οὕτως γὰρ κατελείφθη τῶν Διονύσου ἡ νῆον ἐν Βυζαντίῳ, γραμμάτων Ἀσσυρίων πλέος. τῶν δὲ Βοσπόρου ὁ χωρὶς, ἐξέβυξε βασιλῆς Δαρείος, αἰς ἐμοὶ δοκέει συμβαλλομένῳ, μέσον ἐστὶ Βυζαντίου τε καὶ τῶν ἐπιτομαπίεσθ. Δαρῆος δὲ μὲν ταῦτα ἠαδὲς τῆς ἡδῆς, ἔρχετο κτεταυτῆς Μανδροκλέα Σάμιον ἐδωρήσατο πᾶσι δέκα ἀπὸ ὧν δὴ Μανδροκλέης ἀπαρχῆν, ζωαγραφία μνος πᾶσαν τὴν ζῦξιν τῶν βοσπόρων, καὶ βασιλέα τε Δαρῆον ἐν πρὸς ἐδρῆ κατ' ἡμῶν, καὶ ἔρατὸν αὐτῶν ἀφ' ἐβάνοντα, ταῦτα γραφία μνος, ἀνέθηκε ἐς τὸ Ἡραῖον, ἐπιγραφίας τᾶδε,

Βόσπορον ἰχθυόεντα γεφυρώσας ἀνέθηκε

Μανδροκλέης Ἡρῆ μνημόσιων ἡδῆς

Αὐτῶ μὲν εὐφρον πρὸς τῆς, Σαμίοισι δὲ κῦδος

Δαρῆος βασιλέος ἐκτελέσας χεῖρ ἔδν.

ταῦτα μὲν νῦν τὸ ζῦξιν τῶν γεφυραν μνημόσινα ἐχρήσθη. Δαρῆος δὲ δωρησάμενος Μανδροκλέα, διέβαινε ἐς τὴν Εὐρώπην, τοῖσι Ἰωσι πρὸς ἀγγείλας πλέειν ἐς τὸν Πόντον, μέχρι Ἰστρου ποταμοῦ. ἐπεὶ δὲ ἀπικάνται ἐς τὸν Ἰστρον, ἐν ταῦτα αὐτῶν ἀειμένειν, ζῦξιν τῶν ποταμῶν. ὁ γὰρ δὴ ναυτικὸν ἦγον Ἰωνές τε καὶ Αἰολέες καὶ Ἑλλησπόντιοι. ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς τῶν Κυδνέας διεκπλώσας, ἐπλεε ἰθὺ τῶν Ἰστρου. ἀναπλώσας δὲ ἀπὸ τῶν ποταμῶν δυὼν ἡμερέων πλῆον ἀπὸ θαλάσσης, τῶν ποταμῶν αὐχένα, ἐκ τῶν ἔχεται τὰ σῶματα τῶν Ἰστρου, ἐξέβηνε. Δαρῆος δὲ, ὡς διέβη Βόσπορον καὶ τὴν ἡδῆν, ἐπορεύθη ἀφ' ἑρῆνης. ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ Τεάρου ποταμοῦ τὰς πηγὰς, ἐς εὐποπεδύσατο ἡμέρας τρεῖς. ὁ δὲ Τεάρος λέγεται ὑπὸ τῆς πελοίκων ἐπὶ ποταμῶν ἀείτος, τὰ τε δὴ αἰς ἀκείων φέρονται, καὶ δὴ ἐ ἀνδράσι καὶ ἰσσοῖσι φέρων ἀκέσθαι. εἰσι γὰρ τούτῃ ἀπηγαί δυν δέσσαι τεσσέρηκοντα, ἐκ πέτρης τῆς αὐτῆς ῥέσσαι. καὶ αἱ μὲν αὐτέων, εἰσι φηραὶ αἱ δὲ, θερμαί. ὁδὸς δὲ ἐπὶ αὐτὰς ἐστὶ ἰσθμὸς Ἡραίας τε πόλιος τῶν Περώνθω, καὶ ἔξ Ἀπολλωνίης τῆς ἐν τῶν Εὐξείνῳ πόντῳ, δυὼν ἡμερέων ἐκατέρη.

1. Indicantibus omnes g. Hoc aut aliud huiusmodi participium subaudiendum videtur. 2. Hic mendosus est Græcus textus.

OEobazus qui... Cui Darius... liberostelicta... At ille... Eobazus... Cuius longitudo... Huius pelagios... centum stadia... Huius pelagios... centum stadia... Huius pelagios... centum stadia...

xxviii

xxix

xc

25. μέσση

26. πᾶσι

159

X

ἐκ διδοῖ ἡ Τέαρως εἰς τὸν Κοντάδεσδον ποταμόν ὃν ἡ Κοντάδεσδος, εἰς τὴν Ἀγριαλίω ὃν ἡ Ἀγριαλῆς, εἰς τὴν Ἐβρον ὃν ἡ Ἐβρον θάλασσαν πρὸς τὴν Αἴνω πόλιν. Ἐπὶ τῆτον ὧν τὸν ποταμόν ἀπικρόμενος ὁ Δαρείος, ὡς ἐστὶν ἐπιπέδου ἕρπης, ἡ δὲ τὰ ποταμῶν, ἡ δὲ ἕρπης ἐστὶν ἐπὶ τῆτον ἡ γράμματα ἐστὶν Ἐβρον, λέγοντα τὰδε, Τεάρου ποταμοῦ κεφαλῆ γὰρ ἄριστον τε καὶ κάλλιστον παρέχονται πάντων ποταμῶν, καὶ ἐπὶ αὐτὰς ἀπὶκετο, ἑλαύνων ἐπὶ σκυθῶν στρατὸν ἀνὴρ ἄριστος τε καὶ κάλλιστος πάντων ἀνθρώπων, Δαρείος ὁ τῆτον σπείρος, Περσέων τε καὶ Πάσης τῆς ἠπειροῦ βασιλεὺς ἦν. τὰδε ἡ ἐπιπέδου ἐγράφη. Δαρείος ἡ ἐπιπέδου ὀρμηθῆς, ἀπὶκετο ἐς τὸν ποταμόν τὸν ἔνομα Ἀρπίσκος ὅστις δὲ τὸν ὄρουσάν ῥέει. ὅτι τῆτον δὲ τὸν ποταμόν ἀπικρόμενος ἐποίησε τοῖονδε ἑποδὲξας χερσίων τῆς ἐπιπέδου, ἐκέλευε πρῶτα ἀνδράσι ἕνα παρεξίοντα, ἡ δὲ ἐπιπέδου ἑποδὲξας ὡς ἡ ἐπιπέδου ἡ ἐπιπέδου ἐπέτελεσε, ἐπιπέδου κελωνδῆς μεγάλους τὸν λίθων καταλιπὼν, ἀπὶκετο τῆς ἐπιπέδου. Γεῖν ἡ ἀπὶκετο ὅτι τὸν Ἐβρον, ὡς ἡ ἐπιπέδου ἀρέει Γέτας εἰς ἀθανατίζοντας. Ἠμὲν δὲ τὸν Σαλμυδησὸν ἐχόντες Ὀρήκας, καὶ τὸν Ἀπολλωνίης τε καὶ Μεσαμβρίας πόλιος οἰκηθῆναι, καὶ τὸν Κυρμιανῆς, ἡ τὸν Μυψαῖος, ἀμαχητὶ σφέας αὐτοῖς παρέδοσαν Δαρείω. οἱ δὲ τὸν Γέτας, ὡς ἡ ἀγνωμοσύνη τῶν ποταμῶν, αὐτῶν ἐδιδόσαν, Ὀρήκων ἐόντες ἀνδρότατοι ἡ δικαιοτάτοι. Ἀθανατίζουσι τὸν δὲ τὸν Ἐβρον ἡ τὸν Σπυθῆσιν ἐαυτοῖς νομίζουσι, ἡ δὲ τὸν Σπολλύμενον τὸν Ζάμολξιν. οἱ δὲ αὐτῶν τὸν αὐτῶν τῶν νομίζουσι Γεβελεξίν. Ἠμὲν πεντετηρίδος δὲ τὸν παλαιὰ λέγοντα ἀεὶ σφείων αὐτῶν ἀποπέμποισι ἀγγέλον τὸν Ζάμολξιν, ἐπιπέδου τὸν ἀεὶ ἐαυτοῖς δέων. ἀπὶκετο ἡ δὲ τὸν αὐτῶν τῶν χερσίων, ἀκόντια τῶν ἐπιπέδου ἡ τὸν Ἀλαβόντες τῶν ἀποπέμπομενον τὸν Ζάμολξιν τὰς χερσας ἡ τὸν πόδας, ἀνακινήσαντες αὐτῶν μετέωρον, ῥιπῆσιν ἐς τὰς λῆρας. Ἠμὲν δὲ τὸν ἀθανατῆ ἀναπαρεῖς, τοῖσι δὲ ἡ δὲ τὸν θεὸς δοκέει ἡ τὸν ἡμὲν ἀποθανῆ, ἀπὶκετο αὐτῶν τὸν ἀγγέλον, Φάμεροί μιν ἀνδράσι κακὸν εἶναι. ἀπὶκετο δὲ τὸν δὲ τὸν ἀπὶκετο ἀντέλλον ἡ δὲ τὸν ἡ δὲ τὸν οἱ αὐτοῖς Ὀρήκας καὶ ὡς βροντῶν τε καὶ ἀπὶκετο τῶν ἐπιπέδου ἀπὶκετο τὸν ἡ δὲ τὸν, ἀπὶκετο τὸν ἡ δὲ τὸν, ἀπὶκετο τὸν ἡ δὲ τὸν.

28. χ. α. ε. σ. ν.

28. Ζάμολξιν ἡ δὲ τὸν ἀπὶκετο. 28. δὲ τὸν Ζάμολξιν. 28. οἱ δὲ τὸν ἀπὶκετο.

Fluit autem Tearus hic in flumen Contadesdum, Contadesdus in Agrianem, Agrianes in Hebrum, Hebrus in mare inxtra urbem Aenum. Ad hunc igitur annum quum peruenisset Darius, castraque posuisset, oblectatus amne, circum erexit, his litteris inscriptū, TEARUM AMNIS CAPITA OPTIMAM AQVAM ATQVE PVLCHERRIMAM CUNCTORVM AMNIVM CONTINENT, ET AD EA PERVENIT, EXERCITVM DVCENS ADVERSVS SCYTHAS, VIR OPTIMVS ATQVE PVLCHERRIMVS CUNCTORVM HOMINVM, DARIVS HYSTASPIS FILIVS, PERSARVM CUNCTAEQVE CONTINENTIS REX. Hæc sunt illic inscripta. Darius hinc mouens venit ad alium amnem nomine Artiscum, qui per Odryfas fluit: quo vbi peruenit, ita agendum sibi putauit: Ostenso certo loco copiis suis, iussit illic singulos quosque prætereuntes ponere singulos lapides. Id quum omnis exercitus fecisset, grandes acervi lapidum effecti sunt: quibus relictis, Darius illinc mouit. Sed priusquam ad Istrum perueniret, primos subegit Getas, qui immortales agunt. Nam Thracæ qui Salmysdum, qui que supra Apolloniam & Mesambriam urbem incolunt, & qui Cymianæ & Mysæ vocantur, sine pugna sese Dario dederunt. Getæ vero per imperitiam resistentes, in seruitutem redacti sunt, quum sint fortissimi Thracum atque iustissimi. Immortales autem agunt hoc modo: Mori se non putant, sed eum qui defunctus est, meare ad Zamolxin demonem, quem nonnulli eorum opinantur eundem esse Gebeleizin. Ad hunc mittunt assidue cum nauī quinque remigum nuncium quempiam, ex seipsis sorte delectum, præcipientes ea quibus semper indigent. cumque ita mittunt: Quibusdam eorum datur negocium ut tria iacula teneant: aliis, ut comprehensis eius qui ad Zamolxin mittitur, manibus pedibusque, hominem agitanter in sublime iactent ad iacula. Qui si impræsentiarū extinguitur, propitium sibi deum arbitrantur: sin minus, ipsum nuncium insimulant, asseuerantes malum illum esse virum. Hoc insimulato, alium mittunt, dantes adhuc viuenti mandata. Iidem Thracæ, dum tonat fulgur atque, in cælum sagittas excutiunt, deo minitantes

1 Sic vocare videtur eius fontes quos esse dixit duodequadringenta. 2 PRÆSENT, 3 Αθανατίζοντας, id est, ad verbum, immortalizantes: quod statim post ab ipso autore exponitur. 4 Semper autem solent quinto quoque anno quempiam e suorum numero sorte delectum, nuncium illi mittere, mandata ei dantes de iis quæ sibi opus sunt.

quod

quod nu
bitranu
pi, Hell
tibus) Za
feruitur
farchi fl
quum
in patri
teret Th
iple edo
mores li
qui conu
que Pyl
Græcos
in quod
in conu
uiuandu
conuiu
gignere
ire vbi
compo
morata
rim sul
Quo p
spectu
subterr
trienni
Thraci
tuum. c
ctum d
fecta qu
xin au
ædifici
de cre
ram an
Zamol
demon
hoc ritu
fuerunt
ti. Darius
pedestre
miserum
quam ra
itiner
rater
cturi,
rum du
sciscitat
ret + au
Quum
expedit
nullas v
loci star
bus iis
sue ex
inuētis

quod nullum alium præter suum esse arbitrantur. Verum (vt ego à Græcis accipi, Hellepontum & Pontum incolentibus) Zamolxis hic, homo fuit, Samiq; feruitutem seruiuit Pythagoræ Mnesarchi filio. Illine nactus libertatem, quum multum pecuniæ comparasset, in patriam rediit, qui quum animaduerteter Thraces male viuentes & inscite, ipse edoctus Ionicum viuendi genus & mores liberaliores quam Thracum, vt qui conuersatus esset cū Græcis, cumque Pythagora non infirmissimo inter Græcos sophista, domicilium extruxit in quod primos quosque popularium in conuiuium accipiebat, & inter conuiuandum docebat, neque se neq; suos conuiuas, neque illos qui illic assidue gignerentur, interire: sed in eum locum ire vbi superstitēs omnium bonorum compotes essent. Dum ea quæ commemorata sunt ageret atque diceret, interim subterraneum ædificium struebat. Quo prorsus absoluto, è Thracum conspectu se subducit, descendens in illud subterraneum ædificium. vbi circiter triennium egit, desiderantibus eum Thracibus, ac deflētibus tanquam mortuum. quarto anno se eisdem in conspectum dedit. atque ita credibilia sunt effecta quæ illis exposuerat. Hæc Zamolxin aiunt fecisse. Cuius subterraneo ædificio neque fidem detraho, neq; valde credo, sed multis eum ante Pythagoram annis extitisse arbitror. Verum siue Zamolxis fuerit homo quispiam, siue sit dæmon Getarum indigena, valeat. Gere hoc ritu vtentes, vbi à Peris subacti fuerunt, ceterum sunt exercitum sequuti. Darius vbi ad Istrum peruenit, & vna pedestres copiar, cunctique flumē transmiserunt, tunc vero iussit Iones, postquam ratem soluisent, sequi se pedestri itinere cum nauticis copiis. Qui quum ratem soluturi essent & imperata facturi, Coes Erxandri filius, Mitylenæorum dux, ita apud Darium verba facit, sciscitatus antea nunquid ei gratum foret 4 audire sententiam dicere volentis: Quum aduersus eam terram rex facias expeditionem, in qua fertur nihil arari, nullas vrbes coli, finito nunc pontē hoc loci stare, relictis ad eius tutelā custodibus iis qui eum contexuerunt: per quē siue ex sententia rem geremus, Scythis inuētis, siue illos inuenire nequibimus,

σὺ δὲ να ἄλλον θεὸν νομίζοντες εἶ) εἰ μὴ ὦ σφέτερον. Ὡς ὃ ἐγὼ πικρὰ νομίζω τῷ ὦ Ἑλλησπόντον οἰκεόντων Ἑλλήνων καὶ Πόντον, ὦ Ζάμολξιν τῶν ἑόντων ἀνδραποδόν, δουλεύσαι ἐν Σάμῳ δουλεύσαι ὃ Πυθαγόρῃ τῷ Μνησαρχῷ. εἰθόθεν ὃ ἡμόμηρον ἐλθόντες, "χρήματα κτήσασθαι" συχνά. κτησάμενον, ἀπελθεῖν ἐς τ' ἐαυτῶν. ἀπεὶ ὃ κακοβίων τε ἑόντων τῷ Ὀρηίκων καὶ Ἰσθαφρονετέρων, ὦ Ζάμολξιν τῶν ὀπισθάμενον διαγταί τε Γάδα, καὶ ἦθα Βαθύτερον ἢ τ' Ὀρηίκας (οἷα Ἑλλήσι τε ὀμλήσαντα, καὶ Ἑλλήνων οὐ τῷ ἀσθενεσάτω σοφιστῇ Πυθαγόρῃ) κατασκυβάσασθαι ἀνδραπόδα, ἐς τ' πῶν δουκλόντα τῷ ἀσπῶν δὲ ἀσπῶν, καὶ βύωχροντα, ἀναδιδάσκειν ὡς οὐτε αὐτῶν, οὐτε ὦ συμπόται αὐτῶν, οὐτε ὦ ἐκ βουτέων ἀεὶ γινόμενοι ἀποθανέοντα, ἀλλ' ἦχοισι ἐς χυθρον τῶν ἰνα ἀεὶ ἀειρόντες ἔχοισι τῶν πῶν ἀγαθῶν. ἐν ὧ δὲ ἐποιέε τῶν καταλεχθέντα, καὶ ἔλεγε τῶν, ἐν βύτω καταγαγον οἰκήματα ὡς δὲ ὦ πῶν τελέως εἶχε ὃ οἰκήματα, ἐκ μὲν τῶν Ὀρηίκων ἢ φανιάθῃ καταβάς δὲ κατὰ ἐς ὃ καταγαγον οἰκήματα, ἀγαπᾶτο ὡς ἔπειτα τεία. ὦ δὲ μιν ἐπὶ τῶν τε καὶ ἐπὶ τῶν ὡς τεθνεώτα. τετάρτω δὲ ἔπειτα φανῆ τῶν Ὀρηίκων, καὶ οὕτω πιθανά σοφὸν ἔχμεν τῶν ἔλεγε ὃ Ζάμολξιν. τῶν φασίμιν ποιῆσαι. Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν βύτου καὶ τῶν καταγαγον οἰκήματος οὐτε ἀπίστεω, οὐτε πισθῶ λίλω. δοκέω δὲ πολλοῖσι ἔτεσι περὶ τῶν Ζάμολξιν τῶν ἡμέσθαι Πυθαγόρῳ. εἶτε δὲ ἔχμεν ὡς Ζάμολξιν ἀνδραποδός, εἶτε ἐστὶ δαίμων ὡς Γέτησι εἶπε ὀπιχάριος, χαίρετω. οὗτοι μὲν δὲ τῶν βούτω χρεώμενοι, ὡς ἐχειρώθησαν ὑπὸ Δαρείῳ καὶ Περσέων, εἶπον τῶν ἄλλω στρατῶν. Δαρέϊος ὃ, ὡς ἀπίκετο καὶ ὃ περὶ ὧν αὐτῶν στρατῶν ὀπι τῶν Ἰσθον, ἐν ταύτῃ δαβαίων πάντων, Δαρέϊος ἐκ ἐλθουσε δὲ Ἰωνας τῶν ἀεὶ λυθάντας, ἐπεισθαι κατ' ἠπείρον ἐαυτῶν, ὦ ἐκ τῶν νέων στρατῶν μελλόντων ὃ τῶν Ἰωνων λυθῶν, καὶ ποιέειν τῶν κελθόμενα, Κῶν ὃ Ἐρξάνδρου, στρατηγὸς ἐὼν Μιτυληναίων, ἔλεξε Δαρείῳ τῶν, πύθμενος περὶ τῶν εἶ) ὦ φίλον εἶη γὰρ μὲν ἀποδέξασθαι τῶν βουλομένων ἀποδείκνυσθαι, ὦ βασιλῆ, ὀπι γὰρ γὰρ μέλλεις στρατῶν βεσθαι, τῶν ὦ τε ἀσθενεσάμενον φανῆσεται σὺ δὲ ν, οὐτε πόλις οἰκεμένη. σὺ νῶν γὰρ φύρω τῶν τῶν ἐα καὶ χύρω ἐς ἀνακαφύλακας αὐτῶν λιπῶν τῶν οἰσθ μιν ἐξέδυσαν. καὶ ἡν τε καὶ νῶν ἀρῆσθαι βίοντες Σκύθας, ἔσθαι ἀποδοῦ ἡμῖν ἡν τε καὶ μὴ σφείας βύρειν διωόμεθα,

XCVI

CVI

CVII

1 Et quidem cum Pythagora philosophorum non infimo, 2 Nec eos qui ex ipsis in omne tempus nascerentur, interituros, sed in eum locum venturos vbi etc. Pontem vocat statim post. 4 Admittere sententiam, vel, consilium, ab eo qui proponere vellet. Id est, Aures prabere consilio.

ἢ ἔτι ποδὸς ἡμῶν ἀσφαλῆς. ὃ δ' ἐδ' ἐσάκω μὴ ἔσσω-
 ῖν ἡμῶν ὑπὸ Σκυθῶν μάχῃ, διὰ μάλλον μὴ οὐ
 διωκόμενοι σφέας θύρην, παθαρὸν ἢ ἀλώμενοι. καὶ
 ταῦτε λέγει Φαίη τις αὐτὸν εἰπὼν, ὡς κατὰ
 μῦθον ἐγὼ ὃ γινώσκω μὲν τὴν δύεσκον εἶρησιν σοι
 βασιλεῦ, ἐς μέσον φέρω· ἀλλ' ἐμὸιτο εἴσομαι σοι, καὶ
 σοὶ ἀνελθῆναι, κατὰ τὴν ἡσθητὴν γινώσκω Δαρφῶς,
 καὶ μὴν ἡμῶν τῶνδε, Ζεῦν Λέσβοι, σωθέντος ἐμῶ
 ὀπίσω ἐς οἶκον ἐμὸν, ὅτι φαίη μοι παύτως, ἵνα σε
 ἀντὶ χρεῖσ' ἢ συμβαλῆς χρεῖσ' αἰετῶν ἀμείψω-
 μαι. Ταῦτα εἰπας, καὶ ἀπαύσας ἀμματα ἐξήκων-
 τα ἐν ἡμέρῃ, καλέσας ἐς Λέσβους ἐπὶ Γῶνων τυραν-
 νοῖς, ἔλεγε ταῦτε, Ἄνδρες Γῶνες, ἢ μὲν πρότερον ἦν ὡ-
 μὴν ἀποδεχθῆτε ἐς τὸ γέφυραν, μετείδω μοι ἐρηθῆς
 ὃ ἡμῶν ταῦτε, ποιέετε ταῦτε ἐπεὶ αὐτὸν ἴδωτε τα-
 χιστα πορθομένον ὅτι Σκύθας, ἀπὸ τούτου εἰσέλ-
 θομεν τὸν ἕνα, λυέτε ἀμματα ἐν ἑκάστῃς ἡμέρῃς ἑξήκων
 ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ μὴ παρέω, διὰ διεξέλθωσιν
 ὑμῶν αἱ ἡμέραι τῶν ἀμμάτων, ἀποπλέετε ἐς τὸ ὑμέτε-
 ρον αὐτῶν. μέγχι ὃ τούτῳ, ἐπεὶ τε ἔγωγε μετέδοξε,
 φυλάσσετε τὴν γαλιάν, πᾶσαν περὶ ἡμῶν σωτηρίας
 τε καὶ φυλακῆς παρεχόμενοι. ταῦτα ὃ ποιέωτες, ἐ-
 μοι μετὰ χεῖρας χαρίζεσθε. Δαρφῶς μὲν ταῦτα εἰπας ἐς
 τὸ πρῶτον ἐπέειπε. Τῆς δὲ Σκυθικῆς γῆς ἡ Ὀρνήκη
 ὅ ἐς θάλασσαν πρὸς τὸν κόλπον τὸν ἀρμενικὸν τῆς γῆς
 ταύτης, ἢ Σκυθικῆς τε ἐκδέκεται, ὅ ὅ γ' ἔστω ἐκ διδού
 ἐς αὐτὴν, πρὸς τὸν ἀνεμὸν τὸν ἑσπέραιον ἀμμόρος.
 ὃ δὲ ἀπὸ τῆς ἐρχομένης σιμαρῶν, ὃ πρὸς τὴν
 θάλασσαν αὐτὴ Σκυθικῆς χώρας ἐς μέτρασιν ἀπὸ τῆς
 αὐτῆς ἡδὴ ἀρχαίης Σκυθικῆς ἐστὶ πρὸς μεσαμβελίῳ τε
 καὶ νότον ἀνεμὸν κέμεν, μέγχι πόλιος καλεομένης
 Καρκινίτιδος. ὃ δὲ ἀπὸ ταύτης, τὸ μὲν ὅτι θάλασσαν
 τὴν αὐτὴν φέρουσαν, ἔδωκεν ὀφθαλμῶν τε χάρων καὶ περὶ
 μῦθον ὃ ἐς Πόντον, ἢ νόμεται ὃ Ταυρικὸν ἔθνος, μέ-
 γχι Χερσονήσου τὴν περὶ τῆς καλεομένης. αὐτῆς δὲ
 θάλασσαν τὴν πρὸς ἀπηνιῶν ἀνεμὸν κατήκει.
 ἐστὶ γὰρ τῆς Σκυθικῆς ταῦτα δύο μέτρα τῶν οὐρανῶν ἐς
 θάλασσαν φέρουσα, τὴν τε πρὸς μεσαμβελίῳ, καὶ
 τὴν πρὸς τὴν ἡδὴ, κατὰ τὴν τῆς Ἀττικῆς χώρας.
 καὶ περὶ ἀπηνιῶν ταῦτα καὶ τὰ Ταυρῶν νόμενται
 τῆς Σκυθικῆς, ὡς εἰ τῆς Ἀττικῆς ἄλλο ἔθνος καὶ
 μὴ Ἀθηνῶν νεμοῖα τῶν γυνῶν τῶν Σοῦνια-
 κῶν, μάλλον ἐς τὸν Πόντον τὴν ἀκρίῳ ἀνέχοντα
 τῶν ἀπὸ Θορῆκου μέγχι Ἀναφλύστου δήμου. λέ-
 γω δὲ, ὡς εἰ ταῦτα σμικρὰ μεγάλοισι συμβάλλ-
 λει. τοιοῦτον ἢ Ταυρικὸν ἐστὶ. ὅς δὲ τῆς Ἀττικῆς
 ταῦτα μὴ περὶ ἀπηνιῶν, ἐγὼ δὲ ἄλλως δηλώσω

tutus nobis sit reditus. Neque enim
 vereor ne pœlio commisso à Scythis
 superemur : sed potius ne eis non in-
 uentis aliquid patiamur errabundi. At
 enim credat me quispiam mea ipsius
 cœussa hæc dicere, vt hic subsistam: e-
 go vero, quod in tuam rem esse sentio,
 rex, id in medium profero. ipse te sequi
 volo, neque hic relinqui. Delectatus ad-
 modum eo consilio Darius, ita respon-
 dit, Hospes Lesbie, fac omnino quum
 sospes domum rediero, 1 præsto mihi
 sis, vt te ob egregium consilium egre-
 giis factis remunerem. Hæc loquutus, xcxv
 vbi sexaginta nodis lorum innodauit,
 accitis ad colloquium tyrannis Ionibus,
 ita loquutus est, Viri Iones, quam prius
 habueram de ponte sententiam, eam
 missam facio. vos sumpto hoc loro, hæc
 ita velim agatis: 2 quo ex tempore vide-
 ritis me raptissime iter intendentem in
 Scythas, ex eo tempore incipientes, sol-
 uite singulis diebus singulos nodos: in-
 tra quod tempus nisi adfuero, sed dies
 nodorum exierit, vela facite in patriam
 vestram. interea, quoniam consilium
 mutauit, agite custodiam ratis, & omne
 studium illi & conseruandæ & custo-
 diendæ adhibete: quod facientes, maio-
 rem in modum mihi gratificabimini. Hæc
 loquutus Darius, promouet exercitum.
 Thracia tellus in mare tendens, Scy- xcxv
 thicæ prætenditur, qua sinum faciente
 Scythica excipit: & illic Ister mare sub-
 it, ostio in ventum Eurum conuerso.
 Quod autem ab Istro soli Scythici fe-
 cundum mare est id metiendo, indicare
 aggrediat: Ab Istro hæc iam vetus Scy-
 thia est, meridiem versus & austrum po-
 sita, vsque ad urbem Carcinitidem. eius-
 dem deinceps quod ad mare fert mon-
 tosa regionis, & in pontum porrectum,
 incolit gens Taurica vsque ad Cherso-
 nesum dictam tracheam, id est, asperam.
 Hæc ad mare pertingit quod ad ventum
 subsolanum vergit. Sunt autem finium
 Scythicæ partes duæ, ferentes ad maria,
 vna ad meridianum, altera ad orientales,
 quemadmodum Atticæ regionis. quod
 sic partem Scythiæ Tauri incolunt vt si
 Atticæ iugum Suniacum alia gens non
 Atheniensis incoletet, quod à tribu
 Thoricæ vsque ad Anaphlystam magis
 in Pontum porrigit promontorium.
 talis est (vt parua cum magnis com-
 parem) Taurica regio. Qui autem
 non est hanc Atticæ partem præterue-
 ctus, huic alio modo planum faciam:

29. νόμενται

161

1 Des te mihi in conspectum, 2 Simulatque videritis me in Scyth. proficisci, ex eo temp.

vt si la.

vt si Iapy
 imperans
 Tarentum
 Quum h
 dico, qu
 randa
 the sup
 mare in
 meriti fun
 paludis
 fluit in bu
 ab Istro
 tia in me
 thiam ab
 deinde a
 Melanc
 ci forma
 partes q
 ad medi
 ritima,
 ab Istro
 rum est
 ad Ma
 terrane
 qui sup
 rum ite
 gulos di
 transue
 stadioru
 ferunt
 hæc te
 se collo
 copis
 ad finiu
 conuer
 exercitu
 uenera
 forum,
 rum, &
 rum, &
 Equibu
 tuntur:
 quoscun
 modo, I
 minis
 quidam
 rupe pr
 tum. cr
 capite s
 cum è p
 mo con
 molant
 niam, A
 autem q
 putatur
 reporta
 sublimo

vt si Iapygiae non Iapyges sed alia gens imperans, diuisa terra à Brundusio vsque Tarentum, promontorium incoleret. Quum hæc duo dico, multa alia similia dico, quibus Taurica gens est comparanda. A gente Taurica deinceps Scythæ supra Tauros & orientale versus mare incolunt, & quæ Bosphori Cimmerii sunt ad vesperam vergentia, & quæ paludis¹ Mæotidis Tanai tenus, qui infuit in huius paludis secessum. Itaque ab Istro iam quæ superiora sunt ferentia in mediterranea, discludunt Scythiam ab Agathyrsis, deinde à Neuris, deinde ab Androphagis, postremo à Melanchlanis. Itaque Scythiæ veluti formam quadratam habentis, duæ partes quæ ad mare pertingunt, altera, ad mediterranea ferens, altera ad maritima, vsque quaque sunt pares. nam ab Istro ad Borysthenem, decem dierum est iter, tantundem à Borysthene ad² Mæotidem paludem. A mari mediterranea versus, vsque Melanchlanos qui supra Scythas habitant, viginti dierum iter. Supputatur autem à me in singulos dies itineris ducena stadia. Ita transuersa Scythiæ erunt quatuor milliū stadiorum: recta quæ ad mediterranea ferunt, totidem stadiorum. Tantæ est hæc terra magnitudinis. Scythæ inter se colloquuntur, quum soli impares essent copiis Datii pælio repellendis, nuncios ad finitimos misere. Eorum reges vbi conuenere, consultabant, vt ingenti exercitu inuadente. Erant autem qui conuenerant reges, Taurorum, & Agathyrsorum, & Neurotorum, & Androphagorum, & Melanchlanorum, & Gelonorum, & Budinorum, & Sauromatarum. E quibus Tauri huiusmodi moribus videntur: Virgini naufragos immolant, & quoscunque Græcos illuc delatos: hoc modo, Postquam preces peregerint, hominis caput claua feriunt, truncum eius quidam aiunt deturbari è rupe. nam in rupe prærupta templum est eorum situm. cruci affigunt caput. Quidam de capite suffigendo consentiunt, sed truncum è præcipitio deiici negant, sed humo contegi dicunt. Dæmonem cui immolant, ipsi Tauri aiunt esse Iphigeniam, Agamemnonis filiam. In hostes autem quos ceperint, hoc agunt: Amputatum quisque caput hostis domum reportat, & fulti suffixum admodum sublime supra tecta statuit, & plerunq;

ὡς εἰ τὴν Ἰηπυγίης ἀπὸ ἔθνος, καὶ μὴ Ἰηπυγίης, ὅθεν ἀ-
 ῤοι ἐκ Βρεντεσίου λιμῆρος, ἀποταμοῖα γὰρ μέγχε
 Ταύρων, καὶ νεμοῖα γὰρ ἀπὸ τῆς. δύο δὲ λέγων ταύ-
 ρα, πολλὰ λέγων παρῶμοια, τοῖσι ἀπὸ τοῖσι εἴοικε ἡ Ταυ-
 ρική. Τὸ δὲ ἀπὸ τῆς Ταυρικῆς, ἢ δὴ Σκύθαι δὲ
 κατὰ τὴν τῆς Ταύρων καὶ τῆς ὡς θαλάσσης τῆς ἰοῖης
 νέμον. τῆ τε βοσπόρου τῆς Κιμμερίας τῆς ὡς ἐσπε-
 ρης, ἔτι τῆς λίμνης τῆς Μαητίδος, μέγχε Ταυρίδος πο-
 ταμοῦ. ὅς ἐκιδίδει ἐς μυχὸν τῆς λίμνης ταύτης. ἢ δὴ ὡν
 ἀπὸ μὲν Ἰστρου τῆς κατὰ τὴν εἰς τὴν μεσόγαλιαν φέρον-
 τῆς ἀποκλιθῆς ἢ Σκυθικῆς ὑπὸ τῶν Ἀγαθύρ-
 σων μὲν τῆς Νθυρῶν ἔσται δὲ, Ἀνδροφάγων τε-
 λυτῶν δὲ, Μελαγχλαίων. Ἔστι ὡν τῆς Σκυ-
 θικῆς, ὡς ἐστὶς τετραγώνου, τῆς δύο μερέων κατηκόν-
 των ἐς θάλασσαν, πρῶτη ἴσον τῆς, τε ἐς τὴν μεσόγαλιαν
 φέρον καὶ τὴν ὡς τὴν θάλασσαν. ἀπὸ γὰρ Ἰστρου ἔπι
 Βορυσθένα δέκα ἡμερέων ὁδὸς ἀπὸ Βορυσθένης τῆς
 ἔπι τῆς λίμνης τῆς Μαητίδος, ἑτέρων δέκα καὶ τὸ ἀπὸ θα-
 λάσσης ἐς μεσόγαλιαν ἐς τὴν Μελαγχλαίους τῆς
 κατὰ τὴν Σκυθῶν οἰκηθῶν, εἴκοσι ἡμερέων ὁδὸς.
 ἢ ὁδὸς ἢ ἡμερησίῃ ἀνὰ δικοῖα σάδρα συμβέβληται
 μοι. ἔσται ἂν εἴη τῆς Σκυθικῆς τῆς ἔπι τῆς ἄρσια, τετρακι-
 χλίαν σαδίων καὶ τῆς ὄρσια τῆς ἐς τὴν μεσόγαλιαν φέρον-
 τῆς, ἑτέρων τῶν σαδίων. ἢ μὲν γὰρ αὐτῆς ἐστὶ
 μέγχτος τῶν αὐτῆς. Οἱ δὲ Σκύθαι δύντες σφίσι λό-
 γων ὡς οἱ οἰοῖτε εἶσι τῆς Δαρείας στρατὸν ἰθυμαχίῃ
 δηλώσαντες μοι, ἐπεμπον ἐς τὴν πλησιοχώρους ἀγ-
 γέλους. τῆ δὲ καὶ δὴ τῆς βασιλῆς σιωελόντες ἐβλῆ-
 οντο ὡς στρατὸς ἐπελαόνοντος μέγχλου. ἔσαν δὲ τῆς
 σιωελόντες βασιλῆς, Ταύρων, καὶ Ἀγαθύρσων, καὶ
 Νθυρῶν, ἔτι Ἀνδροφάγων, καὶ Μελαγχλαίων, καὶ
 Γελωνῶν, καὶ Βουδίων, καὶ Σαυροματέων. Τῆτων
 Ταύροι μὲν νόμοισι τοιοῖσιδε χρέον. τῆσι μὲν τῆς
 παρθέτω τῆς τε ναυηγίης, καὶ τῆς ἀνὰ τῆς ἑλλή-
 νων ἐπὸν ἀχρήντας, ἔσται τῆς ὡς κατὰ τῆς ἀπὸ τῆς
 ῥοπαλῶ παῖοισι τῆς κεφαλῆς. τῆ μὲν δὲ λέγεται
 ὡς τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς κρημνοῦ διωθέοισι κατὰ τῆς
 γὰρ κρημνοῦ ἰδρυται τῆς ἰόν) τῆς δὲ κεφαλῆς ἀνα-
 σαυροῖσι. τῆ δὲ, καὶ μὲν τῆς κεφαλῆς ὁμολογέου-
 σι, τῆ μὲν τῆς σῶμα οἷα ὡς ἔσται ἀπὸ τῆς κρημνοῦ
 λέγεται, ἀλλὰ γὰρ κρύπτεσθαι. τῆ δὲ δαίμονα
 ταύτων τῆς τῆσι, λέγεται αὐτῆς Ταύροι Ἰφιγένει-
 αν τῆς Ἀγαμέμνονος εἶ. πολεμίους δὲ ἀνδρας
 τοῖς ἀνὰ χερσῶσι, ποῖοισι τῆς δὲ ἀποταμὸν ἐ-
 καστος κεφαλῆς, ἀποφέρεται ἐς τῆς οἰκίας ἐ-
 πιτα ἔπι ξύλου μέγχλου ἀναπέρας ἰσῆ ὑπὲρ
 τῆς οἰκίας ὑπὲρ χυσοῖσι πολλόν, μέλισα δὲ

1 Mæotidis. Illa tamen altera appellatio frequentior est. 2 Mæotin 3 Porro Scythæ, quum inita apud se ratione se solos impares esse animaduertissent copiis Datis.

Ἐστὶ τῆς καπνοδόκης. Φασὶ δὲ τούτοις φυλάκεις τῆς οἰκῆς πάσης ἑσθραωρέεσθαι. Ζῶσι δὲ ἀπὸ λήνης τε καὶ πολέμου. Ἀγᾶθηρσοι δὲ, ἀβρότα-
 τοὶ ἀνδράν εἰσὶ, καὶ χρυσοφόροι ἑμαλίαι. ὅπτι-
 κρινον δὲ τῶν γυναικῶν πλὴν μίξιν ποιεῦνται, ἵνα κα-
 σίγηται τε ἀλλήλων ἕωσι, καὶ οἰκῆσι εὐόντες πόρτες,
 μήτε φθόνῳ, μήτ' ἐχθρῆ χρέωνται ἐς ἀλλήλους. Ἐ-
 δὲ δὴ νόμα Θρηξί παρθεχωρήκασιν. Νου-
 ροὶ δὲ νόμοισι μὲν χρέονται τοῖσι Σκυθικοῖσι, ἡμεῖ
 δὲ μὴ πρότερον σφείας τῆς Δαρείου στρατηγ-
 σίης, κατέλαβε ἐκλιπεῖν πλὴν χωρίῳ πᾶσαν ἑσθ-
 οῦσιων. ὅφιας γὰρ σφι πολλοὶ μὲν ἢ χωρὶ ἀνέ-
 φανε, (1) δὲ πλειῶνες αἰώθην σφι ἐκ τῆ ἐρήμων ἐπ-
 ἔπεσον. ἐς ὅ πτεζόμενοι, οἴκησαν μὲν Βουδίνων
 πλὴν ἑωῦτ' ἐκλιπόντες. κινδυνύουσι δὲ (2) αἰ-
 δεσσοὶ οὗτοι γῆτες εἰς λέγεται γὰρ ἑσθ Σκυ-
 θῶν καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐν τῇ Σκυθικῇ κατοικημέ-
 νων, ὡς ἕτεος ἐκάστου ἀπᾶξ τῶν Νουρῶν ἕκαστος,
 λύκος γίνεται ἡμέρας ὀλίγας, καὶ αὐτὸς ὅπτι πω ἐς πῶ-
 ὑτὸ κατίσεται. ἐμὲ μὲν νῦν ταῦτα λέγοντες οὐ πεί-
 θουσι λέγεισι δὲ σθέν ἦσαν, καὶ ὀμνύουσι δὲ λέ-
 γοντες. Ἀνδροφάγῃ δὲ ἀγριώτατα πάντων αἰ-
 δεσῶν ἔχουσι ἦτα οὔτε δίκῃ νομίζοντες, οὔ-
 τε νόμῳ σθένι χρεώμενοι. νομάδες δὲ εἰσὶ. ἐσθ-
 τα δὲ φορέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίῳ, γλάσσαν δὲ
 ἰδίῳ. Μελαγχλαῖνοι δὲ εἴματα μὲν μέλανα
 φορέουσι πάντες, ἀπ' ὧν καὶ τὰς ἐπινυμίας ἔχου-
 σιν. ἀνδροφάγοισι δὲ μοῦνοι τούτων νόμοισι δὲ
 Σκυθικοῖσι χρέωνται. Βουδῖνοι δὲ, ἔθνος εὐὸν μέ-
 γα, καὶ πολλόν, γλαυκὸν τε πᾶν ἰσχυρὰς ὄσθι καὶ πυρ-
 ρόν. πόλις δὲ ἐν αἰεῖσι πεπόλις αἰ ξυλῖνη οἰώ-
 μα δὲ τῇ πόλι ὄσθι Γελωνός. τῆ δὲ τείχεος μέγα-
 ρος κῶλον ἔχασον, τείχεον τε σαδίων ὄσθι. ὑψηλὸν δὲ,
 καὶ πᾶν ξυλῖνον καὶ οἰκίαι αὐτῶν ξυλῖναι, καὶ ἱερά εἰ-
 σὶ γὰρ δὴ αἰεθὶ Ἑλλήνων θεῶν ἱερά, Ἑλλῶν-
 κῶς κατεσκευασμένα ἀγάλμασι τε καὶ βωμοῖσι καὶ
 νηοῖσι ξυλῖνοισι. καὶ τὰς Διονύσω τειετρεῖδας ἀνά-
 γουσι, καὶ βακχάδοισι. εἰσὶ γὰρ (3) Γελωνοὶ βαρ-
 χαῖον Ἑλλῶνες. ἐκ δὲ τῶν ἐμπορείων ἕξασαν ἄντας,
 οἴκησαν ἐν τοῖσι Βουδῖνοισι καὶ γλώσση (4) μὲν, Σκυ-
 θικῇ, (5) Ἑλλῶνικῇ χρέονται. Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ
 αὐτῇ γλώσση χρέονται καὶ Γελωνοί. σθέν δὲ διατῆ ἢ
 αὐτῇ. (6) μὲν γὰρ Βουδῖνοι, εὐόντες ἀβρόχονες, νομά-
 δες τε εἰσὶ καὶ φθροστραγοῖσι μῆνοι τῆ αὐτῇ Γελω-
 νοῖ δὲ γῆς τε ἐργάται, καὶ σιτοφάγοι, καὶ κήπας ἐκτιμέ-
 νοι, σθέν δὲ τῆ ἰδέλω ὁμοῖοι, σθέν δὲ ὁ χρεῶμα. ἑσθ μὲν-
 τοῖ Ἑλλῶνων καλέωνται καὶ (7) Βουδῖνοι, Γελωνοί,

supra fumarium : ideo in sublimi locan-
 tes quod dicant eos totius domus es-
 se custodes. Viuunt autem è rapto & ex
 bello. At Agathyrsi ¹ excultissimi viri
 sunt, & aurum plerunque gestantes. In
 commune cum mulieribus coeunt, ut
 inter se germani sint ac domestici om-
 nes, nihil neque liuoris neque odii mu-
 tuo exercentes : in ceteris ad Thracum
 consuetudinem accedunt. At Neuri ²
 Scythicis quidem vtuntur moribus, qui
 vna ante Darii expeditionem atate co-
 acti fuerant solum vertere propter ser-
 pentes. nam serpentum cum magna vis
 ex ipsorum solo est edita, tum maior su-
 perne è locis desertis ingruerat : quibus
 vsque adeo infestati fuerunt, ut relicto
 suo solo cum Budinis habitauerint. ³ li-
 dem periculum faciunt se homines es-
 se maleficos, quod dicuntur à Scythis
 & ab iis qui in Scythia incolunt Græcis,
 semel quotannis singuli ad aliquot
 dies effici lupi, & rursus in pristinum
 habitum redire. quod tamen dicentes
 mihi non persuadent : nihilominus ta-
 men illi aiunt ita esse, ac deierant. An-
 drophagi agrestissimos omnium homi-
 num mores habent, non iudiciis, non
 legibus vtentes, ⁴ pecuariam exercent-
 tes, vestem Scythicæ similem gestan-
 tes, propriam linguam habentes. Me-
 lanchlani omnes indumenta nigra ge-
 runt, vnde & cognomen habent, qui foli
 ex his humana carne vescuntur, in-
 stitutis Scythicis vtentes. Budini, in-
 gens natio atque numerosa, vehemen-
 ter cælis oculis omnis ac rufa : quo-
 rum vrbs nomine Gelonus è materia
 constructa est, muro alto è materia toto-
 cuius singula latera tricenorum stadio-
 rum sunt magnitudinis. Aedes quoque
 cum priuata tum sacra sunt è materia.
 Nam visuntur ibi deorum Græcorum
 templa Græcanice extructa, simulacris,
 aris, delubris ligneis. Dionysio trieterica,
 id est, triennialia, agunt, & bacchanalia
 exercent. quippe Geloni quondam
 Græci fuere, sed summoti inter Budinos
 habitauerunt : lingua partim Scythica,
 partim Græca vtentes. Budini à Ge-
 lonis & lingua & victu sunt dispares.
 nam quum indigenæ sint, ⁵ pecuaria o-
 peram dant, foliq; eius regionis pedun-
 culos edunt. at Geloni agriculturæ o-
 peram dantes frumento victitant, &
 hortos possident, nihil illis neque aspe-
 ctu neque colore similes. Vocantur au-
 tem à Græcis Geloni, etiam Budini isti,

¹ Vel, Luxui deditissimi sunt. ² Videntur autem hi incantatores esse, quod dic. ³ Sunt autem Nomades, ⁴ Nomades sunt,

non recte

non recte vocantibus. Horum regio omnis est arboribus frequens, & vbi que plurimum confita, vbi est lacus ingens & multus, & palus, ac multum circa arundinis. Ex quo lacu lutræ capiuntur, & castores, & alia feræ, forma orris quadrata, quorum pelles ad renones faciendos consuuntur, & testiculi ad curanda posteriora sunt. De Sautomatis vero ita memoratur: Quum Græci præliati sunt cum Amazonibus (quas Scythæ Æorpata vocant, quod nomen potest transferri, Viricidæ: æor enim virum dicunt, pata autem, occidere) feruntur post victoriam prælii ad Thermodontem facti, abiisse, portantes tribus in nauibus quascunq; potuerant ex Amazonibus viuas capere: quibus illæ in pelago infidiaræ, cunctos trucidauere. Sed quum naues haberent incognitas, nec gubernaculo aut velis aut remis vti scirent, interfectis viris, ferebantur secundum tempestatem & ventum. Delatæque sunt ad paludis Mæotidis prærupta, quæ Scytharum liberorum telluris sunt. Ibi è nauibus egressæ Amazones, ad loca habitata iter facientes, quod primum nactæ sunt equorum armentum, diripiunt, conscenduntque: & obequitantes, è Scythis prædas agunt. Scythæ quid hoc rei esset conicere nequibant, quæ neque vocem, neque vestem, neque gentem agnoscerent: admitabundi vnde venirent, & rati cunctos esse viros eiusdem ætatis. Sed commissæ cum eis pugna potiti quibusdam illarum, ita demum feminas esse cognouerunt. Itaque cõsilio habito visum est eis, nullo pacto posthac quampiam illarum esse occidendam: sed ex se qui maxime iuuenes essent, ad eas esse mittendos, eodem numero qui illas esse coniectabant, qui sua prope earum castra haberent, & eadẽ quæ illæ facerent. Si inuaderentur, pugnarent, neu subterfugerent: vbi subsisterent illæ, ipsi etiam proxime accedentes castra ponerent. Hoc Scythæ idcirco decreuerunt quod prolem ex illis suscipere cupiebant. Adolescentes qui missi sunt, mandata peregerunt. quos vbi Amazones intellexerunt neutiquam ad se lædendas venisse, valere sinebant. quotidie tamen castra castris propius admouebantur. Ceterum ne ipsi quidem adolescentes quicquam habebat, quemadmodum Amazones, præter

ὅσα ὀρθῶς καλεόμενοι. ἢ δὲ χώρα σφέων, πάντα ἐσι δασέη ἰσησι πομπήσιν. ἐν δὲ τῇ ἰσῆ τῇ κλείῃ τῇ ὅσῃ λίμνη μεγάλη τε καὶ πολλή, καὶ ἔλως, καὶ κάλαμος πᾶσι αὐτῶν. ἐν δὲ ταύτῃ ἐνύδριες ἀλίσκενται, καὶ κάστορες, καὶ ἄλλα θηρία τετραγυνοσώσπα, τῶν τὰ δέρματα πᾶσι τὰς σούρας ἀφάρ-
 10 δὲ Ἀμαζόνια καλεοῦσι Σκύθαι Αἰορπατά. διώκονται δὲ τὸ οὐνομα τοῦτο κατ' Ἑλλάδα γλαστοδὸν ἀδροκτόνοι. ἀγορὰ γὰρ καλεοῦσι τὸν ἀνδρα, τὸ ἴππα, κατείνειν) ὅτε λόγος τῶν Ἑλλήνων νικησοδύτας τῇ ὅσῃ Θερμόδοντι μάχῃ, ἀποπλέειν ἀγῆντας τεισοῖ πλοίοισι τῶν Ἀμαζόνων ὅσας ἠδυνέαστο ζωσῆσαι. τὰς δὲ ἐν τῷ πελάγει ὅσῃ τῆς ἀνδρας, ἐκκόψαν τῶν ἀνδρας. πλοῖα δὲ οὐ γνώσκουσιν αὐτάς, ὅσῃ πηδαλίοισι χεῖραται, ὅσῃ ἰσίοισι, ὅσῃ εἰρεσίῃ. ἀλλ' ἐπεὶ ἔξεκοψαν τῶν ἀνδρας, ἐφέροντο καὶ
 20 κύμα καὶ ἀνεμόν' καὶ ἀπικνεύονται τῆς λίμνης τῆς Μαγῆτιδος ὅσῃ κρημνοῖς. (τὸ δὲ κρημνοῖς, εἰσὶ τῆς γῆς τῶν Σκυθῶν τῶν ἐλευθέρων) ἐν ταῦτα ἀποβάσαι ἀπὸ τῶν πλοίων αἱ Ἀμαζόνες, ὡδοιπόροισι ἐξ τῶν οἰκεομένων. ἐντυροῦσαι δὲ πρῶτον ἰπποφορβίῳ, τὸ τοῦ διήρπα τῶν καὶ ὅσῃ τούτων ἰππαζομένων, ἐλήθησαν τὰ τῶν Σκυθῶν. Οἱ δὲ Σκύθαι ὅσα εἶδον συμβαλέεσθαι τὸ πῆγμα. οὐτε γὰρ φωνῆν, οὐτε ἐσθῆτα, οὐτε τὸ εἶδος ἐγίνωσκον, ἀλλ' ἐν ταῦτα εἶδον ὅσῃ ἐλθοῖν. ἐδόκεον δὲ αὐτάς εἶναι
 30 ἀνδρας τῶν αὐτῶν ἠλικίῳ ἔχοντας. μάχῃ τε δὴ πρῶτος αὐτάς ἐποιεῦντο. ἐκ δὲ τῆς μάχης ἕνας τῶν γυναικῶν ἐκράτησαν τὸ Σκύθαι, καὶ οὐτῶν ἐγίνωσκον εὐθὺς γυναικῶν. βουλομένων οἱ αὐτοῖσι ἐδόξε κτείνειν μὲν ὅσῃ ἐπὶ αὐτάς, ἐπιπῶν δὲ τῶν νεωπάτοισι ἀποπέμψαν αὐτάς, πλῆθος εἰκόσδυτας ὅσῃ ἀφ' ἐκείνων ἔσαν. τούτοις ὅσῃ ὅσῃ πεδύεσθαι πλοῖον ἐκείνων, καὶ ποιεῖν τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων πορεύσει. ἡ δὲ αὐτοῖς διακώσῃ, μάχασθαι μὲν μὴ, ἰπποφύγῃ δὲ. ἐπειὰ δὲ πάντωνται, ἐλθόντας αὐτοῖς πλοῖον, ἔρασαν πεδύεσθαι.
 40 ταῦτα ἐβουλόσαντο τὸ Σκύθαι, βουλομένων δὲ αὐτῶν παῖδας ἐγγυῆσεσθαι. Ἀποπεμφθέντες ὅσῃ ἡ νελώσχοι, ἐποίησαν τὰ ἐν τεταλμῶρα ἐπεὶ ὅσῃ ἔμαθον αὐτοῖς αἱ Ἀμαζόνες ἐπὶ ὅσῃ δὲ μὴ δηλήσει ἀπικνεύοις, ἔων χαίρειν. πρῶτος χάρων ὅσῃ πλησιαιτέρω τὸ ἔρασαν πεδύεσθαι ἔρασαν πεδύεσθαι ἡμέρη ἐκείνη. εἶδον ὅσῃ ὅσῃ δὲ ἔρασαν νελώσχοι, ὡσάν αἱ Ἀμαζόνες, εἰ μὴ

1 Morbis matricis auxiliantur. Ad verbum, Ad medelam matricem conferunt. 2 Si illa ipsos inuaderent, ne pugnarent, sed subterfugerent.

ἄπλα, καὶ ἄπλοισι· ἀλλὰ ζῶντες ἐξ ἑαυτῶν αὐτῶν
 ἐκείνησι, φησὶν ὅτι τε, ἔτι ληϊζόμενοι. Ἐποίησαν
 οἱ Ἀμαζόνες ἐς τὴν μεσαμβρίην τοῖον δὲ ἐγένοντο
 ἀπὸ ἀδελφῶν καὶ μίλλω τε καὶ δύο, ὁμοῦ αὐτῶν ἀλλήλων
 ἐς θυμῶν ἀποκιδνάμενοι, μαθόντες οἱ καὶ οἱ Σκυ-
 θαι, ἐποίησαν τῶν τῶν καὶ τις μνησθέντων αὐτῶν
 ἡνὶ ἐνεχρίματον, καὶ ἡ Ἀμαζών οὐκ ἀποθήκευ,
 ἀλλὰ ἀεὶ εἶδε χεῖρα αὐτῆς. Ἐφώνησαν μὲν οὐκ εἶχε,
 (ὅτι σιωπῶσα ἀλλήλων) τῆ οὐκ εἶχε φράζε ἐς τὴν ὑ-
 περαλίην ἐλθεῖν ἐς τῶν χεῖρον, καὶ ἕτερον ἀγῆν· σι-
 μῆντα δὲ δύο γυναικῶν, ἑκάστη ἐτέρῳ ἀγῆν. ὁ δὲ νεωί-
 στος ἐπεὶ ἀπῆλθε, ἔλεξε ταῦτα πρὸς τοὺς λοιποὺς.
 τῆ οὐκ ὑπεραλίη ἦλθε ἐς τὸ χεῖρον αὐτῆς τε αὐτῆς, καὶ
 ἕτερον ἦγε· ἔτι Ἀμαζόνα θυρεὶ δὲ δὲ τέρῳ αὐτῆν ὑπο-
 μένῳσαν. Οἱ οὐκ λοιποὶ νεωίσχοι ὡς ἐπύθοντο ταῦ-
 τα, ἔαυτοὶ ἐκλιώσαντο πρὸς λοιπὰς τῶν Ἀμαζόν-
 ων. μὲν δὲ, συμμίξαντες ταῖς ἑσπερίαι, οἴ-
 κων ὁμοῦ, γυναικῶν ἔχον ἕκαστος ταῦτῳ τῆ οὐκ ἀπο-
 τον σιωπῶσα. τῶν οὐκ φωνῶν τῆ μὲν τῶν γυναικῶν, αὐ-
 τῶν ἀνδρῶν οὐκ ἐδωκάματο μαθεῖν, τῶν οὐκ τῶν ἀνδρῶν, αἱ
 γυναικῶν σιωπῶσαν. ἐπεὶ οὐκ σιωπῶσαν ἀλλήλων, ἔ-
 λεξαν πρὸς τὰς Ἀμαζόνες ταῖς αὐτῶν ἀνδρῶν, Ἡμῖν
 εἰσὶ μὲν τοκέες, εἰσὶ οὐκ κτήσας. νῦν ὧν μηκέτι πλειῶνα
 χεῖρον ζῶντες ἐξωμῶν ἀλλ' ἀπελθόντες ἐς τὸ
 πλῆθος, δειπῶμεθα. γυναικῶν οὐκ ἐξωμῶν ὑμῶν, καὶ
 ἑδάμας δῆσας. αἱ οὐκ πρὸς ταῦτα ἔλεξαν ταῖς, Ἡ-
 μῖς οὐκ ἀνδραμῶντα οἰκέων μὲν τῶν ὑμῶν γυναι-
 κῶν. ὅτι ταῦτα νόμα ἡμῖν τε καὶ ἐκείνησι ἔστι. ἡμῶν
 μὲν οὐκ ἐξωμῶν τε. ἔτι ἀκοντίζομεν, ἔτι ἰσπαζόμεθα,
 ἔργα οὐκ γυναικῶντα οὐκ ἐμάθομεν αἱ οὐκ ὑμῶν γυν-
 αῖκες, τῶν μὲν οὐκ οὐκ ἔτι ἡμῖς καλεῖσθαι ποι-
 οῦσι, ἔργα οὐκ γυναικῶντα ἔργα ζῶνται, μὲν οὐκ ἔτι
 ἀμάχησι, ἔτι ὅτι θήρῳ ἰούσασιν, οὔτε ἀλλή οὐδαμῆ
 οὐκ ἀνῶν διωάμεθα ἐκείνησι συμφάρεσθαι. ἀλλ'
 εἰ βόλεσθε γυναικῶντα ἔχειν ἡμῶν, καὶ δοκέειν ἔτι δι-
 καοι, ἐλθόντες πρὸς τοὺς τοκέας, ἀπολάχετε τῶν
 κτημάτων ὅ μῶν καὶ ἐπειτα ἐλθόντες, οἰκέων μὲν
 ἐπὶ ἡμῶν αὐτῶν. Ἐπύθοντο καὶ ἐποίησαν ταῦ-
 τα αὐτῶν νεωίσχοι. ἐπεὶ τε οὐκ ἀπολάχοντες τῶν κτημά-
 των ὅτι βόλεσθαι, ἦλθον ὀπίσω πρὸς τὰς Ἀμαζό-
 νας, ἔλεξαν αἱ γυναικῶντα πρὸς αὐτῶν ταῖς, Ἡμῶν
 ἐχθρὸς τε ἔτι δέος ὅπως χεῖρ οἰκέων ἐπὶ ταῖς ὁ χε-
 ρῶν τῶν μὲν ὑμῶν ἀποφασάσας πατέρων, ἔτι οὐκ ἔτι
 γῆν τῶν ὑμῶν δὴλησάμεθα πολλά. ἀλλ' ἐπεὶ ἔτι ἀγῆ-
 ῖσθε ἡμῶν γυναικῶντα ἔχον, ταῖς ποιεῖτε ἀμα ἡμῖν,

arma & equos, & eandem vitam quam
 illæ viuebant, venando atque prædan-
 do. Circa meridiem Amazones sole-
 bant aut singulæ aut binæ separatim à
 reliquis ad ventrem leuandum longius
 vagari. ea re Scythæ cognita, & ipsi idē
 faciunt. quorum cuidam vna illarum,
 quæ foliuaga erat, propinqua quum
 fuisset, non se auerit, sed de collo-
 quendo deliberabat: nec appellare po-
 terat eum quocum non esset prius con-
 gressa, tamen manu significauit vt ad
 eundem locum postridie rediret, addu-
 cto secum altero, vt duo essent: se quo-
 que alteram adducturam. Digressus ab
 ea adolescens hæc enarrat ceteris: po-
 steroq; die socium secum ducens, ad lo-
 cum præsto fuit, ac reperit Amazonē
 expectantem sociam. Eius rei certiores
 facti reliqui adolescentes, & ipsi sedu-
 cunt ceteras. Post hæc commixtis ca-
 stris pariter habitauerunt: eam quisq; vxor-
 em cum qua primum coierat, habetes.
 Earum vocem quum ipsi discere non
 possent, ipsorum illæ discebant. Et quū
 vtriq; inter se cōuenissent, viri ad Ama-
 zones ita dixerunt, Nobis parentes sunt
 pariter & facultates: proinde non aga-
 mus diutius hanc vitam, sed hinc di-
 gressi, in hominum frequentia dega-
 mus, vbi vos habebimus vxores, ne-
 quaquam alias. Ad hæc illæ responde-
 runt, Nos vero non possumus vestris
 cum feminis habitare, quibus non ii-
 dem qui nobis sunt mores. nos enim ar-
 cu tela excutimus, & iaculamur, & e-
 quitamus, muliebria opera non edoctæ:
 vestrae feminae nihil eorum quæ recen-
 suimus, sed opera muliebria factitant,
 desidentes in plaustris, non ad venatio-
 nem atque alia huiusmodi prodeuntes.
 Proinde non possumus illis esse simi-
 les. Quod si vobis cordi est habere nos
 coniuges, & iusti videri vultis, ite ad
 parentes vestros, & facultatum sortiti
 partem, rursus redite, vt deinde semoti
 ab illis habitemus. Id approbantes ado-
 lescentes ita fecerunt, acceptaq; faculta-
 tum quæ ipsis contingebat portione,
 rursus ad Amazones redierunt. Ad quos
 ille, Duplex, inquit, metus nos tenet
 in his locis habitadi: vnus quod nos pa-
 rentibus vestris vos priuauimus: alter,
 quod terram vestram magnopere vastau-
 imus. Sed quoniam dignamini nos ha-
 bere vxores, hoc vna nobiscum agatis.

28. διυτι-
σαιη

1 Quum autem quidam vni Amazoni seorsim à ceteris vaganti corpus iungeret, illa minime repulit, sed copiam sui fecit: manuque significauit, quum voce non posset (neque enim se mutuo intelligebant) vt ad eund. 2 Amazonem alteram ipsum expectantem. 3 In matrimonium sibi ceteras conciliarunt. 4 Proinde nobis conuenire non potest cum illis. 5 Duo sunt quæ ab incolendo hoc loco nos deterrent: vnum quod, &c. alterum, quod terr.

Agedum

Agedum
 & Tan...
 Huic qu...
 lescen...
 natrium...
 tidem...
 nem, id...
 eum loc...
 que sub...
 suetudin...
 tarum v...
 na cum...
 tes, & ad...
 demq; q...
 romatæ...
 leccizar...
 ab initi...
 nes. Qu...
 eis est...
 priusqu...
 merit: i...
 dunt ia...
 legi fat...
 igitur...
 nunciu...
 certior...
 mnia q...
 in suam...
 sphori...
 iecisse...
 Thrac...
 xisse, a...
 gendi...
 unt) no...
 finente...
 idem se...
 denti: q...
 discrim...
 remus,
 mus. qu...
 tibus v...
 quam n...
 cum, a...
 Perfa, c...
 subegit...
 Cuius...
 mentur...
 bellum...
 scēdæ, d...
 finire,
 nē, oster...
 ire: at nu...
 contin...
 pacat: c...
 confine...
 habet.

Agedum proficiscamur è regione hac, & Tanai transmissio illic habitemus. Huic quoque rei obtemperanere adollescentes. Traiectoque Tanai, & à Tanai trium dierum orientem versus, totidemque à Maotide palude & aquilonem, itinere confecto, perueniunt ad eum locum quem nunc incolunt, ibique subsederunt. Ideoque prisca consuetudine viuendi feminae Sauromatarum vtuntur. nam ad venationem vna cum viris ac sine viris, equis insidentes, & ad prælium proficiscuntur, eandemque quam viri stolam gerunt. Sauromatae putantur lingua Scythica solæccizare, id est, corrupte vti, quod eam ab initio non probe didicerint Amazones. Quod ad coniugia pertinet, ita ab eis est institutum: Nulla virgo nubit priusquam aliquem hostium interemerit: ideoque nonnullæ earum decedunt iam vetulæ, antequam nubant, quod legi satisfacere nequeant. Ad harum igitur quas dixi gentium coactos reges nuncii Scytharum quum peruenissent, certiores eos fecerunt, Persam, vbi omnia quæ sunt in interiore continente in suam ditionem redegit, faucibus Bosphori ponte iunctis, in citiorem traiecisse continentem: subactisque illic Thracibus, fluuium Istrum ponte iunxisse, animo hæc omnia in suam redigendi potestatem. Proinde vos (inquiunt) nolite vilo pacto de medio cedere, finentes ad perniciem nos deuenire, sed idem sentientes, obuiam eamus inuadenti: quod nisi facitis, nos in vltimum discrimen adducti, aut regionem deseremus, aut manentes deditioem faciemus. quid enim cladé subeamus, nolentibus vobis auxilio nobis esse? Quamquam non commodius agetur vobiscum, aduersus quos non minus venit Persa, quam aduersus nos: neque, nos subegisse contentus, à vobis abstinere. Cuius rei magnum hinc accipite documentum, quod si nobis solis inferret ille bellum, animo superioris seruitutis vlciscendæ, debebat à ceteris hominibus abstinere, & sic in nostram tendere regione, ostendens omnibus se aduersum alios ire: at nunc, vbi primum traiecit in hanc continentem, vt quisque sibi occurrit, pacat: ceteros, veluti Thracas & nobis confines Getas, suo subiectos imperio habet. ¶ Hæc quum Scythæ denunciafset,

Φέρετε, δὲ δμαστέωμιν ἐκ τῆς γῆς τῆςδε, ἃ ἄρῃ-
 σάυτες Τανάιν ποταμὸν οἰκέωμεν. Ἐπειθὸν καὶ
 ταῦτα ἀνεμίσησι. Διαβαίντες δὲ τὴν Τανάιν, ὠ-
 δοιπόρεον πρὸς ἥλιον ἀίροντα, τριῶν μὲν ἡμερέ-
 ων ἀπὸ τῆς Τανάιδος ὁδὸν, τριῶν δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης
 τῆς Μαηίδος, πρὸς βορέην ἀέμον, ἀπικέμενοι ὅ-
 ἐς τῆσιν ἡμετέροις ἐν τῇ νύκτι κατόκνηται, οἰκησά-
 μιν τῆσιν, καὶ ἀγίτη ἀπὸ τούτου χεῖρονται τῇ παλαίῃ
 τῆς Σαυροματέων ἀγυῶναι, καὶ ἐπὶ θῆριον ἐπι-
 ἵππων ἐκφοιτῶσι ἅμα τοῖσι ἀνδράσι, καὶ χεῖρος
 τῆσιν ἀνδράσιν καὶ ἐς πόλεμον φοιτῶσι. καὶ πολλοὶ
 τῶν αὐτῶν τοῖσι ἀνδράσι φορέοισι. Φωνῇ δὲ
 Σαυρομάται νομίζοισι Σκυθικῇ, σολοικίζοντες αὐ-
 τῇ ἀπὸ τῆς Σαυροματίας, ἐπεὶ οὐ χεῖρος ἔξέμαθον αὐ-
 τῶν αἱ Ἀμαζόνες. Ἐπεὶ γὰρ οὐδέ σφι δε-
 χέεται οὐ γαμέεται παρθένος ὀσδεμένη, ὡρὶν αὐ-
 τῶν πόλεμιον ἀνδρα ἀποκτείνῃ. αἱ δὲ ἑνὲς αὐτέ-
 ων καὶ τελευτῶσι γαστρίῃ ὡρὶν γήμασσι, οὐ διωά-
 μιν νόμον ἐκπλήσαι. Ἐπὶ τούτων ὡν τῶν
 καταλεθόντων ἐθνέων τῶν βασιλέας ἀριστοῦρους
 ἀπικέμενοι τῶν Σκυθῶν ἀγγελοι, ἔλεγον ἐκδι-
 δάσκοντες ὡς ὁ Πέρσης, ἐπειδὴ ἔα ἐν τῇ ἡπείρῳ
 τῇ ἐτέρῃ πῦρτα κατέσραπται, γέφυραν βύξας ἐπὶ
 τῶν ἀνέμων τῆς βοσπόρου, διαβέθηκε ἐς τὴνδε τὴν
 ἡπείρου. Διαβὰς δὲ, καὶ κατασφραγίσθη Ὀρῆ-
 κας, γέφυρσι ποταμὸν Ἴστρον, βουλόμηνος καὶ ἔα
 πῦρτα ἔα ἐώυτα ποιήσασθαι, ὅτι μὲν ἡμετέροις
 ἐπὶ τῆς ἐξέμαθον κατήμενοι, ἀεὶ δὴ τῆς ἡμέρας
 διαφθαρέντας. ἀλλὰ τῶνδε νομίζοντες, ἀπὸ
 ζοῦν ἡμετέροις ἐπὶ τῶνδε. οὐκὼν ποιήσετε ταῦτα, ἡμεῖς μὲν
 πικροῦμεν, ἢ ἐκλείψομεν τὴν γῆν, ἢ μὲροντες, ὁ-
 μολογῆ χεῖρονται. Ἦ γὰρ πάθωμεν, μὴ βουλο-
 μέων ἡμεῶν ἡμωρέειν, ὑμῖν δὲ ὀσδεῖν ἐπὶ τούτῳ ἐ-
 σταλάφροτερον. ἢ καὶ ὁ Πέρσης ὀσδεῖν ἡμετέροις
 ἡμετέροις ἢ καὶ ἐπὶ ἡμέρας. ὀσδεῖν ἡμετέροις
 καὶ κατασφραγίσθη, ὑμῶν ἀπέχεσθαι. μέ-
 γα δὲ ὑμῖν λόγων τῶνδε μὲν τῶνδε ἐρέομεν. εἰ γὰρ
 ἐπὶ ἡμέρας μωῶν ἐστρατηλάτῃ ὁ Πέρσης, ἔα
 τῆς ἀπὸ τῆς δουλοσιωπῆς βουλόμηνος, χεῖρον
 αὐτῶν πάντων τῶν ἄλλων ἀπεχόμενον, οὕτω ἵεναι ἐ-
 πὶ τὴν ἡμετέριον καὶ ἀνὲν ἡμετέροις. νῦν ὅτι τῆ
 ταχιστα διέβη τὴνδε τῆς ἡπείρου, τῶν αἰεὶ ἐμποδῶν γ-
 νομῶν ἡμετέροις πάντας. τῶν τε δὴ ἄλλοις ἐχ-
 ὑπὲρ ἐώυτῶν Ὀρῆκας, ἔδῃ καὶ τῶν ἡμῖν ἐόντας πλησιο-
 χέροις Γέτας. Ταῦτα Σκυθῶν ἐπαγγελομένων,

¶ Voce porro Scythica vtuntur Sauromatae, iam inde à prisco tempore ea solæccisantes, quod, etc. Vel, Vhrata est autem Sauromatis vox Scythica, ea solæccisantes iam inde à prima origine, quod eam, etc.

copiam sui fecit
 alteram ipsam
 illis. Duo sunt
 Agedum

επιτυχών δὲ ἐδίωκεν ἑκάστη φέρωντας ἡμέρας ὁδῶν
 καὶ (οὐ γὰρ αἶεε ἐπιών ὁ Δαρείος) ἠ Σκύθαι καὶ
 ἠ Βεβουλαμίνα ἑσέφθον ἐς τὴν ἀπειπαμέ-
 κων πύλιν σφετέρην σμμαχίην. *26* ^{26. πύλιν καὶ} ^{πύλιν} *27* ^{πύλιν} *28* ^{πύλιν} *29* ^{πύλιν} *30* ^{πύλιν} *31* ^{πύλιν} *32* ^{πύλιν} *33* ^{πύλιν} *34* ^{πύλιν} *35* ^{πύλιν} *36* ^{πύλιν} *37* ^{πύλιν} *38* ^{πύλιν} *39* ^{πύλιν} *40* ^{πύλιν}

Hos nactus in sequebatur vnus diei spa-
 tio, nunquā intermittens subterfugien-
 tes. Subterfugiebant autem de indu-
 stria in terram eorum qui societatem ip-
 sorum respuerant, & primum in Melā-
 chlānorum. Quos quum perturbassent
 tam Persæ quam Scythæ, eorum terram
 ingressi Scythæ in loca Androphagorū
 Persas adducunt. Perturbatis autem &
 Androphagis, hostem in Neuridem du-
 cunt. Neuris quoque consternatis, ten-
 dunt subterfugiendo ire ad Agathyrfos.
 Sed Agathyrsi cernētes fugari finitimos
 à Scythis ac perturbari, priusquā à Scy-
 this ager ipsorum inuaderetur, missō ca-
 duceatore, Scythis ingressum suorum
 finium prohibent, prædicentes, si cona-
 rentur inuadere agrum suum, cum eis
 primum se prælium commissuros. Hoc
 interminati Agathyrsi, in fines procur-
 runt, animo arcendi ingredi volen-
 tes. At Melanchlani & Androphagi &
 Neuri, inuadentibus Persis vna cū Scy-
 this, neque virium neq; minarum me-
 mores, sed timore perculsi, fugam capes-
 serunt aquilonem versus ac solitudinē.
 Scythæ partim ad Agathyrfos, iam
 non recusantes societatem, se confere-
 bant, partim è Neuride regione in su-
 am Persis præibant. Id quum diu fa-
 ctiraretur, neque desisteretur, Darius ad
 Indathyrsum Scytharum regē missō e-
 quite, inquit, Virorum dæmonie, id est,
 beate, quid assidue fugam facis, quum li-
 ceat tibi horum facere alterutrum? si
 tibi videris idoneus ad resistendum ne-
 gociis meis, siste cursum, ac perstas, me-
 cum fac prælium: sin agnosciste im-
 parem esse, sic quoque siste cursum, &
 hero tuo munera offerens terram atque
 aquam, in colloquium veni. Ad hæc
 Scytharum rex Indathyrfus ita respon-
 dit, Sic res meæ habent, ὁ Persa, vt ne-
 que vllum mortalium ego metuens an-
 te fugerim, neque nunc fugiam te, ne-
 que quicquam faciam diuersum nunc
 atque in pace facere consueueram.
 Quod autem non protinus tecum in-
 eo prælium, huius rei te certiozem fa-
 ciam: Nobis neq; oppida sunt neq; agri
 culti, quos inuadi aut vastari metuentes,
 properemus vobiscum conferre pugna.
 ad quam si opus est continuo deuenire,
 sunt paterna sepulcra, quæ vos quū na-
 cti fueritis, agedum tentare labefactare:

166

26. πύλιν καὶ πύλιν
 27. πύλιν
 28. πύλιν
 29. πύλιν
 30. πύλιν
 31. πύλιν
 32. πύλιν
 33. πύλιν
 34. πύλιν
 35. πύλιν
 36. πύλιν
 37. πύλιν
 38. πύλιν
 39. πύλιν
 40. πύλιν

1 At Scythæ non iam ad Agathyrfos (quippe qui ingressu sua regionis interdixissent) tendebant, sed ex Neuride regione in suā Persis præibant. Valla putauit ἀπίπαιτος esse pro ἀπειπαμένων σμμαχίην (vt paulo ante loquutus erat Herodotus) quum referatur ad ἀπειπαμένον præcedens paulo ante. 2 Videtur virtus, O miserrime hominum. 3 Cur autem non pr. tecum incam prælium, hoc quoque tibi declarabo:

& tunc

& tunc intelligetis, pugnaturi vobiscum
 sumus pro sepulcris, necne: prius autem
 (nisi nos ratio traxerit) tecum prelium
 non conferemus. Hactenus, quod ad pa-
 cem pertinet, dictum sit. quod autem ad
 cetera, ego solos mihi heros arbitror lo-
 uem progenitorem meum, ¹ & folium
 Scytharum regium. Tibi autem pro ter-
 ra & aqua, quæ dono poscis, mittam quæ
 decet ad te venire dona: pro eo quod
 herum te mecum esse dixisti, iubeo te fle-
 re. Hoc à Scythiis responsum est: quod
 caduceator reuersus Dario renunciauit.
 Scytharum reges, audito nomine serui-
 tutis, indignatione perfusi, partem illam
 quæ cum Sauromatis ordinata erat, cui
 præerat Scopasis, mittunt ad colloquen-
 dum cum Ionibus qui Istrum ponte iū-
 ctum asseruabant. ² At Persæ non
 amplius sibi vagandum esse statuerunt,
 vt hospitibus, qui ipsorum commeatum
 eripiebant, insidias tenderent, distribu-
 tis qui aduersus ereptores frumentariæ
 rei iussa exequerentur. Enimvero equi-
 tatus Scytharum semper in fugam ver-
 tebat equitatum Persarum, sed fugien-
 tes incidendo in peditatum, ab eo de-
 fensabantur. Ita Scythæ summoto equi-
 tatu hostili, tamen metu peditum abs-
 cedebant, & nihilominus noctibus quo-
 que tales incursiones faciebant. ³ Aduer-
 sus quos quid Darianis auxilio fuerit re-
 feram: res in primis admirabilis, asino-
 rum vox ac mulorum species. Nam (vt
 superius à me demonstratum est) nul-
 lus in terra Scythica neque asinus neque
 mulus gignitur, ac ne vilius quidem vi-
 detur, propter frigora. Itaque rudentes a-
 sini perturbabant Scytharum equos: &
 quum Scythæ sæpenumero Persas ado-
 rarentur, eorum equi exaudita asinorum
 voce, consternati auertebantur, arrectis
 auribus stupefacti, utpote insolentia
 tum vocis quam prius non audissent,
 tum formæ quam nunquam inspexis-
 sent. Atque hoc quidem paululum
 quiddam momenti ad bellum afferebat.
 Ceterum Scythæ vbi animaduertunt
 Persas tumultuantes, quo diutius in Scy-
 thia illi commorarentur, ⁴ & commo-
 rantes ad omnium necessariorum rerum
 inopiam redigerentur, faciendum ita
 sibi putarunt, vt pecoribus suis vna cum
 pastoribus relictis, in alium ipsi absce-
 derent locum. Persæ illuc se confe-

καὶ γνώσατε ὅτι εἴτε ὑμῶν μαχησόμεθα παρὶ τῶν
 ἑσπερίων, εἴτε καὶ οὐ μαχησόμεθα. πρότερον δὲ ἰὼ
 μὴ ἡμέας λόγους ἀρήν, οὐ συμμίζομεν ὑμῖν. ἀμφὶ μὲν
 μάχῃ τῶν αὐτῶν εἰρήσῃ. δεσποτὰς δὲ ἐμοῖς, Δία
 τε ἐγὼ νομίζω ἔμῳν πρῶτον, καὶ Ἰστῶν τὸ Σκυ-
 θῶν βασιλείαν, μοῦνος εἶμι. σοὶ δὲ ἀπὸ μὲν δῶρων
 γῆ τε καὶ ὕδατος, δῶρα πέμψω τῶν αὐτῶν οἷά σοι
 ἀρέσκει ἐλθεῖν. ἀπὸ δὲ τῶν ὅτι δεσποτῆς ἐφίησας εἶ-
 ναι ἐμὸς, κλαίειν λέγω. τὸ πρῶτον ἡ δὲ Σκυθῶν
 ῥῆσις. ὁ μὲν δὲ κήρυξ οἰχώκεε ἀγέλεων τῶν
 Δαρείων. Οἱ δὲ Σκυθῶν βασιλεῖς, ἀκούσαν-
 τες τῆς δουλοσύνης τοῦ οἰώμα, ὀργῆς ἐπλήθησαν.
 τῶν μὲν δὲ μὲν Σαυροματέων μίρμυ τῶν χηϊσάν,
 τῆς ἡρχε Σκώπαισι, πέμποισι, ἴωσι κελθόντες ἐς
 λόγους ἀπικέσθαι τοῖσι οἱ Ἰστῶν ἐξ θυγατρῶν
 ἐφροῦρον. αὐτῶν δὲ τοῖσι ὑπολειπομένοισι ἐ-
 δοξε πλανᾶν μὲν μηκέτι Πέρσας, οἷα δὲ ἐκάστοτε
 ἀναπροσδοκίῃσι ἐπιτίθεσθαι. ναυῶντες ὡν οἷα ἀνα-
 προσδοκίῃσι Δαρείου, ἐποίησαν τὰ βεβουλημέ-
 να. ἡ μὲν δὲ ἴωπος τῶν ἴωπον αἰεὶ τρέπεσκε ἡ τῶν
 Σκυθῶν. ὁ δὲ τῶν Περσῶν ἴωπος τῶν φθύνωντες
 ἐσέπαινον ἐς τὸν πεζόν. ὁ δὲ πεζὸς αἰεὶ ἐπέκου-
 ρεε. ὁ δὲ Σκύθαι ἐσάραξάντες τῶν ἴωπον, ἴω ἐ-
 φροῦρον, τὸν πεζόν φοβερόμενοι. ἐποίησαντο δὲ καὶ τὰς
 νύκτας παραπλοῖας πρὸς βολὰς τῶν Σκυθῶν. Τὸ
 δὲ τοῖσι Πέρσησι τε ἰὼ σύμμαχον καὶ τοῖσι Σκυθη-
 σι ἀντίχρον, ἐπιθυμῶντοσι τὰ Δαρείου στρατοπέ-
 δω, θάυμα μέγιστον ἐρέω. τῶν τε ὄνων ἡ φωνή, καὶ
 τῶν ἡμίονων ὁ εἶδος. οὔτε γὰρ ὄνον οὔτε ἡμίονον γῆ
 ἡ Σκυθικῆ φέρει, ὡς καὶ πρότερον μοι δεδήλωται.
 ὁ δὲ ἐστὶ ἐν τῇ Σκυθικῇ πάση χώρα τῶν ἀπὸ
 οὔτε ὄνος, οὔτε ἡμίονος, ἀλλὰ τὰ ψύχα. ὑβρίζοντες
 ὡν ὁνοῖ ἐπάρχασον τῶν ἴωπον τῶν Σκυθῶν πολ-
 λάκις δὲ ἐπελαμώντων ἐπὶ τῶν Πέρσας, μεταξὺ
 ὅπως ἀκούσειαν ὁ ἴωπος τῶν ὄνων τῆς φωνῆς, ἐτα-
 ράσαντο τε ὑποφροῦροι, καὶ ἐν θάυματι ἔσχον,
 ὄρθα ἰσάντες τὰ ὄντα. ἀτε δὲ ἀκίσαντες πρότερον
 φωνῆς τῆς αὐτῆς, ἐτείδόντες ὁ εἶδος. τῶν μὲν νῦν
 ἐπὶ σμικρὸν ὑεφέροντο τὸ πολέμου. Οἱ δὲ Σκύθαι
 ὅπως τῶν Πέρσας ἴδδιεν τεθρονημένους, ἵνα τῶν
 μῦθον τε ἐπὶ πλέω χρόνον ἐν τῇ Σκυθικῇ, καὶ πα-
 ραμῦροντες αἰῶντο, τῶν πρῶτων ἐπιδέεες εἶοντες,
 ἐποίησαν τοῖονδε ὅπως τῶν παρὰ τῶν τῶν σφετέ-
 ρων αὐτῶν καταλίποιεν μὲν τῶν νομέων, αἰεὶ αὖ
 ὑπεξήλαων ἐς ἄλλον χῶρον. οἱ δὲ αὖ Πέρσαι ἐπελ-

XXVIII

XXIX

XX

10

20

30

40

1 Et Vestam Scytharum reginam. Fortasse tamen et aliam interpretationem verba Græca admittunt. 2 At Scythæ qui ibi relinquebantur, vel remanebant, non amplius censuerunt Persas cogendos esse vagari, sed adorandos esse quoties cibum sumerent. Observantes igitur tempus quo ab illis cibum sumebatur, faciebant quod statuerant. Enimvero etc. 3 Verum quod Persis auxiliabatur, Scythiis vero aduersabatur, Darii exercitum inuadentibus, id referam, maximum miraculum. Nimirum id faciebat asinorum vox & mulorum species. 4 Et commorantes angerentur ob rerum omnium penuriam,

ἴντες ἐλάβεσκον τὰ φέροντα, καὶ λαβόντες, ἐπὶ ἡ-
 ροντο αὐτὰ πεποιτημένα. Πολλὰ μὲν οὖν τοιαῦτα γι-
 νομένη, τέλος Δαρείος τε ἐν ἀπολείψει εἶχε, καὶ ὁ
 Σκυθῶν βασιλῆς μαθὼν τὸν ἔπεμπε κήρυκα
 δῶρα Δαρείῳ φέροντα, ὄρνιθ' αὖτε καὶ μύω καὶ βάτρα-
 χον καὶ οἷσι πάντε. Πέρσαι οὖν τὰ φέροντα τὰ δῶρα
 ἐπὶ πρῶτον τὸν νόον τὸν διδομένων. ὁ δὲ εὐθέως ἐφίη οἱ ἐπι-
 σάλλειν ἢ δόντα τὸ τὰ χίλι' ἀπαλλάσσειν αὐ-
 τῶν οὖν Πέρσαις ἐκέλευε, εἰ σοφοὶ εἴσι, γινώσκοντες
 τὸ φέροντα τὰ δῶρα λέγειν. Ταῦτα ἀκούσαντες ὁ Πέρ-
 σαι, ἐβλάθοντο. Δαρεῖος μὲν νῦν ἢ γνῶμην εἶναι, Σκυ-
 θῶν δὲ αὐτῶν διδομένων σφέας τε αὐτοὺς, ἐκ γὰρ τῶν ὑδάτων
 εἰκάζοντες τῆδε, ὡς μὲν ἐν τῇ γῆ γίνεσθαι, καρπὸν,
 αὐτῶν αὖθις ὡς οἰκιστῶν βατράχους, ἐν ὑ-
 दाτῶν ὄρνιθ' οὖν εἰκάζοντες ὡς οἰκιστῶν οἷσι, ὡς τῶν
 ἐωυτῶν ἀκτῶν τὰ διδοῦσι. αὐτῶν μὲν Δαρεῖος ἢ
 γνῶμην ἀπέδεδεκτο. σιωπῆσθαι οὖν ταῦτα ἢ γνῶμην
 Γοβρύεω, τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐπὶ ἀένος τῶν μὲν κατ-
 ἐλόντων, εἰκάζοντες τὰ δῶρα λέγειν, ἢ ἢ μὴ ὄρνιθες
 γενόμενοι αὐτῶν τῶν εἰς ὄρνιθ' ὡς Πέρσαις, ἢ μὲν
 γενόμενοι, καὶ τῶν γῆσιν καταδύπτε, ἢ βάτραχοι γινόμε-
 νοι, ἐς τὰς λίμνας ἐκπηδήσασθε, ὅτι ἀπονοήσετε ὁ-
 πίσω, ἢ τῶν δὲ τῶν ἔξω μέρων βαλλόμενοι. Πέρ-
 σαι μὲν δὲ ἔτι τὰ δῶρα εἰκάζον. Ἡ δὲ Σκυθῶν
 μὲν μοῖρην ἢ τὰ χίλι' αὖτε μὲν τὰ δῶρα τῶν Μα-
 ῆτιν λίμνῳ φερέειν, ὅτε δὲ ὅτι τῶν Ἰστρον Ἰωνοὺς ἐς λῶ-
 ρους ἐλθῆν, ὡς ἀπίκετο ὅτι τῶν γέφυραν, ἔλεγε τὰ δὲ,
 Ἄνδρες Ἰῶνες, ἐλθῆτε ἐμὴν ἢ κηρὸν φέροντες,
 ἢ ἢ γὰρ γὰρ ἐλθῆτε ἐσακροῦν. πτωθροῦμεθα γὰρ Δα-
 ρείον ἐπιείθεσθαι ὑμῖν, ἐξήκοντα ἡμέρας μοῖρας
 φερούσαντας τῶν γέφυραν, αὐτῶν μὲν τὰ δῶρα γινόμε-
 νου ἐν τούτῳ τῶν χρόνῳ, ἀπαλλάσσειν ἐς τῶν ὑ-
 μετέρῳ. νῦν ὡν ὑμεῖς τὰ δὲ ποιεῖτε, ἐκ τῶν μὲν ἐ-
 σταθε πρὸς ἐκείνη ἀγίης, ἐκ τῶν οὖν πρὸς ἡμέων
 τὰς παρεμείνας ἡμέρας τὰ δῶρα μείναντες, ὅτι ἀπὸ
 τούτου ἀπαλλάσσειν οὐτοὶ μὲν νῦν, ἢ πρὸς ἀμέ-
 νων Ἰώνων ποιήσιν τὰ δῶρα, ὅπισθ' αὖτε τῶν χίλι' ἐπιεί-
 ροντο. Πέρσαι δὲ μὲν τὰ δῶρα τὰ ἐλθόντα
 Δαρείῳ, αὐτὰ ἐπέχθησαν ὁ ἀπολείφοντες Σκυ-
 θῶν περὶ καὶ ἰστροῖσι, ὡς συμβαλέοντες. τε-
 ταγμένοι δὲ τοῖσι Σκυθῶσι λαρὸς ἐς τὸ μέσον δι-
 ἤξει τῶν δὲ, ὡς ἐκάστοι ὄρεον τὰ λαρὸν, ἐδίωκον.
 Ταραχθέντων δὲ τῶν Σκυθῶν, καὶ βοήθῳ χρεωμέ-
 νων, εἶρετο ὁ Δαρεῖος τῶν ἀντιπολεμίων τῶν Ἰστρο-
 ν. πυρρῶν δὲ σφέας τὰ λαρὸν διώκοντας, εἰ πε-
 ἀρα πρὸς τοῖς ἀφ' ἑώτε ἐτὰ ἀλλὰ λέγειν, Οὐτοὶ
 ὡν ἰδρες ἡμέων πολλὸν καταφρονέοισι. καὶ μοι νῦν

rentes, excipiebant pecora. Quo fa-
 cto quum sapius idem tentarent, ad vl-
 timum Darius inopia rerum laboravit.
 Id reges Scytharum intelligentes, mit-
 tunt ad eum cum muneribus caducea-
 torem, aue, mure, rana, & quinque sagit-
 tis. Persæ, eum qui munera ferebat, per-
 contabantur quid illa significarent. Iste
 negare sibi aliud esse mandatum nisi ut
 quum illa tradidisset, celerimè rediret.
 iubere tamen ipsos Persas, si solertes fo-
 rent, interpretari quid sibi dona vellent.
 Hoc quum audissent Persæ, consulta-
 bant. Et Darii quidem sententia erat,
 Scythas seipfos ei donare, & terram at-
 que aquam: hac ratione coniectans,
 quod mus quidem in terra gignatur, &
 eodem quo homines fructu victiter,
 rana autem in aquis nascatur, avis ve-
 ro sit equo assimilis: at sagittis dandis,
 quod seipfos tradere viderentur. In
 hanc sententiam Darius interpretaba-
 tur. At Gobryas vnus è septem qui ma-
 gos sustulerunt, hoc dicere dona con-
 iectabat, O Persæ, nisi effecti ut aues,
 suboletis in cælum, aut effecti ut mu-
 res, subeatis terram, aut effecti ut rana,
 infiliatis in paludes, non remeabitis vn-
 de venistis, his sagittis confecti. Et Perse
 quidem illa munera sic interpretaban-
 tur. At vna pars Scytharum cui datum
 ante erat negocium Mæotidis paludis
 custodiendæ, tunc autem cum Ionibus
 qui ad Istrum erant colloquendi, vbi ad
 pontem venit, ita verba fecit, Virilones,
 liberratem vobis afferentes venimus, si
 modo nos exaudire volueritis. Accepi-
 mus enim, Darii vobis præcepisse ut
 ad sexaginta duntaxat dies custodiam
 pontis ageretur, & si intra id tempus ipse
 non afforet, domum abiretis. Itaque si id
 feceritis, & apud illum & apud nos cul-
 pam deuitaueritis. proinde quum ad præ-
 stitutam diem permanferitis, iam abscē-
 dite. Hac se facturos recipientibus Io-
 nibus, Scythæ raptim retro abiere.
 At ceteri Scythæ, post missa Darii do-
 na, cum peditatu ac equitatu aduersus
 Persas in acie instructi steterunt tan-
 quam conficturi. quum interim lepus
 in medium profiliit, quem ut quisque
 vidit, insequabatur. Perturbatis Scythis
 ac vociferantibus, sciscitabatur Darius
 vnde hostium tumultus existeret: & quum
 audisset illos leporem insectari, inquit
 ad eos Persas cum quibus cetera collo-
 qui consueuerat, Hi viri videntur mihi
 magno nos habere contemptui, & nunc

1 Suam potentiam 2 Itaque si hoc feceritis, culpa & apud illum & apud nos vacabit: nisi vnus qui ad pr. diem per-
 manserit, iam abscedatis. 3 Primo quoque tempore redierant.

Gobryas

Gobryas
 nis. Qu
 res ita le
 ho est op
 nimus lu
 quidem
 rum in
 bere cog
 tius intel
 re nos lu
 quum pr
 è more r
 runt fieri
 militum
 alimilqu
 dum, p
 gant Sc
 aut Io
 bis fact
 consiliu
 vbi no
 languo
 fio mi
 mnes
 vocer
 mines
 re cop
 terea
 iis qu
 sis ign
 conter
 stituti
 dient
 in eis
 vbi ill
 prodit
 re ad S
 re. His
 bus Sc
 matar
 Persas
 tur, v
 ra nesc
 tia hab
 viarum
 alteri
 pontem
 la. Ibi
 ta ad Io
 fecerun
 metus i
 adhuc
 tenus

Gobryas recte dixisse de Scythicis do-
 nis. Quo magis, quum mihi quoq; ipsi
 res ita se habere videantur, bono confi-
 lio est opus, vt tutus nobis eo vnde ve-
 nimus sit receptus. Ad hæc Gobryas, E-
 quidem, inquit, o rex, horum ego vito-
 rum inopiã videbar mihi fere fama ha-
 bere cognitã, sed vbi adueni, euident-
 ius intellexi, animaduertens eos habe-
 re nos ludibrio. Proinde mihi videtur,
 quum primum nox aduenerit, incensis
 è more ignibus, & aliis quæ consueue-
 runt fieri, actis, imbecillissimis quibusq;
 militum ad hostem fallendum relictis,
 asinisque omnibus alligatis, abeun-
 dum, priusquam ad Istrum recta per-
 gang Scythæ ad pontem soluendum,
 aut Ionibus soluere lubeat: quod no-
 bis factu facile erit. Hoc Gobryas
 consilium dabat. Cui assentiens Darius,
 vbi nox adfuit, reliquit in castris viros
 languore præditos, & eos quorum amif-
 sio minimi facienda esset, necnon om-
 nes asinos alligatos: asinos quidem, vt
 vocem ederent: infirmos autem ho-
 mines, hoc titulo, vt dum ipse cum flo-
 re copiarum adoriretur hostem, isti in-
 terea castra tutarentur. Hæc persuadens
 iis qui relinquebantur Darius, accen-
 sis ignibus quammaturrime ad Istrum
 contendit. Asini, quod multitudine de-
 stituti essent, eo magis rudere. quos au-
 dientes Scythæ, credere omnino Persas
 in eisdem permanere castris. Verum
 vbi illuxit, ii qui relictis erant, cognito se
 proditos esse à Dario, manus extende-
 re ad Scythas, & quæ contigerant refer-
 re. His illi auditis, repente retractis dua-
 bus Scytharum partibus, & vna Sauro-
 matarum, cum Budinisque ac Gelonis,
 Persas recta ad Istrum via persequun-
 tur, vt pote plerosque pedites & itine-
 ra nescientes, ea præsertim quæ diuor-
 tia habebant: ipsi equites & compendia
 viarum scientes. Sed quum vtrique ab
 alteris aberrarent, multo priores ad
 pontem Scythæ peruenerere quam Per-
 sæ. Ibi cognito se præuertisse Persas, i-
 ta ad Ionas qui in nauibus erant verba
 fecerunt, Viri Iones, quum dierum nu-
 merus iam pertransierit, iniurii estis qui
 adhuc permanetis: sed quoniam hæc
 tenus præ timore permanistis, nunc

Φάμεται Γοβρύης εἶπαι πρὸς τὸν Σκυθικὸν δούρον ὀρ-
 θῶς ὡς ὦν ἔτῳς ἠδὲ δοκούντων ἐὰν μοι ἔχῃν, ἔσ-
 λῆς ἀγαθῆς δέει, ὅπως ἀσφαλῶς ἢ χρημίδῃ ἡμῖν ἐ-
 σταί ὀπίσω. πρὸς ταῦτα Γοβρύης εἶπε, ὦ βασι-
 λῆ, ἐγὼ σχεδὸν μὲν καὶ λόγῳ ἠπίστα μὲν τῶν τῶν ἀν-
 δρῶν τὸ ἀπολείω ἔλθῃν ὅ, μᾶλλον δὲ ἐμάθον, ὁρέων
 αὐτοὺς ἐμπαίζοντας ἡμῖν. νῦν ὦν μοι δοκέει, ἐπεὶ τὰ
 χρεῖα νῦν ἐπέλθοι, ἐκκαύσαντας τὰ πύργα (ὡς καὶ ἔ-
 λο τε ἐώτα μὲν ποιεῖν) τὴν φρακτικῶν τῶν ἀδενείων
 10 τῶν ἐς τὰς ἀλαμπυρίας ἐξ ἀπατήσαντας, καὶ τῶν ὀ-
 νῶς πύργων κατὰ δὴσαντας, ἀπαλλάσσοντες τὴν ἢ καὶ
 ἐπὶ τῶν ἰσθμῶν ἰσθμῶν Σκύθας λύσοντες τὴν γέφυραν
 ἢ καὶ ἰσθμῶν δόξα, ὅ ἡμέας οἷον τε ἔσται δὲ ἐργάσασθαι.
 Γοβρύης μὲν ταῦτα σιωπευδὲς εἶπε. μὲν δὲ, νῦν τε ἐ-
 ἤμερ, ἐξ ἀπὸ τῆς γνώμης ταύτης τῶν μὲν
 καματηροὺς τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν ἐλαχίστων ἀπολλυ-
 μῶν λόγους, καὶ τῶν ὀνοῖς πύργων κατὰ δὴσαντας, κατέ-
 λιπε αὐτῶν τὰ φρακτικὰ κατέλιπε ὅ τῶς τε ὀ-
 νῶς καὶ τῶν ἀδενείων τὴν φρακτικῶν, τὴν δὲ εἰνεκαίνα ὅ μὲν
 20 ὀνοῖς βοῶν παρέχων). ὅ τῶν ἀνδρῶν ἀδενείων μὲν
 εἰνεκα κατέλιπον, πρὸς φάσιος ὅ τῶν δὲ δηλαδὴ αὐ-
 τῶν μὲν σὺ τὰ καθαρῶν τῶν φρακτικῶν ἐπιθήσει μὲν
 λοι τοῖσι Σκύθησι, ὅ τῶν ὅ τῶν φρακτικῶν τῶν τῶν τῶν
 νον ῥυοῖατο. ταῦτα τοῖσι ἀπολλυμένοις ὑποτέμνοντες
 ὁ Δαρείος, καὶ πύργων ἐκκαύσαντας τὴν ἀχίσιω ἐπέγειτο
 ἐπὶ τῶν ἰσθμῶν. ὅ τῶν ὀνοῖς ἐρημωθέντες ὅ ὀμίλια, ὅ τῶν μὲν
 δὴ μᾶλλον πολλῶν ἴεσαν τῆς φονῆς. ἀκούσαντες ὅ τῶν 16
 Σκύθαι τῶν ὀνων, πᾶν γὰρ καὶ χάρην ἠλπίζον τῶν Πέρ-
 σῶν εἶ. Ἡμέρης ὅ τῶν ἡμερῶν γινόντες ὅ τῶν ἀπολλυ-
 30 φθέντες ὡς ἀποδεδυμένοι εἶεν ὑπὸ Δαρείου, χεῖρας τε
 πρὸς ἐταίρον τοῖσι Σκύθησι, καὶ ἔλεγον τὰ κατηκόντα.
 ὅ τῶν ὡς ἠκούσαν ταῦτα, τὴν ἀχίσιω συσφέντες,
 αἵ τε δύο μοῖραι τῶν Σκυθῶν, καὶ ἡ μία, Σαυρομά-
 ται καὶ Βουδῖνοι καὶ Γελωνοί, ἐδίωκον τῶν Πέρσῶν ἰσθ-
 μῶν ἰσθμῶν. αἵ τε ὅ τῶν Περσικῶν μὲν τῶν πολλοῦ ἔοντος
 περὶ φρακτικῶν, καὶ τῶν ὀνοῖς ὅ τῶν ἐπισημῶν, ὡς ὅ τῶν
 ἡμερῶν τῶν ὀδῶν, τῶν ὅ τῶν Σκυθικῶν, ἰσθμῶν, καὶ τῶν
 σιωπῶν τῶν ὀδῶν ἐπισημῶν, ἀμύθοντες ἀλλήλων
 ἐφθῶν πολλῶν οἱ Σκύθαι τῶν Πέρσῶν ἐπὶ τῶν γέφυ-
 40 ρων ἀπὸ κάμνων. μαθόντες ὅ τῶν Πέρσῶν οὐκ ἄπι-
 γμῶν, ἔλεγον πρὸς τῶν ἰσθμῶν ἔοντες ἐν τῶν ἰσθ-
 μῶν, Ἀνδρες ἰσθμῶν, αἵ τε ἡμέραι ὑμῖν τῶν ἀχίσιω
 ἀχίσιωται, καὶ οὐ ποιεῖτε δίκαια ἐπὶ τῶν ἀχίσιω-
 τῶν. ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀχίσιω δειμνόντες ἐμύθετε, νῦν

1 Accensis ignibus, vt & alias facere consueuimus, & imbecill. 2 Aut Iones aliquid in nos moliantur quod efficere illis non difficile futurum sit. 3 Eadem est vox pro qua reddidit paulo ante Imbecillissimis quibusq; nisi quod hic est possessiuus gradus, quum ibi esset superlatiuus. 4 Homines vero propter imbecillitatem quidem relinquebantur, sed hoc tamen prætextu, vt dum ipse cum fl. cop. 5 Asini à cætu segregati, 6 Manus ad Scythas tendere, & iis quibus decebat verbis apud eos vti. Quibus illi auditis, in vnum agmen conglobate tum illæ duæ Scytharum partes, tum illa Sauromatum vna, necnon Budini & Geloni, Persas recta ad Istr. via persequuntur. Sed quum Persarum exercitus magna ex parte pedites haberet, viasque ignoraret, vt pote in certis diuerticula, vel in certis itinerum diuortia non scetas: at Scythicus equitibus constaret, & iis quidem itinerum compendia scientibus, quum vtrique ab alt. aberr.

ora. Quo fa-
 tantarent, ad vi-
 rum laborant.
 lligentes, mi-
 ribus caducea-
 quinque sage-
 ra ferebat, per-
 gnificarent. Ille
 andatum nisi vt
 le rime rediret.
 si solertes.
 dona velle.
 consulta-
 sententia erat.
 & terram ac-
 ne coniectans,
 tra gignatur, &
 fructu victiter,
 atur, aut ve-
 sagittis dandis.
 iderentur. In
 interpretaba-
 septem qui ma-
 cere dona con-
 effecti vt auc,
 effecti vt im-
 effecti vt rane,
 remeabitis vi-
 nfecti. Et Perse
 interpretaban-
 um cui datum
 tidis valudis
 cum Ionibus
 quendi, vbi ad
 ecit, Viri Iones,
 tes venimus, si
 meritis. Accepi-
 is præcepisse vt
 dies custodiam
 id tempus ipse
 retis. Itaq; si id
 & apud nos cul-
 de quã ad præ-
 titis, iam abscē-
 cipientibus lo-
 um retro abiere.
 missa Dario do-
 quitatu aduersus
 steterunt tan-
 uem vt quisque
 urbatis Scythis
 itabatur Darius
 existeret. & quã
 lectari, inquit
 s cetera collo-
 i videntur mihi
 emptui, & nunc
 um ad præ. diem per-
 Gobryas

λυγαίτες ὠπείρον, τὴν ἄρχην ἀπιτεχίεον·
 τὲς ἐλθόντες, θεοὶ αἱ τε καὶ Σκύθησι εἰδότες χάριν.
 ὦ δὲ σφύγγερον ἔοντα ὑμῶν δεσπότην ἡμεῖς πα-
 ρασησόμεθα οὕτω, ὅστε ἐπιμηδαμοῖς ἐπὶ ἀνδρα-
 ποῖς αὐτὸν στρατεύσασθαι. Πρὸς ταῦτα ὁ Ἰων-
 νες ἐβουλόοντο· Μιλτιάδεω μὲν τῷ Ἀθηναίου
 στρατηγέοντος, καὶ τυραννέοντος Χερσονησιωτέων
 τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ, ἡ γὰρ νόμη πείθεσθαι Σκύθη-
 σι, καὶ ἐλθόντες Ἰωνίῳ· Ἰστιαίου δὲ τῷ Μιλη-
 σίου ἐναντίῳ ταύτῃ, λέγοντος ὅς νῦν μὲν Δα-
 ρείον ἕκαστος αὐτέων τυραννέει πόλιος, τῆς Δα-
 ρείου δὲ διωάμεως καταρρέσεισσι, οὔτε αὐτὸς Μι-
 λησίων οἷός τε ἐστὶ ἀρχεῖν, οὔτε ἄλλον εἰδέναι οὐ-
 δα μὲν· βουλόμεσθαι γὰρ ἕκαστον τῶν πολιῶν δη-
 μοκρατέεσθαι μᾶλλον ἢ τυραννέεσθαι. Ἰστιαίου
 δὲ γὰρ νόμῳ ταύτῃ σποδεικνυμένου, αὐτίκα πύ-
 ρτες ἦσαν τετραμυδροὶ πρὸς ταύτῃ τὴν γὰρ νόμῳ,
 σφύγγερον τὴν Μιλτιάδεω ἀρέοντο. Ἡσαν δὲ
 οὗτοι ὁ Δαφνίος τε τὴν Ἰωνίαν, καὶ ἔοντες λό-
 γου πρὸς βασιλῆος, Ἑλλησποντίων μὲν τυράννοι, 20
 Δάφνις τε Ἀβυδῆος, καὶ Ἰσχυρὸς Λαμφα-
 κηνός, καὶ Ἡρόφαντος Παριηνός, καὶ Μητρόδο-
 ρος Προκοννήσιος, καὶ Ἀριστάρχης Κυζικηνός, καὶ
 Ἀρίστην Βυζαντίος. οὗτοι μὲν ἦσαν ὁ δὲ Ἑλλησ-
 πόντου. ἀπὸ Ἰωνίης δὲ, Στρατίης τε Χίος, καὶ Αἰα-
 κίδης Σάμιος, καὶ Λαοδάμας Φωκῆος, καὶ Ἰστ-
 αῖος Μιλήσιος· τῶν γὰρ νόμῳ παρακέρδη ἐναν-
 τίῃ τῇ Μιλτιάδεω. Αἰολέων δὲ παρὰ λόγῳ
 μῦθος Ἀριστάρχης ὁ Κυμαῖος. Οὗτοι ὡν ἐπεὶ
 τε τὴν Ἰστιαίου ἀρέοντο γὰρ νόμῳ, ἔδοξε σφίσι πρὸς 30
 ταύτῃ ταῦτα ἔργα τε εἶπετα πρὸς ταῦτα· τῆς μὲν
 γαφύρης λύειν ἅσθι Σκύθας ἔοντα, λύειν δὲ
 ὅσον ἕξθῳμα ἐξικνέεται· ἵνα καὶ ποιέειν τι δοκέω-
 σι, ποιῶντες μηδὲν· καὶ ὁ Σκύθαι μὴ πειρώσασθαι
 βιάμενοι, καὶ βουλόμενοι Δαβύωα ὠπείρον
 καὶ τὴν γαφύραν. εἰπεῖν τε λύοντας τῆς γαφύ-
 ρης ὅς ἐς τὴν Σκυθίαν ἔρχον, ὡς πρῶτα ποιήσου-
 σι ταῖς Σκύθησι ἐστὶ ἐν ἠδονῇ. ταῦτα μὲν πρὸς Ἰσ-
 τιαίου τῇ γὰρ νόμῳ. μὲν δὲ, ὅτι πάντων ὡς ἐκείνα
 ὁ Ἰστιαῖος, ταῦτα λέγων, Ἄνδρες Σκύθαι, χρεῖσθαι ἡ- 40
 κετε φέροντες, καὶ ἐσκαμῶν ἐπιγέσθε. καὶ ταῦτε
 ἀπὸ ὑμῶν ἡμῖν χρεῖσθαι ὁδοῦται, καὶ ταῦτα ἡμῶν
 ἐς ὑμᾶς ἐπιτηδέως ὡς πρὸς ἔσθαι. ὡς γὰρ ὁρᾶτε,
 καὶ λύοντες ὠπείρον, καὶ πρὸς ἡμῖν πᾶσαν ἔξομεν,
 ἡλόντες εἰ ἐλθόντες. ἐν ᾧ ἡμεῖς ταῦτα λύοντες,
 ὑμᾶς

soluite quamcelerrime traiectum, at-
 que abite sospites liberique, diis pariter
 ac Scythis gratiam habentes. Nam eum
 qui antea dominus vester erat, ita tra-
 ctabimus ut aduersus nullum mortali-
 um sit facturus expeditionem. De
 hac re consultantibus Ionibus, Mil-
 tiadis quidem Atheniensium ducis &
 Chersonensium (qui sunt in Hellepon-
 to) tyranni sententia erat, Scythis ob-
 temperandum esse, & Ioniam seruitute
 liberandam. At Histiaxi Milesii diuersa,
 quod diceret nunc quidem eos suæ
 quemque vrbs tyrannos esse ob Dariū:
 potentia vero Darii sublata, neque se
 Milesiis, neque alium quemquam vs-
 quam præesse posse. Fore enim ut sin-
 gulæ ciuitates popularem statum quam
 tyrannicum mallent. Hanc sententiam
 quum dixisset Histiaxus, omnes confe-
 ssum qui Miltiadi assensu fuerant: in eam
 transierunt. Fuere autem qui discepta-
 uerunt, duntaxat alicuius apud regem
 existimationis, Hellepontinorum qui-
 dem tyranni, Daphnis Abydenus, &
 Hippoclus Lampfacenus, & Erophan-
 tus Parienus, & Metrodorus Procon-
 nesus, & Aristagoras Cyzicenus; & A-
 ristion Byzantius: & isti quidem ex Hel-
 lesponto. Ab Ionia autem, Stratias Chi-
 us, & Æacides Samius, & Laodamas
 Phocensis, & Histiaxus Milesius: cuius
 sententia prælata est sententiæ Miltiadi-
 dis. Æolum vero vnus affuit qui esset
 alicuius authoritatis, Aristagoras Cy-
 mæus. Hi, posteaquam Histiaxi pro-
 bauere sententiam, hoc sibi præterea a-
 gendum dicendumque censuerunt,
 ut pontem¹ quidem ab vltiore ripa
 catenus soluerent ut extra sagittæ ia-
 ctum essent, ne nihil facere viderentur,
 quum tamen nihil facerent, ne Scy-
 thæ vim afferre tentarent, & Istrum
 ponte transire, ² sed soluentes illinc
 pontem, quasi omnia ad vorum Scy-
 tharum facerent. Hoc sententiæ His-
 tiaxi addendum quum decreuissent, ita
 pro vniuersis ad Scythas Histiaxus ver-
 ba fecit, Viri Scythæ, iucundam nobis
 rem attulistis, & opportune instaris: at-
 que ut vos nobis probe viam ostendi-
 stis, ita nos vobis obsequenter obtem-
 perabimus. Ut enim cernitis, traiectum
 rescindimus, adhibituri omnem dili-
 gentiam, cupiditate assequendæ liberta-
 tis. Ceterum dum nos hæc dissoluimus,

1 Pontis partem soluerent quæ versus Scythas spectaret: soluerent autem non amplius quam ad iactus teli spatium, ne ni-
 hil fac. 2 Sed soluentes illam pontis partem quæ Scythiam versus spectabat, omnia pro arbitrio Scytharum se facturos diceret.
 interea

interea vos illos inquirere tempus ad-
 monet, & inuentos, tam vestro quam
 nostro nomine ita vlcisci vt merentur.
 Scythæ, Ionibus iterum fidem habentes,
 tanquam vera eloquuntis, ad inqui-
 rendos Persas reuenterunt: atque ab om-
 ni illorum itinere aberrarunt, ipsi
 sibi huius rei causa, quod pabula equo-
 rum illis in locis corruerant, fontef-
 que obstruxerant. quod nisi fecissent,
 facile si voluissent Persas inuenissent:
 nunc ita faciendò, vili sibi fuerant op-
 timum consuluisse, ob quæ tamen eos
 res frustrata est. Quippe eam suæ regio-
 nis partem consectantes in qua cibaria
 equis atque aquæ forent, hostem inda-
 gabant, rati illum eadem parte fugam
 intendisse: at ille obseruato quod prius
 tenuerat itinere, abierat, atque ita quo-
 que aggre traiectus reperit locum. Et
 quum noctu peruenisset, nactus pon-
 tem solutum, animo profusus concidit,
 veritus ne se relicto Iones abiissent. Er-
 rat autem apud Darium Ægyptius qui-
 dam, omnium hominum vocalissimus:
 hunc Darius supra ripam Istrum positum
 iubet inclamare Histiaum Mælesium:
 Histicus eum scripsit inclamantem, tamen
 ad primam inclamationem exaudiens,
 omnes naues admouit, & ad traicien-
 dum exercitum pontem iunxit. Atque
 hunc in modum Persæ effugerunt, quos
 indagantes Scythæ, iterum aberrauerunt.
 2 & ob id Iones tanquam non li-
 beros, sed pessimos & ignauissimos om-
 nium hominum iudicant, deque eis
 tanquam de seruis loquentes, mancipia
 dominos amantia esse aiunt, & infecta-
 tione dignissimos. Hac in Iones Scy-
 thæ probra iaciunt. Darius per Thra-
 ciam iter faciens, Sextum Chersonesi
 peruenit, atque illinc in Asiam nauibus
 ipse transiit, relicto in Europa exer-
 citus duce 3 Megabyzo, viro Persa,
 cui Darius aliquando hunc honorem
 habuit, vt hoc verbum inter Persas diceret:
 quum esset esurus mala punica,
 simulac primum malum aperuit, in-
 terrogatus à fratre Artabano 4 nun-
 quid tantum hominum sibi optaret
 quantum illic esset acinorum, respon-
 dit, Se præoptare tot sibi esse Mega-
 byzos quàm Græciam subditam. His
 verbis apud Persas hominem hono-

CXL

XLII

XLIII

υμέας κατέρεθ' ἔστι δὲ ζεῖσαι ἐκείνοις· βυθόντας δὲ
 ἄσπ' τε ἡμέων κ' ὑμέων αὐτῶν ἵστασθαι οὐ τὰς ὡς
 ἐκείνοισι παρέπι. Σκύθαι μὲν ἄλλοτερον Ἴωνας
 πικρὸν βύσαντες λέγειν ἀληθεῖα, ἡσέρερον ἔπειτα
 τῶν Περσέων, καὶ ἡμάρτανον πάσης τῆς ἐκεί-
 νων διεξόδου. αἱ τοὶ δ' αὖτε αὖτις Σκύθαι ἐγέ-
 κοντο, τὰς νομας τῶν Ἴωνων τὰς αὐτῆς ἀφ' ἑαυ-
 θάντων, καὶ τὰ ὕδατα συγχάσαντες. εἰ γὰρ αὐτὰ
 μὴ ἐποίησαν, παρέιχε αἰσφι, εἰ ἐβούλοντο, διπε-
 τίως ἐξυβρέειν τοὺς Πέρσας· νῦν δ' αὖτε αὖτις ἐδόκεε
 ἀρίστα βεβουλεύσασθαι, καὶ αὐτὰ ἐσφάλησαν. 169
 Σκύθαι μὲν νῦν τῆς σφετέρης χώρας τῆς χαλῆς τε
 τοῖσι Ἴωνοισι καὶ ὕδατα αὐτῶν, αὐτῆς διεξιόντες, ἐδί-
 ζωντο τοὺς αἰτιπολεμίοις δοκέοντες καὶ ἐκείνοις ἀφ' ἑ-
 ταιούτων τῶν ἀπόδρησιν ποιήσασθαι. ἢ δὲ Πέρ-
 σαι αὖτε ἐπὶ ἐαυτῶν ἡμόμορον εἶλον, τῶντον φυ-
 λάσσοντες ἴππων. καὶ οὕτω μόνος βύσαν ἡ πόρον.
 ἢ δὲ, νυκτός τε ἀπικόμενοι, καὶ λελυμένης τῆς γε-
 φύρης ἐντυχόντες, ἐς πᾶσαν ἀρριωδίω ἀπικόντο μὴ
 σφείας ἢ Ἴωνες ἐπὶ ἀπολελυτοίτες. Ἦν δ' πε-
 εἰ Δαρείον αἰὲρ Αἰγύπτιος, φωνέων μέγιστον αἰ-
 δεσίων· τῶντον δὲ ἄνδρα κατὰς αἴτια ἔπειτα
 χεῖλος τῶ Ἴστρου, ἐκέλευε Δαρείος καλέειν Ἰ-
 στιαῖον Μιλήσιον. ὁ μὲν δὲ ἐποίησε αὐτὰ Ἰστια-
 ος δὲ, ἐπακούσας τῶν ἀσφ' ὧν κελθισματι, τὰς τε νέ-
 ας, ἀπάσας παρέιχε ἀφ' ἀπορθημύβην τῶν ἑραπι-
 λῶν, ἐπὶ τῶν γέφυραν ἐξέβυσε. Πέρσαι μὲν ὧν οὐ τῶ
 ἐκφύρσι. Σκύθαι δ' ἐδίξηντο, καὶ ἄλλοτερον ἡ-
 μαρτον τῶ Περσέων, καὶ τῶν μὲν, ὡς ἔοντας Ἴωνας ἐ-
 λυθέρεις, κακίους τε καὶ ἀνανδροτάτους κρίνοισι εἶ-
 ἀπύτων αἰδεσίων· τῶντον δ' ὡς δούλων Ἴωνων ἢ
 λόγον ποιήσασθαι, ἀνδράποδα φιλοδέασσα Φασί-
 εἶ, καὶ ἀδρῆσα μάλισα. αὐτὰ μὲν δὲ Σκύθησι ἐς
 Ἴωνας ἀπὸρριωσθαι. Δαρείος δ' ἀφ' ἑ ἑρπικῆς
 πορθημύβης, ἀπικέτω ἐς Σησὸν τῶ Χερσονήσου. ἐν-
 θεσθεν δ' αὖτε μὲν διέβη τῆσι νησὶ ἐς τῶ Ἀσίω, λεί-
 πει δ' ἑρατηρὴν ἐν τῆ ἑυρώτῃ Μεγαβάζον, ἀνδρα
 Πέρσιω τῶ Δαρείος κοτε ἐδάκε γέρας, τῶνδε εἶ-
 πας ἐν Πέρσησι ἔπος. ὠρμημύβου Δαρείου ροῖας
 τῶν ἄν, ὡς ἀνοῖξε ἰάχισα τῶ ἀσφ' ὧν τῶ ροῖέων, εἶ-
 ρετο αὖτε ὁ ἀδελφεός Ἀρτάβανος, ὁ ἡβούλοισι αἰ-
 ἢ ἑσοδον πλήθος ἡμεῖσαι ὅσοι ἐν τῆ ροῖῃ κήκρη.
 Δαρείος δὲ εἶπε, Μεγαβάζοις αἰοῖ ἑσοδῶν δρι-
 θμὸν ἡμεῖσαι βούλεσθαι μάλλον ἢ τῶ ἑλλάδα
 ἑσπῆκον. ἐν μὲν δὲ Πέρσησι αὐτὰ μιν εἶπας ἐπί-

1 Cuius mali sibi autores fuerant. 2 Et propterea modo Iones, vt qui liberi sint, pessim. hom. iudicant: modo de illis tan-
 quam de seruis loquentes, mancipia dominorum amantia & minime fugitiua esse aiunt. Vel, Et propterea alias Iones etc. Sic & in
 altera parte, Alias vero de illis etc. Solet tamen αἰτο μὲν, τῶ δὲ, potius exponi, Partim quidem, Partim vero, sed hic non satis conuenit
 videtur Partim, sensus est enim, Iones (Scytharum iudicio) vt liberi considerentur, se in illa re ignauissimos ostendisse: sicut vt seruis, officio
 mancipiorum dominos amantium sanctos fuisse. 3 Megabazo, in vulg. edit. Gr. & in nostris vet. cod. Sic in sequentibus locis. 4 Ca-
 jus rei tantam multitudinem sibi optaret

μα. ὅτε δὲ αὖτε ἀπέλιπε στρατηγὸν, ἔχοντα
 τῆς στρατῆς τῆς αὐτῆς ὀκτώ μυριάδας. Οὐ-
 γὰρ δὲ ὁ Μεγάβαζος, εἶπας ὅδε ἔπος, ἐλίπετο ἀ-
 θανάτην μνηστῆρα πρὸς Ἑλλησποντίων. ἤρμενος
 γὰρ ἐν Βυζαντίῳ, ἐπέστη ἑπταχάδεκα ἔτεσι πρό-
 τερον Χαλκηδονίους κτίσαντας τὴν χώραν Βυζαν-
 τίων. πρὸ ἤρμενος δὲ, ἔφη Χαλκηδονίους τῶν τ' ἡρώ-
 νων τυγχάνειν ἔοντας τυφλοῖς. οὐ γὰρ αὖτ' ἔτι καλ-
 λίωνος παρῆντος κτίσειν χώραν, ὡς ἀρχὴν ἐ-
 λέαται, εἰ μὴ ἦσαν τυφλοί. οὗτ' δὲ ὦν ὅτε ὁ Με-
 γάβαζος στρατηγὸς λειψθεὶς ἐν τῇ χώρῃ Ἑλλησ-
 ποντίων, οὐ μὴ μὴδίζοντας κατεπέφερ. οὗτ'
 μὲν νῦν ταῦτα ἔφησε. Τὸν αὖτε δὲ τῆτον
 χρόνον ἐγένετο ἐπὶ Λιβύῳ ἄλλος στρατῆς μέγας
 σόλος, ὃς ἀπόφασι τὴν ἐγὼ ἀπηγόρευσα, πρὸ
 διηροσώμενος πρότερον ταδε τῶν ἐκ τῆς Ἀρ-
 γοῦς ὀπιθατῶν παίδων παῖδες, ἔξελαθέντες ἐπὶ
 Πελασγῶν ἐκ Βραυράωνος, ἀπὸ τῶν ἀμύων τὰς Ἀθη-
 ναίων γυναικας, ἐπὶ τῶν δὲ ἐξελαθέντες ἐκ Λή-
 μνου, οἴχοντο πλεόντες ἐς Λακεδαίμονα. ἰζόμε-
 νοι δὲ ἐν τῷ Τηυγέτῳ, πῦρ ἀνέκαμον. Λακεδαίμο-
 νοι δὲ ἰδόντες, ἀγγέλον ἐπέμπον, πρὸς ὁμοῦ ἴνες
 τε καὶ ὀκτὸν εἰσί. ὧς δὲ τὰ ἀγγέλω εἰρωτέον πῆ-
 λερν, ὡς εἶπεν μὲν Μινύας, παῖδες δὲ εἶπεν τῶν ἐν
 τῇ Ἀργεῖ πλεόντων ἡρώων πρὸς ἔχοντας δὲ τούτους ἐς
 Λῆμνον, φυτῶσσι σφείας. ὧς δὲ Λακεδαίμονιοι
 ἀκηκούτες ὡς λόγῳ τῆς ἡρώης τῶν Μινυέων, πέμ-
 ψαντες ὁδοῦτερον ἡρώτεον ἡγήλοντες ἡκίεν τε ἐς
 τὴν χώραν, καὶ πῦρ ἀνέκαμον. ὧς δὲ ἔφαθον, ἐπὶ Πε-
 ρασγῶν ἐκβλήθηντες, ἡκίεν ἐς τὸν πατέρα· δικα-
 ὄπατον γὰρ εἶ) οὕτω τῶν γίνεσθαι. δέεσθαι τε οἰ-
 κέειν ἅμα τούτοις, μοῖραί τε ἡμέων μετέχοντες,
 καὶ τῆς γῆς διπολαχόντες. Λακεδαίμονιοι δὲ ἐ-
 αδε δέκα εἰς τὸν Μινύας ἐπ' οἷσι γέλοισι αὐτοῖς
 μέγιστα δὲ ἐνήγε σφείας ὡς τε ποίεειν ταῦτα, τῶν
 Τυνδαριδῶν ἢ ναυτίλῳ ἐν τῇ Ἀργεῖ. δὲ ἔλαμε-
 νοι δὲ τὸν Μινύας, γῆς τε μετέδωσαν, καὶ ἐς φυλακῆς
 διεδάσαντο. ὧς δὲ αὐτίκα μὲν γάμοις ἐγήμην, τὰς
 δὲ ἐκ Λήμνου ἦγοντο, ἔξεδοσαν ἄλλοισι. Χρό-
 νου δὲ οὐ πολλοῦ διεξελθόντος, αὐτίκα ὧς Μινύ-
 ας ἐξέβριθον, τῆς τε βασιλείης μεταπέτοντες, καὶ
 ἄλλα ποίοντες ὅσα ὄσια. οἷσι ὦν Λακεδαίμονι-
 οἱ ἔδοξε αὐτοῖς ἀπκτεῖναι· συλλαβόντες δὲ
 σφείας κατέβαλον ἐς ἐρικτῶν. (κτείνουσι δὲ τὸν
 ἀπκτείνουσι Λακεδαίμονιοι, νυκτὸς μετ' ἡμέρων
 δὲ, ὁδὸν να.) ἐπὶ ὧν ἐμελλόν σφείας καταχρή-
 σεσθαι,

travit: quem tunc praetorem reliquit cum
 octoginta millibus militum. Mega-
 byzus autem hic immortalem sui me-
 moriam apud Hellepontios reliquit,
 hoc dicto, quod quum apud Byzanti-
 um agens audisset Chalcedonios de-
 cem & septem annis ante Byzantios vr-
 bem condidisse, inquit Chalcedonios
 eo tempore caecos fuisse, qui, quum
 pulchrior adesset locus ad urbem con-
 dendam, nequaquam turpiorem elegif-
 sent nisi caeli fuissent. Hic igitur Mega-
 byzus in Hellepontia plaga pro prae-
 tore relictus, eos qui diuersarum à Medis
 partium erant, subigebat. & iste quidem
 talia agebat. PER idem autem tempus
 alia ingens aduersus Libyas extitit ex-
 peditio, ob eam quam ego comme-
 morabo caussam, his prius expositis:
 Argonautarum posterum quum à Pelas-
 gis qui feminas Atheniensium ex Brau-
 rone praedati sunt, essent eieci à Lem-
 no, Lacedaemonem nauigauerunt, con-
 fidentisque apud Taygetum ignes ac-
 cenderunt. Quos Lacedaemonii quum
 aspexissent, nuncium misere sciscitatum
 quinquam & unde essent. Illi, nuncio sci-
 scitanti responderunt se Minyas ef-
 se, ab his heroibus oriundos qui in Ar-
 go nauigassent quique quum Lemnum
 appulissent, illic eos procreassent. Hanc
 mentionem stirpis Minyarum quum
 audissent Lacedaemonii, misso iterum
 nuncio sciscitantur quid sibi velit ipso-
 rum aduentus, atque ignis accensio. Il-
 li vero se respondent à Pelasgis eiectos,
 redire ad parentes, (acquissimum e-
 nim id factu esse) orateque ut sibi lice-
 at vna cum eis habitare, tum bono-
 rum tum agrorum participes. Eos re-
 cipere in ea quae ipsi vellent, Laceda-
 moniis placuit, cum ob alia ad hoc faci-
 endum inductis, tum praecipue quod
 Tyndaridae Castor & Pollux in Argo
 nauigauerant. Receptos Minyas & a-
 gris impertierunt & in tribus coopta-
 runt. Ibi confestim ablocatis in alios
 quas in Lemno duxerant vxoribus, ma-
 trimonia contraxerunt. Non longo
 deinde interiecto tempore, statim elati
 superbia, cum alia flagitiosa perpetra-
 runt, tum regnum affectarunt. Quo no-
 mine eos Lacedaemonii morte multan-
 dos quum censuissent, comprehensos
 in carcerem coniecerunt. Quoscumque
 autem Lacedaemonii morte plectendos
 censent, eos noctu plectunt, interdum ne-
 minē. Quū igitur essent in illos animad-

170

40

1 Quibus ipsi condicionibus vellent,

uersuri,

uerfuri, exorati sunt ab eorum vxoribus (quæ ciues erant & primorum Spartanorum filia) veniam ingrediendi carcerem, & cum suo cuiusque viro colloquendi, nullum in illis dolum esse suspicantes. Horum permiffu, Minyarum vxores ingressæ carcerem, omni veste quam gestabant viris tradita, illorum vestem illæ sumpferunt. Ita Minyæ muliebri veste amicti, veluti mulieres è carcere prodierunt, rursusque apud Taygetum confederunt. Hac eadem tempestate Theres, Autelionis filius, Tisameni nepos, Therfandri pronepos, Polynicis abnepos, missus est in coloniam Lacedæmonis, genere Cadmeo, auunculus Aristodemi filiorum, Eurysthenis & Proclis: quorum, quum pupilli essent, tutelam gerebat regni Spartani. Adultis mox pupillis, ac recepto imperio, Theras ita grauitè tulit sibi ab aliis imperari, quoniam imperium degustasset, vt negaret se Lacedæmone moraturum, sed ad cognatos nauigaturum. Erant autem in insula quæ nunc Thera vocatur, quondam Callista, viri Phœnices à Membliare Pœcilis filio oriundi. Cadmus enim Agenoris filius Europam quæritans, in insulam quæ nunc Thera vocatur quum appulsus esset, siue regionis amore captus, siue quia alia voluntate, reliquit illic cum alios quosdam Phœnices, tum Memblialem consanguineum suum. Isti hominum ætatibus octo antequam Theras Lacedæmone venisset, insulam quæ Callista, id est, pulcherrima, vocabatur, incoluerunt. Ad quos Theras cum multitudine tribulium missus est, nequaquam ad illos eiiciendos, sed ad vna habitandum, & ad insulam valde frequentandam. Postea vero quàm Minyas è carcere elapsus & apud Taygetum confidentes, Lacedæmonii tamen necare statuerant, Theras necem eorum deprecabatur, recipiens se illos ex ea regione abducturum. Et huic postulato Lacedæmoniis assentientibus, cum tribus biremibus ad posteros Membliaris nauigauit, ducens secum non vniuersos Minyas (plerique enim ex ipsis ad Paroreatas Cauonasque diuerterunt) sed paucos, quos in sex partes distribuèrunt, & totidem illic oppida condiderunt, Lepreum, Magistum, Thrixas, Pyrgum, Epium, Nudium. quorum pleraque

σεσθαι, ὁ δὲ κτήσαντο αἰγυμῆες τῆς Μινυέων (ἐ-
 ούσαι ἀσά τε, καὶ τῆς ποσίων Σπαρτιέων θυ-
 γατέρες) ἔσελθῆν ἐς τὴν ἐρκτίω, καὶ ἐς λόγους ἐλ-
 θεῖν ἐκαστὴ τῶ ἐωυτῆς ἀνδρὶ. Ὁ δὲ σφέας παρῆ-
 κθῆν, ὁ δὲ να λόγον δοκέοντες δὲ αὐτῶν ἔσεσθαι. αἱ
 δὲ ἐπὶ τε ἐσπλήρον, ποίκοισι τὰ δὲ πᾶσαν τὴν εἶρη
 ἐσθῆτα ὁ δὲ δούσαι τοῖσι ἀνδράσι, αὐτὰ τὴν τῆς
 ἀνδρῶν ἔλαβον. Ὁ δὲ Μινύαι, ἐνδύμετες τῆς γυναι-
 κηίου ἐσθῆτα, ἄτε γυναικες, ὁ δὲ ἰσοδύναμοι ἐκφυ-
 γήντες δὲ τῶ ἔσω τούτῳ ἵζοντο αὐτῶν ἐς τὸ Τη-
 γετον. Τὸν δὲ αὐτὸν τῶν χρόνον Θήρας ὁ Αὐ-
 τεσίωνος, τῶ Τιτραμροῦ, τῶ Θεραμδρου, τῶ Πα-
 λυεϊκέος, ἔστειλε ἐς ἀποικίω ἐκ Λακεδαίμονος.
 ἰὼ δὲ ὁ Θήρας ἔστ' ἄρος ἐὼν Καδμείος, τῆς μη-
 τὸς ἀδελφῆος τοῖσι παισὶ Ἀριστοδήμου, Εὐρυ-
 σθένης καὶ Περακλεί. ἐόντων δὲ ἐπὶ τῆς παιδῶν τού-
 των νηπιῶν, ὅτι ἔσπαίλω εἶχε ὁ Θήρας τὴν ἐκ
 Σπάρτη βασιλείω. αὐξήσαντων δὲ τῶ ἀδελ-
 φιδῶ, καὶ ὁ δὲ λαβόντων τὴν ἀρχήν, οὕτω δὲ ὁ
 Θήρας δεινὸν ποιῆσθαι ἀρχαίω ἢ τῶ ἄλλων,
 ἐπὶ τε ἐβόσαστο ἀρχῆς, ὁ δὲ ἐφ' ἡμεῖν ἐκ τῆ
 Λακεδαίμονι, ἀλλ' ἀποπλεύσεσθαι ἐς τὸν συγχε-
 νέας ἢ ὁ δὲ ἐκ τῆ νηὶ Θήρη καλεομένη νήσω, πο-
 τερον δὲ Καλλίστη τῆ αὐτῆ ταύτη, ἀπόγονοι Μεμ-
 βλιαρεῶ τῶ Ποικίλω, ἀνδρὸς Φοίνικος. Κάδμος
 γὰρ ὁ Ἀζυμῶρος, Εὐρώπην διζήμενος, περὶ ἔσθαι
 ἐς τὴν νηὶ Θήρη καλεομένην περὶ ἔσθαι δὲ, εἴτε
 δὲ ὁ ἡ χῶρη ἦρεσε, εἴτε καὶ ἄλλως ἢ ὅπως ποίησεν
 τῶν, καταλείπει ἐκ τῆ νήσω ταύτη ἄλλοις τε τῶ
 Φοινίκων, καὶ δὲ τῶ ἐωυτοῦ συγγημέων Μεμ-
 βλιαρεῶν. οὗτοι ἐνέμοντο τὴν Καλλίστω καλεομέ-
 νη ὅτι ἡμεῖς, ὅτι τῆ Θήρη ἐλθεῖν ἐκ Λακεδαί-
 μονος, ὁ δὲ τῶ ἀνδρῶν. Ἐπὶ τούτοις δὲ ὡν ὁ Θήρας
 λαὸν ἔχων ἀπὸ τῶ φυλέων, ἔστειλε στωοικίσων τού-
 τοισι καὶ οὐδαμῶς ἔξελαν αὐτοῖς, ἀλλὰ κάρτα οἰκη-
 ιδύμενος. ἐπὶ τε δὲ καὶ ὁ Μινύαι ἐκδραίντες ἐκ
 τῆς ἐρκτῆς ἵζοντο ἐς τὸ Τηγέτον, τῶ Λακεδαίμο-
 νίων βουλομένων σφέας ἀπολλύειν, ὁ δὲ αἰτέται ὁ
 Θήρας οὐκ ἔσθαι μὴτε φόνος γῆνται, αὐτοῖς τε ἢ ὅπως
 καὶ σφέας ἔξασθαι ἐκ τῆς χῶρης. συγχωρησάν-
 των δὲ τῆ γνώμη τῶ Λακεδαίμονίων, τρισὶ τει-
 κοντέροισι ἐς τὸν Μεμβλιαρεῶ ἀπόγονοις ἐπλω-
 σέ ἐπὶ πᾶσι ἀγῶν τῶ Μινύαι, ἀλλ' ὀλίγοις ἵνας.
 Ὁ δὲ πλειῶνες αὐτῶ ἔστ' ἀποντο ἐς τὸν Παρωρεάτας
 καὶ Καύκωνας. ἴσθαι δὲ ἔξελαν αὐτοῖς ἐκ τῆ χῶρης, σφέ-
 ας ἐωυτοῖς ἐς ἔξ μίρας διέλον καὶ ἔπειτα ἐκπσαν πό-
 λιας τῶ δὲ ἐκ αὐτοῖσι. Λεπρεον, Μαγισον, Θειξας, Πύργον,
 Ἐπιον, Νούδιον. τούτων δὲ τῶ πλειῶνες

XLVII

XLIX

1 Vestitu quem gest. v. trad. illorum vestitum sumpl. 2 Quum autem hos expulissent, seipfos in sex partes distrib.

ἐπὶ ἐμέω Ηλείοι ἐπύρηναν τῇ δὲ νήσῳ ἀπὸ τοῦ οἰκιστῆος Θήρα ἢ ἐπωνυμίᾳ ἐξήμετο. Ὁ δὲ παῖς ἔγάρ ἐφην ἅ συμπλῦσεσθαι, τῶν δὲ ῥοιῶν ἔφην ἀνὸν καταλείψαι ὅν ἐν λύκοισι ἀπὸ τῆς ἔπειρος τοῦ τοῦ οὐνοῦμα ὅ νειώσικω τούτῳ Οἰόλυκος ἐξήμετο καὶ κως τῆς τοῦ ἐπεκράτησε. Οἰόλυκος δὲ ἦν Αἰγυῖος ἀπὸ οὗ Αἰγείδα καλῶνται, φυλὴ μεγάλη ἐν Σπάρτῃ. τοῖσι δὲ ἐν τῇ φυλῇ τῶν τῆ ἀνδρασι (οὗ γὰρ ἑσπεμεινδρ (α. τε. να.) ἰδρῶν) ἐκ θεοπαροπίου Ἐριννύων τῶν Λαίου τε καὶ Οἰδιπό- 10 δεω ἰσθῖ καὶ μὲν τοῦτο, ἑσπεμεινδρ τῶν τοῦτο ἐ ἐν Θήρῃ τοῖσι ἀπὸ τῆς ἀνδρασι τούτων γεγενῆσι. Μέγχε μὲν νιν τούτου τοῦ λόγου Λακεδαιμόνιοι Θεραίοισι κατὰ τῶντα λέγουσι. ὁ δὲ ἀπὸ τούτου μόνον Θεραῖοι ὡδε ἠμέσθαι λέγουσι. Γείνος ὁ Αἰσανίου ἐὼν Θήρα τούτου ἀπὸ γένος, καὶ βασιλεύων Θήρας τῆς νήσου, ἀπῆκετο ἐς Δελφοὺς, ἀγῶν ἀπὸ τῆς πόλιος ἐκατόμβιον. Εἶποντο δὲ ἅ καὶ ἅ δῆλοι τῶν πολιτικῶν, καὶ δὴ καὶ Βάππος ὁ Πολυμνήτου, ἐὼν 171 ἄλλος Εὐθυμήδης τῶν Μινυέων. χρεωμῆρῳ ὃ τῶν 20 Γείνω τῶ βασιλεί τῶν Θεραίων παρὲ ἄλλων, χρεῖ ἢ Πυθίη κ' ἔξεν ἐν Λιβύῃ πόλιν. ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων, Ἐγὼ μὲν, ὡ' ναῖ, ἑσπεμεινδρ τε ἢ δὴ εἰμί, καὶ βαρὺς ἀείρεσθαι σὺ δὲ ἵνα τῆς δὲ τῆς νεωτέρων κέλθε ποιῆειν τῶδε. ἅμα τε ἔλεγε τῶντα, καὶ ἐδείκνυε ἐς τῶν Βάππον. ὅτε μὲν ἑσπεμεινδρ. μετὰ δὲ ἀπελθόντες, ἀγορεύει εἶπεν τῶ χρεῖς ἡμεῶν, ἔτε Λιβύῃ εἰδότες ὅτι γῆς εἶναι, οὐτε ἑσπεμεινδρ ἐς ἀφανὲς χρεῖμα ἀποστέλλειν ἀποικίαν. Ἐπὶ δὲ ἐπέων μὲν τῶντα ἐκ ὅτε τῶν Θήρῳ ἐν τοῖσι τῶν 30 δένδρεα πῶντα σφί τῶ ἐν τῇ νήσῳ, πλὴν ἐνός, ἑσπεμεινδρ. χρεωμῆροισι δὲ τοῖσι Θεραίοισι ἑσπεμεινδρ. φερε ἢ Πυθίη τῶ ἐς Λιβύῃ ἀποικίαν. ἐπεὶ τε δὲ κακοῦ ἐσπεμεινδρ ἰω σφί μῆκος, πέμπουσι ἐς Κρήτην ἀγέλοισι, διζήμενοι εἰς Κρήτην ἢ μεθίσκων ἀπῆκετο εἶναι ἐς Λιβύῃ. ἑσπεμεινδρ. ἀπῆκετο καὶ ἐς Ἰτῶρον πόλιν. ἐν τῶντα δὲ συμμίσθουσι ἀνδρὶ παρφυρέι, τῶ οὐνοῦμα ἐῖν Κορωβίος ὅς ἐφην ἑσπεμεινδρ ἀνεμῶν ἀπενειχθεῖς ἀπῆκετο ἐς Λιβύῃ καὶ Λιβύης, ἐς Πλάταιαν νήσον με- 40 ἀπὸ τῶν τοῦτον πείσαντες ἦσαν ἐς Θήρῳ. ἐκ τῶ Θήρας ἐπλεον κατὰ σφί ἀνδρες, τῶ ἑσπεμεινδρ οὐ πολλοί. κατῆγεσθαι μὲν δὲ τοῦ Κορωβίου ἐς τῶν νήσον τῶντα δὴ τῶν Πλάταιαν, τῶ μὲν Κορωβίον λείποισι,

Elei memoria mea deleuerunt. Insula autem à conditore Thera nomen est inditum. ^{CXLIX} Hic filio, quod negaret se nauigaturum cum eo, Relinquam ergo, inquit, ouem lupis. ex quo dicto nomen adolescenti impositum est Ololycus, id est Ouilupus, & id nomen alteri præualuit. Ololyco natus est filius Ægeus, à quo vocantur Ægidae, in Sparta ingētribus. Ex hac tribu viri, quum sibi non permanerent filii, ex Erinnyum oraculo delubrum Laio & Oedipodi extuxerunt: quod postea apud eos Theræos mansit qui ex his viris procreati fuere. Hactenus Lacedæmonii cum Theræis consentiunt: quod deinceps extitit, soli Theræi factum hoc modò esse memorant: Grinus, Æsani filius, ab hoc Thera oriundus, quum esset Theræ insulæ rex, contulit se Delphos, ducens ex vrbe solennes hostias, comitantibus eum cum aliis ciuibus, tum vero Batto ³ qui erat de genere Polymnesti, apud Minyas gratiosus. Consultenti autem Grino Theræorum regi de aliis rebus, Pythia respondit vt urbem in Libya conderet. Cui vicissim iste, Equidem (inquit) ego ὁ princeps, senior sum & grauis ad molendum: tu vero quempiam horum iube ista facere. Simul hæc dicens, Battum ostendebat. Hæc hactenus. Tunc vbi reuersti sunt, pro nihilo habuere responsum: neque vbi terrarum Libya esset gnari, neque ex incerto oraculo coloniam mittere audentes. Septem post hæc ^{CL} annos quum in Thera non pluisset, & omnes, præter vnā, arbores exaruisissent, consulentibus Theræis Pythiam, ⁴ respondit, mittendam in Libyam esse coloniam. Illi, quoniam, nullum mali remedium erat, mittunt in Cretam nuncios inuestigatum si quis aut indigenarū aut aduenarum illic esset qui in Libyam nauigassent. Nuncios, quum Cretam pererrassent, & ad urbem Itanum peruenissent, in ea contraxerunt cum purpurario quodam, cui nomen erat Corobio. is aiebat se ventis abreptum in Libyam applicuisse, & ad Plataam insulam Libya. Hunc nuncios mercede inductum in Theram duxerunt. Verum non multi ad rem explorandam ex Thera initio profecti sunt, duce ipso Corobio: quo in ea insula

1 At filius, quum ei se vna nauigaturum neganti dixisset pater se itaque eum relicturnum ἢ ἐν λύκοισι, id est ouem inter lupos, ex hoc dicto vocatus fuit Οἰόλυκος: atque adeo nomen hoc inualuit. 2 Afferens ex vrbe hecatomben, comit. 3 Qui filius erat Polymnesti, Euthymedes genere ex Minyis. 4 Obiecit illam coloniz deductionem in Libyam.

relictò

relicto cum aliquot mensium cibariis, ipsi quamcelerrime reuerterunt ad ceteris de insula renunciandum. Quibus ultra praestitutum tempus redire differentibus, omnia Corobio deficiebant: sed appulsa eo nauis Samia quae ab Aegypto redibat (cuius gubernator erat Colaxus) Samii, omni re gesta à Corobio audita, in annum homini cibaria reliquerunt. Ipsi ex hac insula quum soluisent, Aegyptum optantes, vento subsolano abrepti ferebantur: nec intermittente flatu, Hercules transiecti columnas, peruenerunt in Tartessum, 1 pompam ferentes ad rem diuinam. Erat ea tempestate id emporium intemeratum, adeo ut inde reuertentes isti ex mercibus quaestum maximum fecerint, 2 inter omnes quos nouimus Gracos, duntaxat post Sostратum Laodamantis filium Aeginetam, cum quo nemo possit contendere. Ex hoc quaestu Samii decima (id est sex talentis) selecta, fecerunt ahenum ad exemplum crateris Argolici, 3 gryphinis capitibus in circuitu altrinfecus obuertis: & in templo Iunonis collocarunt, sustinentibus illud tribus colossis, id est humanis simulacris: septenium cubitorum, genu nixis: & hoc primum facta ingens amicitia Cyrenæis Theræisque cum Samiis contracta est. Theræi, ubi relicto in insula Corobio ad Theram reuersi renunciarunt esse illis insulam eregione Libyæ sitam, placuit Theræis ut è singulis oppidis, quæ septem erant, viri mitterentur, fratribus inter se sortitis quis potius mitteretur, duce eorum rege Batto. Ita duas biremes in Platæam miserunt. Hæc Theræi memorant. Cetera iam Theræis cum Cyrenæis constant. nam quod ad Bantum pertinet, Cyrenæi nequaquam cum Theræis consentiunt. sic enim narrant: Est in Creta oppidum Oaxus, in quo fuit Etearchus rex. hic amissa vxore, induxit filia, nomine Phronimæ, nouercam: quæ domum ingressa, ut erat, ita re ipsa se nouercam praestitit, cum lædendo atq; omne genus iniuriarum excogitando, tum ad extremum 3 impudicitiam impingendo: atque ita rem habere viro persuasit. Iste ab vxore deceptus rem de filia nefariam commentus est. Erat

λείποισι, οὐκ ἔστιν ἄλλο καταλιπόντες ὅσον δύο μιλίων ἄνθρωποι δὲ ἐπλέον τῶν ἀρχαίων ἀπαγελεύοντες Θεραίοισι καὶ τῆς νήσου. Ἀποδημιούντων δὲ τούτων πλέον χρονον τῆ συγκειμένου, ὡς Κορωσίον ἐπέλιπε ἀπὸ πύργου. " μὲν δὲ, νηὶς Σαμίη, τῆς ναύκληρου ἐπὶ Κωλαῖος, ἀπέλευσα ἀπὸ Αἰγύπτου, ἀπὸ ἰωνίᾳ εἰς τὴν Γλατταδίαν ταύτην. οὐδὲν γὰρ ὅτι ὅτι Σάμιοι καὶ τῆς Κορωσίου ὡς πάντα λόγον, οὐκ ἔστιν ἄλλο καταλείποισι αὐτοὶ δὲ ἀναστάντες ἐκ τῆς νήσου, καὶ γλιχόμενοι Αἰγύπτου, ἐπέλεον, ἀποφερόμενοι ἀπὸ πηλιώτη ἀνέμου. καὶ, οὐ γὰρ αἰεὶ ὁ πνεῦμα, Ἡρακλέας γήλας διεκπερήσαντες, ἀπὸ τῆς ἐς Ταρτησσὸν, γαίη πομπῆν χρονοῦ. ὁ δὲ ἐμπόριον τούτου ἰὼ ἀκήρατον τούτου ὡς χρονον ὡς ἀπονοστήσαντες οὐτὶ ὀπίσω, μέγιστα δὲ Ἑλλήνων πάντων, τῶν ἡμεῖς ἀπὸ τῆς ἰσχυρῆς, ἐκ φορτίων ἐκέρδησαν, μετὰ γε Σώφρατον ὡς Λαοδάμωτος, Αἰγινήτιον. τούτω γὰρ οὐκ οἶδα τί ἐστὶν ἐλέσθαι ἄλλον. ὅτι ὅτι Σάμιοι τῶν δεκάτιον τῶν ὅτι κερδέων ἔχοντες ἐξ ἀλάττου, ἐποίησαντο καλλιχίον, κρητῆρας Ἀργολικῶν ἔργων. πρὸς δὲ αὐτῶν, γρυπῶν κεφαλῶν ἀπὸ κροσσῶν εἶσι καὶ ἀνεγκύβητος ἐς τὸ Ἡρακλῆον, ὑποστήσαντες αὐτῶν τρεῖς χρονοὶ κροσσῶν ἐπὶ ἀπὸ πηλῆας, τοῖσι γρυπῶσι ἐρηρῆσμενοι. Κυρῆωμοισι ὅτι καὶ Θεραίοισι ἐς Σαμίους ἀπὸ τούτου τῆς ἔργου ἀπὸ φίλιας μεγάλας σιωπέησαν. Οἱ δὲ Θεραῖοι, ἐπεὶ τε, ὡς Κορωσίον λιπόντες ἐκ τῆς νήσου, ἀπὸ τῆς ἐς τὸ Θήριον, ἀπὸ γυμνῶν ὡς σφίγγη νήσος ὅτι Λιβυῆς ἐκλυσιμῆς Θεραίοισι δὲ ἑαδὲ ἀδελφεὸν τε ἐπὶ ἀδελφεὸς πέμπειν πάλω λαχόντα, καὶ ἀπὸ τῶν χώρων ἀπάντων ἐπέλεον, ἀνδρας. εἰ δὲ σφραίων καὶ βασιλέα ἐπὶ ἡγεμόνα Βατῆον. οὕτω δὲ γέλλοισι δύο πεντηκονταχίους ἐς τὴν Γλατταδίαν. Ταῦτα ὅτι Θεραῖοι λέγουσι τὰ δὲ ὅτι λοιπὰ τῆς λόγου, ἀμφοτέρωθεν ἡδὲ Θεραῖοι Κυρῆωμοισι. Κυρῆωμοι γὰρ τῶν ἀπὸ Βατῆον ἑταίρων ὁμολογητοῖσι Θεραίοισι. λέγουσι γὰρ οὕτω: ἐστὶ τῆς Κρήτης Ὀάξος πόλις. ἐκ τῆς ἐχέμετο Ἐπὶ τῆς βασιλῆος. ὅς ὅτι θυγατὴ ἀμήτορι, τῆς οὐνομα ἰὼ Φρονίμη, ὅτι ταύτη ἐγχευε δὴ τῶν γυναικῶν. ἡ δὲ ἐπέσελθουσα ἐδιδραμῆναι καὶ τῶν ἐργῶν μητρῆ τῆς Φρονίμη, ἀπὸ τῆς ἑταίρας τε καὶ καὶ πᾶν ἐπὶ αὐτῆς μητρῶν καὶ τέλος, μαχλοσῶν ἐπὶ ἐπὶ αὐτῆς, καὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀπὸ οὕτω ὁ δὲ, ἀναγνωσθεὶς ἀπὸ τῆς γυναικός, ἔργον οὐκ ὅσον ἐμμετρῶς ὅτι τῆς θυγατὸς. ἰὼ γὰρ δὴ

1 Deducente eos numine. Erat, &c. Inter omnes Gracos de quibus certo nobis compertum est, 3 Impudicitia crimea impingendo. Vel, impudicitiam obijciendo.

leuerunt. Insu
Thera nomen est
quod negaret
Relinquam
quo dicto nomen
est Ololycus
omen alteri
est filius
in Sparta
quum sibi
Erimyus
Oedipodius
apud eos
viris procreati
cedamoni cum
quod deinceps
um hoc modo
s, Aesani filius
s, quum esset
ult se Delphos
nes hostias, co
his ciuibus, tum
e genere Poly
tiosus. Con
herxorum regi
espondit ut ve
Cui vicissim
ego princeps,
molendum: tu
iube ista
ntum ostende
unc vixisset
responsum:
ya esset gnari
ulo coloniam
otem post hanc
non plures
botes exant
raxis Pythiam,
n Libyam esse
n, nullum mali
n Cretam nun
aut indigenarū
qui in Libyam
n Cretam per
tanum perue
unt cum put
men erat Co
tis abreptum
& ad Platæ
nuncii mer
um duxerunt.
m exploran
rofecti sunt,
o in ea insula

Κ. 10
πεδία, νηὶς
ἐπιμαζα
δύο

Θεμίφον ἀνὴρ Θηραῖος ἔμπορος ἐν τῇ Οἰαξίᾳ
 τῶν οὐκ ἔταρχος ἀφ' Ἀλαβῶν ἐπὶ Ἑσπρίᾳ, ἔξορκισ-
 ῆναι δὲ διηκνήσειν ὅ, ἡ αὐτὸς δειθῆναι. ἐπεὶ τε δὲ ἔξωρ-
 172 κωσε, ἀγαθὸν ἔπειθ' ἔδιδε τὴν ἐαυτοῦ θυγατέρα
 καὶ ταύτην ἐκέλευε κατὰ ποντώσῃ ἀπαγαγεῖντα. ὁ
 δὲ Θεμίφον, ἀειμηκθήσας τῇ ἀπάτῃ τῶ ὄρκου,
 ἀφ' Ἀλαβῶν τὴν Ἑσπρίαν, ἐποίησε τοιαύτην ἀφ' Ἀ-
 λαβῶν τὴν παῖδα ἀπέπλεε. ὡς δὲ ἐγγύετο ἐν τῷ
 πελάγει, ἀποσιδύμενος τὴν ἔξορκωσιν τῷ Ἐτε-
 αρχῷ, ἡρόισι αὐτῷ ἀφ' Ἀλαβῶν κατῆκε ἐς τὸ
 πελάγος· αἰάσασθαι δὲ ἀπίκετο ἐς τὴν Θήρην.
 Ἐνθαῦτεν ὁ τὴν Φροῖμιον ἀφ' Ἀλαβῶν Πολύ-
 μνητος, ἐὼν τῷ Θηραῖον ἀνὴρ δοκίμος, ἐπαλλα-
 κώετο· χροῖον ὁ παλιόντος ἔξεργεῖτο ἔπειθ' ἰ-
 γρόφωτος καὶ πτερυγός, τὰ οὐνομα ἐτέθη Βάτ-
 τος, ὡς Θηραῖοί τε καὶ Κυρήναιοι λέγουσι. ὡς μὲν
 ἦν ἐγὼ δοκέω, ἄλλο π' Βάττος ὁ μετωνομάσθη
 ἐπεὶ τε ἐς Λιβύην ἀπίκετο, ἀπὸ τε τῶν ἡρησίων τῶ
 Ἰφροῖδρου ἐν Δελφοῖσι αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς τιμῆς
 ἡ ἔσχε, τὴν ἐπωνυμίαν ποιούμενος. Λίβυες γὰρ
 20 ἡ βασιλέα Βάττον καλέουσι. καὶ τούτου εἰνεκα
 δοκέω ἡσπίζουσαν τὴν Πυθίαν, καλέουσι μιν Λι-
 βυκῆ γλώσσῃ, εἰδῆναι ὡς βασιλὸς ἔσται ἐν Λι-
 βύῃ. ἐπεὶ τε γὰρ ἡδρώθη ἔσθ' ἦλθε ἐς Δελφοὺς
 παρὰ τῆς Φωνῆς· ἐπειρωτέοντι δὲ ἡ Πυθίᾳ
 τὰδε,

Βάττ', ἐπὶ Φωνίᾳ ἦλθες· ἀνάξ' δέ σε Φοῖβος Ἄ-
 πλλων

Ἐς Λιβύην πέμπει μελοῦσθ' ὅσον οἰκιστῆρα.
 ὡς δὲ εἰς εἴποι Ἑλλάδι γλώσσῃ ἡρεωμένη, ὡς Βα- 30
 οὐκ ἔστιν ἐπὶ Φωνίᾳ ἦλθες. ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖςδε, ὡς
 οὐκ ἔστιν ἐγὼ μὲν ἦλθον ἀφ' Ἀλαβῶν σε ἡρεωμένης παρὰ τῆς Φω-
 νῆς· σὺ δέ μοι ἄλλα ἀδυνάτα ἡρεῖς, κελθῶν Λι-
 βύην ἀποικίσειν. τίω δυνάμει; κοίη χρεῖ; ταῦτα
 λέγαν, ὅ κη ἐπειθε ἄλλ' ἡρεῖς. ὡς δὲ ἔπειθ' αὐ-
 τὰ ἐδέσπασε ἡ Πυθίᾳ παρὰ τῆς Φωνῆς, οἶχετο μετὰ τῶν ἀπο-
 λιπῶν ὁ Βάττος ἐς τὴν Θήρην. Μετὰ δὲ, αὐτῷ
 τε τούτῳ καὶ τοῖσι ἄλλοισι Θηραῖοισι σιμωφέρετο
 παλιγγῆτος. ἀγροεῦντες ὁ τῶν συμφορῶν ἡ
 Θηραῖοι, ἐπεμπον ἐς Δελφοὺς παρὰ τῆς παρε- 40
 ὄντων κακῶν. ἡ δὲ Πυθίᾳ σφι ἔχρησε, συγκλί-
 ζουσι Βάττῳ Κυρήνῃ τῆς Λιβύης ἀμείνον παρῆ-
 ξειν. ἀπὸ γὰρ ἡ Πυθίᾳ τῶν Βάττον ἡ Θηραῖοι

in Oaxo negociator quidam Theræus, nomine Themison: hunc in familia-ritatem acceptum Etearchus adiurat ut quam rem oraretur, in ea se ministrum præberet. Vbi hominem iureiurando adigit, adductam ei tradidit filiam suam: iubens ut eam abductam in mare demergeret. Themison ancipiti animo inter nefas operis & hospitii perfidiam, ita sibi faciendum putavit: accepta puella mare ingressus, quum in alto fuit, ut iuriurando Etearchi satisfaceret, reuinctam funibus puellam demisit in pelagus: ea deinde retracta Theram peruenit. Ibi Polymnestus, vir inter Theræos spectatus, in concubinatum Phronimam accepit, ex qua interiecto tempore natus est ei filius, sono vocis exili ac balbutienti, cui nomen impositum est Batto, ut Theræi & Cyrenæi aiunt: ut autem ego sentio, aliud ali- quod: sed cum cognominatum Battum postquam in Libyam abiit, cum propter oraculum apud Delphos sibi redditum, tum propter honorem quem assequutus est. Battum enim Libyes regem appellant, & ob id reor Pythiam lingua Libyca quam nouerat, quum oraculum reddidit, vocasse Battum, quod futurus rex esset in Libya. Hic, ubi in virilem adoleuit ætatem, Delphos adiit ob linguæ vitium. Cui consulenti Pythia respondit,

Batte venis vocis causa: dux te iubet

ite Lanigeram in Libyen habitatum Phæbus Apollo.

4 Ad hæc Battus sic vicissim inquit, O princeps, ego ad te veni gratia consu- lendi de voce: tu de aliis mihi respon- des quæ nequeunt fieri, iubens migra- re in Libyam. 5 qua copia? quæve ma- nu? Hæc loquens non persuasit illi ut alia responderet, sed eadem quæ prius respondente Pythia, illinc digressus abiit in Theram. 6 Mox deinde quum & huic ipsi & ceteris Theræis male contingeret, nec mali causa depre- henderetur, ob hæc mittunt Delphos sciscitatum. Quibus quum respondi- set Pythia, melius cum ipsis actum i- ri si Cyrenen in Libya conderent cum Batto, miserunt Theræi Battum cum

1 Hospitio exceptum adigit iureiurando, ipsum operam suam ei præstaturum quamcumque ad rem illi opus ea esset. 2 De- fingitur iureiurandi religione volens, demissam in mare puellam funiculis alligatam, statim extraxit, ut promisso satisfaceret. Ita Eudæus hunc locum vertit. 3 Pythiam in suo vaticinio lingua Libyca eum ita vocasse, quoniam eum Libyæ regi futurum no- uerat. 4 Ante hæc verba adde. Perinde ac si lingua Græca oraculum reddens dixisset, O rex, ad vocem venisti. Sequentur autem illa, Ad hæc Batt. 5 Qua potentia? Vel, Quibus copiis? 6 Ab eo tempore auertit quum illa tum in ceteros Theræos iram exerceret, hi calamitates suas ignorantes, id est, calamitatum suarum causam, Delphos miserunt, quo de malis illis sciscitauerunt.

duabus biremibus. Isti Libyam profecti (quandoquidem non aliud habebant quod agerent) retro ad Theram se receperunt. Sed eos Theræi arcen-tes accessu Theræ repellebant, ac rursus reuerti iuebant. ita necessitate adacti, remenso iterum mari condiderunt oppidum in insula Libyæ adiacenti, nomine vt prius dictum est, Plataea, quæ fertur Cyrenæorum vibi quæ nunc est, par esse magnitudine. Hanc biennio incolentibus, quum nihilo melius secum ageretur, vno è suis relicto, ceteri Delphos nauigauerunt ad oraculum consulendum. Eo postquam venerunt, seiscitantibus quid ita secum in Libyam profectis nihilo tamen melius ageretur, Pythia respondit his verbis,

*Lanigera Libyes scis quam nec adiue-
ris urbem,
Me melius: tuum ego ingenium mirabor
euntis.*

His auditis, ii qui cum Batto erant, rursus redierunt. neque enim sinebat eos deus alio migrare priusquam in Libyam concessissent. Reuersi ad insulam, recepto quem reliquerant, incoluerunt locum in Libya, et regione insulæ, nomine Aziristum, amœnissimis collibus vtrinque conclusum, & vtrinque flumine praterlabente. Hunc locum sex annis quum incoluissent, septimo deferendum putauerunt, admonitu Libyum, vt in meliorem transfirent. ita illinc eos Libyes vesperum versus & ad loeorum speciosissimum abduxerunt, & quidem noctu, ne Græci interdiu facientes iter, diurnum spatium metiendo animaduertent. Est autem huic loco nomen Irafæ. Eos, vbi ad fontem qui Apollinis esse fertur, duxerunt, in-quiunt, Viri Græci, hic vobis incolere commodum est vbi cælum vocaliter sonat. Sub Batto igitur, qui condidit Zoam, & annos quadraginta regnavit, & sub eius filio Arcefilao, qui regnavit annos sexdecim, Cyrenæi habitauerunt tot omnino quot in coloniâ initio missi fuerant. Sub tertio autem Batto, qui felix est appellatus, cunctos Græcos ad nauigandum in Libyam cum Cyrenæis habitatum induxit suo oraculo Pythia. Nam accersiebant eos Cyrenæi ad agri partitionem. Induxit autem, hæc verba respondens,

*Senior in Libyen quisquis peruenerit al-
mam,*

δύο πεντηκοντέροισι. πλώσαντες δὲ ἐς τὴν Λι-
βύου οὔρι, (οὐ γὰρ εἶχον ὄ, ἢ ποιέωσι ἄλλο) ὀπί-
σσω ἀπαλλάσσοντες ἐς τὴν Θήρην. Ὁ δὲ Θεραῖοι καλ-
αζυμῶρες ἔβαλλον, καὶ οὐκ ἔων τῇ γῆ προσίειν,
ἀλλ' ὀπίσσω πλώειν ἐκέλευον. Ὁ δὲ, ἀναγκασ-
μένοι, ὀπίσσω ἀπέπλεον. καὶ ἐκλίσαν ἠῆσον ἐπὶ Λι-
βύῃ χειμῶνι, τῇ οὐνόμα βῆσι (ὡς καὶ περὶ τὴν ἐρ-
ρήτη) Πλάταια. λέγεται δὲ ἴσσι εἶναι ἢ νῆσος τῇ νῦν
Κυρηνάων πόλι. Τῷ τὴν οἰκέοντες δύο ἔτεα, ὅ-
θεν γὰρ σφι χρεῖστον σιωεφέρετο, ἕνα αὐτῶν κατα-
λιπόντες, οἱ λοιποὶ πῶντες ἀπέπλεον ἐς Δελφοὺς.
ἀπικύμῶροι δὲ ἐπὶ τῷ χρεῖσθῆλον, ἐχρέωντο, φάμε-
νοι οἰκέειν τε τὴν Λιβύην, καὶ ὅσδεν ἀμεινον φη-
σειν οἰκεῖντες. ἢ δὲ Γυθίη σφι πρὸς ταῦτα χρεῖ-
στα δὲ,

*Ἄς ἐμὸν Λιβύην μηλοτρῶνον οἶδας ἀμει-
νον,
Μὴ ἐλθῶν. ἐλθόντες ἄγαν ἄγαμψι σοφίῳ
σεῦ.*

ἀχρυσόματες τούτων ὁ ἀμφὶ τὸ Βάθηον, ἀπέπλων
ὀπίσσω. οὐ γὰρ δὴ σφραγῆ ἀπὶ τοῦ θεοῦ τῆς ἀποικί-
ης, πρὶν δὴ ἀπικωνται ἐς αὐτὴν Λιβύην. ἀπικύ-
μῶροι δὲ ἐς τὴν νῆσον, καὶ ἀναλαβόντες ὁ ἐλίπον,
ἐκλίσαν αὐτῆς τῆς Λιβύης χάρον αἴλιον τῆς νήσου
τῇ οὐνόμα βῆσι. Ἄς εἶπον. νάπαμ τε καλλίσαι ἐπὶ
ἀμφοτέρω συγκλείοισι, καὶ ποταμὸς τὰ ἐπὶ ταῖτε-
ρα πρὸς ἀρρέει. Τούτων οἶπτον ὁ χάρον ἐξ ἔ-
τεα ἔβδωμῶ δὲ σφραγῆ ἐπὶ πρῶτιστῶν Λι-
βυες, ὡς ἀμεινονα χάρον ἀξοισι, ἀνεγνωσαν ἐκλι-
πῆν. ἠῆσον δὲ σφραγῆ ἐπὶ τῷ Λίβυες, ἀνασῆ-
σαντες πρὸς ἐσπέρην καὶ ὁ καλλίσον τῶν χῶ-
ρων ἵνα διεξιόντες ὁ Ἕλληνας μὴ ἴδωσι, συμμε-
τρησάμενοι τὴν ὥρην τῆς ἡμέρης, νυκτὸς ὁ ἀρεξῆ-
ρον. ἐστὶ δὲ τῶν χωρῶν τούτων οὐνόμα Ἰρασα. ἀ-
γαζόντες δὲ σφραγῆ ἐπὶ κριώνι λεγυμῶνι εἶναι Ἄ-
πόλλωνος, εἶπτον, Ἄνδρες Ἕλληνας, ἐν ταῦτα ὑμῖν ἐ-
πιτήδεον οἰκέειν ἐν ταῦτα γὰρ ὁ οὐρανὸς τέτηρηται.

Ἐπὶ μὲν νῦν Βάθηω τῶ οἰκίεω τῆς ζῆς ἀρξάν-
τος ἐπὶ τεσσάρωντα ἔτεα, καὶ τῶ παιδὸς αὐτοῦ Ἀρ-
κεσίλεω ἀρξάντος ἐκκατάδεκα ἔτεα, οἶκεον ὁ Κυρην-
αῖοι, ἐόντες τσοῦροι ὅσοι ἀρχὴν ἐς τὴν ἀποικίαν
ἐστάλησαν ἐπὶ τῶ τείρου Βάθηω, τῶ Εὐδαίμονος
καλεομῶροι, Ἕλληνας πῶντας ὠρμησε χρεῖστα ἢ
Γυθίη πλέειν, σιωοικόσοντας Κυρηνάοισι Λιβύην.
ἐπεκαλέοντο γὰρ ὁ Κυρηνάοι ἐπὶ γῆς ἀναδασμῶ.
ἐχρεῖσε ὁ ὡδὲ ἐχροντα,

Ὅς δὲ κεν ἐς Λιβύην πολυήρατον ὑστερον ἐλθῆ

1 Cælum perforatum est. 2 Suspecta hic sunt Græca exempl. quorum alia ζῆς, alia ζῆσι habent.

quidam Theræi
hunc in familia
earchus adiuravit
in ea se ministrum
nem iureiurando
tradidit filiam
ductam in mare
on ancipiti animo
ospiti perfidiam
auit: acceptum
um in alto
hi satisfacere
uillam demissa
retracta Theræ
nneftus, vir inter
in concubinarum
ex qua intercedo
filius, sono voce
ei nomen impo-
heræi & Cyrenæ-
fentio, aliud ab
nomipatum Bar-
oyam abijt, cum
ud Delphos abi-
r honorem quem
enim Libyæ
id reor? Pythi-
n nouerat, quum
ocasse Barum,
in Libyæ Hic,
etatem, Del-
tiuin. Cui con-
a: dux te in
habitatum his
iffim inque O
ni gratia conu-
is mihi respon-
iubens migra-
ia? quare ma-
perfuasit illi vt
adem quæ prius
ne digressus ab-
IX
deinde quum
Theræis male
caussa depre-
ttunt Delphos
uum respondit
n ipfis actum
ponderent cum
Battum cum
ys ea ellet. 1 De-
nō satisfeceret. Ita
egem futurum no-
si. Si verum verbo
4 Ab eo tempore
id est, calamitatum
duabus

Γαζ ἀναδαμομένης, μετὰ ἄποκα Φαμί μελήσειν. συλλεξάντες δὲ ὁμίλου πολλοὺς ἐς τὴν Κυριώϊον, ποσειταμόνοιοι γὰρ πολλῶν ἄπειροι Λίβυες, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν, τῶν οὐνόμα Ἰωῦ Ἀδικραν, οἱ αὐτῆς τῆς χώρας τελευσκόμοιοι, καὶ ἀειβελζομόιοι, ὑπὸ τῶν Κυριώϊων, πέμψαντες ἐς Αἴγυπτον ἔδδοσαν σφῆρας αὐτοῖς Ἀπρίην τῆς Αἴγυπτοῦ βασιλείῃ. ὁ δὲ, συλλέξας στρατὸν Αἴγυπτιῶν πολλόν, ἐπέμπε ἔπι τὴν Κυριώϊον ἄδὲ Κυριώϊοι ἐκ στρατοδυσκόμοιοι ἐς Ἰεσσα χῶρον, καὶ ἔπι Κυριώϊον Θεστίν, σιωέβα- 10 λόν τε τοῖσι Αἴγυπτιοῖσι, ἐκίνησαν τῆσ συμβολῆ. ἀτε γὰρ οὐ πεπειρημένοι ποστέρον Αἴγυπτιοῖσι Ἑλλήνων, καὶ ἀδελφωμόιοι, διεφθάρησαν οὕτω ὥστε ὀλίγοι ἴνες αὐτῶν ἀπενόσποδον ἐς Αἴγυπτον. αὐτὴ φύτων Αἴγυπτιοῖσι καὶ ταῦτα ἔπι μεμφομένοιοι Ἀπρίην, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῆ. Τούτου δὲ τοῦ Βάπηςω γ' παῖς Ἀρκεσίλαος, ὁ βασιλεύσας, ποστέρον τοῖσι ἐωυτῆ ἀδελφείοισι, ἐσασίασε, ἐς ὁμῖν οὐτοὶ ἀπολιπόντες οἴχοντο ἐς ἄλλον χῶρον τῆς Λιβύης, καὶ ἐπ' ἐωυτῶν βαλλομόιοι, ἐκλήσαν πόλιν 20 ταύτην, ἢ ἔτε καὶ νῦν Βάρκη καλέεται, κλιζόντες δὲ ἅμα αὐτῶν, ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν Κυριώϊων ἐπὶ Λίβυας. μετ' δὲ, Ἀρκεσίλαος ἐς τὸν ὑποδδξαμένοιοι τε τῶν Λιβύων, καὶ ἀποστάντας τῶν αὐτοῖς τυφροῖς, ἐστρατεύετο. ἄδὲ Λίβυες δέισαντες αὐτῶν, οἴχοντο φθίζοντες ποστέρον τοῖσι τῶν Λιβύων. ὁ δὲ Ἀρκεσίλαος εἶπερ φθίζοισι ἐς ὁ ἐν Λβύκωνί τε τῆς Λιβύης ἐγένετο ἔπι διδωκῶν, καὶ ἔδδοξε τοῖσι Λίβυσι ἔπι γέσθαι ἄδὲ συμβαλόντες δὲ ἐκίνησαν τῶν Κυριώϊοις τοσούτο, ὥστε ἐπὶ ἀκισαλίοις ὁ- 30 πλίτας Κυριώϊων ἐπὶ ταῦτα ποστέρον. μετ' δὲ τῆσ πρῶτα τῆσ, Ἀρκεσίλεων μὲν καὶ μνοντά τε καὶ Φαρμακον πεπωκότα, ὁ ἀδελφεός Ἀλάρχος ἀποπνίγξαι Ἀλάρχην δὲ ἠγωνῆ Ἀρκεσίλεω δόλω κτείνε, τῆσ οὐνόμα Ἰωῦ Ἐρυξῶ. Διεδέξατο δὲ τὴν βασιλείην τοῦτου τῆσ Ἀρκεσίλεω ὁ παῖς Βάπηςω, χωλὸς ἐὼν, καὶ οἰκὸν ἀρῆτοιοι. ἄδὲ Κυριώϊοι ποστέρον τὴν καταλαβοῦσαν συμφορῶν, ἐπέμπον ἐς Δελφοῖς, ἐπειρησομόιοις ὄν ἴνα τοσπον καταστησάμενοι, καλλίσα ἀνὸ οἰκείοισιν. ἠ δὲ Πυθίη ἐκέλευε ἐκ 40 τῆσ Μελιενῆσ τῆσ Ἀρκεσίλεων καταρλισησα ἀγαγέσθαι. αἴτεον ὦν ἄδὲ Κυριώϊοι, καὶ ἄδὲ Μελιενῆσ ἔδδοσαν ἀνδρα τῶν ἀσάν δοκιμώτατον, τῶν οὐνόμα Ἰωῦ Δημόναξ. εἶπ' ὦν ὠνήρ ἀπικόμοιοι ἐς τὴν Κυριώϊον, καὶ μαζάν ἐκασα, ποστέρον μὲν, τειφύλοιοι ἐποίησε σφῆρας, τῆσδε Ἀρατῆσ Θεραίων μὲν γὰρ καὶ τῶν ἀειοίκων μίδον μοίριον ἐποίησε ἄλλῶν δὲ, Πελοποννησίων καὶ Κρητῶν τειτίων

Discernendi agri, mox hunc, affirmo, pigebit.

Quum ergo ingens multitudo Cyrenam se contulisset, finitimorum Libyū agros vastabant, atq; inter se partiebantur. At illi eorumque rex nomine Adicran, agris exuti à Cyrenæis, missis in Ægyptum quibusdam, sese dediderunt Apriæ Ægyptiorum regi. Iste comparatum grandem Ægyptiorum exercitum misit aduersus Cyrenas. Cyrenæi, instructa apud Irafā locum & ad fontem Thestin acie, cum Ægyptiis conflixerunt, eosque superauerunt, vtrpote inexpertos antea atque contemptores Græcorum: adeoque profligarunt vt pauci ex eis in Ægyptum redirent. Qua de re Ægyptii succensentes Apriæ, ab eo descuerunt. Huius autem Barti filius extirrit Arcesilaus, qui regnum adeptus, inter initia cum fratribus suis seditiones exercuit, donec illi relicto eo in alium Libya locum migrauerunt, vbi contracti urbem hanc condiderunt, quæ, vt tunc, Barce nunc appellatur. Et inter condendum Libyas sollicitabant ad deficiendum à Cyrenæis. Arcesilaus tam suis defectoibus quam eorum receptoribus bellum intulit: quem reformidantes Libyes, fugam ad orientales Libyes intenderunt. Sed fugientibus Arcesilaus vsque institit insequendo, dum ad Leuconem Libya perueniret, & Libybus videretur opportunus ad inuadendum. Itaque congressi cum eo Libyes, adeo superauere Cyrenæos, vt ex illis septem millia ceciderint. Post hanc cladem, Arcesilaum ægrotantem epoto medicamento frater suus Aliarchus strangulauit: sed hunc dolo vxor Arcesilai interfecit, nomine Eryxo. Arcesilao successit in regno Battus, pedibus non valens, sed claudus. Cyrenæi ob acceptam calamitatem, Delphos miserunt per quosdam interrogatum, quam rationem ineuntes præclarissime habitarent. His Pythia respondens, iussit ex Mantinea Arcadum adducerent moderatorem. Itaque petentibus Cyrenæis Mantinei dederunt quendam nomine Demonacē, virum inter populares probatissimum. Hic igitur vir Cyrenen profectus, vbi singula quæq; edoctus est, in tres tribus distribuens illos, ita digessit vt vnā quidem partem faceret Theræorum atque confinium; alteram autem, Peloponnesium atque Cretensium; tertiam

1 Impulerunt ad defic. 2 Et inuadendum esse cum Libyes censerent.

VERO,

vero conuolunt
nam: hunc B
que superiores
tulle, tam ver
memiam sub h
inflicta sub h
permanferunt
cellio velt
gare Arce
phocem filio
tineus Demona
centehonores
seditione orta
mum, marer e
Obinebat car
perium E Veli
ue thubulu
quod in thesa
elt. Ad hunc p
batur vt se fil
exercitu reduc
quam exercitu
id quod dabat
num id quide
rum cum si ei
Quumque id
dabantur, hoc
cam E Veli hon
que colum pen
ique quæ con
me, inquit
nas, non exerc
mi agens, vnu
spem rei agrar
exercitu, mil
lendum de reco
thia ita respon
toridem Arce
tates dar vobis
victus vos con
ro luadet vt im
quiem agas.
neris plenam an
coquas, sed ad
cem incendere
cum floam in
viter setauro
hæc Arcesilao P
impis us quos
die Cyrenen rec
tu memot ora
dicendum causā
in partibus suer
fuz. At illorum
bant, alii ad co

verò cunctorum insularum. Qui etiam huic Batto regis cum alia omnia quæ superiores reges obtinuerant contulit, tum vero pecularia fana ac ceremonias in media ciuitate instituit. Quæ instituta sub hoc quidem Batto sincera permanserunt: verum sub eius filio Arcesilao vehementer sunt perturbata, negante Arcesilao Batti illius claudi & Pheretimæ filio se laturum quæ Mantineus Demonax constituisset, ac repofcente honores suorum maiorum. Hinc seditione orta, eiectus profugit in Samum, mater eius in Salaminem Cypri. Obtinebat ea tempestate Salaminis imperium E Velthon, qui Delphis dedicauit thuribulum spectaculo dignum, quod in thesauro Corinthiorum situm est. Ad hunc profecta Pheretima precabatur vt se filiumque Cyrenen cum exercitu reduceret. Ille omnia potius quam exercitum huic dabat, Pheretima id quod dabatur accipiens, dicere bonum id quidem esse, sed melius facturum cum si ei petenti daret exercitum. Quumque identidem ad omnia quæ dabantur, hoc diceret, tandem misit ad eam E Velthon dono fufum aureum, atque colum penso circumdatam. dicentique quæ consueuerat verba Pheretimæ, inquit talibus rebus donari feminas, non exercitu. Arcesilaus interea Sami agens, vnumquemque sollicitabat ad spem rei agrariæ: coactoque ingenti exercitu, missus est Delphos ad consulendum de reditu in patriam. Cui Pythia ita respondit, Ad quatuor Battos, ac totidem Arcesilaos, octo hominum ætates dat vobis Apollo Cyrene regnare: vterius vos conari dehortatur. Tibi vero suadet vt ingressus in domum tuam, quietem agas. Quod si fornacem inuenis plenam amphorarum, ne eas excoquas, sed ad auram emittas. Sin fornacem incenderis, ne committas vt circumfluam introeas: alioqui peribis tu pariter & taurus optime opus faciens. Hæc Arcesilao Pythia respondit. Ille sumptis iis quos contraxerat è Samo, rediit Cyrenen: recuperatoque rerum statu, immemor oraculi factus, vocatis ad dicendum causam iis qui contra ipsum in partibus fuerant, obiecit culpam fugæ suæ. At illorum alii exilio solum vertebant, alii ab eo comprehensi, in Cy-

θησιωτέων πόρτων. τῶν δὲ, τὰ βασιλεί Βάττω τε μέρει ἑλάν, καί ῥωσιώας, ἅ ἄλλα πόρτα ἅ παρτέρον εἶπον ὁ βασιλῆς, ἐς μέσον τὰ δῆμα ἔθηκε. Ἐπιμὴ δὲ τούτου τῶ Βάττω, οὕτω διετέλεε εἶοντα ὅτι δὲ τῶ τούτου παιδὸς Ἀρκεσίλεω πολλὴ ἄραχὴ παρτῶ ἡμέων ἐχρησ. Ἀρκεσίλεως γὰρ ὁ Βάττου τε τῶ χυλοῦ καὶ Φερετίμης, σὺν ἔφη ἀγέξασθαι καὶ ἅ ὁ Μαντινὸς Δημόναξ ἔταξε, ἀλλὰ ἀπαίτεε ἅ τῶ παρτῶν γέρεα. 10 ἐνθὺτεν σασιάζων εἰσάθη, καὶ ἔφυγε ἐς Σάμον ἢ δὴ μήτηρ ὁ ἐς Σαλαμίνα τῆς Κύπρου ἔφυγε. τῆς δὲ Σαλαμίνοσ τῶτον ὁ χυλὸν ἐπεκράτεε Εὐέλθαν, ὅσ ὁ ἐν Δελφοῖσι θυμηθήειον εἶον ἀξιοθήειον ἀνέθηκε, ὅ ἐν τῶ Κορινθίων θυμηθῶν κέεται. ἀπικερὴν δὲ παρτῶ τῶ Φερετίμη, ἐδέετο στρατῆς, ἢ κατὰξει σφῆας ἐς τῶ Κυρήνῳ. ὁ δὲ Εὐέλθαν παρτῶ μῆλλον ἢ στρατῶ ὁ ἐδίδου. ἢ δὲ, λαμβάνου ὁ δὲ δίδου, καλὸν μὲ ἔφη καὶ τῶ ἐξ καλλιον δὲ ἐκείνο, ὁ δὲ δίδου ὁ δὲ δίδου στρατῶ. 20 τῶν γὰρ ὅτι πόρτι τὰ δίδου ἔλεγε. τελευτῶν ὁ ἐξέπεμπε δῶρον ὁ Εὐέλθαν ἀτρακτὸν χρύσειον καὶ ἡλακάτιον παρτῶ δὲ ὁ καὶ εἶλεον. ἐπιπάσις δὲ αὐτῆς τῆς Φερετίμης τῶτο ἔπος, ὁ Εὐέλθαν ἔφη, τοῖουτοῖσι γυναικῶσ δωρέασθαι, ἀλλ' οὐ φρατῆ. ὁ δὲ Ἀρκεσίλεως τῶτον ὁ χυλὸν εἶον ἐν Σάμῳ, σινηγίρε πάντα αἰδρα ὅτι γῆσ ἀαδασμῶ. συληθῶν δὲ στρατῶ πολλοῦ, ἐσάλη ἐς Δελφοῖσ Ἀρκεσίλεως, χρυσόμυθος τῶ χρῆσθῆειω παρτῶ κατόδου. ἢ δὲ Πυθῆ χρῶ τὰδε, Ἐπιμὴ 30 τέσσερος Βάττωσ, καὶ Ἀρκεσίλεως τέσσερας, ὅκτῶ ἀνδρῶν χυρεῶσ, διδοῖ μῖν Λοξίης βασιλῆειν Κυρήνης. πλέον μὲν τῶ τούτου σὺν ἐπειράσθαι παρτῶ νέει. σὺ μὲν τῶ ἡσυχῶσ εἶ, κατελθὼν ἐς τῶ σιωντῶ. ἢ δὲ τῶ κῆμινον δῶρησ πλέον ἀμφορέων, μὴ ἐξοπήσθῆσ σὺν ἀμφορέασ, ἀλλ' ἀπὸπεμπε κατ' οὐρον εἶ ὁ ἐξοπήσθῆσ τῶ κῆμινον, μὴ εἰσελθῆσ ἐς τῶ ἀμφίρρῶτον. εἶ δὲ μὴ, ἀποθανέεσ καὶ αὐτῶσ, καὶ ταῦρεσ ὁ καλλις βῶν. Ταῦτα ἢ Πυθῆ Ἀρκεσίλεω χρῶ. ὁ δὲ, παρτῶ λαβὼν σὺν ἐν τῆσ Σάμου, κατηλθε ἐς τῶ Κυρήνῳ καὶ ὅτι περὶ τῆσ τῶ παρημάτων, τῶ μῆντιου σὺν ἐμῆ μνησ, ἀλλὰ διχῶσ σὺν ἀπίσασίωτας αἰτεε τῆσ ἐαυτῶ φυγῆσ. τῶ δὲ ὁ μὲν τῶ παρτῶ παρτῶ ἐκ τῆσ χυρῆσ ἀπαλλάσωντο, σὺν δὲ ἡνας χυρῶσ μῆμος ὁ Ἀρκεσίλεως ἐς Κύ-

XII

XIII

IV

174

1 Quum Batto regi peculiaria fana & ceremonias secreuisset, cetera omnia quæ antea regum erant, populo in communẽ dedit. Quæ instit. 2 Eadem autem verba ad hoc munus dicanti, id est, inter accipiendum hoc munus, se talibus muneribus, non autem exercitui feminas donare respondit.

vero;

παρον ἀπέειλε ὅτι Διὸς Φοῖβη. τῶτοις μὲν νῦν
 Κνίδει ἀπειχθέντας πρὸς τὴν σφετέρην, ἔρρῦ-
 Γαν, ἔς ἑσθέρην ἀπέειλεν. ἐπέεσι δὲ ἕνας τῶν
 Κυρηνάων ἐς πύργον μέγαν Ἀγλωμάχου κατα-
 φυγόντας ἰδιωτικόν, ὑλίω σφεινῆσας, Ἀρκεσίλεως
 ἐπέφησε. μαθὼν δὲ ἐπέξεργασμένοι δὲ μδυτήιον
 εὐόν τῶν, ὅτι μιν ἡ Πυθίη οὐκ ἔα βλεῖντα ἐν τῇ κα-
 μίνῃ, ὅν ἀμφορέας ἔξοσπῆσαι, ἔργον ἐκάνησεν Κυ-
 ρηνάων πόλιος, δειμάριον τε (W) κεχηρημένον θάνα-
 τῶν, καὶ δοκέων ἀμφορέων τὴν Κυρηνίῳ εἶ. Εἶχε I O
 δὲ γυναῖκα συγγενέα ἐαυτῷ θυγατέρα δὲ τῆς τῆς
 Βαρκίων βασιλῆος, τῶ οὐνόμα ἰὼ Ἀλαζήρ πα-
 ρὰ τῶτον ἀπικρέεται καὶ μιν Βαρκίῶι τε ἀνδρες,
 καὶ τῶν οὐ Κυρηνῶν φυγάδων ἕνας καταμαθόντες
 ἀρραζόντα, κτείνουσι πρὸς δὲ, καὶ (W) πονηρὸν
 αὐτῷ Ἀλαζήρ. Ἀρκεσίλεως μὲν νῦν εἶτε ἐκάνη
 εἶτε ἀκόν ἔλαμαρτων τῶ χρησιμοῦ, ἔξέπλησε μοί-
 ρῶν τὴν ἐαυτῷ. Ἡ δὲ μήτηρ Φερετίμη, τῶος
 μὲν ὁ Ἀρκεσίλεως ἐν τῇ Βάρκῃ Διὰ τῶν ἔξερ-
 γασμένος ἐαυτῷ κακόν, ἡ δὲ εἶχε αὐτῇ τῶ παιδὸς 2 O
 τῶ γέρεα ἐν Κυρηνῇ, καὶ ἄλλα νεμομένη, καὶ ἀνβα-
 λῆ παρίζουσα ἐπί τε δὲ ἔμαθε ἐν τῇ Βάρκῃ ἀ-
 ποθανόντα (U) (W) παῖδα, φθόνουσα οἰχύνεε ἐς Αἴ-
 γυπτον. ἡ γὰρ (U) οὐκ τῶ Ἀρκεσίλεω βεργασίαι
 ἐς Καμβύση (W) Κύρου πεποιημένη. ἔα γὰρ
 ἰὼ Ἀρκεσίλεως ὅς Κυρηνίῳ Καμβύση ἔδωκε, καὶ
 φέρεσις ἐπάστα. ἀπικρήνη δὲ ἐς Αἴγυπτον ἡ Φε-
 ρετίμη, Ἀρυαῖδεω ἰκέτις ἔξερ, ὑμωρῆσαι ἐαυτῇ
 κελθόντα πρὸς ἰσχυρὴν πρὸς φασιν, ὡς Διὰ (W)
 μηδισμὸν ὁ παῖς (U) πέθνηκε. Ὁ δὲ Ἀρυαῖδης ἰὼ 3 O
 ἔα τῆς Αἴγυπτος ὑπαρχος ἔστω Καμβύση
 κατεστῶς ὅς ὑπέρω χρόνῳ τούτων παρυσούμνος
 Δαρείῳ διεφθάρη. πυθόμενος γὰρ καὶ ἰδὼν Δα-
 ρεῖον ὅτι θυμέοντα μνημόσων ἐαυτῷ λιπέσθαι
 τῶν ὅ μὴ ἄλλω εἶη βασιλεὶ κατεργασμένον, ἐμι-
 μέτω τῶτον ἐς ὅ ἔλαβε (W) μισθόν. Δαρείῳ μὲν
 γὰρ χρυσίον καθαρώτατον ἀπέψητας ἐς ὃ διωπα-
 τώτατον, νόμισμα ἐκόλατο Ἀρυαῖδης ὁ ἀρχὼν
 Αἴγυπτος, δεργέριον τῶν τῶν ἐποίησε. καὶ νῦν ἐπὶ
 175 δεργέριον καθαρώτατον ὁ Ἀρυαῖδικόν. μαθὼν δὲ
 Δαρξὸς μιν τῶν ποιειῶντα, ἀγίῳ (U) δὴ ἔπε-
 νεύσας, ὡς (U) ἐπόρμαίαν, ἀπέκτεινε. Τότε καὶ ἔα ὁ
 Ἀρυαῖδης καποικτείας Φερετίμῳ, διδοὶ αὐτῇ
 στρατὸν τῶ ἔξ Αἴγυπτος ἀπόματα, καὶ τῶ πρὸν καὶ τῶ ναυ-
 τικόν. στρατηγὸν δὲ τῶ μὲν πρὸν, Ἀμασιν ἀπέδδξε,
 ἀνδρα

prum ad necem mittebantur: quos Cy-
 dii ad suam terram appulso liberaue-
 runt, ad Theramque dimiserunt. Quo-
 dam, qui in grandem quandam & pri-
 uatam Aglomachi turrim refugerant,
 circumdata materia Arcefilaus igni
 cremavit. Hoc perpetrato, agnoscens
 id esse oraculum quo Pythia non sine-
 bat eum intentas in fornace ampho-
 ras excoquere, excessit vltro ex vrbe
 Cyrene, extimescens necem oraculo
 predictam, & quod Cyrenen existi-
 maret circumfluam. Contulitque se
 ad regem Barcaorum nomine Alaze-
 rin, cuius filius in matrimonio habebat
 cognatam suam. Et quidam tum Bar-
 caxi, tum exules Cyrenaxi quum in fo-
 ro agentem animaduertissent, obtrun-
 carunt, & insuper eius focerum Ala-
 zerin. Ita Arcefilaus, siue volens siue
 inuitus oraculo non obsequutus, fa-
 tum suum impleuit. Mater eius Phe-
 CLXV
 retima, dum filius suus mali sui sibi au-
 thor Barca agit, ipsa interea honori-
 bus filii Cyrene fungebatur, ac munera
 obibat cum alia, tum in senatu praesi-
 dendo. Vbi autem cognouit filium in
 vrbe Barca oppetisse mortem, fuga se
 proripuit in Aegyptum. nam Arcefilaus
 fuerat de Cambyse Cyri bene meritis:
 quod is extitisset qui Cyrenen Cam-
 bysi tradiderat, ac tributum institue-
 rat. Haec in Aegyptum quum peruenif-
 set, supplex Aryandri affedit: hortans-
 que eum ad se vliscendam, & praten-
 dens titulum quod ideo filius suus, quia
 cum Medis sentiret, interemptus esset.
 Erat hic Aryandes Aegypti praetor a
 Cambyse constitutus, qui aliquato post
 tempore quum amulari Darium veller,
 ab eo est interfectus. Siquidem audiens
 atque animaduertens Dario cordi esse
 memoriam sui relinquere opere quod
 a nullo alio regum factum esset, id sibi i-
 mitandum putauit: donec mercedem
 accepit. Etenim Darius ex auro quam
 potuit purgatissimo monetam percuf-
 fit: Aryandes autem Aegypti praetor i-
 dem ex argento fecit, & nunc quoque
 extat purissimum argentum Aryandi-
 cum. Ea re comperta Darius insimula-
 tum quasi rebellaret, morte affecit.
 Tunc autem Aryandes hic misertus
 Pheretima, omnes ei copias Aegypti
 tradidit, pedestres simul & nauticas,
 praeposito quidem pedestribus Amasi

1 Et quod existimaret circumfluam esse Cyrenen. Id est, appellatione circumflua Cyrenen significat am fuisse. 2 Vxor autem ei erat genere propinqua, Barcaorum regis filia, qui Alazer vocabatur: ad hunc se contulit. At quidam Bar.

viro Maraphio, nauticis autem Badre, qui genere Pasargades erat. Sed priusquam copias mitteret, caduceatore Barcam misso percontabatur quisnam percussor Arcefilai extitisset. Barcai se omnes extitisse respondent: multa enim se ab illo mala esse perpeffos. His auditis Aryandes ita exercitum vna cum Pheretima mittit. Atq; hic quidem ¹ titulus inferendi belli extitit. ¶ Verum (vt mea fert opinio) exercitus mittebatur ad Libyas subigendos. Libyum enim multæ sunt & variæ nationes, quarum pauca regi obtemperabant, pleraque Datium contemnebant. Colunt autem Ægyptum versus (vt hinc incipiamus) Libyum primi Adyrmachidæ, qui eisdem fere quibus Ægyptii moribus vtuntur. Vestem gestant qualem & alij Libyes, vxores eorum in utroque crure armillam æream. Eadem capitis comam alunt: quarum quæque suos quos capit pedunculos ² præmordet, atque ita abiicit. Hoc isti ex omnibus Libybus soli factitant: solique virgines nupturas regi exhibent, & quæ illi placuerit, eam deuirginat. Pertingunt hi Adyrmachidæ ab Ægypto ad portum vsque nomine ³ Plynum. His confines sunt Gigamæ, locum qui occasum spectat incolentes, Aphrodisiadetenus insula. In huius loci medio est insula Plataea, vbi urbem condidere Cyrenæi. Atque in continente est portus Menelæus & Aziris, quam Cyrenæi incolere. Et dehinc Silphium incipit, ab insula Plataea pertingens vsque ad fauces Syrtis Apud hos iidem pene ritus qui apud alios sunt. Gigamas ab occasu contingunt Albystæ, qui supra Cyrenen incolentes non pertingunt ad mare. nam maritima Cyrenæi incolunt. Idem non postremi sed præcipui Libyum sunt qui quadrigis vehantur, studiosi in Cyrenæorum moribus maxima ex parte imitandis. Horum sunt occasum versus confines AVschifæ, qui supra Barcam incolentes ad mare pertingunt ad Evesperidas. Circa mediam AVschifarum plagam habitant Cabales, exigua natio, ad mare pertingentes, ad Tauchiram oppidum agri Barcai, eisdem quibus ii qui supra Cyrenen sunt, moribus vtentes. AVschifarum quod ad occasum vergit, contingunt Nasamones, grandis natio, qui sub ætatem relictis

ἀνδρα Μαράφιον τῆς ἡναυτικῆς Βαδρίω, ἔοντα Παργαδίου γένος. πρὶν δὲ ἀπελθεῖν πρὸς τὸν ἄρῳ ἀνδρὸς ἐστὶν ὁ Ἀρκεσίλεων ἀποκτείναν. ὁ δὲ Βαρχαίος αὐτὸν ἔπειθε κατὰ πόδας. πολλά τε γὰρ καὶ κακὰ πάθειν ἔπειθε αὐτὸν. τυχεύμενος δὲ τῶν ἄλλων Ἀρῳ ἀνδρὸς, ἔπειθε δὲ τὸν ἄρῳ ἀνδρὸς ἀπέπελλε ἅμα τῇ Φερετίμη. αὐτὴ μὲν νῦν αἰτίη πείθει τὸν λόγον ἔχοντα. Ἀπέπεμπετο δὲ ἡ στρατὸς, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὅτι Λιβύων καταστρεφῆ. Λιβύων γὰρ δὴ ἔθνη πολλὰ καὶ πόδας ἔστι καὶ τῶν ἄλλων ὀλίγα, βασιλέος ἡ πόλις, ἡ δὲ πλεονεχία βασιλέος Δαρρεῖς ἐσὲν οἰκέοισι καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίου ἀρχαῖοι. πρὸς τοὺς Ἀδύρμαχίδαι Λιβύων καταστρεφῆται, οἱ νόμοισι μὲν τῶν ἄλλων Αἰγυπτίοισι χεῖρονται, ἐσθῆτα δὲ φορέοισι οἴω. ἄλλοι Λιβύες. αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν, ἥλιον πρὸς ἑκατέρῃ τῇ κνημῶν φορέοισι χάλκεον τὰς κεφαλὰς ἡ κομῆσαι, ὅτι φθίρας ἐπὶ τὰς χεῖρας ἔχουσιν ἐκείνη ἀντιπῶν καὶ, καὶ ἔτι ῥίσι. οὗτοι δὲ μόνον Λιβύων τὸ ἐργάζονται. Ἐπὶ βασιλείῃ μὲν τὰς παρθένους μελλούσας σωκοῖεν ὅτι δεικνύοισι ἢ ἢ ἀπὸ βασιλείας ἀρετῆς ἡγήται, ἔπειθε τούτου διαπαρθενθῆ. παρθήκοισι δὲ οὗτοι ὁ Ἀδύρμαχίδαι ἀπὸ Αἰγυπτίου μέγρι λυμῆος, τὰς οὐνομα Πλυνός ἐστι. Τούτων δὲ ἔχονται Γιάμα, νεμόμενοι πρὸς ἑσπερίω χόρῳ, μέγρι Ἀφροδισιάδος νήσου. ἐν δὲ τῷ μετὰ τὸν χόρον τῶν τε Πλατῆα νήσος ὀπίκειται, ἢ ἐκπίσαν Κυριώοισι καὶ ἐν τῇ ἡπείρῳ Μενελαίου λιμῶν ἐστὶ καὶ Ἀζιρῆ, πρὸς τῶν Κυριώοισι οἰκεῖν καὶ δὲ Σίλφιον ἀρχεται ἀπὸ τούτου. παρῆκει δὲ ἀπὸ Πλατῆος νήσου, μέγρι τῷ σόματος τῆς Ζυρτίας δὲ Σίλφιον. νόμοισι δὲ χεῖρονται οὗτοι τῶν ἄλλων οἰοῖσι τοῖσι ἑτέροισι. Γιάμων δὲ ἔχονται δὲ πρὸς ἑσπερίας Ἀδύρμα. οὗτοι δὲ ἔπειθε Κυριώος οἰκέοισι ὅτι θάλασσαν δὲ οὐκατήκοισι Ἀδύρμα. ὁ γὰρ πρὸς θάλασσαν Κυριώοισι νέμονται. τεθριπποβάται δὲ οὐκ ἦνισα δὴ μάλιτα Λιβύων ἐστὶ νόμοισι δὲ τῶν Πλυνῶν μιμῆσαι ὅτι τῆδ οἰοῖσι τῶν Κυριώων. Ἀδύρμα δὲ ἔχονται δὲ πρὸς ἑσπερίας Ἀδύρμα οὗτοι ἔπειθε Βαρχῆος οἰκέοισι, κατήκοισι ὅτι θάλασσαν κατ' Εὐεσπερίδας. Ἀδύρμα δὲ καὶ μέσον τῆς χόρος οἰκέοισι. Καβαλῆς, ὀλίγον ἔθνος, κατήκοισι ὅτι θάλασσαν καὶ ταύχαιρα πόλιν τῆς Βαρχῆος. νόμοισι δὲ τοῖσι ἄλλοισι χεῖρονται τοῖσι καὶ ἔπειθε Κυριώος. Ἀδύρμα δὲ τούτων δὲ πρὸς ἑσπερίας ἔχονται Νασάμωνες, ἔθνος ἔον πολλόν. οἱ δὲ πρὸς καταλείποντες

lxviii

lxix

lxx

lxxi

lxxii

1 Prætextus 2 Vicissim mordet, 3 Sic in vet. cod. Gr. πλωῖς legitur, non πλωῖος.

quorum vxores ferunt fimbrias pelli-
 ceas singulae multas, ob hoc (vt me-
 moratur) quod vt à quoque viro vene-
 rem passa est, fimbriam nodat, & vt que-
 que plurimas habet, ita præclarissima
 cenfetur, tanquam à pluribus viris ada-
 mata. Horum Gindanorum oram in
 mare porrectam incolunt Lotophagi,
 qui è solo loti fructu victitant: qui fru-
 ctus est instar fructus lentisci, suauitate
 affimilis fructui palmarum. Ex hoc fru-
 ctu Lotophagi vinum conficiunt. Lo-
 tophagis secundum mare vicini sunt
 Machlyes, loto & ipsi vefcentes, sed
 minus quàm superiores. Pertingunt au-
 tem vsque ad ingentem annem nomi-
 ne Tritonem, qui in grandem palu-
 dem Tritonidem influit, in qua est in-
 sula quæ dicitur Phla. ¹ Hanc insulam
 aiunt dici à Lacedæmoniiis habitari
 debere. Aiunt autem & hæc: Iafone,
 posteaquam sub Pelio, Argo ex-
 ædificauit, impositis in ea ² cum aliis
 solennibus hostiis, tum vero tripode æ-
 reo, circuisse Peloponnesum, animo
 Delphos eundi: eumque, quum teneret
 cursum circa Maleam, abreptum à ven-
 to aquilone, & abductum in Libyam,
 & priusquam tellurem cerneret, in ³ a-
 spretis paludis Tritonidis astitisse: eique
 hæsitanti de egressu apparuisse Trito-
 nem, ac iussisse dari sibi tripodem, quod
 diceret ostensurum se illis exitum, at-
 que incolumes remissurum. Assentiente
 Iafone, ita demum Tritonem ostendit
 se qua ratione è breuibis enauigarent,
 & tripodem in suo templo posuisse, in
 eoque tripode oraculum reddidisse,
 & iis qui cum Iafone erant, omnem
 rationem indicasse. Fore enim vt
 quum quis tripodem accepisset ⁴ ex om-
 nibus qui in Argo nauigarent, neces-
 sario centum Græcæ ciuitates accole-
 rent paludem Tritonidem. hæc quum
 audissent Libyes qui montem Gratia-
 rum colunt, tripodem occultasse. Iuxta
 hos Machlyes habitât AVses: & circum
 paludem Tritonidem vtrique habitant,
 ita vt medio Tritone dirimantur. Quo-
 rum Machlyes quidem occiput cri-
 nitum gestant, AVses vero sinciput.
 Horum virgines, anniuersario Mi-
 neruæ festo, in honorem ipsius deæ in-
 ter se bifariam diuisæ, præliantur lapi-
 dibus fustibusque, dicentes se ⁵ morem
 patrium feruare ei quam Mineruam no-

τῶν αἰγυπῶνες ποσειδῶν δερμάτων πολλά ἐ-
 κείνη φορέει καὶ τριὸν δέλι, ὡς λέγεται κατ' ἀνδρα
 ἕκαστον μιχθέντα ποσειδῶν δέλιον ποσειδέεται ἢ δ' αὖ
 πλείσα ἔχη, αὐτὴ δ' ἴσθη δέδουκαί τ' εἶ, ὡς ὑπὸ
 πλείστων ἀνδρῶν φιληθεῖσα. Ἀκτὴν δ' ποσει-
 δῶν ἐς τὸ Πόντον τῶν τῶν Γινδανῶν νέμοντα
 Λωτοφάγῃ οἱ καρπὸν μουῖον τῶ λωτῶ τρώον-
 τες ζῶουσι. ὃ τῶ λωτῶ καρπὸς, ἐστὶ μέγας ὅσον δ'
 τῆς ῥίνου γλυκύτητα δ', τῶ φοίνικος τῶ καρπῶ
 ποσειδέου. ποιδύντα δ' ἐν τῶ καρπῶ τῶ τῶ
 Λωτοφάγῃ καὶ οἶνον. Λωτοφάγῃ δ' ὁ ποσειδῶν
 λαοὶν ἔχοντα Μάχλυες, λωτῶ μὲν καὶ οὗτοι χρε-
 ῶμενοι, ἀτὰρ ἡσόνγε τῶν ποσειδῶν λεχθέντων.
 κατήχουσι δ' ἐπὶ ποταμὸν μέγαν, τῶ οὐῶμα Τεί-
 των ἔσθ' ἐκιδδοῖ δ' ἔσθ' ἐς λίμνην μεγάλην Τείτων-
 νίδα. ἐν δ' αὐτῇ νῆσος ἐνὶ τῇ οὐῶμα Φλά. τῶ τῶν δ'
 τῶ νῆσον Λακεδαίμονιοισι φασὶ λόγιον εἶ κτίσσαι.
 Ἔστι δ' ἔδὲ λόγος λεγόμενος Ἰήσωνα, ἐπὶ τῶ
 Ἰεργάδῃ ὑπὸ τῶ Πηλῶ ἢ Ἀργῶ, ἐστὶν ἄρμον ἐς
 αὐτ' ἄλλῃ τε ἐκαστόμβῳ, καὶ δὴ ἔ τείποδα χαλκε-
 ον, ποείπλωειν Πελοπόννησον, βουλόμενον ἐς Δελ-
 φοὺς ἀπὶκεσθαι. καὶ μιν ὡς πλέοντα ἠρέσθαι καὶ
 Μαλέῳ, ὑπολαβεῖν αἴεμον βορέῳ, ἔ σποφῆρειν
 ποείπλω Διούῳ. ποριν δ' καπιδεσθαι γῆν, ἐν τῶισι
 βραχέσι ἠρέσθαι λίμνης τῆς Τείτωνίδος. καὶ
 σποφῆροντι δ' ἔξαγωγῶ λόγος ἐστὶ φησὶν αὖ Τείτων-
 να, ἔ κελδῶειν Ἰήσωνα ἐωῦτα δδῶνα τείπο-
 दा φάμενον σφι ἔ ποφῶν δείξειν, καὶ ἀπῆμονας
 σποτελέειν πειθόμενον δ' τῶ Ἰήσονος, ἔτω δὴ τῶν τε
 δέκα πλοον τῶν βραχέων δεικνύναι τῶ Τείτωνά
 σφι, ἔ τείποδα τῆνα ἐν τῶ ἐωῦτῶ ἰρῶ ὅτι θε-
 απῶσαντὰ τε τῶ τείποδι, καὶ τῶισι σὺ Ἰήσωνι σημή-
 ναντα τῶ πάντα λόγον, ὡς ἐπὶ αὖ τείποδα κομί-
 ονται τῶ ἐκρῶνων ἴσ τῶ ἐν τῇ Ἀργῶ συμπλε-
 ὄντων, ἔτε ἕκαστον πόλιας οἰκῆσαι ποείπλω Τείτων-
 νίδα λίμνην Ἑλληνίδα, πᾶσαν εἶ ἀνάγκῃ. τῶ
 τῶ ἀκούσαντας τῶν ὅτι χερσῶ τῶν Διούων, κρῦ-
 λαι τείποδα. Τούτων δὲ ἔχοντα τῶν Μα-
 χλύων Αὐσῆς. οὗτοι δὲ καὶ Μάχλυες ποείξ
 τῶ Τείτωνίδα λίμνην οἰκέουσι. ὃ μέσον δὲ σφι
 οὐείζει ὁ Τείτων. καὶ μὲν Μάχλυες τῶ ὀπί-
 σω κομῆουσι τῆς κεφαλῆς. ἔ δὲ Αὐσῆς, ἔ ἔρ-
 ποσθεν. ὀρτῆ δὲ ἐναυσῆ Ἀθιωαῆς αἰ παρ-
 θῆνοι αὐτῶν δῆλα θῆσασαι μέχοντα ποείσ ἀλ-
 λήλας λίθῆσι τε καὶ ξύλοισι, τῇ αὐτῆ ἡμέρῃ τῶ λέ-
 γουσαι τῶ πάτρια σποτελέειν τῶ Ἀθιωαῆ κα-

XXVII

XXVIII

XXIX

XXX

40

177

1 Aiunt autem editum esse Lacedæmoniiis oraculum de deducenda in hanc insulam colonia. 2 Cum reliqua hecatombe-
 tum etc. 3 Statim post eandem vocem vertit breuia. Lego autem βραχίστι & βραχίστι εἴητ' ἢ ἄλλ' ἄλλο. 4 Ex posteris eorum qui φε-
 ροῦσαν ἢ ἄλλ' ἄλλο. 5 Ritus patrios ei peragere

282

λέοισι. τὰς δὲ Σποθνοκρούσας παρθένοισι ἐκ τῶν περὶ τῶν ἰσθμῶν, Ἰβυδοπαρθένοισι καλέοισι. τῶν δὲ ἀνεῖναι αὐτὰς μάχεσθαι, τὰ δὲ ποιεῖν. κρινῆ παρθένον τὴν καλλιπιδίουσαν ἐκάστῃ κοσμήσαντες κρινῆ τε Κορινθίῃ καὶ πορρωλίῃ Ἑλληνικῇ, καὶ ἐπὶ ἄρμα ἀναβιβάσαντες, ἀειάζουσι τὴν λίμνιν κύκλω. ὁ τέτοιος δὲ Ἰσπάλαι ἐκόσμεον τὰς παρθένοισι τῶν ἠσφι Ἑλλίνας παροικισθῆναι, ἵνα ἐξαίτια δοκέω δὲ ὡν Αἰγυπτοῖσι ὅπλοισι κοσμεῖσθαι αὐτὰς. ἀπὸ γὰρ Αἰγυπτοῦ ἐστὶ τὴν ἀσπίδα ἐπὶ κράνος φησὶ ἀπὶ χροῖ ἐς τὸν Ἑλληνας. τὴν δὲ Ἀθηνῶν φασὶ Ποσειδέωνος εἶναι θυγατέρα ἐστὶν Τριτωνίδος λίμνης καὶ μιν μεμφθῆσθαι ὑπὸ πατρὶ, δδῶναι ἐαυτὴν τῷ Δίῳ. ἡ δὲ Δία ἐαυτὴν μιν ποιῆσαι θυγατέρα. ταῦτα μὲν λέγουσι. μίξιν δὲ ἐπιχοῖνον τῶν γυναικῶν ποιεόντων, οὔτε σιωοικέοντες, κτεμνηδόν τε μοσθῆνοι. ἐπὶ δὲ γυναικὶ τὸ παιδίον ἀδρὸν γήνηται, συμφοιτέοισι ἐς τὸν τὸ ἀνδρὸς τρεῖτον μῆκος, ἐπὶ δὲ ἀνῆκε τῶν ἀδρῶν τὸ παιδίον, τούτου πᾶσι νομίζεται. Οὗτοι μὲν ἄπο τῶν Ἰβυδοπαρθένοισι τῶν Νομάδων Λιβύων εἰρέεσται. Ἰβυδοπαρθένοισι δὲ τούτων ἐς μεσογαστρὸν ἢ θηριώδης ἐστὶ Λιβύη. Ἰβυδοπαρθένοισι δὲ τῆς θηριώδους, ὄφρῃ ἰάμμωσ κατήκει, Ἰβυδοπαρθένοισι δὲ τῶν Αἰγυπτιέων ἐπὶ Ἡρακλήϊας ἐτήλας. ἐν δὲ τῇ ὄφρῃ ταύτῃ μέλισσα ἀφ' ἧς δεκά ἡμερῶν ὄδου, ἀλὸς ἐστὶ πύφθα καὶ χόνδροισ μεγάλοις ἐκ κολωνοῖσι, ἐκ κερυφῆσι ἐκάστου τῶν κολωνῶν ἀνακοντίζει ἐκ μέσου τῆς ἀλὸς ὕδωρ ψυχρὸν καὶ γλυκὺ. αἰεὶ δὲ αὐτὸ ἀνθρώποι οἰκέοισι ἐξατοίως τῆς ἐρήμου, καὶ Ἰβυδοπαρθένοισι τῆς θηριώδους, αἰετὸι μὲν ἀπὸ θηριώδων ἀφ' ἧς δεκά ἡμερῶν ὄδου Ἀμμῶνιοι, ἐθροντες τὸ ἴσον ἀπὸ τῆς θηριώδους Δίος. καὶ γὰρ τὸ ἐν θηριώδῃ (ὡς ἐστὶν ἀπὸ τῆς ἐθρονταί μοι) κειομένησπον τῆς Δίος τῶν γαλακτῶν ἐστὶν τυγγυλῆναι δὲ καὶ ἀλλόσπον ὕδωρ κρηναῖον ἐόν. τὸ μὲν ὄφρῃ γίνεταί χλιαρὸν, ἀγροῆς δὲ πληθυσσοῦς ψυχρότερον. μεθ' ἧς τὸ ἐστὶ, καὶ τὸ κάρτα γίνεταί ψυχρὸν. τὴν κατὰ τὴν ἀρδῶνισι τῶν κηποις. ἀποκλινομένης δὲ τῆς ἡμέρης ἰσπίεται τῆς ψυχροῦ, ἐξ οὗ δύνεται τὸ ἥλιος, καὶ τὸ ὕδωρ γίνεταί χλιαρὸν. ἐπὶ τῇ μάλλον ἰόν ἐς τὸ θερμὸν ἐς μέσας νύκτας πηλαγίζει. τὴν κατὰ τὴν ζέει ἀμβροθῶδην. παρέρχονται τε μέσας νύκτας καὶ ψύχεται μέγρι ἐς ἡμέραν. ἐπὶ κλησιν ὅ αὐτῇ ἡ κρῖνῃ καλέεται ἡλίου.

Μετὰ

minauimus : & quæ virgines è vuln-
 ribus decedunt, eas falsas virgines ap-
 pellant. Sed priusquam à pugnando de-
 sistant, hoc faciunt : Quæ virgo in pu-
 gnam optimam operam nauauit, eam
 semper communi consensu ceteræ vir-
 gines exornant cum cetera armatura
 Græca, tum crista Corinthia, & curru
 impositam circa paludem circumferunt.
 Quibus autem rebus ornarentur olim
 hæ virgines antequam accolerent Græ-
 ci, non habeo dicere. arbitror autem
 ornari fuerat armis Ægyptiis. nam ab
 Ægypto affirmarim & scutum & gale-
 am Græcis esse tradita. Aiunt autem
 Mineruam Neptuni esse filiam ac palu-
 dis Tritonidis, eamque nescio quid à pa-
 tre reprehensam donasse seipsam Ioui,
 & Iouem, sibi illam asciuisse filiam. Hæc
 illi aiunt. Iidem promiscue cum mulie-
 ribus, non vna habitantes, sed pecu-
 dum more concumbunt. Vbi apud mu-
 lierem puer robustus est factus, apud
 quem virum habitare sustinet, (nam
 tertio quoque mense viri conueniunt)
 eius filius censetur. Isti quidem ma-
 ritimi Libyæ Nomadum dicti sunt.
 Supra hos autem ad partem mediterræ-
 neæ Libyæ est theriodes dicta, id est, fe-
 ris abundans. Supra hanc therioden su-
 percilium soli fabulosum est, porrectum à
 Thebis Ægyptiis ad columnas Hercu-
 lis. In hoc supercilio ferme decem die-
 rum itinere sunt grumi grandes salis
 iucundi in collibus, & singulorum col-
 lium vertices è medio sale eiulantur
 aquam dulcem pariter & gelidam. Cir-
 ca quam homines habitant vltimi, soli-
 tudinem versus & supra plagam therio-
 den dictam, à Thebis itinere dierum de-
 cem, primi Ammonij, habentes templum
 ad Thebani Iouis effigiem. etenim The-
 bis (quemadmodum à me memora-
 tum est) aspectu arietino Iouis simula-
 crum est. Apud hos est alia quoque aqua
 fontana, quæ sub matutinum quidem
 tepet, sub horam autem qua forum
 frequentissimum est, frigescit : sub me-
 ridiem multo frigidior est. eaque ho-
 ra hortos irrigant. Declinato iam die
 remittitur frigus, donec sol occidit:
 tunc tepescit, magis ac magis calefscens,
 ad mediam vsque noctem, quo tem-
 pore feruens exastuat : praterita no-
 cte media, ad auroram vsque refrigerat.
 cognominatur autem fons iste, Solis.

1 Nescio quid de patre conquestam 2 Sunt frustra salis veluti grumi magni in tumulis: & in singulorum tumulorum ver-
 ticibus è medio sale aqua frigida & dulcis erumpit.

Post

xxij Post Ammonios autem per supercili-
um sabuli, decem rursus dierum itine-
re est collis salis, & aqua illi Ammo-
niae par, hominibus circumhabitanti-
bus: cui loco nome est Aegila, ad quem
locum Nasamones veniunt palmulas
xxiii] decerptum. Rursus decem dierum spa-
tio ab Aegilaeis alius collis est salis, &
aqua, & palmularum fructiferarum
magna vis, quemadmodum apud al-
ios: incolentibus illic hominibus qui-
bus nomen est Garamantibus, natio-
ne sane magna, qui inducta super sa-
lem humo, ita ferunt. Ab his ad Loto-
phagos breuissimum iter. A quibus triginta
dierum spatium est ad eos apud quos
gignuntur boues praepostere pascen-
tes. Ideo autem praepostere pascuntur
quod cornua inflexa anterius habent,
& ob id cessim euntes pascuntur. nam
offensantibus in terra cornibus, progre-
diendo pasci nequeunt: alioqui nihil
differentes a ceteris bobus, praeter cras-
situdinem pellis atque duritiem. Gara-
mantibus hi Troglodytas Aethiopes qua-
drigis venantur. nam Troglodytae Aethi-
opes, omnium quos fando cognoui-
mus, perniciosissimis pedibus sunt, serpen-
tibus, lacertisque & plius id genus repti-
libus vescentes, lingua nulli alteri simili
utentes, sed vesperilionum more striden-
tes. A Garamantibus decem quo-
que dierum itinere alius collis est salis,
& aqua: accolentibus hominibus qui-
bus nomen est Atlantibus, solis omni-
um hominum, quos ipsi nouimus, inno-
minatis. 2 nam sales quidem apud eos
vocantur Atlantes, singulis autem eorum
nullam nomen imponitur. Hi solem
transcendentem execrantur, eique praeter-
ea omnia conuitia ingerunt, quod
torridus & ipso & regionem perdat.
Post totidem dierum iter alius tumu-
lus salis est, cum aqua, & hominibus
accolentibus. Cui confinis est mons
nomine Atlas, angustus, & vndique
teres: & (vt fertur) adeo celsus vt eius
cacumen nequeat cerni, quod a nubi-
bus nunquam relinquatur, neque hye-
me neque aestate: quem esse columnam
caeli indigenam aiunt. Ab hoc monte co-
gnominantur hi homines: nam Atlantes
vocantur. dicunturq; nec vlla animan-
te vesci, nec vlla somnia cernere. Ad
hos vsq; Atlantes possum recensere no-
mina eorum qui in supercilio Libya ha-
bitant, post hos non amplius. Porrigitur

Μετὰ τῶν Ἀμμωνίων, δεκά τ' ὄφρυς τ' Ἰάμμου δι-
ἀλλέων δέκα ἡμερέων ὁδοῦ, χέλωνός τε ἄλος ἐστὶ ὁ-
μοῖος τῶν Ἀμμωνίων, καὶ ὕδωρ, καὶ αἰθροποι καὶ ἄλλ' ἄν
οἰκέοσι τῶν ἠχώρων τὸ ἔνομα Αἰγίλα ἐστὶ. ἐς τὴν
τον τ' ἠχώρην Ὁ Νασάμωνες ὅπως εἰμῶτες εἰσὶ Φοί-
νικας Φοιτέεσι. Ἀπὸ τῶν Αἰγίλων, δεκά δέκα ἡ-
μερέων ἀλλέων ὁδοῦ, ἕτερος ἄλος χέλωνός, ἔ ὕδωρ, ἔ
Φοίνικας καρποφόροι πολλοὶ, κατὰ τὸν καὶ ἐν τοῖσι ἐ-
τέροισι καὶ αἰθροποι οἰκέοσι ἐν αὐτῶν τοῖσι οὐνομα
10 Γαράμδντες ἐστὶ, ἕθνος μέγα ἰσχυρῶς· οἱ ὅπτι τ' ἀγα-
γῶν ὅπιφορέοντες, ἔτω σπεύροσι. σιωτομφοτατόν δὲ
ἐστὶ ἐς τὸν Λωποφάρους ἐκ τ' τετήκοντα ἡμερέων ἐς
ἀλλέων ὁδοῦ ἐστὶ ἐν τοῖσι ἔοι ὅπια θονόμοι βόες γίνοντι.
ὅπια θονόμοι τῶν δεκά τ' εἰσὶ τὰ κέρεα ἔχουσι κενυ-
φότα ἐς τὸ ἐμπαροθεν. δεκά τ' ὅπτι σιω ἀναχωρέον-
τες, νέμοντι ἐς τὸ ἐμπαροθεν ἐκ οἰοί τε εἰσὶ, σιω-
εμβαλλόντων ἐς τὴν γῆν τ' κέρεων. ἀλλ' ὅ τ' εἰσὶ ἐν δεκά-
φέροισι τῶν ἀγῶν βοῶν ὅτι μὴ τῆτο, καὶ τὸ δέρμα ἐς
παχύτητα τε καὶ τελεῖται. Ὁ Γαράμδντες ὅ τ' εἰσὶ τῶν
20 Τρωγλοδύτας Αἰθιοπας θηρόλοισι τοῖσι τε θρίσ-
ποισι. Ὁ τῶν Τρωγλοδύται Αἰθιοπες πόδας τὰ χροῖ
αἰθροποιων πόδων εἰσὶ, τῶν ἡμῶν περὶ λόγους ἀπο-
φερομένοις ἀκρόθυτοι. σιτέονται ὅ τ' Ὁ Τρωγλοδύ-
ῶφισι καὶ σαύροισι, καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἔρπετων. γλώσσῃ-
καὶ ὁδοῦ ἐστὶ ἀλλ' ἡ παρομοίω νεομῖκας, ἀλλὰ τε-
τελέσασσι, κατὰ τὸν ἀνυκτελείδες. Ἀπὸ τῶν Γαρά-
μάντων δι' ἀλλέων δέκα ἡμερέων ὁδοῦ, ἀλλ' ὅς ἄλος τε
χέλωνός, καὶ ὕδωρ, καὶ αἰθροποι καὶ ἄλλ' ἄν οἰκέοισι,
τοῖσι οὐνομα ἐστὶ Ἀτλαντες οἱ ἀνάνμοι εἰσὶ μῆνοι 178
30 αἰθροποιων τῶν ἡμῶν ἰδμεν. ἀλλ' ὅ μὴ γὰρ σφι ἐ-
στὶ Ἀτλαντες οὐνομα, ἐνὶ τῶν ἠχώρων αὐτῶν οὐνο-
μα εἰσὶ ἐκείτω, οὗτοι τῶν ἠλίω ἠσφάλλοντες κατ-
αράνται, καὶ πρὸς τῶν τοῖσι πόδων τὰ ἀγῶν λοιδο-
ρέονται, ὅτι σφῆας καὶ ὅπι τελεῖται, ἀλλ' ὅς τε εἰσὶ αἰ-
θροποι, καὶ τῶν ἠχώρων αὐτῶν. μὴ τῶν δι' ἀλλέων δέ-
κα ἡμερέων ὁδοῦ, ἀλλ' ὅς χέλωνός ἄλος, καὶ ὕδωρ, ἔ αἰ-
θροποι καὶ ἄλλ' ἄν οἰκέοισι. ἔχεται ὅ τ' ἄλος τύπου
ἕθους τῶν οὐνομα Ἀτλας ἐστὶ δὲ φεινόν καὶ κυκλωτερές
πόδων. ὑψηλὸν ὅ τ' ἔτω δὴ ἡ λέγει ὅς τῶν κορυφῶν
40 αὐτῶν οἰά τε εἶναι ἰδέσθαι. εἰσὶ καὶ τῶν αὐτῶν ἀπο-
λείπει νέφρα ἕτε ἕρεος ἕτε χημῆδος. τῶν κίονα τῶν
ἕρεος λέγουσι ὅ τ' ὅπι χῶροισι εἶναι. ὅπι τῶν τῶν ἕρεος
ὀ αἰθροποι εἰσὶ ἐπάνω μοι ἐχῶντο καλέονται γὰρ
δὴ Ἀτλαντες. λέγονται ὅ τ' ἔτε ἐμφυζον εἰσὶ σιτέ-
εἶναι, ἕτε οὐπνία ὄραν. Μέγιστον δὴ τῶν Ἀτλαν-
των τῶν τῶν, ἔχουσι τὰ ἔνομα τῶν ἐν τῶν ὄφρυ κατοι-
κημένων κατὰ λέξαι ὅ τ' ἔτε τῶν τῶν, ὅς ἐστὶ. διήκει

1 Agger. Paulo post ipse tumulum versit. 2 Nam omnibus quidem simul nomen est Atlantes. Id est, commune quidem uni-
versa genti nomen est Atl.

δι' ὧν ἡ ὄφρυς μέγρι Ἡρακλήων φηλέων, καὶ ὅ
 ἔξω τυτέων. ἐστὶ δὲ αἶλος τε μέταλλον ἐν αὐτῇ
 Δεκά δέκα ἡμερέων ὁδὸς, καὶ ἀνδροποιοὶ οἰκέοντες
 τα δὲ οἰκία τυτέοι πασι ἐκ τῆς ἀλίων γῆδρων
 οἰκοδομέαται. ταῦτα γὰρ ἦδη τῆς Λιβύης ἀνομ-
 βροῦ ἐστὶ. οὐ γὰρ ἠδυνέατ' ἀνομῶν ὄντες
 ἀλινοὶ, εἰ δὲ. ὁ δὲ αἶλος αὐτῶν καὶ λυκός καὶ πορ-
 φύρεος ὁ εἶδος ὀρύσσεται. Ἐστὶ δὲ τῆς ὄφρυς
 ταύτης, ὅτι πρὸς νότον καὶ μεσόγαιαν τῆς Λιβύ-
 ης, ἐρημος καὶ ἀνδρος καὶ ἀγῆρος καὶ ἀνομβροῦ καὶ
 ἀξυλός ἐστὶ ἡ χώρα καὶ ἰκμάδος ἐστὶ ἐν αὐτῇ οὐ-
 δέν. Οὕτω μὲν μέγρι τῆς Τριτωνίδος λίμνης
 ἀπὸ Αἰγυπτίου νομάδες εἰσὶ κρεοφάγοι τε καὶ γα-
 λακτοπόται Λίβυες καὶ φηλέων τε βοῶν οὐκ
 γάλομοροι, ἀλλὰ πρὸς Αἰγυπτίους, καὶ οὐκ ἐξ-
 φοντες. βοῶν μὲν νυν φηλέων οὐδὲ αἱ Κυρήναι-
 ων γυναῖκες δικαίως πατέεσθαι, ἀλλὰ τῶν ἐν Αἰ-
 γυπτίῳ ἴσιν, ἀλλὰ καὶ νηθείας αὐτῆ καὶ ὄρτας ὀπιτε-
 λέοισι αἱ δὲ τῆς Βαρχαίων γυναῖκες οὐδὲ ὑἷων
 πρὸς τῆσι βοῶσι γάλομαι. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω ἐ-
 χθ. Τὸ δὲ πρὸς ἑσπέρην τῆς Τριτωνίδος λί-
 μνης οὐκέτι νομάδες εἰσὶ Λίβυες, οὐδὲ νόμοισι τυ-
 τεοῖσι χρεώμενοι, οὐδὲ κατὰ ταῦτα παῖδια ποι-
 εῖντες οἷόν τι καὶ ὀνομάδες ἐώτασι ποιεῖν. ὁ γὰρ
 δὴ τῆς Λιβύων νομάδες, εἰ μὲν πρῶτες, οὐκ ἔχω
 ἀπρεκέως εἶπαι ποῖοισι δὲ αὐτῶν συχνοὶ
 τυτάδε. τῶν παιδίων τῶν σφετέρων, ἐπειὰ τετρα-
 ετία γῆται, οἰσὶ πη πρὸς βότων κείνοισι τὰς ἐν τῆ-
 σι κερυφῆσι φλέβας μετεξέτεροι δὲ αὐτέων, τὰς
 ἐν τυτέοις κροτάφοισι, τὰς δὲ εἰνεκα, ὡς μὴ σφρας ἐς
 πρῶτα χρόνον καταρρέον φλέγμα ἐκ τῆς κε-
 φαλῆς δηλῆται. καὶ ἀπὸ τῆς σφρας λέγροισι
 ὑγροτάτοις. (εἰσὶ γὰρ ὡς ἀληθέως ὀ Λί-
 βυες ἀνδρῶν πάντων ὑγροτάτοι, τῶν ἡμῶν ἰ-
 δμῶν εἰ μὲν ἀπὸ τῆς οὐκ ἔχω ἀπρεκέως εἶπαι,
 ὑγροτάτοι δι' ὧν εἰσὶ) ἢ δὲ κείνοισι τὰ παῖδια
 ἀσπασμὸς ὀπιγῆται, ἐξδύρηται σφι ἀκρῶς τε-
 γῶ γὰρ οὐρον ἀπείθοντες ῥύονται σφρας. λέγω δὲ
 τὰ λέγροισι αὐτοῖ Λίβυες. Οἰοῖται ὅτι τυτέοι νομάσι
 εἰσὶ αἱδε. ἐπειὰ τὸ ὡς ἀπάρξωνται τὸ κτύπεος,
 ριπέεσσι ἔσθ' ἡ δόμον. τῶν ὅτι ποῖοσθαι, ἀποσπρέ-
 φασι τὸ αὐχένα αὐτῶν. ἴσασι ὅτι ἡλίω καὶ σελίω μένοι-
 σι, τὰς οὐκ ἔχω μὲν νυν πάντες Λίβυες ἴσασι ἀπὸ
 πρὸς τῆς Τριτωνίδα λίμνῃ νέμοντες, τῆς Ἀθηνῶν
 μέγιστα. μὲν δὲ, τὰς Τριτωνί καὶ τὰς Ποσειδέωνι.

28. 27

28. 27

autem id supercilium ad columnas vs-
 que Herculeas, atque ulterius. Intra
 quod est salis metallum, id est, 1 effossio,
 decem dierum itinere, & homines in-
 colentes, qui domicilia sua faciunt ex
 2 micis salis. isti enim iam tractus Ly-
 byæ vacant imbribus. nam si plueret
 illic, non possent manere parietes 3 sa-
 lis. Supra autem hoc supercilium, au-
 strum versus ac mediterranea Libyæ,
 deserta iam plaga est, & sine aqua ferif-
 que, sine pluvia ac lignis, omni prorsus
 humore vacans. Ita ab Ægypto ad
 Tritonidem paludem, 4 pastoritii Li-
 byes sunt carne victitantes ac lacte, ni-
 hil vaccinum gustantes, quia nec Ægy-
 ptij gustant suem, nec alentes quidem
 vaccam. Sed nec Cytenææ feminæ
 5 ferire sibi fas putant, ob Isidem quæ
 est in Ægypto, cui etiam ieiunia &
 dies festos studiose agunt. At mulieres
 Barcææ non modo gustu vaccinæ car-
 nis, sed etiam suillæ abstinent. Atque
 hæc quidem ita habent. Ad occasum
 vero Tritonidis palludis iam non sunt
 6 pascuales Libyes, neque eisdem mo-
 ribus utentes, neque idem circa infan-
 tes quod pascuales solent, factitantes.
 Nam Libyum qui pastorales sunt pleri-
 que hoc faciunt, an omnes, non queo
 pro certo dicere. Vbi filii ipsorum
 quadrimi effecti sunt, venas verticis il-
 lorum lana succida inurunt, nonnulli
 venas temporum: eam videlicet ob
 causam ne vlllo vnquam tempore phle-
 gma, id est, pituita, defluens è capite,
 officiat. eaque de re se aiunt esse opti-
 ma valetudine. Et sunt reuera Libyes
 inter omnes quos nos nouimus homi-
 nes saluberrimo corpore: incertum
 mihi an ob hanc causam, certe optima
 valetudine sunt. Quod si pueris inu-
 rendis spasmus existat, inuenta est ab
 eis medicina. vrina enim hirci aspersa
 eos liberant. Ea autem refero quæ ipsi
 Libyes narrant. Porro sacrificia apud
 7 pastoritios Libyes talia sunt: Vbi pro
 primitiis aurem pecudis præciderunt,
 eam supra domum abiiciunt: hoc acto,
 ceruicem eius auertunt. Solis autem
 omnium deorum immolant Soli &
 Lunæ. & his quidem vniuersi Libyes sa-
 crificant: at qui circa Tritonidem palu-
 dem incolunt, etiã Mineræ Tritoniq;
 ac Neptuno: sed Mineræ præcipue.

CLXXII

CLXXIII

CLXXIII

1 Fodina, 2 Grumis 3 Post Salis, adde, Ibi autem & albus & purpureus sal effoditur. 4 Nomades Libyes sunt, qui carne & lacte vescuntur, sed ab elu vaccarum abstinent sicut & Ægyptij, suelque non alunt. 5 Suspecta est hic vox Græca. 6 No-
 mades Libyes, 7 Nomades. Sic & in sequenti pro pastorales.

A qui-

A quibus Liby-
 gulas simulacr-
 sunt. præter qu-
 bye, & pende-
 sunt serpentes
 vero omnia ad
 sunt: nomi-
 renisse ex
 Quippe Liby-
 amittuntur nu-
 pellibus non
 delibatis à qui-
 pellibus, agidi-
 Quinetiam h-
 eularus in te-
 Libyæ mult-
 ac belie. Et
 quos iungere
 unt autem pa-
 vt Græci, præ-
 sedentes sepe
 quis cepit ag-
 tem cõstitua-
 micilia coru-
 suspensis cir-
 uertis vertic-
 vtuntur mor-
 hos ab oriente
 nis ij Aufes qu-
 Libyes domo-
 is nomen in
 dextram cap-
 similitram ad
 afferentes se
 Regio autem
 tem vergens
 syluisq; quam
 que ad auror-
 les incolunt,
 depressa est &
 que aratorum
 montana valde
 frequens. Si-
 pentes sunt su-
 nes, elephan-
 des, & alim-
 cephalis, id est,
 acephali, id est,
 in pectoribus
 memorant: ne-
 stes, & alix per-
 tiz. Quorum
 est, sed alia, ve-
 & bubali, & al-
 na habentes.

1 Id est, f-
 1 Libyonem
 pilum & al-

CXXXI

A quibus Libybus Græci vestem & ægidas simulacrorum Mineræ mutuati sunt, præterquam quod ægides apud Libyæ, & pendentes ex eis fimbriæ non sunt serpentes, sed è lotis factæ: cetera vero omnia ad idem exemplar efficta sunt: nomine quoque ipso testificante venisse ex Libya Palladiorum stolam. Quippe Libyssæ mulieres super vestem amiciuntur nudis ægeis, id est, caprinis pellibus non villosis, fimbriatis, ac rubrica delibutis, à quibus ægeis, id est, caprinis pellibus, ægidas denominauere Græci. Quinetiam hinc primum mihi videtur eiulatus in templis exitisse, quod èo Libyssæ mulieres vehementer vtuntur ac belle. Et à Libybus quadriugos equos iungere Græci didicere. Sepeliunt autem pastorales Libyæ defunctos vt Græci, præter Nasamones, qui illos sedentes sepeliunt, obseruantes vt dum quis cœpit agere animam, eum sedentem cõstituant, ne supinus expiret. Domicia eorum sunt virgultis compacta, suspensis circa lentiscos, & ea quoquo- uersus versatilia. Et isti quidem talibus vtuntur moribus. Contingunt autem hos ab orientali parte Tritonis fluminis ij Aufes qui sunt aratores: 3 qui vero Libyæ domos possidere consueuerunt, iis nomen impositum est Maxyes, qui dextram capitis partem comatâ gestant, sinistram radunt, corpus minio tingunt, asserentes se à Troianis esse oriundos. Regio autem hæc & reliqua ad occidentem vergens, multo frequentior est feris syluisq; quàm regio pastoralium. Nam quæ ad auroram respicit, quam pastorales incolunt, Tritone flumine tenus & depressa est & arenosa: hinc deinceps quæ aratorum est, vesperam spectans, montana valde est ac nemorosa, ferisq; frequens. Siquidem apud hos & serpentes sunt supramodû grandes ac leones, elephantés quoque & vrsi, & aspidés, & asini cornibus præditi. Et cynocephali, id est, capita canina habentes, & acephali, id est, non habentes capita, qui in pectoribus oculos habent, vt Libyæ memorant: nec non viri feminaq; agrestes, & aliæ permultæ feræ haud ementitæ. Quorum nihil apud pastorales est, sed alia, veluti pygargi, & capræ, & bubali, & asini, non illi quidem cornua habentes, sed alii impoti: nunquam

Τὴν δὲ ἀρὰ ἐσθῆτα ἐ τὰς ἀγίδας τῆν ἀγαλμα-
των τῆς Ἀθηνῆς ἐκ τῶν Λιβυαίων ἐποίησαν-
το Ἐλλῆνες. πλὴν γὰρ οὐ σκυλίην ἢ ἐσθῆτα τῆν
Λιβυαίων ἐστὶ, καὶ ἠὲ οἱ οἱ ἐκ τῶν ἀγίδων αὐ-
τῆσι, οὐκ ὄφεις εἶσι, ἀλλὰ ἰμαίλινοι: τὰ δὲ δῆα
πάντα κατὰ τούτῳ ἐσαλται. ἐ δὴ καὶ τοῦτομα
κατηγόρει ὅτι ἐκ Λιβύης ἦκει ἡ σολὴ τῶν Παλ-
λαδίων. ἠγίδας γὰρ περὶβάλλονται ψιλὰς πε-
νας ἐρβυθεδνάς. ἐκ δὲ τῶν ἀγείων τυτέων ἀγί-
δας Ἐλλῆνες μετωνόμασαν. δοκέει δὲ ἔμοιγε
ἐ ὀλολυγὴ ἐν ἰερίσι ἐνηῶτα περὶ τὸν ἠνέαδα.
καί τῃ γὰρ ταύτῃ χρέωνται καλῶς αἱ Λιβυ-
σαι. ἐ τῶν ἰπποῖς ζυγῶναι τῶν Λιβύ-
ων Ἐλλῆνες μεμαθήκασιν. Θάσσοιοι δὲ τῶν
ἀποδησόντων Ἐλλῆνες, κατὰ τὸν Ἐλλη-
νες, πλὴν Ναταμόνων. οὗτοι δὲ κατημύοις θάσσοιοι
σι, φυλάσσοντες, ἐπαὶ ἀπὴ τῶν ψυχῶν, ὅπως μὴ
καί σσοιοι, μηδὲ ὑπὸ τοῦ ἀποθανέεται. οἰκήματα
δὲ σὺμπηκτα δὲ ἀντείκων ἐνεμύων περὶ θοί-
νοισ ἐστὶ, ἐ τῶν περὶφορητῶν. νόμοισι μὲν τοῦ
σοιοι οὗτοι χρέωνται. Τὸ δὲ περὶ ἐσπερίω τῶν
Τεϊτωνος ποταμοῦ, Αὐσέων ἐχρηται ἄροτῆρες ἦ-
δη Λιβυες, καὶ οἰκίας νομίζοντες ἐκτῆσθαι, τοῖσι
οἰώμα κέεται Μάξυες: οἱ τῶν ἐπιδδῆα τῶν κε-
φαλέων κημόσοι, τῶν δὲ ἐπαίτερα κέροισι δὲ
σῶμα μίλτω χέρονται. φασὶ δὲ οὗτοι εἶναι τῶν ἐκ
Τροίης αἰδράν. ἡ δὲ χώρα αὐτῆ τε καὶ ἡ λοιπὴ τῆς
Λιβύης ἢ περὶ ἐσπερίω, πολλὰ θηριώδη τε
καὶ δασυτέρη ἐστὶ τῆς τῶν Νομάδων χώρας. ἡ μὲν
γὰρ δὴ περὶ τῶν ἠώ τῆς Λιβύης, τῶν Νομά-
δες νέμοισι, ἐστὶ τῶν περὶ τῆς καμμάδης, μέ-
λει τῶν Τεϊτωνος ποταμοῦ. ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ τῶν
περὶ ἐσπερίω, ἢ τῶν ἄροτῆρων. ὀρεινὴ τε καὶ ἄρκα
καὶ θηριώδης. καὶ γὰρ ὄφεις ἰσχυροὶ, καὶ ἐ-
μεγάλας, καὶ λέοντες καὶ τοῖσι εἶσι, καὶ ἐ-
λέφαντες τε καὶ ἄρκα, καὶ ἀσπίδες τε καὶ ὄνοι
καὶ κέρεα ἔχοντες καὶ κνωκέφαλοι, ἐν τῶν
τοῖσι τῆσσι τῶν ὀφθαλμοῖς ἔχοντες (ὡς δὴ λέγεται
καὶ τῶν Λιβύων) καὶ ἄρκα ἄρκα, καὶ γυναικὲς ἀ-
ρκα, καὶ δῆα πλῆθει πολλὰ θηρία ἀκαταφύετα.
Κατὰ τῶν Νομάδων δὲ ἐστὶ τῶν περὶ τῶν ἄρκα, ἀλλὰ δῆα
τῶν περὶ τῶν ἄρκα, καὶ ζορκάδες, καὶ βουβάλιες, ἐ ὄνοι
οὐκ ἔχοντες, ἀλλὰ ἄλλοι ἀποτοῖ (ἐ

XC

XCII

XCIII

1 Id est, simulacrorum Mineræ. dicit enim Herodotus παλλάδιον quod dixerat τῆν ἀγαλμάτων τῆς Ἀθηνῆς. 2 Occidentali.
3 Lectionem sequuntur videtur diuersam ab ea qua est in vulg. edit. 4 In vulg. Gr. editi. Cynocephalorum tantum sit mentio, sed
quidam v. es. codices pro κνωκέφαλοι habent ἀκίφαλοι, hoc modo, καὶ οἱ ἀκίφαλοι οἱ οἱ τῶν σῆσσι, καὶ οἱ.

A qui-

γὰρ δὴ πίνοισι) καὶ ὄρυες, (τῶν κτ' κέρατα τοῖσι
 Φοίνιξι) πηχέες ποιεῖται· μέγας δὲ τὸ θηρίον
 τῆτο κτ' βοῶν ὅστι) καὶ βασιλέα, καὶ ὑάμαι, καὶ
 ὑφειχες, καὶ κελιοὶ ἀγριοί, καὶ δίκτυες, ἔθωες, ἔ
 πέρυθρες, καὶ βόρυες, καὶ κροχάδειλοι ὅσον τε τρι-
 πηχέες χερσάμοι, τῆσι σαύρησι ἐμφερέσατοι· ἔσρου-
 θοὶ καπαγαμοί, καὶ ὄφιοι μικροί, κέρατα ἐν ἑκάστῳ ἔ-
 ρηντες. Ταῦτα τε δὴ ἀλλοτρίῳ θηρίῳ, καὶ ἀπὸ τῆ
 ἀλλῆ, πλιὺ ἐλάφου τε καὶ ὑὸς ἀγρίου. ἔλαφος δὲ
 καὶ ἔσ ἀγρίου ἐν Λιβύῃ πάμπαν οὐκ ἔστι. μυῶν δὲ
 θῆρα τελέα ἀλλοτρίῳ θηρίῳ· (ἠ μὲν, δι' ὀδοὺς καλέον)
 ἠ δὲ ζεγγέρες· (τὸ ὄνομα τῆτο ἔστι μὲν Λιβυ-
 κόν, δυνάται δὲ κατ' Ἑλλάδα γλαῶσθμ, βοιωτοί)
 ἠ δὲ ἔχινες. εἰσὶ δὲ ἐγαλαί ἐν τῷ Σιλφίῳ γινόμε-
 ναι, τῆσι Ταρτησίῃσι ὁμοιόταται. Ταῦτα μὲν
 νικῶ θηρία ἢ τῶν Νομάδων Λιβύων γῆ ἔχει, ὅσον ἡ-
 μεῖς ἰσχυρόντες, ὅτι μακρότατον οἰοῖ τε ἐξήμερα
 ἔξικέσθαι. Μαξύων δὲ Λιβύων Ζαυήκεες ἔρην-
 ται, τοῖσι ἀγναῖκες ἰνίοχοισι τὰ ἀρματα ἐς τὸ
 πόλεμον. Τούτων δὲ Ζυγαντες ἔρηνται, ἐν τοῖ-
 σι μέλι μὲν πολλὸν μέλισσαι κατεργάζονται, πολ-
 λὰ δὲ ἐπι πλέον λέγεται δημιουργεῖσ ἀνδρας ποιε-
 ειν. μιλιρῶται δὲ ὧν πρότεροι οὔτε, καὶ παθηκοφα-
 γέοισι. ἠ δὲ σφι ἀφῆνοι, ὅσοι ἐν τοῖσι οὔρεσι γί-
 νονται. Κατὰ τούτους δὲ λέγεται Καρχηδόνιοι κέε-
 σθαι νῆσον τῆ οἰῶμα ἐῖ) Κύραυν. μήκος μὲν, διη-
 κοσίων σταδίων, πλάτος δὲ, τεινῶ, ἀφῆθεν ἐκ τῆς
 ἠπείρου· ἐλαφῶν τε μετῶν ἔ ἀμπέλων. λίμνην
 δὲ ἐν αὐτῇ ἐῖ), ἐκ τῆς αἰ ὠαρθένοι τῶν ὀπιχωρί-
 ων, ὠερεῖσι ὀρνίθων κεχρημένοισι πίαση, ἐκ τῆς ἰ-
 λυός ψῆγμα ἀναφέροισι χερσῶν. Ταῦτα εἰ μὲν ὅστι
 ἀηθέως, οὐκ οἶδα, τὰ δὲ λέγεται γράφω. εἰ δὲ
 αἰ πῶν, οὐκ καὶ ἐν Ζακύνθῳ ἐκ λίμνης καὶ ὕδα-
 τος πίασθμ ἀναφερομένοισι αἰὲς ἐγὼ ὤρεον. εἰσὶ
 μὲν καὶ πλεῖνες αἰ λίμνη ἀλλοτρίῳ ἢ δὲ ὧν μεγ-
 γη αὐτέων, ἐβδομήκοντα ποδῶν πάντη, βάθος δὲ,
 δέξργχός ὅστι· ἐς ταῦτις κόντον καλεῖσι, ἐπ' ἀκρω-
 μυροίνῳ περὶ δὲ ἄντες, καὶ ἐπειτα ἀναφέροισι
 τῆ μυροίνῃ πίασθμ, ὀδμῶν μὲν ἔχουσαν ἀσφά-
 του, τὰ δὲ ἀηθα, τῆς Πιερίκῃς πίασης ἀμείνω. ἐς
 χέοισι δὲ ἐς λακκὸν ὀρωρυγῶν ἀγροῦ τῆς λί-
 μνης. ἐπειτα δὲ ἀφῆσι συχίνῳ, οὕτω ἐς τὸν
 ἀμφορέας ἐκ τῆ λακκου καταχέοισι. ὅ, ἢ δὲ αἰ
 ἐσπείσει ἐς τὴν λίμνην, ἔσπο γλῶσσόν, ἀναφαίνε-
 ται ἐν τῇ θαλάσῃ. ἢ δὲ ἀπέχῃ ὡς τεσσέρα στα-
 δία ἀπὸ τῆς λίμνης. οὕτω ὧν καὶ τὰ ἀπὸ τῆς νῆσου

28. Λιβύσι.

180

enim bibunt. & oryes, quibus vlnales
 palmæ pro cornibus fiunt. (huius feræ
 magnitudo est ad æquiparationem bo-
 uis) & bassatia, & hyæna, & hystriches,
 & arietes agrestes, & dictyes, & thoes,
id est, ex hyæna & lupo geniti, & panthe-
 ra, & boryes, & crocodili tricubitali ad
 summū magnitudine, terrestres, lacertis
 affimiles, & struthi subterranei, & ser-
 pentes pusilli cū singulis cornibus. Hæ
 sunt illic feræ, & item ceteræ quæ alibi,
 præter ceruū & aprum. ceruus enim &
 aper prorsus in Libya nullus est. Sunt
 ibidem quoq; tria murium genera, quo-
 rum alii bipedes vocantur, alii zegeri-
 es, Libyca lingua (quod in Græca pol-
 let idem quod βοῦνοι, *id est, colles,*) alii,
 echines. Sunt præterea mustelæ quæ
 in Silphio nascuntur, murænis similli-
 mæ. Tot habet feras Libyū pastoralium
 regio, quantum nos maxime scrutā-
 do longissime inuestigare potuimus.
 Maxyū autem Libyū confines sunt
 Zabeces, vbi femina aurigantur cur-
 rus in bellum. His finitimi sunt Zy-
 gantes, vbi magnam vim mellis apes
 conficiunt, sed multo plus opifices viri
 facere dicuntur. omnes autem minio
 inficiuntur, ac simiis vescuntur, qua-
 rum affatim gignitur iis qui in monti-
 bus degunt. Iuxta hos aiunt Carthagi-
 nenses sitam esse insulam nomine Cyra-
 nin, ducentorum stadiorum longitudi-
 ne, arctam latitudine, in quam transiri è
 continente potest, oleis refertam ac vi-
 tibus. Et in ea esse lacum vnde virgines
 indigenarum pennis volucrum pice illi-
 tis ramenta auri referunt è limo. Hæc
 an vera sint haud equidem scio, sed quæ
 narrantur scribo. Fuerit autem totum,
 vt ipse ego in Zacyntho vidi picem è
 lacu referri. Sunt eo loci complures
 lacus, quorum qui maximus, septuagin-
 ta quoquouersus pedum est, altitudi-
 nis duūm passuum. in hunc virgines
 contum, cuius in summitate myrtus al-
 ligata est, demittunt, deinde referunt
 myrto picem, odorem quidem asphalti
 habentem, sed cætera præstantiorem
 pice Pieria: eamque in scrobem quam
 iuxta lacum foderunt, effundunt, & v-
 bi multum illius aggefserūt, ita è scrobe
 in amphoras transfundunt. Quicquid
 autem in lacum decidit, id sub terram
 means redditur in mari, quod à lacu
 quatuor stadiis abest. Ita quæ de insula

1 Ad quarum cornua Phœnices cubitos mensuras faciunt. Id est, Phœnices suas mensuras dictas Cubitos illarum cornibus ma-
 gnitudine faciunt pares. Fortasse tamen & alius sit sensus. 2 Tartessiacis similes. 3 Zauccees, 4 Fieri autem possit vt id o-
 minino ita se habeat, quum ipse viderim, &c. 5 Conspicitur, vt, apparet.

adia-

adiacenti Libya dicuntur, consentanea sunt veritati. Aiunt præterea Carthaginenses, locum esse Libya extra columnas Herculis habitatum hominibus: eo quoties ipsi applicuere, se merces è nauibus exponere, easque in crepidine terræ deinceps collocare: tum conscensibus nauibus fumum excitare: fumo autem conspecto, indigenas ad mare contendere: dehinc auro pro mercibus deposito, rursus illinc abscedere, sed non extra conspectum: tum se illinc è nauibus egressos pretium considerare, & si dignum mercibus videatur, eo sumptu abire: sin minus, conscensibus iterum nauibus confidere. illos vero accedentes, plus auri ad id quod deposuerunt addere, donec persuadeant. Neutros autem alteris iniuriam inferre: neque aut se contingere merces priusquam ipsi sumpserint aurum. Atque hi sunt Libyæ quos nominare possum. quorum plerique neque tunc de rege Medorum curabant quicquam, neq; nunc curant. De qua regione eatenus queo dicere, à quatuor eam nationibus (quantum nos scimus) & non à pluribus incolli: quarum duæ sunt indigenæ, totidem non indigenæ. Indigenæ quidem, Libyæ atq; Æthiopes: quorū alteri ad aquilonem Libya, alteri ad austrum incolunt: aduenæ vero, Phœnices & Græci. Neq; vero videtur mihi bonitas Libya terræ cum bonitate Asia atque Europæ comparanda, præter vnam Cinyphem, quæ tellus fluuio cognominis est. Hæc autem optimæ cuique telluri par est prouentu fructus cerealis: omnino ceteræ Libya. Est enim pulla & vda fontibus, ac secura ficcitatibus aeris: ac ne imbre quidem, qui sit vehementior, læditur. nam in eo tractu Libya pluit. Ex prouentibus autem fructuum terræ, totidem mensuræ illic quot è Babylonica tellure percipiuntur. Bonum solum & illud est quod Evesperitæ colunt. nam quoties id eximie se ipsum vberrate supererat, centuplum reddit: at illud Cinyphum, circiter trecenta. Porro Cyrenaica regio quæ huius Libya editissima est, quam pastorales incolunt, tres in se plagas continet admiratione dignas. Primam, quæ maritima est, quod in ea iam fructus maturi metuntur vindemianturque: his compositis in plaga quæ supra mari-

ἐπὶ Λιβύῃ κειμένης εἰκότα ἐστὶ ἀληθινή. Λέγεται δὲ καὶ ἅδε Καρχηδόνιοι, εἶς τῆς Λιβύης χωρὸν τε καὶ αἰθέρους ἐξω Ἡρακλήων στήλεων κειοικημένοι, ἐς δὲ ἐπιπλέον ἀπικωνται καὶ ἐξέλωνται τὰ φορτία, φέροντες αὐτὰ ἐφ' ἑξῆς τῶν πλωκυματῶν, ἐσθάντες ἐς τὰ πλοῖα, τυφειν καπνόν. Ἐστὶ δὲ ἐπιχωρείος, ἰδομένοιοι τὸ καπνόν, ἵεναι ἐπὶ πλωτῶν ἰσσοσαν καὶ ἐπειτα αὐτὴ τῶν φορτίων χρυσὸν ἕρπαι, καὶ ἕξασα χωρέειν πρὸς τὸν ἑσπέρου φορτίων. Ἐστὶ δὲ 10 Καρχηδόνιοις ἐκβαίτας, σκέλασται. Ἐὺ μὲν φαίνεται σφί ἀξίος ὁ χρυσὸς τῶν φορτίων, ἀερόμενοι ἀπαλλάσσονται ἢ μὴ ἀξίος, ἐσθάντες ὀπίσω ἐς τὰ πλοῖα κατέαται. Ἐστὶ δὲ, πρὸς ἐλθόντες, δῆλον πρὸς ἂν ἐρήκην χρυσόν, ἐς οὐ αἰπέθωσι. ἀδικεῖν ἢ ἐσθάντες οὔτε γὰρ αὐτοῖς τὸ χρυσὸν ἀσπείδαι πρὶν αὐτοῖς ἀπισθῆναι τῆ ἀξίῃ τῶν φορτίων, ἔτ' ἐκείνοις τῶν φορτίων ἀσπείδαι πρὸς τὸν ἑσπέρου ἢ αὐτοῖς τὸ χρυσὸν λάβωσι. Οὕτω μὲν εἶσι ἑστὶν ἡμεῖς ἐρηκτῶν Λιβύων ὀνομάσται. Ἐστὶ δὲ τῶν πολλοῖ βασιλῆος τῆς Μήδων οὔτε ἢ νῦν οὔτε τότε ἐφ' ἑρμύζον ἑσθάν. Ἐστὶ δὲ ἐπὶ ἔχω εἶπειν πρὸς τῆς χώρας ταύτης, ὅτι τέσσαρα ἐξῆς νέμεται αὐτῶν, καὶ ἑπλέω τούτων, ὅσον ἡμεῖς ἰδομένοιοι καὶ τὰ μὲν δύο, ἀπὸ τῶν τῶν ἐξῆς, τὰ δὲ δύο, οὐ. Λίβυες μὲν ἔσται Ἰθιοπες, ἀπὸ τῶν ἐξῆς. Ἐστὶ δὲ, πρὸς βορέω, Ἐστὶ δὲ, πρὸς νότου τῆς Λιβύης οἰκίοντες. Φοίνικες δὲ καὶ Ἑλληνες, ἐπὶ ἡλύδες. Δοκέει δὲ μοι οὐδὲν ἀρετῶν εἶναι ἢ τῆς Λιβύης σπουδαίης, ὥστε ἢ Ἀσίῃ ἢ Ἑυρώπῃ παραβληθῆναι, πλεονέκτης Κίνυπος μοιῶν. Ἐστὶ γὰρ δὴ αὐτὸ οὐνομα ἢ γῆ τῶν ποταμῶν ἐξῆς. αὐτὴ ἢ ὁμοίῃ τῆ ἀρῆς γαμῶν, Δῆμηξος καρπὸν ἐκφέρειν ἑσθάν οἴκε ἑσθάν τῆ ἄλλῃ Λιβύῃ. μετὰ γαμῶν τε γὰρ ἐστὶ, ἔσται πίδαξι. καὶ οὔτε ἀνχμοῦ φερύζουσα ἑσθάν, οὔτε ὀμβρον πλέω ποιεῖσαι, δὲ δὴ ληται. ἕσται γὰρ δὴ ταῦτα τῆς Λιβύης. τῶν δὲ ἐκφορέων τῶν καρπῶν ταῦτα μέτρα τῆ Βαβυλωνίων γῆ καίεται. ἀγαθὴ δὲ γῆ ἔσται πλεονέκτης ἀπὸ τῶν ἐξῆς, ἐπὶ ἐξῆς γὰρ ἐπιπλέον αὐτῆ ἐσθάντες ἀεῖσαι ἐνείκη, ἐκφέρει ἢ δὲ ἐπὶ τῆ Κίνυπι, ἔσται τειρησῖα. Ἐξῆς δὲ καὶ ἢ Κυρηνάϊη χώρα, ἐσθάν ἢ ἡψηλοτάτη ταύτης τῆς Λιβύης πλεονέκτης Νομάδες νέμονται, πρὸς χώρας ἐπὶ ἐσθάντες, ἀξίως ταύμαρς. πρὸς τὰ μὲν γὰρ τὰ πρὸς τὰ λαοῖα τῶν καρπῶν ὄργα ἀμάσται τε καὶ τρυφάσαι. τούτων τε δὴ συγκεκομισμένων, τὰ ἑσθάντες ἢ ταλασσί-

XCVI

XCVII

CIX

CIX

Βαβυλωνίων

περὶ τῆς ἀξίας

1 Procul à mercibus retrocedere. Hic autem interpretes aliter legisse videtur, sed hanc lectionem ἢ ἐξῆς χωρὸν πρὸς τὸν ἑσπέρου sequentia confirmant. 2 Videatur aurum, 3 Faciant illos acquiescere. Gall. Jusques à ce qu'ils les rendent contents. 4 Neque enim illos aurum attingere priusquam mercium pretio id æquauerint, id est, priusquam iam multum exhibuerint quantum mercium pretio respondeat, neque illos merces attingere, vel, contingere priusquam, etc. 5 Nec quicquam omnino similis est reliquæ Libya. 6 Sunt qui in Græco contextu pro ἑσθάντες legendum censeant ἀεῖσαι, quam lectionē sequendo, aliter fuerit interpretandus hic locus;

adia-

διων χώρων τὰ μέσα ὄργα συγκομίζεσθαι, τὰ βου-
 νοὺς καλέοισι. συγκομίζεσθαι τε τὸ μέσος καρ-
 πός, καὶ ὃ ἐν τῇ κατωτέρᾳ τῆς γῆς πεπαίνεται τε
 καὶ ὄργα. ὥστε ἐκπέποται τε καὶ καταβέβρωται ὁ
 παρῶτος καρπός, καὶ ὁ τελυταῖος συμπόσθινε-
 ται. οὕτω ἐπὶ ὀκτώμινας Κυρηνάοις ὀπαρῆ ἐπέ-
 χη. τὰ τὰ μὲν νῦν ἐπὶ Ἰσοδῶν εἰρήσθη. Οἱ δὲ
 Φερελίμης λιμυροὶ Πέρσαι, ἐπεὶ τε ἐκ τῆς Αἰγύ-
 πτου σαλέντες ὑπὸ Ἀρυάδεω, ἀπὶκοντο εἰς τὴν
 Βαρχήν, ἐπολιόρχεον τὴν πόλιν, ἐπαγγελλόμενοι
 ἐκδιδόναι τὸν ἀγῶνα τῶ φόνου τῶ Ἀρχεσίλεω. τῶ
 ὅ, (πρὸ γὰρ ἰὼ δὲ πλήθος μεταλίον) οὐκ ἐδέχοντο
 τὸν λόγους. εἰς ταῦτα δὲ ἐπολιόρχεον τὴν Βαρχήν
 ἐπὶ μίνας ἐνέα, ὀρύσσοντες τε ὀρύγματα ὑπό-
 γαια, φέροντα εἰς τὸ τεῖχος, καὶ παροβολὰς κερ-
 τεράς ποιδύμοι. τὰ μὲν νῦν ὀρύγματα αἰὲρ χερ-
 κεύς αἰδύρε, ἐπιχάλαφ ἀσπίδι, ὡς ἐπιφραδαίς
 παρῶτων αὐτῶν ἐπὶ τῶ τεῖχος, παροβὰς παρῶ
 τὸ δάπεδον τῆς πόλιος. τὰ μὲν δὲ δὴ αἴεσκε κωφὰ
 παρῶ ἀπαροβὰς, κατὰ τὸ τὰ ὀρυσσόμενα ἤχεσκε ὁ
 χαλκός τῆς ἀσπίδος. ἀντορύσσοντες δὲ αὐτῶν τῶ
 Βαρχαῖοι ἐκτείνον τῶν Περσέων τὸν γεωργήοντας.
 τῶτο μὲν δὲ οὕτω ἐβουρέθη τὰς τὸ παροβολὰς
 ἀπεκρούοντο Βαρχαῖοι. Χερσῶν δὲ πολλῶν
 τελομορῶν, καὶ πιπύοντων ἀμφοτέρων πολλῶν, καὶ
 οὐκ ἦσαν τῶν Περσέων, Ἀμασίς, ὅς ἐρατῆρος τὸ
 πεζοῦ, μηχράται τῶ ἀδὲ. μαθὼν δὲ Βαρχαῖ-
 οὺς, ὡς κατὰ μὲν τὸ ἰσχυρὸν οὐκ ἀρετῆ εἶεν, δόλω δὲ
 ἀρετῆ, ποιεῖ τὰ δὲ νυκτὸς τὰ φερον ὀρύξας βύρε-
 ῶν, ἐπέτεινε ξύλα ἀδενέα ὑπὸ αὐτῆς κατῶ
 παρῶ δὲ ἐπιπολῆς τῶ ξύλων γῆν γῆς ἐπεφό-
 ρησε, ποιεῶν τῆ δὴ γῆ ἰσοπέδον. ἀμα ἡμέρη δὲ
 εἰς λόγους παροβὰς καλέετο τὸν Βαρχαῖοις τὸ δὲ ἀ-
 παρῶ τὸ ὑπὸ ἤκευσαν, εἰς ὃ σφί εἶαδε ὁμολογῆ χρη-
 σαδῶ. τὴν δὲ ὁμολογίαν ἐποιεῦν τὸ τῶν δὲ ἴνα. ἐπὶ
 τῆς κρυπῆς τὰ φερον τὰ μνοντες ὄρκια, εἰς τὸ αὐτὴ γῆ
 αὐτῆ οὕτω ἔχη, μῦθον δὲ ὄρκιον καὶ χάρην καὶ
 Βαρχαῖοις τε ὑποτελέειν φαίει ἀξίω βασιλεί,
 καὶ Πέρσαις μηδὲν ἀγὸ νεοχμοῦ κατὰ Βαρχαῖων.
 μὲν δὲ τὸ ὄρκιον, Βαρχαῖοι μὲν πιστὸς δόσαντες τῶν τι-
 σι, αὐτοῖ τε δὲ ἡεσθη ἐκ τῶ ἀετος, καὶ τῶν πολεμίων
 ἔων παρῶνα εἰς τὸ τεῖχος τὸ βουλόμορον, τὰς πύ-
 λας πᾶσας ἀνοίξαντες. τὸ δὲ Πέρσαις κατὰ ῥή-
 ξαντες τὴν κρυπῆν γέφυραν, ἔθρον ἔσω εἰς τὸ τεῖ-
 χος κατὰ ῥήξαν δὲ τῶδε εἶνεκα τὴν ἐποίησαν γέ-
 φυραν, ἵνα ἐμπεδορχέοιεν, τὰ μνοντες τῶσι Βαρχαῖ-
 οὺσι χερσῶν μῦθον αἰεὶ τὸ ὄρκιον ὅσον αὐτὴ γῆ μῦθον

181

28. 10. 10

timam est, medios fructus legunt, quos
 bunos appellant: dum hi fructus ador-
 nantur, ii qui sunt in editissima plaga,
 coquuntur atq; maturescunt. Itaq; dum
 primi fructus bibuntur atq; eduntur, vl-
 timi aduentant. Atque hunc in modum
 ad octo menses perceptio fructuum
 Cyrenas occupat. Hæc hæcenus de
 his dicta sint. Persæ autem ad vlci-
 scendam Pheretimam ab Aryande mis-
 si, ex Ægypto Barcen peruenerunt, op-
 pidum obsederunt, missis illico qui de-
 nunciarent dedi autores necis Arcefi-
 lai. Eos oppidani, vt qui cædis omnes
 participes essent, in colloquium nõ ad-
 miserunt. Ita octo menses Barcen quum
 obsedissent Persæ, nono mense cuni-
 culos suffoderunt ad murum ferentes,
 & valida tormenta admouerunt. sed
 cuniculos quidem faber quidam ara-
 rius deprehendit æreo scuto, hunc in
 modum: Circumferens illud intra mu-
 rum, admouebat pavimento vrbs: quod
 vbicunque admouebatur alibi, illic
 è solo nihil soni reddebatur: ad
 locum autem qui suffodiebatur, æs
 clypei resonabat. vbi è diuerso fodien-
 tes Barcæi, Persas suffofores intereme-
 runt. Tormenta autem Barcæi ipsi re-
 pullabant. Verum quum multum
 temporis contriuisent, & multi vtrin-
 que caderent, nec pauciores ex Persis,
 Amasis, dux peditatus, talem rem com-
 mentus est: Animaduertens Barcæos
 vi non posse superari, sed dolo, latam
 fossam per noctem depressit, eiq; fragi-
 lia superstrauit ligna, & super ea hu-
 mum induxit, reddens solum cetero æ-
 quabile. simulatque illuxit, Barcæos in
 colloquium euocat. Illi libenter obtem-
 perauere, quod eis cordi erat ad pactio-
 nem deuenire. Pactionem autè in hanc
 formulam inierunt, ferientes fœdus su-
 per illam occultâ fossam: vt quoad hu-
 mus ea ita se haberet, tamdiu fœdus in
 ea regione ratû foret, Barcæis, quod æ-
 quum foret se pensuros regi, & Persis, se
 nihil rerum nouarum aduersus Barcæos
 esse molituros, promittentibus. Bar-
 cæi dehinc fœderibus freti, & ipsi ex vr-
 be prodibant, & ex hostibus cuicunque
 libebat intrandi vrbe faciebant potesta-
 tē, patefactis omnibus portis. At Persæ
 rescisso ponte occulto in vrbe prorup-
 erunt: ideo autem pontem quem fe-
 cerant resciderunt, vt fœdus soluerent
 quod cū Barcæis percusserant, tamdiu
 ratû fore fœdus quamdiu maneret terra

1. Eorum oppidani, vt qui, etc. orationem non admiserunt. id est, eorum petitioni non acquiescerunt, vel, assensu non sunt.

vt tunc

tunc manebat
 manere fœdus
 Pheretima tra
 os qui faciend
 solibus suffo
 Fenarum qu
 circa muros
 os Persis vl
 Battidas, &
 terant. His v
 in ferentem a
 qui quum ad
 Cyrenas eos o
 gratia, per vrb
 transendum
 tus Barcæ illis
 perent: recu
 le enim aduer
 ciuitate esse
 transferunt, &
 sederunt, p
 Cyrenen non
 adoriti cona
 mittentibus
 rer arma, tam
 que curi le
 citer stadia c
 bentibus, ab
 ad eos voca
 tenis comm
 cati essent, &
 ptum reuere
 byes excipie
 lium gratia,
 hebarurg; in
 gyptum peru
 exercitus in
 speridas proc
 om cepere,
 ad regem,
 dum dedit v
 cui vico non
 meam vsque
 frequentem.
 Pheretima p
 eaquam vrb
 gyptum redi
 sunt acres ad
 nes deorum m
 bus coputru
 Battidas in B

tunc manebat: refracto enim ponte, nō manere fœdus in ea regione amplius. Pheretima traditos sibi à Persis Barcæos, qui faciendæ cædis principes fuerāt, sudibus suffixit per ambitum murorum. Feminarum quoque decisas mamillas circa muros appendit. Ceteros Barcæos Persis vt diriperent imperavit, præter Battiadæ, & qui cædis affines non extiterant. His urbem permisit: reliquis in seruitutem abreptis Persæ redierunt. qui quum ad urbem Cyrenen redissent, Cyrenæi eos oraculi cuiusdam seruandi gratia, per urbem deduxerunt. sed inter transeundum præfectus naualis exercitus Bares illis præcepit vt urbem diriperent: recusante Amasi peditum duce. se enim aduersus vnam Barcen Græcam ciuitatē esse missos. Verum postquam transierūt, & ad ripam Lycæi Iouis subfederunt, pœnitentia eos subiit quod Cyrenen non occupassent: eamq. iterū adoriri conati sunt, Cyrenæis non permittentibus. Et licet nemo contra ferret arma, tamē incessit eis metus: illincque cursu se proripientes, sexaginta circiter stadia confederunt. vbi statua habentibus, ab Aryande nuncius aduenit ad eos reuocandos. Quum igitur à Cyrenæis commeatum sibi præberi precati essent, & eum accepissent, in Ægyptum reuertebantur. Quos deinde Libyes excipientes, vestitus atque vtenfiliū gratia, vt quisq; relinquebatur trahereturq; interficiebant, donec in Ægyptum peruentum est. Hic Persarum exercitus in Libyā longissime ad Evesperidas processit. Quos autem Barcæorum cepere, quosq; ex Ægypto eiecere ad regem, iis Darius rex ad incolendum dedit vicum Bactrianæ regionis, (cui vico nomen imposuere Barcæ) ad meam vsque memoriam etiam incolis frequentem. Verum ne ipsa quidem Pheretima probe vita excessit. nā posteaquam vltia Barcæos celerrime in Ægyptum rediit, male periit. vt enim existunt acres admodū & inuidiosæ vltiones deorum in homines, viuens vermibus cōputruit. Talis ac tanta Pheretimæ Batti filix in Barcæos vindicta extitit.

καὶ τότε εἶχε καταρρήξασι ὃ, οὐκ ἐπέμμε δ' ὄρ-
κιον καὶ χῶριον. Τὸς μὲν νῦν ἀπιωτάτοις τῶν
Βαρχαίων ἢ Φερετίμη, ἐπεὶ τε ① οὐκ ἦν Περσέων
παρεδόθησαν, αἰετοκλόπισε κύκλω τῶν τείχεος τῶν
δὲ σφι γυμνακῶν εἶδ' μαζὸς ἀποταμοῦσα, πᾶσι ἐστ-
ξε εἰ τ' ἴσοι τ' οὐκ εἶδ' τείχος. εἶδ' ὃ λοιποὶ τῶν Βαρχαίων,
ληϊῶν ἐκέλευσε θεῶν Πέρσας, πλὴν ὅσοι αὐ-
τέων ἔσδ' Βαττιάδαι τε καὶ τῶν φόνου ἕμεταίτιοι ἴσοι
ἴσοι ὃ πλὴν πόλιν ἐπέτρεψε ἢ Φερετίμη. Τὸς ὦν
10 ὃ λοιποὶ τῶν Βαρχαίων ② Πέρσαι δ' ἄνδρα ποδιστά-
μοι ἀπέθεσαν ὀπίσω καὶ ἐπέτε ὅτι τῆ Κυρηνάων
πόλι ἐπέτρεψαν, ③ Κυρηνάοι λόγιόν τι ἀποσειδύμε-
νοι διεξήκων αὐτοὶ ἀφ' ὅ τ' ἄστος. διεξέσσης ὃ τ' εἰσε-
ῆς, Βαρχῆς μὲν ὅ τ' ναυτικῶς εἰσεῖσε εἰσετηρῆς ἐκέ-
λευσε ἀρέειν τ' πόλιν, Ἀμασις ὃ ὅ τ' περὶ εἶ, οὐκ εἶδ'
ἔπει Βαρχῆς γὰρ ἀποσαλίωαι μόνιω Ἐλλινίδα πό-
λις, ἐς ὃ διεξελθοῦσι, καὶ ἰσομοῖσι ὅτι Διὸς Λυκαίου
ὄχθῃ μετεμέλησέ σφι ἕσδοσι τ' Κυρηνάων, καὶ ἐπει-
20 ῶν ἔσδοσεν παρὲν εἰς αὐτῶν. ④ ὃ Κυρηνάοι
ἕσδοσεν. ἴσοι ὃ Πέρσαι, εἶδ' εἰδὸς μαζομοῦ,
φόνος ἐπέπεσε ἀποδραμόντες ὃ ὅσον ἐξήκοντα σά-
δρα, ἴσον. ἴσον τῆν τῶν εἰσεποπέδω τῶν τῆ ἦλθε
πᾶσι Ἀρυανδῶ ἀγγελος, ἀποκαλέων αὐτοὺς. ⑤ ὃ
Πέρσαι, Κυρηνάων δεηθέντες ἐπὶ ἀφ' ὅ σφι διδύωαι,
εἰ τῶν λαβόντες ὃ τῶν ἀπαλλάσσοντες εἰς πλὴν Αἴ-
γυπτον. πᾶσι λαβόντες ὃ τῶν θεῶν αὐτοὺς Λίβυες,
τ' τε εἰδὸς εἶνεκα καὶ τ' σκῆψης, εἶδ' ἕσδοσεν πο-
μοῖς αὐτέων καὶ ἐπελομοῦς ἐφόνεον, ἐς ὃ εἰς τ' Αἴγυ-
30 πτον ἀπικέσθω. Οὗτος ὁ Περσέων στρατὸς τ' Λίβυος
εἰσεσάτω εἰς Εὐεσπερίδας ἦλθε. εἶδ' ὃ ἰσδορα ποδ-
ιστῶν τ' Βαρχαίων, ἴσοι τ' οὐκ ἦν Αἰγύπτου ἀνα-
στάτοις ἐποίησαν πᾶσι βασιλῆα. βασιλεὺς δὲ σφι
Δαρείος ἔδωκε τ' Βακτρῆος χῶρης κάμιν ἐγκα-
τοικῆσαι, οἰ τ' τῆ κάμιν τῶν τῶν οὐώμα ἐθεῖο Βαρχῆς,
ἦσδ' ἐπὶ καὶ εἰς ἐμὲ ὠϊκομοῦ ἐν τῆ γῆ τῆ Βακτρῆ.
Οὐ μὲν εἶδ' ἢ Φερετίμη δὲ τ' ζῶν κατέπεξε.
ὡς γὰρ δὴ τῶν εἰσεσάτω τ' Λίβυος ἕσδοσεν Βαρ-
χῆος ἀπενόσσε εἰς πλὴν Αἴγυπτον, ἀπέθλασε κακῶς.
ζῶν γὰρ δὲ ἕσδοσεν ἕξέσσε. ὡς ἀφ' αὐτῶν ποιοῖσι αἰ κ. εἶσεσθ'
40 λίω ἰσδορα ἕσδοσεν πρὸς θεῶν ἐπὶ φθονοὶ γίνονται.
ἢ μὲν δὴ Φερετίμης τ' Βαττιῶν ἴσοι τῶν τε εἰσεσάτω
τῆ ἕσδοσεν ἐπὶ εἰσεσθ' εἰς Βαρχῆος.

1 Hos ex Ægypto ad regem transportarunt: rex autem Darius iis ad incol. Legendo αἰσπῆς εὐς pro αἰσάτους. 2 Feliciter vitam finiuit. quum primum enim vltia Barcæ in Ægypt. rediit, miserè periit. 3 Vt enim diis odiosæ sunt nimium acres hominum vltiones. Perinde ac si dicat, deos illi tam miserabilem vitam exitum immisisse, odio prosequentes eam qua vsa fuerat in vltione sumendâ crudelitatem, vt & alijs adeo atro ces vltiones odio prosequi solent. Valla autem sensum inueniit.